

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΒΕΡΟΙΑΣ

+400

Αριθ. εισ 3531/1963

ΔΩΡΕΑ

GRYER_00445

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Η. Κων

Α. Κων

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΜΕΘΟΔΟΣ

ΠΡΟΣ ΕΚΜΑΘΗΣΙΝ ΤΗΣ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΥΠΟ

Ι. ΧΑΨΟΥ

Διευθυντοῦ τοῦ Π/κοῦ Ὀθωμανικοῦ Γραφείου
καὶ καθηγητοῦ τῆς Ὀθωμανικῆς ἐν τῇ Μ. τοῦ Γ. Σχολῇ.

ΒΙΒΛΙΟΝ Α'.

ΕΚΔΟΣΙΣ Β'.

Ἀδεία τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ὑπὸ
χρονολογίαν 16 αὐγούστου 1310 (1894).

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΔΕΡΑΣΤΑ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

ΕΝ ΤΑΛΑΤΑΦΩ ΜΑΧΜΟΥΔΙΕ ΑΡ. 13

ΔΕΡΑΝ, ΜΕΓΑΛΗ ΦΩΔ, ΑΡ.

ΠΑΡΑ ΤΟ ΧΑΝΙΟΝ ΤΗΣ ΔΗΜΑΡΧΙΑΣ

ΧΑΝΙΟΝ ΤΗΣ ΣΑΝΤΑ ΜΑΡΙΑΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1893

ΜΕΛΟΣ
ΤΗΣ ΟΘΜΑΝΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

Ι. ΚΑΡΔΙΑ

BIBLION A.

Πᾶν ἀντίτυπον μὴ φέρον τὴν κάτωθι ιδιόχει-
ρον ὑπογραφὴν θεωρεῖται κλοπιμαῖον καὶ ὡς
τοιούτον καταδιώκεται κατὰ τὸν νόμον.

Διόδοτος

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΗΡΙΑΚΟΥ ΤΟΥ ΚΑΡΔΙΑ

1891

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ἐξαρτηθεῖσης τῆς ἐν ἔτει 1891 πρώτης ἐκδόσεως τοῦ Α' βιβλίου τοῦ παρόντος ταπεινοῦ μου πο-
νήματος, προάγομαι εἰς τὴν ἀνατύπωσιν αὐτοῦ.

Ὡς ἔλεγον ἐν τῇ πρώτῃ ἐκδόσει, τὸ βιβλίον ὑποτιθησὶ τὸν σπουδαστὴν διελθόντα τὴν ὀθωμανικὴν γραμματικὴν καὶ ἐπομένως γινώσκοντα τὰ κληρῶν ὀνόματα, ἀρτωνυμίας, ῥήματα, ἤτοι τὰ κλιτὰ τοῦ λόγου μέρη διδὼν καὶ ἀποφεύγον τὸν γραμματικὸν τύπον, δι' οὗ ἀπλῶς παραπέμπει τὸν σπουδαστὴν εἰς τὰ οἰκεία κεφάλαια τῆς γραμματικῆς, καὶ μόνον ἐτυμολογικοὺς τινας τύπους ἐνα-
χοῦ ἐν εἰδει σημειώσεων παραθέτον, περιορίζεται κυρίως εἰς καθαρῶς συντακτικὸν κανόνα καὶ παρατηρήσεις, καὶ ὁδηγεῖ τὸν σπουδαστὴν εἰς τὴν πλοκὴν τοῦ ὀθωμανικοῦ λόγου διὰ βαθμολογικῆς σειρᾶς κανόνων καὶ ἀναλόγων διπλῶν θεμάτων, ἤτοι ἐκ τῆς τουρκικῆς εἰς τὴν ἑλληνικὴν καὶ τὰ ἄ-
παλιν, οὕτως ὥστε ἐν τέλει τοῦ παρόντος τόμου ὁ σπουδαστὴς κάτοχος τοῦ μηχανισμοῦ τῆς καθα-
ρᾶς τουρκικῆς διαλέκτου, τὰ δύνηται τῇ βοήθειᾳ τοῦ λεξικοῦ τὰ μεταφράζει εἰς τὴν γλῶσσαν ταύτην.

καὶ τὰνάπαλιν πᾶσαν οἰανδήποτε πρότασιν καὶ περίοδον, καὶ τὰ συνδέη καὶ συνάπτη πρὸς ἀλλήλας τὰς διαφόρους προτάσεις πρὸς καταρτισμὸν λόγου τελείου.

Ἐκ τῆς τετραετοῦς διδασκαλίας καὶ ἐφαρμογῆς τῆς πρώτης ἐκδόσεως ὁδηγούμενος, ἐπήνεγκον ἐν τῇ παρούσῃ ὅσας ἠδυνήθην βελτιώσεις καὶ μεταρρυθμίσεις, ποῦ μὲν ἀναπτύξας κανόνας τινὰς καὶ κεφάλαια, καὶ ἀναλόγως τροποποιήσας καὶ προσθεὶς θέματα, ποῦ δ' ἀφαιρέσας τινὰ ὡς περιττά, ἀποβλέπων πάντοτε πῶς τὸ βιβλίον ἠδύνατο τὰ ἢ ὠφελιμώτερον εἰς ἐλληνοπαιδας, καὶ συγκρίνων πρὸς τοῦτο τὰς τουρκικὰς συντάξεις πρὸς τὰς τῆς ἡμετέρας γλώσσης.

Τοιαύτην ἐν σχεδίῳ οὖσαν τὴν παροῦσαν δευτέραν ἔκδοσιν τοῦ ταπεινοῦ μου τούτου πονήματος παραδίδωμι τῇ ὑπὸ τὴν φιλόμουσον αἰγίδα τοῦ πεφωτισμένου ἡμῶν Ἀραχτος τὴν σπουδὴν τῆς ἐπισήμου τοῦ Κράτους γλώσσης ἐφιεμένη ὁμογενεὶ νεολαίᾳ, εὐμενῇ ἐλπίζων τὴν περὶ τούτου κρίσιν τῶν ἀρμοδίων.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῇ 4 Μαρτίου 1895.

Ι. ΧΛΩΡΟΣ.

ΜΕΘΟΔΟΣ

ΠΡΟΣ ΕΚΜΑΘΗΣΙΝ ΤΗΣ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΒΙΒΛΙΟΝ Α'.

ΜΑΘΗΜΑ 1.

Ἑρεστώς τοῦ συνθετικοῦ: ر ه ح هم εἶμαι, سين ه
زنگين εἶσαι κτλ. (Βλ. Γραμ. σ. 71 § 70)*.

زنگين ζενγκιν πλοῖσιος

فقير φακήρ πτωχός

خم χησήμε συγγεγής

بياتيγιαπταντζή** ξέρος

کنج γκέντζ ρέος

اختيار ιχτιάρ γέρων

بوش πώς κερός

يورغون γιωργούν κουρασμένος

نانكور νανκιόρ ἀχάριστος

کیفسر κέψσιζ ἀδιάθετος

بيوك πέγιδκ μέγας

كوجك κιότσζκ μικρός

طولω τωλου πλήρης

خشنود χωσόνουτ ευχαριστη-

[μένος

* Αἱ παραπομπαὶ γίνονται εἰς τὴν Γ'. ἔκδοσιν τῆς Ὀθωμανικῆς
Γραμματικῆς Ἰ. Χλωροῦ ἐν ἔτει 1894.

** Γράμματα συνθηματικὰ ἐν τῷ παρόντι βιβλίῳ: π = μπ
η b || τ = ντ η d || ε = χη || ε = υ.

§ 1. Θέσις τοῦ συνδεδεικτοῦ. Τὸ συνδεδεικτὸν τίθεται τελευταῖον ἐν τῇ προτάσει· ὡς زككك زενγκκίν-ιμ πλούσιος εἶμαι· زككك زενγκκίν-σιν πλούσιος εἶσαι κτλ.

§ 2. Θέσις τοῦ κατηγορουμένου. Τὸ κατηγορούμενον προηγείται τοῦ συνδεδεικτοῦ καὶ μένει ἄκλιτον, ἥτοι εἰς ἐνικὸν ἀριθμὸν καὶ ὀνομαστικὴν πτώσιν, εἴτε περὶ ἐνὸς πρόκειται, εἴτε περὶ πολλῶν· π. χ. موم μεμνούν-ουμ εὐχαριστημέρος εἶμαι· موم μεμνούν-ουζ εὐχαριστημέροι εἴμεθα (κατὰ λέξιν: εὐχαριστημέρος).

Γένος. Ἡ ὀθωμανικὴ γλῶσσα δὲν διακρίνει ποσῶς γένος εἴτε ἐν τοῖς οὐσιαστικοῖς καὶ ἐπιθέτοις, εἴτε ἐν ταῖς ἀντωνυμίαις καὶ μετοχαῖς.

Ἐπομένως δὲν ὑπάρχει ἰδιαιτέρα κατάληξις διὰ τὸ ἀρσενικὸν ἐπίθετον, καὶ ἰδιαιτέρα διὰ τὸ θηλυκὸν, ἢ οὐδέτερον, ὡς παρ' ἡμῖν, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ χρησιμεύει καὶ διὰ τὰ τρία γένη τῆς ἐλληνικῆς· π. χ. τὸ زككك زενγκκίν-ιμ σημαίνει εἶμαι πλούσιος, ἢ πλουσία, ἢ πλούσιον.

Τὸ συνδεδεικτὸν εἶναι λέξις ἐγκλινομένη, ἥτοι ὁ τόνος αὐτοῦ ἀναδίδεται ἐπὶ τῆς ληγούσης τῆς προηγουμένης λέξεως.

Τὸ πρῶτον ἐνικὸν καὶ πληθυντικὸν πρόσωπον τοῦ ἐνεστώτος τοῦ συνδεδεικτοῦ γράφεται ر καὶ ز μετὰ συμφωνολήκτων· ὡς زككك زενγκκίν-ιμ πλούσιος εἶμαι· زككك زενγκκίν-ιζ πλούσιοι εἴμεθα.

Μετὰ φωνηεντολήκτων δὲ, γράφεται ر καὶ ز : ὡς ر يا زيا για-παντζή-ιμ ξένος εἶμαι· ز يا زيا γιαπαντζή-ιζ ξένοι εἴμεθα.

فقيرم زنکينسين خصمدر يبانجی نز کنجسکز
اختياردرلر کوچکم بيوکسين بوشدر طولوين
کيفسزسکز يورغوندرلر کنجيم کنجز يبانجيسين
يبانجی نز نانکوردر خشنوددرلر

1

Ⲉⲓⲙⲁⲓ ⲥⲟⲓⲓⲛⲉⲛⲁⲥⲟⲩⲥⲁⲓ ⲉⲓⲧⲁⲓ ⲡⲗⲟⲩⲥⲓⲧⲁⲓ ⲉⲓⲛⲁⲓ ⲛⲉⲛⲟⲥⲟⲩⲥⲁⲓ ⲉⲓⲙⲉⲧⲁⲓ ⲡⲧⲱⲭⲟⲓⲥⲁⲓ
ⲉⲓⲧⲟⲩⲉ ⲙⲓⲕⲣⲟⲓⲥⲁⲓ ⲉⲓⲛⲁⲓ ⲙⲉⲓⲕⲁⲗⲁⲓⲥⲁⲓ ⲉⲓⲙⲁⲓ ⲓⲉⲣⲱⲛⲥⲁⲓ ⲉⲓⲧⲁⲓ ⲓⲣⲁⲓⲧⲁⲥⲁⲓ ⲉⲓⲛⲁⲓ
ⲛⲉⲟⲥⲟⲩⲥⲁⲓ ⲉⲓⲛⲁⲓ ⲕⲟⲩⲣⲁⲕⲧⲉⲙⲛⲉⲛⲁⲓ ⲉⲓⲙⲉⲧⲁⲓ ⲉⲩⲭⲁⲣⲓⲥⲧⲉⲛⲉⲙⲟⲓⲥⲁⲓ ⲉⲓⲧⲁⲓ ⲉⲩⲭⲁⲣⲓⲥⲧⲉⲛⲉⲙⲟⲓⲥⲁⲓ
ⲙⲉⲛⲟⲥⲟⲩⲥⲁⲓ ⲉⲓⲧⲟⲩⲉ ⲁⲛⲁⲛⲁⲛⲉⲧⲟⲥⲁⲓ ⲉⲓⲙⲁⲓ ⲁⲛⲁⲛⲁⲛⲉⲧⲟⲥⲁⲓ ⲉⲓⲛⲁⲓ ⲡⲗⲏⲣⲓⲥⲁⲓ ⲉⲓⲛⲁⲓ
ⲡⲗⲏⲣⲉⲥⲁⲓ ⲉⲓⲛⲁⲓ ⲕⲉⲛⲟⲛⲥⲁⲓ ⲉⲓⲛⲁⲓ ⲕⲉⲛⲟⲓⲥⲁⲓ ⲉⲓⲙⲉⲧⲁⲓ ⲓⲉⲣⲟⲛⲧⲉⲥⲁⲓ ⲉⲓⲧⲟⲩⲉ ⲓⲣⲁⲓⲧⲁⲥⲁⲓ
ⲉⲓⲛⲁⲓ ⲛⲉⲟⲓⲥⲁⲓ ⲉⲓⲛⲁⲓ ⲛⲉⲧⲁⲓⲥⲁⲓ ⲉⲓⲧⲁⲓ ⲁⲕⲭⲁⲣⲓⲥⲧⲟⲥⲁⲓ ⲉⲓⲙⲉⲧⲁⲓ ⲕⲟⲩⲣⲁⲥⲙⲉⲛⲁⲓⲥⲁⲓ.

Ἡμαρτημέρα πρὸς διόρθωσιν.

يم کوچک يز کوچکار سين کنج سکز کنجلر در خصم
درلر خصملر کيفسزلر سکز بيوکاردرلر يورغونلر

ΜΑΘΗΜΑ 2.

Ἐρεστὼς τοῦ συνδετικοῦ ἀποφατικός· دكم̄ τέγιλ-ιμ̄,
δὲν εἶμαι· دكسين̄ τέγιλ-σιν, δὲν εἶσαι κτλ. (Βλ. Γραμ.
σ. 73 § 71).

جومرد	ἑξῆς ἐρτ̄ ἐλευθέριος	افدى	ἐφέντῃ κύριος
قوشو	κωμσού γείτων	بك	πέν βέης
چالشقان	ἑσαλησκαν γιλόπορος	و	βέ καί
طمكار	ταμακίαρ γιλάργυ-	تنبل	τενπέλ ὀκηρός, ἀ-
	[ρος, πλεονέκτης]		[μελής]

Ὅροματά κύρια: دك̄ Μεχμέτ· على 'Αλλή.

Προσωπικά ἀντωνυμιαί: بن̄ πέν ἐγώ· سن̄ σέν σὺ
κτλ. (Βλ. Γραμ. σ. 55 § 48).

§ 3. Θέσις ὑποκειμένου. Τὸ ὑποκείμενον προηγείται τοῦ
κατηγορουμένου, καὶ τοῦτο τοῦ συνδετικοῦ, τιθεμένου πάν-
τοτε τελευταίου· π. χ. مقيز بن̄ πέν φακέρ-ημ̄ ἐγὼ πτωχὸς
εἶμαι· سن̄ طمكارسين̄ σέν ταμακίαρ-σην σὺ γιλάργυρος εἶσαι.

Ἐπὶ ἐμφάσεως ὁμως, ἡ περιορισμοῦ, ἦτοι ὅταν πρόκη-
ται νὰ εἴπωμεν αὐτὸς καὶ οὐχὶ ἄλλος, τότε προτάσσεται τὸ
κατηγορούμενον καὶ ἐπιτάσσεται τὸ ὑποκείμενον, τὸ δὲ
συνδετικὸν μένει πάλιν τελευταῖον· π. χ. طمكار سنسين̄ τα-
μακίαρ σέν σιν γιλάργυρος σὺ (καὶ οὐχὶ ἐγώ, ἢ ἄλλος)
εἶσαι· بن̄ مقيز φακέρ πέν-ιμ̄ πτωχὸς ἐγὼ (οὐχὶ σὺ, ἢ ἄλλος)
εἶμαι.

§ 4. *Παράλειψις ὑποκειμένου.* Τὸ ὑποκείμενον τίθεται ὅπου καὶ παρ' ἡμῖν· ἄλλως παραλείπεται ἐξυπανορούμενον· ὡς εἶμαι πτωχὸς رَقِيعٌ, ἀντὶ رَقِيعٌ نِ· ἐγὼ εἶμαι πτωχός.

§ 5. *Παράλειψις συνδεδεικτοῦ.* Ὅταν συμπέσωσι δύο συνδεδεικτὰ προτάσεις, ἡ πρώτη ἀποφατικὴ καὶ ἡ δευτέρα καταφατικὴ, τὸ συνδεδεικτὸν παραλείπεται συνήθως ἐκ τῆς πρώτης, τιθέμενον μόνον ἐν τῇ δευτέρᾳ· π. χ. زَنْكِنْ دَكْل رَقِيعٌ ζευγκίν τεγίλ, φακῆρ-ημ· πλούσιος δὲν εἶμαι, πτωχὸς εἶμαι (κατὰ λέξιν· πλούσιος οὐ, πτωχὸς εἶμι), ἀντὶ رَقِيعٌ τεγίλ-ημ· Ἡ φράσις αὕτη ἰσοδυναμεῖ τῇ ἡμετέρᾳ· εἶμαι πτωχός, οὐχὶ πλούσιος.

§ 6. *Τιμητικά.* Αἱ λέξεις افندى ἐφέντη κύριος, καὶ بك پته βέης, τίθενται μετὰ τὸ κύριον ὄνομα· π. χ. محم افندى Μεχμέτ ἐφέντη ὁ Μεχμέτ ἐφένδης· على بك 'Αλῆ πέη ὁ 'Αλῆ βέης.

Ἡ λέξις بك پته βέης εἶναι τίτλος διδόμενος εἰς τοὺς υἱοὺς τῶν πασάδων· διὸ καὶ μετὰ τοῦτον τίθεται καὶ τὸ افندى κύριος· ὡς على بك افندى 'Αλῆ πέη ἐφέντη ὁ κ. 'Αλῆ βέης.

Αἱ λέξεις αὗται ἐπὶ δύο, ἢ περισσοτέρων, κυρίων ὀνομάτων συνδεδεμένων διὰ τοῦ συμπλεκτικοῦ (καὶ) τίθενται εἰς πληθυντικὸν ἀριθμόν· π. χ. على و محمد بكر οἱ βέηδες 'Αλῆ καὶ Μεχμέτ, محم افنديل على و οἱ κύριοι (ἐφένδηδες) 'Αλῆ καὶ Μεχμέτ. Ὅταν δὲ τίθενται καὶ αἱ δύο, τότε μόνον ἡ τελευταία, ἥτοι τὸ افندى, τίθεται εἰς πληθυντικὸν ἀριθμόν· π. χ. على و محمد بك افنديل 'Αλῆ βέ Μεχμέτ πέη ἐ-

φέντιλερ οί κύριοι βέηδες (κατὰ λέξιν: βέη) 'Αλῆ καὶ
Μεχμέτ.

❶❷❸❹❺

۲

بن فقيرم زنکين دکلم سن قومشوسين يياجی دکسين محمد
بک کوچکدر بيوک دکلدر بز يياجی دکل خصمزر سز تنبل
دکل چالشقانسكرز علی و محمد بکدر قومشو دکل خصمدرلر
بن اختيارم سن کنج دکسين او خشنود در علی
افندی کنج و چالشقاندر محمد بک زنکين و جومرد در
تبلسين تنبل سنسين نانکورسين نانکورسنسين علی بک
اختياردر اختيار علی بک دکل محمد افنديدر

2

'Εγὼ εἶμι ἐλευθέριος, δὲν εἶμι φιλόργυρος· σὺ εἶσαι κουρα-
σμένη, δὲν εἶσαι ἀδιάθετος· ἐκεῖνη εἶναι ὀκνηρὰ, δὲν εἶναι φιλόπονος·
ἡμεῖς δὲν εἶμεθα γείτονες, εἶμεθα συγγενεῖς· ὑμεῖς δὲν εἴσθε φιλόπονοι,
εἴσθε ἀμελεῖς· οἱ κύριοι Μεχμέτ καὶ 'Αλῆ βέηδες δὲν εἶναι ἀχάριστοι,
εἶναι εὐχαριστημένοι· ἡμεῖς εἶμεθα γέροντες καὶ πτωχοί· ὑμεῖς
εἴσθε νέοι καὶ πλούσιοι· ἐκεῖνοι εἶναι φιλόπονοι καὶ εὐχαριστημένοι·

ὁ Μεχμέτ ἐφένδης εἶναι συγγενῆς, δὲν εἶναι ξένος· ὁ Ἀλῆ βέης μι-
κρὸς δὲν εἶναι, μεγάλος εἶναι· σὺ εἶσαι εὐχαριστημένος, δὲν εἶσαι ἀ-
χάριστος· εἶσαι γέρων· γέρων εἶσαι σὺ εἶσθε φιλάργυροι καὶ
ὀκνηροί· ὀκνηροὶ καὶ φιλάργυροι εἶσθε ὑμεῖς.

Ἡμαρτημένα πρὸς διορθωσιν.

یم چالشقان بن سین سن طمعکار در دکل او قومشو بز
اختیارلرز کنجلر سزسکر افندی علی کیفسزدر بک محمد
دکلدر یورغون بز خوشودلر دکلز دکلدرلر انلر تنبلر

ΜΑΘΗΜΑ 3.

Παρατατικὸς τοῦ συνδετικοῦ καταφατικὸς: *ایدم* *itīm*
ἤμην· *ایدک* *itīn ἤσο* κ.τ.λ. (βλ. Γραμ. σ. 71 § 70).

Ἀποφατικὸς: *دکل* *aydīm*, *δὲν* *ἤμην*· *ایدک*
itīn, *δὲν* *ἤσο* κ.τ.λ. (βλ. αὐτόθι σ. 73 § 71).

Προθέσεις: *دن* (*tān ἢ tēn*) *ἐν*· *د* (*tā, ἢ tē*) *ἐκ*.

<i>باغچه</i> (<i>ἢ</i>) <i>παγτσέ</i> κηπος	<i>فنا</i> φενά κακὸς (<i>κακῶς</i>)
<i>او طه</i> <i>ὡ τὰ</i> δωμάτιον	<i>کوتو</i> κιοτοῦ μοχθηρὸς
<i>يازخانه</i> <i>γιαζῆ-χανέ</i> γραφεῖον	<i>ای</i> <i>ἐγί</i> (<i>ἢ</i>) <i>ایو</i> <i>ἐγιοῦ</i> κα-
<i>دکان</i> <i>tān-κιάν</i> κατάστημα	[<i>λὸς</i> (<i>καλῶς</i>)

مكتب μεκτεπ σχο.λεϊτορ

آدم ἄτέμ, ἄνθρωπος

شي شέϊ, πρᾶγμα

نصل νάσηλ, ὁποῖος-α-οι;

[(ποιῖου εἰδους) πῶς;

أودكم ἐγὶ τέγιλ-ιμ δὲν εἶ-

[μαι καλὰ (κακῶς ἔχω)

نصلكن νάσηλ-σηνηζ πῶς εἶ-

[σθε (πῶς ἔχετε);

أودم ἐγὶ-ιμ εἶμαι καλὰ (ἔ-

[χω καλῶς)

Ὅνόματα κέρια: استانبول Ἰσταμπὺλ Κωνσταντινούπο-
λις· ازمير Ἰζμὶρ Σύμωρη· عثمان 'Οσμάρ.

§ 7. Ἀρθρορ. Ἡ ὀθωμανικὴ γλῶσσα δὲν ἔχει ἄρθρον.

Τὸ ὑποκείμενον μόνον, ἦτοι ὅταν δὲν συνοδεύηται
ὑπὸ τινος ἰσοδυναμίας, ἰσοδυναμεῖ τῷ ἐνάρθρω
ὑποκειμένῳ τῆς ἑλληνικῆς· π. χ. اوڤه كوجكر وٲتا كيڤ-
تسك تڤر τὸ δωμάτιον εἶναι μικρόν· على افندي جومرد در
'Αλῇ ἐφένδη τζῆμέρτ̄ τ̄ιρ ὁ 'Α.λῇ ἐφένδης εἶναι ἐλευθέριος.

§ 8. Ἐπιθετικὸς προσδιορισμὸς. Τὸ ἐπίθετον ὡς προσ-
διορισμὸς προηγείται τοῦ ὀνόματος ὅπερ προσδιορίζει, ἐνῶ
ὡς κατηγορούμενον ἔπεται (§ 2)· π. χ. بيوك باغجه π̄κ-
γισك παγτσέ μέγας κῆπος· باغجه بيوكر παγτσέ π̄κγισك
τ̄ερ ὁ κῆπος μέγας εἶναι.

§ 9. Ὁ τοπικὸς προσδιορισμὸς ἐκφέρεται ἐπὶ στάσεως μὲν
διὰ τῆς προθέσεως د̄ ἐν· ἐπὶ δὲ κινήσεως ἀπὸ τόπου διὰ
τῆς προθέσεως د̄ν ἐκ· π. χ. اوڤه وٲتا-ٲٲا ἐν τῷ δωμα-
τίῳ اوڤه وٲتا-ٲٲن ἐκ τοῦ δωματίου· مكتبد μεκτεπ-ٲٲέ
ἐν τῇ σχο.λῇ· مكتبدن μεκτεπ-ٲٲέν ἐκ τῆς σχο.λῆς.

Αἱ ἄνωτέρω προθέσεις μετὰ πλατυφώνων μὲν ὀνομάτων προφέ-

ρονται. τὰ—τὰν, μετὰ λεπτοφώνων δὲ τὲ—τὲν, ὡς φαίνεται ἐν τοῖς ἀνωτέρω παραδείγμασι.

Ὁ ὡς ἀνωτέρω τοπικός προσδιορισμός τίθεται μετα-
ξὺ ὑποκειμένου καὶ συνδετικοῦ π. χ. *بِسْمِ اللَّهِ* ἢ *ἐγὼ ἐν*
τῷ κήπῳ ἡμῶν.

Ἐπὶ ἐμφάσεως ὁμως, ἡ περιορισμοῦ, τὸ ὑποκείμενον
 πάλιν ἐπιτάσσεται (βλ. § 3). ὡς *ἡ δὲ ἐν τῷ κή-
 πῳ ἐγὼ* (οὐχὶ σὺ, ἡ ἄλλος) *ἤμην*.

Ἡ πρόθεσις οὐ σημαίνει καὶ καταγωγήν· ὡς از میزند
 ʾIzmir-tén-tir εἶναι (κατάγεται) ἐκ Συμύρης.

§ 10. Σύνταξις προθέσεων. Αἱ προθέσεις τῆς ὀθωμανικῆς τίθενται οὐχὶ πρὸ τοῦ ὀνόματος ὡς αἱ τῆς ἑλληνικῆς, ἀλλὰ μετ' αὐτό, καὶ αἱ πλείους προσαρτῶνται εἰς αὐτὸ δίκην καταλήξεως.

Αἱ ἀνωτέρω προθέσεις προσκρῶνται εἰς τὴν ὀνομαστικὴν τοῦ ἐνικοῦ, ἥ τοῦ πληθυντικοῦ, τῶν ὀνομάτων, ἀντωνυμιῶν κλπ. π. χ. **أوطأ** ὠτά-τᾶ ἐν τῷ δωματίῳ· **أوطأوا** ὠτάχρ-τᾶ ἐν τοῖς δωματίοις.

Τὸ ἐπίθετον **خشنود** ᾠδονούτ ἐὺχαριστημέρος συντάσσεται τῇ
προθέσει **و** ὥς **سند خشنود** σεντὲν ᾠδονούτ-ουμ παρὰ (ἐκ) σοῦ εὖ-
χαριστημέρος εἶμαι.

'Αφρημέρα: Διὰ τῆς καταλῆξεως لى λήκ (λούκ) μετὰ πλατω-
φώνων, ἢ عى λικ (λδκ) μετὰ λεπτοφώνων, τὸ ἐπιθετον μεταβάλλεται
εἰς ἀφρημένον· ὡς خصم χηστήμ συγγενής, خصلق χησημ-λήκ συγ-
γένεια· كفسز κεψοιζ ἀδιάθετος, كفسزك κεψοιζ-λκ ἀδιαθεσία

Τὸ ἀφηρομένον τοῦ فقير φακὴρ πτωχός, γίνεται ἐκ τοῦ فقرا
 φουκαρά, ἀραβικοῦ πληθυντικοῦ τοῦ فقير, ἐν χρήσει παρ' ὀθωμανοῖς
 ὡς ἐνικοῦ· ἤτοι: فقراق φουκαρα-λήκ πτωχεία.

Ⓔ Ⓔ Ⓔ

۳

بن یورغون ایدم کیفسز دکل ایدم سن جو مرد ایدک طمعکار
 دکل ایدک محمد بک خشنود ایدی نانکور دکل ایدی بز تنبل
 دکل چالشقان ایدک سنز خصم دکل قومشو ایدیکز انلر بوش
 دکل طولو ایدیلر بن انلردن خشنود دکلم انلردن خشنود
 علی افندی دکل عثمان بکدر سنز نصلسکز ایو دکلم علی
 بک نصلدر ایو در ایو دکلدنر خسته در کیفسز در

۴

عثمان بک استانبولده در علی افندی از میردندر محمد افندی
 باغچه ده در بن استانبولدم زنکین بک بک زنکیندر
 علی افندی فنا آدم دکلدنر فقراق فنا شیدر زنکینلک ایی

شیدر نانکوراک ابی شی دکدر علی و محمد افندیلر قومشو

و خصمدرلر بن عثمان افندیبن خشنود دکم بن دکاندہ

ایدم بغچهده دکل ایدم

3

Δὲν ἤμην ξένη, ἤμην συγγενής· δὲν ἦσο φιλόπονος, ἦσο ὀκνη-
ρὰ· δὲν ἦτο γέρον, ἦτο νέος· ἤμεθα πτωχοί, δὲν ἤμεθα πλούσιοι
ἦσθε ἐλευθερίαι, δὲν ἦσθε φιλόργυροι· ἦσαν γείτονες, δὲν ἦσαν συγ-
γενεῖς· ἐγὼ ἤμην ἐν τῷ σχολείῳ· σὺ δὲν ἦτο ἐν τῇ οἰκίᾳ· ἐκείνη
εἶναι ἐν τῷ γραφεῖῳ· ἡμεῖς δὲν ἤμεθα ἐν τῷ δικματίῳ· ὑμεῖς δὲν
εἴσθε ἐν Σμύρνῃ οἱ βέηδες Ἀλῆ καὶ Μεχμέτ εἶναι ἐν Κωνσταντινου-
πόλει· σὺ δὲν εἶται καλὸς ἄνθρωπος, εἶται μοχλοφόρος ἄνθρωπος· ὁ
Ἀλῆ βέης πῶς εἶναι; δὲν εἶναι καλὸν, εἶναι ἀδιέχθετος· ἡ Σμύρνη πῶς
εἶναι; ὁ Μεχμέτ βέης ὁποῦτος ἄνθρωπος εἶναι;

4

Ἀχάριστος ἄνθρωπος· ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἀχάριστος· φιλόπονος
ἄνθρωπος· ὁ ἄνθρωπος εἶναι φιλόπονος· τὸ μικρὸν γραφεῖον· τὸ
γραφεῖον εἶναι μικρόν· μέγα κατὰστημα· τὸ κατὰστημα εἶναι μέ-
γα· κακὸν πρᾶγμα εἶναι τὸ γῆρας· ἡ νεότης εἶναι καλὸν πρᾶγμα·
ἡ ἀχαριστία δὲν εἶναι καλὸν πρᾶγμα· ἡ φιλαργυρία εἶναι κακὸν πρᾶγ-
μα· κακὸν πρᾶγμα δὲν εἶναι τὸ γῆρας, εἶναι ἡ φιλαργυρία· εὐχα-

ριστημένος ἐκ τῆς Σμύρνης εἶμαι ἐγώ, δὲν εἶναι ὁ 'Αλῆ βέης' ἐν τῷ
σχολείῳ εἶμαι ἐγώ, δὲν εἶναι ὁ 'Οσμάν' ἐγώ εἶμαι ἐκ Σμύρνης· δὲν
εἶμαι ἐκ Κωνσταντινουπόλεως· ὁ 'Οσμάν βέης εἶναι ἐκ Κωνσταντι-
νουπόλεως, δὲν εἶναι ἐκ Σμύρνης· ὁ Μεχμέτ ἐφένδης δὲν εἶναι κακὸς
ἄνθρωπος· ὁ 'Αλῆ βέης εἶναι καλὸς ἄνθρωπος· ἐγώ εἶμαι ἀδιάθετος
καὶ κουρατμένος· ὁ 'Οσμάν βέης δὲν εἶναι εὐχαριστημένος ἐκ τοῦ
Μεχμέτ ἐφένδη.

Ἡμαρτημέρα πρὸς διόρθωσιν.

شی ایو آدم فنا بك عثمان افندی بك محمد آدم
زنکین ایدی او طه بوش ایدك بغچه ده سن ایدیكز دكل
او طه ده سز فقرالق شی در فنا دكلدر محمد بك دكانده

ΜΑΘΗΜΑ 4.

Ἀρτωνυμιαί δεικτικαὶ (Βλ. Γραμ. σ. 57 § 50):

ὁ τοῦ οὗτος, η, ο (ἐπὶ τῶν πλησίων) — شو τοῦ οὗτος,
η, ο (ἐπὶ τῶν ὀλίγων μακρύν) — او ὁ ἐκεῖνος, η, ο (ἐπὶ τῶν
μακρύν).

Ἐρωτηματικαὶ ἀρτωνυμιαί (Βλ. Γραμ. σ. 60 § 55):

کیم کیس; (ἐπὶ προσώπων) — نه نه کیس, تی; (ἐπὶ
πραγμάτων).

پدر پتیر, η βα παπα, πατήρ
 والد βαλιτ, η βα άνα, μήτηρ
 خانه خان, η εβ, οικία
 بیاق πητσάκ μάχαιρα
 سوت سτ γάλα
 پیئر πεϊνίρ τυρός
 سفر σωφρά τράπεζα
 شهر سέχρ πόλις
 قلم καλέμ κάλαμος· γρα-
 [γραφειον κυβερνητικόν]

اکا έτμέκ, η اکا έκμέκ, αἶτος
 زه νερε ποϋ (ποϊον μέρος);
 آشای άσχαγῆ, η άσχα, κάτω
 یوقاری γιωκαρη επάνω
 بورا ποϋρα εδω (τουτο το
 [μέρος) επί των πλησίον
 شورا σοϋρα εδω (τουτο το μέ-
 [ρος) επί των όλίγον μακράν
 اورا ωρα εκει (εκείνο το μέ-
 [ρος) επί των μακράν.

'Ονόματα κέρια: شوكت Σεβκέτ· عزيز· Αζιζ.

'Ονόματα πόλεων: ادنه· Ετίρνε· 'Αδριανούπολις· سلايك
 Σελανίκ Θεσσαλονίκη· يانيه Γιάνις· 'Ιωάννινα.

§ 11. Παράλειψις συνδετικού. Τò τρίτον πρόσωπον τοϋ
 ένεστῶτος τοϋ συνδετικού δύναται καί να παραλείπεται,
 όταν εύκόλως έξυπονοῖται· π. χ. (د) ددو καλέμ νερετέ
 (τίρ) ό κάλαμος ποϋ (είναι); (د) ددو πεντέ (τίρ) παρ'έμοι
 (είναι)· (د) ددو ددو πεντέ τεγίλ (τίρ) παρ'έμοι δέν (είναι).

§ 12. Θέσις άνωτανωμιῶν: Ως τά έπίθετα (§ 8), οϋτω
 καί αί δεικτικαί άνωτανωμιαί προηγούνται πάντοτε τοϋ ά-
 νόματος, όπερ προσδιορίζουσι· π. χ. آدم یو ποϋ άτέμ οϋτος
 ό άνθρωπος· او اوϋ εβ αυτη ή οικία· او اوϋ ωϋτ
 εκειτο το δωμάτιον.

'Εάν υπάρχη έπίθετον καί δεικτική άνωτανωμία, αυτη

προηγείται καὶ τοῦ ἐπιθέτου· π. χ. اختیار آدم· τοῦ ἰχθυὸς
 ἄτις οὗτος ὁ γέρον· ἄνθρωπος· او بوش او و پش؛ ٤٦
 ἐκείνη ἢ κεινὴ οἰκία.

Αἱ ἀντωνομίζονται μετὰ τῶν προθέσεων· οὐ καὶ οὐ λαμβά-
 νουσιν ἐν ὃ ἐν τέλει· π. χ. بوند· σου-ν-τὰ ἐν τούτῳ-ἡ-φ· بوند
 σου-ν-τὰν ἐκ τούτου-ης-ου· شون· σου-ν-τὰ ἐν τούτῳ-ἡ-φ·
 شون· σου-ν-τὰν ἐκ τούτου-ης-ου.

Ἡ δὲ او εἶναι μᾶλλον ἐν χρήσει ἄνευ τοῦ و· π. χ. آند· ἄ-ν-τὰ
 ἐν ἐκείνῳ-ἡ-φ· آند· ἄ-ν-τὰν ἐξ ἐκείνου-ης-ου (ἐντὶ αὐτοῦ· ὦ-ν-
 τὰ, آند· ὦ-ν-τὰν).

§ 13. Ἡ ἐν τόπῳ στάσις καὶ ἡ ἀπὸ τόπου κίνησις:

Τὰ ἐπιρρήματα· اورا شورا بورا· ἐπὶ
 στάσεως μὲν λαμβάνουσι τὴν πρόθεσιν· οὐ· π. χ. وړه·
 νέρε-τε (νέρε-τε) ποῦ; وړاد· ποῦρ-τὰ (ποῦρ-τὰ) ἐδῶ·
 آغايد· ἄσχα-τὰ κάτω κατλ.

Ἐπὶ δὲ κινήσεως ἀπὸ τόπου, τὴν πρόθεσιν· οὐ· π. χ.
 وړه· νερε-τέν (νέρε-τέν) πόθεν; وړاد· σουρ-τὰν (σουρ-τὰν)
 ἐντεῦθεν· يوقايد· γιωκαρη-τὰν (γιωκαρ-τὰν) ἄνωθεν κατλ.

§ 14. Ἡ πρόθεσις· οὐ (ἐν) ἐκτός τῆς ἐν τῷ προλαβόντι
 μαθήματι δοθείσης σημασίας τῆς ἐν τόπῳ στάσεως, ἰσο-
 δυνάμει καὶ τῇ ἐλληνικῇ παρὰ, ἥτοι ὁῦτοι ὁῦτοι ὅτι ἄνθρωπος
 τις, ἢ πρᾶγμα τι εὑρίσκεται παρὰ τινι, δηλαδή πλησίον
 τινός· چاق کيد در· πητσὰν κιμέτι τιρ ἢ μάχαιρα παρὰ τινι
 εἶναι (δηλαδή, τίς ἔχει τὴν μάχαιραν);

Τοπικά. Ἐκ τῶν ὀνομάτων πόλεων καὶ χωρῶν, τῇ προσθήκῃ τῆς

καταλήξεως: لو لاؤ, ή لی λή (λή), σχηματίζονται ὀνόματα δηλοῦντα τὸν
ἐκ τίνος τόπου καταγόμενον· π. χ. استانبولو ισταμπουλ-λου Κωνσταν-
τινουπολίτης: سلاخیκί σελανικ-λί Θεσσαλονικεύς: شهرلی δεχιρ-λί
πολίτης.

Διὰ τῆς αὐτῆς καταλήξεως ἐκ τῶν ἄνωτέρω τοπικῶν ἐπιρρη-
μάτων γίνονται τὰ ἐπίθετα: زلی νερε-λή ἐκ τίνος μέρους (ποδαπός);
بورلی πουρα-λή ἐκ τούτου τοῦ μέρους: شورلی θουρα-λή ἐκ τούτου
τοῦ μέρους: اورلی ώρα-λή ἐξ ἐκείνου τοῦ μέρους.

❶ ἑίμα.

ο

قلم بنده در بیچاق سنده در اتمک انده در سوت بزده در
پدر سزده در والده اوده در عزیز بک زده در سلائیکه در
سلائیکه دکل ادر نه در افندی قلده در ادر نه نه در
شهر در بو کیم پدرم محمد افندی علی افندی اودر
بو دکدر عزیز بک کیم بنم (بن م) بو نه در بن کیم
(کیم م) بیچاق کیمه در بو آدمه در بونده دکدر انده در
سوت نصدر ایو دکدر

٦

اونه پينير بو اتمك فنا دكلدر او سوت ايني ايدي بو قلم
ايي دكلدر عزيز بك نره ليدر استانبولودر سن نره ليسين
يانيه لي يم او آدم سلايكليدر بزا درنه لي دكلز سزا زمير ليسكز
انلر شهر ليدرلر محمد افندي نره ده شهرده در بو كوچك
او فنا دكل او كيف سزا آدم كيم سلايكلي عثمان افندي بو
بابجي جو مرد آدم ادرنه لي شوكت بك افندي در

5

Ἡ μάχαιρα εἶναι παρ' ἐμοί· ὁ ἄρτος εἶναι παρὰ σοί· ὁ τυρὸς
εἶναι παρ' αὐτῷ· ὁ κάλαμος εἶναι παρ' ἡμῖν· ἡ τράπεζα εἶναι παρ' ὑ-
μῖν· ὁ Ἀλῆ βέης εἶναι παρ' αὐτοῖς· ὁ πατήρ ἦτον ἐν τῇ οἰκίᾳ·
ἡ μήτηρ ἦτον ἐν τῷ κήπῳ· ἐγὼ ἤμην κάτω· σὺ ἦτο ἐπάνω· οὗ-
τος ὁ ἄνθρωπος ἦτον ἐν τῇ πόλει· ἡμεῖς δὲν ἤμεθα ἐκεῖ· ὑμεῖς δὲν
ἦσθε ἐν Κωνσταντινουπόλει· ἐκεῖνοι ἦσαν ἐν Ἰωαννίνοις· οὗτος τίς;
ὁ κ. Ἀζίζ βέης· ἐκεῖνο τί εἶναι; γάλα· ὁ κάλαμος παρὰ τίνι
ἦτο; δὲν ἦτο παρ' ἡμῖν· ἦτο παρὰ σοί· ἡ μεγάλη ἐκείνη οἰκία
εἶναι ἐκείνου· τὸ κενὸν ἐκεῖνο δωμάτιον εἶναι τούτου.

6

Ἐγὼ εἶμαι Κωνσταντινουπολίτης· σὺ (ποδαπὸς) πόθεν εἶσαι;
Κωνσταντινουπολίτης εἶμαι ἐγὼ, σὺ δὲν εἶσαι· ὁ Μεχμέτ ἐφένδης
πόθεν εἶναι; εἶναι Θεσσαλονικεὺς· ἡ Θεσσαλονίκη εἶναι μεγάλη πό-
λις· ὁ κ. Ἀλῆ βέης εἶναι Ἰωαννίτης· ἡμεῖς εἴμεθα Ἀδριανουπο-
λίται, δὲν εἴμεθα Σμυρναῖοι· ὁ Ὄσμάν βέης ποῦ εἶναι; εἶναι ἐν
τῇ πόλει· ἐκεῖνοι πόθεν (ποδαπὸς) εἶναι; εἶναι πολῖται· δὲν εἶναι
ἐξ ἐκείνου τοῦ μέρους, εἶναι ἐκ τούτου τοῦ μέρους· τίς εἶναι ἐκεῖνος
ὁ νέος ἄνθρωπος; εἶναι ὁ Ἀζίζ βέης· τίς εἶναι ὁ Ἀλῆ βέης; ἐγὼ
εἶμαι· ἡ κενὴ ἐκείνη οἰκία τίνος εἶναι; δὲν εἶναι τούτου, εἶναι
ἐκείνου· Ὁ Ἰωαννίτης Μεχμέτ βέης ποῦ εἶναι; ἐκεῖνος ὁ πλούσιος
γέρων εἶναι ὁ Κωνσταντινουπολίτης Ἀζίζ βέης· τὸ τυρὶ πῶς εἶναι;
δὲν εἶναι καλόν· ἡμεῖς πῶς εἴσθης; δὲν εἴμεθα καλὰ (δὲν ἔχομεν
καλῶς).

Ἡμαρτημένα πρὸς διόρθωσιν.

شهر بو کوچکدر سفره او بیوکدر ایدم بن یایهده / ایدک
سلانیکده سن افندی شوکت اودر اتمک ایدی سفرهده او
آدم چالشقان بک عزیزدر بیچاق بودهدر عثمان بک خشنوددر
بزدن خشنودر دکاز یورغونلرسکز

ΜΑΘΗΜΑ 5.

ميوه مېږيډه ډپوړيکون
 اوزوم دژډم سټاډولې
 چيک ټسټسک ډرټوس
 تيارو ټيټرو ټيټرو
 چوچق ټسټسک ټسټسک
 کل ټسټسک ټسټسک
 ټسټسک ټسټسک
 ټسټسک ټسټسک

ټسټسک ټسټسک, ټسټسک
 ټسټسک ټسټسک ټسټسک
 ټسټسک ټسټسک ټسټسک
 ټسټسک ټسټسک ټسټسک
 ټسټسک ټسټسک ټسټسک
 ټسټسک ټسټسک ټسټسک
 ټسټسک ټسټسک ټسټسک
 ټسټسک ټسټسک ټسټسک
 ټسټسک ټسټسک ټسټسک

*Oroma ټسټسک: ټسټسک, ټسټسک.

§ 15. ټسټسک ټسټسک, ټسټسک: ټسټسک ټسټسک ټسټسک,
 ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک
 ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک
 ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک.

ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک
 ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک
 ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک
 ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک
 ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک
 ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک
 ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک ټسټسک

§ 16. Συγκριτικὸν ὑπεροχῆς. Τὸ συγκριτικὸν ἐν μὲν τῇ ἑλληνικῇ συντάσσεται γενικῇ· ὡς πτωχότερος ἐμοῦ, πλουσιώτερος σου. Ἐν δὲ τῇ ὀθωμανικῇ, γινόμενον διὰ τοῦ μορίου *δα* *ταχ* (ἔτι, *μᾶλλον*) συντάσσεται τῇ προθέσει *ὡς* ἐκ, ἀπὸ (βλ. *Μέθ.* 3)· π. χ. *داق* *دا* *بن*· πέν-τέν *ταχ* φακῆρ ἀπὸ ἐμὲ πτωχότερος, ἦτοι πτωχότερος ἐμοῦ· *سند* *دا* *زنكين*· σεν-τέν *ταχ* ζενγκίν ἀπὸ σὲ πλουσιώτερος, ἦτοι πλουσιώτερός σου.

Ὁ ἐμπρόθετος οὗτος προσδιορισμὸς προηγείται πάν-
τοτε τοῦ συγκριτικοῦ, ὡς δείκνυται ἐν τοῖς ἀνωτέρω πα-
ραδείγμασι, τὸ δὲ μόριον τῆς συγκρίσεως *δα* *ταχ* δύ-
ναται καὶ νᾶ παρὰλείπεται· ὡς *داق* *بن*· πέν-τέν φακῆρ,
سند *زنكين*· σεν-τέν ζενγκίν.

Ἐπιτάσεως χάριν, μετὰ τὸ μόριον *δα* πρὸ τοῦ ἐπι-
θέτου τίθεται καὶ ἡ λέξις *دا* *ز* *زيد*· ζιὰτέ περισσότερον· ὡς
ز *زيد* *دا* *بن*· ἀν-τὸν *ταχ* *ز* *زيد* ζενγκίν περισσότερον
ἐκείνου πλούσιον.

Τὸ συγκριτικὸν, ὡς κατηγορούμενον, τίθεται ὡς καὶ
τὸ ἄπλουν κατηγορούμενον (§ 2), ἦτοι πρὸ τοῦ συνδετικοῦ·
π. χ. *داق* *بن*· πέν σεν-τέν *ταχ* φακῆρ-ημ. ἐγὼ ἀπὸ
σὲ πτωχότερος εἶμαι.

Τὰ διὰ τοῦ μορίου *δα* γινόμενα συγκριτικὰ ἰσοδυναμοῦσι πρὸς
τὰ ἡμέτερα ἑναρθρά· ὡς *ز* *زيد* *دا* πλουσιώτερος, α, σν.

Τὸ δὲ ἡμέτερον ἑναρθρόν συγκριτικὸν ἐκφέρεται διὰ τοῦ μορίου
α ἐν· ὡς *ز* *زيد* *دا* πλουσιώτερος, α, σν.

§ 17. Χρονικός προσδιορισμός. Ὁ χρονικός προσδιορισμός συνήθως προηγείται τοῦ τοπικοῦ π. χ. ١٧ دون صباح ايدم از ميرده پهن تهن ساحتاخ 'Izmirte itim. ἐγὼ χθὲς τὸ πρῶτ' ἐν Σμύρῃ ἤμην.

Τὰ χρονικά ὀνόματα κατ'ὄναμαστικὴν τιθέμενα χρησιμεύουσι καὶ ὡς ἐπιρρήματα π. χ. ١٧ كون بو پتو γκιούν ἢ ἡμέρα αὕτη, σήμερον· ١٧ صباح بو پتو ساحتاخ ἢ πρῶτα αὕτη, σήμερον τὸ πρῶτ' ١٧ اخشام بو پتو آخشاμ ἢ ἑσπέρα αὕτη, ἀπόψε.

Ἡ ἐρωτηματικὴ εἰνέτι, χρησιμεύει καὶ ὡς ἐπιφώνημα, ἰσοδυναμοῦσα τῷ ἡμετέρῳ πόσοι نه فنا شي نه فنه نه غهت πόσοι κακὸν πράγμα!

٧

اوزوم هیوهدر بو میوه اوزومدر کل چمکدر شو چمک
کلدر بو نصل کل او قپو قبالیدر شو پنجره اچیق
دکل ایدی بو قیز کیمکدر بنمدر بنم دکدر بنم قیز مکتبدهدر
بوراده دکدر سز دون اخشام بالوده ایدیکز بن دون صباح
سلامیکده ایدم بو قلم کیمکدر آنکدر سنکدر سنک دکل
آنکدر سنک قلم بو دکل اودر او دکان کیمکدر بونکدر
مانکوراک نه فنا شی! قلم کیمده بنده دکل اندهدر

بندن دها بيوك سندن دها كوچوك اندن ابو بزدن دها
چالشقان سزندن دها جو مرد انلردن فقير محمددن دها
كنج علي بك افنديدن كوچك عثمان و رفعت افنديلردن بيوك
بن سندن دها كوچك سن بندن دها بيوكسين او بزدن دها
كنجدر سز بزدن ابو سكر پدر والدهدن دها بيوكدر ادرنه
سلانيكدن كوچوكدر علي بك افندي محمد افنديدن دها زنيكندر
انل سزندن دها كنجدر لر اوزوم ندر ميوه در بن كيم
سن كيسين محمد افندي كيم او او دكل بودر بن بو
چوجقدن خشنود دكلم

Ποῦ εἶναι τὸ ρόδον; ἐν τῷ κήπῳ· παρὰ τίνι εἶναι τὸ ρόδον;
παρ' ἐμοί· τί εἶναι ἐκεῖνο; ὀπωρικόν· ὁποῖον (ποίου εἶδους) ὀπω-
ρικόν; τίνος εἶναι ἡ σταφυλὴ αὕτη; ἐμοῦ· δὲν εἶναι ἰδική μου,
εἶναι ἰδική σου· ἡ ἐμὴ (ἐμοῦ) σταφυλὴ εἶναι ἐκεῖνη· τίνος εἶναι ὁ
παῖς οὗτος; εἶναι ἡμέτερος· δὲν εἶναι ἡμέτερος, εἶναι ὑμέτερος. ὁ
ἡμέτερος παῖς εἶναι ἐν τῇ σχολῇ· ποῦ ἦτο σήμερον τὸ πρωί; σὺ

ποῦ ἦσο; ἐγὼ χθές τὸ ἐσπέρας ἤμην ἐν τῷ θεάτρῳ καὶ σήμερον τὸ πρῶτ' ἐν τῷ καταστήματι· ἡ κόρη αὕτη τίνας εἶναι; εἶναι τούτου· δὲν εἶναι ἐκείνου· ὑμεῖς τίνας εἴσθε; σὺ δὲν εἶσαι ὁ Μεχμέτ ἐφένδης.

8

Νεώτερος ἐμοῦ· γεροντότερός σου· ἐπιμελέστερος ἐκείνου· μᾶλλον εὐχαριστημένος ἡμῶν· μᾶλλον ἀχάριστος ὑμῶν. μᾶλλον ἀδιέθετος ἐκείνων· πλουσιώτερος τοῦ Ριφάτ· πτωχότερος τοῦ Μεχμέτ ἐφένδη· νεώτερος τῶν κ. βέηδων Σεβκέτ καὶ Ἀλῆ· πόσον κακὸν πρᾶγμα εἶναι ἡ ὀκνηρία! ἡ ἀχαριστία εἶναι χειρότερα τῆς ὀκνηρίας· τὸ γῆρας εἶναι καλλίτερον τῆς νεότητος· τὸ παχύθυρον καὶ ἡ θύρα εἶναι κλειστά· ἡ Κωνσταντινούπολις εἶναι μεγαλύτερα τῆς Σμύρνης· ὁ Ὄσμαν βέης εἶναι μικρότερος τοῦ Ριφάτ ἐφένδη· οἱ κ. βέηδες Ἀλῆ καὶ Ριφάτ εἶναι μεγαλύτεροι τῶν κ. βέηδων Σεβκέτ καὶ Μεχμέτ· σὺ εἶσαι νεώτερος τούτου· ἐκεῖνος εἶναι πρεσβύτερός σου· οὗτοι εἶναι περισσότερον ἡμῶν κουρασμένοι· ποῦ εἶναι ἡ τράπεζα; εἶναι ἐν τῷ κήπῳ· δὲν εἶναι ἐν τῷ κήπῳ· εἶναι ἐν ἐκείνῳ τῷ κενῷ δωματίῳ· ὁ Ἀλῆ ἐφένδης δὲν εἶναι εὐχαραριστημένος ἀπὸ σέ.

Ἡμαρτημένα πρὸς διόρθωσιν.

دها کوچك بندن سین دها بولک بو چوجقدر اندن شوکت
افندی دها کنجدر عثمان بکدن رفعت افندی ادرنه لی محمد بک

استانیو للودن دها چالشقاندن قلم او بنمدر کل در اچیق
 بنجر مل قبالیلدر لر بز کیفسر لر ز

✱ ΜΑΘΗΜΑ 6.

Παρακείμενος τοῦ συνδετικοῦ καταφατικός :

إعشم إلیس-ی δῆθεν εἶμαι, ἢ ἡμην· إعشین إلیس-ین
 δῆθεν εἶσαι, ἢ ἦσο κτλ. (Βλ. Γραμ. σ. 71 § 70).

‘Ο αὐτὸς ἀποφατικός: دکل إعشم τέγίλ إلیس-ی δῆθεν
 δὲν εἶμαι, ἢ δὲν ἡμην· دکل إعشین τέγίλ إلیس-ین δῆθεν δὲν
 εἶσαι, ἢ δὲν ἦσο κτλ. (Βλ. Γραμ. σ. 73 § 71).

§ 18. ‘Ο χρόνος οὗτος καλεῖται μὲν παρακείμενος, δὲν
 ἔχει ὅμως σημασίαν παρακειμένου, ἀλλὰ σημαίνει ὅτι ὁ
 ὁ λαλῶν λέγει τι ὡς φήμην, ἢ λόγον ἄλλου, ὃν αὐτὸς
 ἄγνοεῖ, ἢ καὶ δὲν παραδέχεται· διὸ καὶ ἐρμηνεύεται παρ’
 ἡμῖν διὰ τοῦ δῆθεν, ἢ τοῦ λέγει, ἢ λέγουσι, καὶ ἐνεστῶ-
 τος ἥτοι εἶμαι κτλ. ἐπὶ παρόντων, ἢ παρατατικοῦ ἥτοι ἡμην
 κτλ. ἐπὶ παρελθόντων· π.χ. زکن إعشم ζενγκίν إلیس-ی εἶ-
 μαι (ἢ ἡμην) δῆθεν πλοῦσιος· عزیز بك کیفسر إعش ‘Αζίζ πέη
 κεῖφσιζ إلیس ὁ ‘Αζίζ βέης εἶναι (ἢ ἦτο), λέγει, ἀδιάθετος.

چارشو (ἢ چارشی) تسارτῇ | کوتو کورتῇ κακός.

[ἀγορά (ιδίως ἢ κλειστή) | سیاه سیάχ μέλας, μαῦρος,

(بازار ἢ بازار) παζάρ ἀγορά | طوغری τωγροῦ ὀρθός, τίμιος,

سو سوῦ ὕδωρ. | | ἀληθής

σονται τοῦ ὀνόματος ὅπερ προσδιορίζουσι. π. χ. زنگين آدم
 πλούσιος ἄνθρωπος. دها زنگين آدم πλουσιώτερος ἄνθρω-
 πος. يك زنگين آدم πλουσιώτατος ἄνθρωπος κτλ.

§ 21. Τυμητικά. Ἡ λέξις 𐤔𐤕𐤁 πασᾶρ τίθεται μετὰ τὸ κύριον ὄνομα· π. χ. 𐤔𐤕𐤁 𐤀𐤓𐤌𐤃 Σαίτ πασᾶ ὁ Σαίτ πασᾶρ.

Θέμα

9

بن زنکین ایمشم فقیر دکل ایمشم سن قومشو ایمشین خصم
 دکل ایمشین او آدم یورغون ایمش کیفسز دکل ایمش بز
 خصم ایمشز یباجی دکل ایمشز سز طمعکار ایمشسکز جوهر د
 دکل ایمشسکز انلر ادرنه لی ایمشر استانبوللو دکل ایمشر احمد
 باشا کنج دکل ایمش مدحت افندی معلم ایمش بو سوز
 طوغری دکل ایمش طوغری سوز آجی ایمش شو اتمک او
 اتمکدن ده سیاه ایمش بو شاگردن ده چالشقان ایمش

10

بو سوز يک طوغرى اک طوغرى سوز بو ايمش محمد افندى

غایت زنکین آدم ایش اک زنکین آدم سعید بک ایش بو
 کوچک چوجق او بیوک چوجقدن دها چالشقان ایش بنم
 بچاق نرده بوراده سنکی نرده بزمکی اوراده دکل بو
 قلم کیکدر سنکی نرده ایشته اوراده بزمکی سزککندن
 دها ابو انکی سنککندن دها فنا ایش بو خانه سزکدر
 شهرده کی کیکدر بو صفره انک ایش بنچهدده کی کیک ایش

9

Τὸ ἡμέτερον ὕδωρ εἶναι, λέγει, πικρόν· δὲν εἶναι, λέγει, γλυκύν·
 ὁ ὑμέτερος ἄρτος ἦτο, λέγει, μαῦρος καὶ ἔωλος· δὲν ἦτο, λέγει, λευ-
 κός· ἡ ἡμετέρα θυγάτηρ δὲν εἶναι, λέγει, ἐπιμελής· εἶναι ἀμελής·
 ἐγὼ εἶμαι, λέγει, φιλάργυρος· δὲν εἶμαι ἐλευθέριος· σὺ δὴθεν εἶσαι
 πτωχός· δὲν εἶσαι πλούσιος· ἐκεῖνος εἶναι, λέγουσι, πλούσιος· δὲν
 εἶναι πτωχός· ἡμεῖς δὲν ἤμεθα δὴθεν ἐν τῷ σχολείῳ, ἤμεθα δὴθεν
 ἐν τῷ θεάτρῳ· ὑμεῖς δὲν εἴσθε, λέγει, εὐχαριστῆμενοι· ἐκεῖνοι εἴ-
 ναι, λέγουσι, μοχλοηροὶ ἄνθρωποι· δὲν εἶναι λέγουσι, καλοὶ ἄνθρωποι·
 ὁ Ριφὰτ πασᾶς δὲν εἶναι δὴθεν Σμυρναῖος, εἶναι δὴθεν Κωνσταντι-
 νουπολίτης.

10

Οὗτος ὁ ἄρτος εἶναι, λέγει, λευκός· ὁ ἡμέτερος (ἄρτος) εἶναι
 δὴθεν περισσότερον μέλας· ὁ ὑμέτερος (ἄρτος) εἶναι, λέγει, πρώτης

ποιότητος· εἶναι νωπότερος τοῦ ἡμετέρου· ὁ Μιτὰτ ἐφένδης εἶναι, λέγουσι νεώτατος· ὁ Ἀλῆ βέης εἶναι πρεσβύτερος ἡμῶν· ὁ ἀχαριστότερος ἄνθρωπος εἶναι ὁ ἡμέτερος γείτων· ὁ μοχλοθρότερος ἄνθρωπος εἶμαι, λέγει, ἐγώ· ποῦ ἦτο ταύτην τὴν πρωτὴν τὴ μήτηρ; ἰδοὺ ὁ ἐμὸς ἄρτος· ὁ ὑμέτερος (ἄρτος) ποῦ; ὁ ἡμέτερος υἱὸς εἶναι μικρότερος τοῦ ἰδικοῦ σου· ὁ ὑμέτερος (υἱὸς) εἶναι μεγαλείτερος τοῦ ἡμετέρου (υἱοῦ)· τὸ μαχαίριον τοῦτο εἶναι ἡμέτερον· τὸ ὑμέτερον εἶναι, λέγει, μεγαλείτερον τούτου· ἐγώ εἶμαι, λέγει, ὁ μάλλον φιλάχθυρος ἄνθρωπος· ὑμεῖς πόθεν εἴσθε, λέγει; δὲν εἶμαι, λέγει, ἐκ Κωνσταντινουπόλεως· τὸ ὕδωρ τοῦτο εἶναι, λέγει, πικρόν· τὸ ἐν τῷ κήπῳ δὲν εἶναι, λέγει, πικρόν· ὁ ἄρτος οὗτος εἶναι, λέγει, θερμός· ὁ ἐν τῇ τραπεζῇ (ἄρτος) εἶναι, λέγει, ψυχρός.

Ἡμαρτημέρα πρὸς διόρθωσιν.

آتمک بو دکدر خاص ده‌ا سیاه بز مکیدن در کوچک بو اوطه
 بز مدر بز مکی قلم سز کردن ده‌ا یودر تیاترو بوده دکل ایمشسین
 دون اخشام تنبل غایت ایدی بو چوجوق بنکی کتاب بودر
 سنک نره‌ده بیچاق سزک دکدر بو

ΜΑΘΗΜΑ 7.

خام χὰμ ἄωρος	آوا ἀνέβα κυδώνιος
قوش κοὺς πτηνόν	قوروك κουρουκ ὀμφαξ
كتاب καιτὰπ βιβλίον	ليون λιμὼν λεμόνιον
ببليل πῆλληλ ἀηδών	منديل μεντίλ ριρόμακτρον
قرنداش καρηνάς ἀδελφός	چوراب τσωράπ περικρημὺς
قارى καρῆ γυνή, σύζυγος	مايخوش μαϊχὼς ὑπόζοιρος
تيزه τεϊζέ θεία ἐκ μητρός	اكشى ἐκσὶ ξοιρός, ὀξύς
خاله χάλα θεία ἐκ πατρός	لذيد λεζιζ ἡδύς, νόστιμος
دای δαί θεῖος ἐκ μητρός	داها δαχά ἀκόμη, εἰσέτε
عوجه ἄμουτζά, ἡ ἄμτζα, θεῖος	پورتقال πωρτωκάλ χρυσόμη-
[ἐκ πατρός]	[λόν]

§ 22. Προσδιορισμοὶ ἐπιθετικοὶ καὶ ἀντωνυμικοί:

Εἶδομεν ὅτι τὰ ἐπίθετα (§ 8) καὶ αἱ ἀντωνυμίαι (§ 12) προτάσσονται τοῦ ὀνόματος, ὅπερ προσδιορίζουσι.

Παρ' ἡμῖν οἱ προσδιορισμοὶ οὗτοι τίθενται εἰς τὴν αὐτὴν πτῶσιν καὶ εἰς τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν μετὰ τοῦ ὀνόματος· π.χ. οὗτος ὁ πλούσιος ἄνθρωπος· τοῦτου τοῦ πλουσίου ἀνθρώπου κτλ. οὗτοι οἱ πλούσιοι ἄνθρωποι· τούτων τῶν πλουσίων ἀνθρώπων κτλ.

Ἐν δὲ τῇ ὁθωμανικῇ τὰ ἐπίθετα καὶ αἱ ἀντωνυμίαι ἄνευ μὲν τοῦ ὀνόματος, ὅπερ προσδιορίζουσι, κλίνονται ὡς زكينة ζενγκινίν τοῦ πλουσίου· بك پونουν τούτου κτλ.

"Όταν ὁμοῦς συνοδεύωνται ὑπὸ τοῦ ὀνόματος, τότε κλίνεται μόνον τοῦτο, αὐτὰ δὲ μένουσιν ἄκλιτα, ἥτοι δὲν τίθενται εἰς τὴν αὐτὴν πτώσιν καὶ τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν μετὰ τοῦ ὀνόματος, ἀλλ' εἰς ἀπλὴν ὀνομαστικὴν· π. χ. *بوزنك* καὶ οὐχὶ *بوزنك آدمك* τοῦτον τοῦ ἀνθρώπου· *بوزنك* καὶ οὐχὶ *بوزنك زنك* τοῦτον τοῦ πλουσίου ἀνθρώπου· *بوزنك* καὶ οὐχὶ *بوزنك آدمك* οὗτοι οἱ ἄνθρωποι· *بوزنك* καὶ οὐχὶ *بوزنك زنك* οὗτοι οἱ πλοῦσιοι ἄνθρωποι. Οὕτω καὶ διὰ τὰς ἄλλας πτώσεις τοῦ τε ἐνικοῦ καὶ τοῦ πληθυντικοῦ.

§ 23. *Κύρια ὀνόματα*: Τὰ κύρια ὀνόματα ὅταν μὲν ᾧσι μόνα κλίνονται ὡς ὅλα τὰ ὀνόματα· π. χ. τοῦ *'Αλῆ* *عليك* 'Αλη-νῆν· τῷ *'Αλῆ* *عليه* 'Αλη-γιέ· τὸν *'Αλῆν* *عليه* 'Αλη-γῆ.

"Όταν ὁμοῦς ἔπεται λέξεις τις τιμητικῆς, οἷαι αἱ λέξεις *پاشا* πασᾶς, *بك* πέη βέης, *افندي* ἐφέντη ἐφένδης (κύριος), τότε τὸ μὲν κύριον ὄνομα μένει ἄκλιτον, κλίνεται δὲ μόνον ἡ τιμητικὴ ἐκείνη λέξις· π. χ.

τοῦ *'Αλῆ* πασᾶ *علي پاشا* 'Αλῆ πασᾶ-νῆν

τῷ *'Αλῆ* βέη *علي بكه* 'Αλῆ πέ-γιέ

τὸν *'Αλῆ* ἐφένδην *علي افندي* 'Αλῆ ἐφέντη-γιέ.

"Όταν τὸ κύριον ὄνομα συνοδεύεται ὁμοῦ ὑπὸ τῶν λέξεων *بك* καὶ *افندي*, ὡς *عليك افندي* (βλ. § 6), τότε μόνον τὸ δευτερον τιμητικὸν, ἥτοι τὸ *افندي*, κλίνεται· π. χ. *افنديك* 'Αλῆ πέη ἐφέντη-νῆν τοῦ κ. *'Αλῆ* βέη.

Ὅταν τὰ κύρια ὀνόματα ᾧσι δύο, ἢ καὶ περισσότερα, συνήθως μόνον τὸ τελευταῖον κλίνεται, ἔαν ᾧσι μὲν α· π. χ.

علي وعثمان 'Αλῆ βέ 'Οσμην-ήν τοῦ 'Αλῆ καὶ τοῦ 'Οσμᾶν.

Ἐάν δὲ συνοδεύωνται καὶ ὑπό τινος τῶν τιμητικῶν λέξεων, τότε ἐπίσης μόνον αὐτὰι λέξεις αὐτὰι κλίνονται. π. χ.

علي وعثمان افنديلرک 'Αλῆ βέ 'Οσμᾶν ἐφεντή-λερίν τῶν κυρίων 'Αλῆ καὶ 'Οσμᾶν.

علي وعثمان بك افنديلرک 'Αλῆ βέ 'Οσμᾶν πῆ ἐφεντή-λερίν τῶν κυρίων 'Αλῆ καὶ 'Οσμᾶν βεήδωρ.

Ἑβραῖα

11

בואכשי פורטאל קימדר עמוגה נקדר שו טאטלי ליון
 קימדר בנמ דקדר חאלה נקדר בנמי אנקנענדן דהא קוچקדר
 אישטה בנמי בודר בו چوراب קימדר אנקדר אנק דכל או
 קיפסר קאדינקדר او נהדר قوشدر בلبדר او اوزوم
 طاتلی دכל ایمش دها قوروق ایمش لذید ایمش بو کتاب
 بیوک خواجه نקدر او منديل بونک ایمش بونک دכל ایمش
 شو اختیار آدمک ایمش کوچک رفعت افندی او بیوک باغچه ده
 ایمش بو بیوک باغچه کوچک عثمان بکک دכל سزک ایمش

او زنکین آدملر نروده او زنکینلر ازمیرده ایمش لر انلر ازمیرده
 دکل استانبولده ایمش لر او بیوک دکانلر او زنکین آدملرک ایمش
 او زنکینلرک دکل بونلرک ایمش ققرالق نه فنا شیرد فنا شی
 ققرالق دکل نانکورلکدر بزم علی افندی قومشو و خصمدر
 سزک عزیز بک نروده ده قلمده ایمش سعید پاشا بو صباح بزم
 مکتبده ایندی عثمان بک سندن غایت خوشنود ایمش عوجه کر
 او دکل خسته در قرنداشکر فصل

11

Τίνος εἶναι, λέγει, τὸ ρινόμακτρον; εἶναι, λέγει, τοῦ πατρὸς·
 τὸ δὲ ἰδικόν μου ρινόμακτρον ποῦ εἶναι, λέγει: τίνος εἶναι ἐκεῖνη ἡ
 περικνημῖς; εἶναι ἐκεῖνης τῆς πλουσίας γυναικός· ἐκεῖνη ἡ γυνή
 καὶ ὁ κ. 'Αῤῥῖ βέης εἶναι ἀδελφοί· ἐκεῖνο τί εἶναι: εἶναι σταφυλή·
 ἀκόμη εἶναι ὄμφαξ· χθές τὸ ἐσπέρας ὁ ἐκ πατρὸς θεὸς ἦτο, λέγει,
 ἐν τῷ μεγάλῳ χορῷ· τοῦτο τὸ χρυσόμηλον τίνος εἶναι; εἶναι τῆς
 ἐκ μητρὸς θείας μου; τὸ ὑμέτερον (χρυσόμηλον) ποῦ εἶναι; ἰδοὺ
 ἐκεῖ· τὸ λεμόνιον τοῦτο εἶναι γλυκύ· τὸ λεμόνιον τοῦτο εἶναι ξοι-
 νότερον ἐκείνου· εἶναι γλυκύτερον ἐκείνου τοῦ χρυσομήλου· ἐκεῖνο
 τὸ χρυσόμηλον ἀκόμη εἶναι ξοινόν· τίνος εἶναι ἐκεῖνη ἡ τράπεζα;

εἶναι τοῦ Ὁσμὰν πασᾶ· τὸ βιβλίον τοῦτο εἶναι ἐκείνης τῆς κόρης·
εἶναι ἐκείνης τῆς μικρᾶς καὶ ἀδιαθέτου κόρης.

12

Πόσον μεγάλη πόλις εἶναι ἡ Θεσσαλονίκη! ὁ Σαῖτ βέης εἶναι, λέγει, πρεσβύτερος τοῦ Μιτᾶτ ἐφένδη· ὁ κάλαμος οὗτος εἶναι, λέγει, ἐκείνου· εἶναι ἐκείνου τοῦ νέου· εἶναι ἐκείνου τοῦ νέου ἀνθρώπου· ὁ κάλαμος τούτου (τοῦ ἀνθρώπου) ποῦ εἶναι; ἐγὼ, λέγει, δὲν εἶμαι Σμυρναῖος· ποδαπὸς εἶμαι, λέγει; παρὰ τίνι εἶναι τὸ ἡμέτερον βιβλίον; εἶναι, λέγει, παρὰ τῷ Σεβχὰτ βέη· ἡ γυνὴ ἐκείνη εἶναι πλουσιωτέρη τοῦ ἡμετέρου γείτονος· τὸ γρυφεῖον τοῦτο εἶναι καλλίτερον τοῦ ὑμετέρου· πόσον κακὸς ἄνθρωπος εἶμαι, λέγει· τὸ ὕδωρ τοῦτο εἶναι, λέγει, πικρότατον· τὸ πικρότατον τοῦτο ὕδωρ εἶναι ἐκείνου τοῦ μικροῦ κήπου· τὸ μικρότατον καὶ ἐπιμελέστατον τοῦτο παιδίον εἶναι ἐκείνων τῶν καλῶν καὶ πλουσιῶν ἀνθρώπων· ἐκείνη ἡ μεγάλη θύρα εἶναι τρυφῆς τῆς μεγάλης οἰκίας, καὶ τὸ μικρὸν τοῦτο παρὰθυρον εἶναι ἐκείνου τοῦ μικροῦ δωματίου.

Ἡμαρτημέρα πρὸς διόρθωσιν.

بو پور تقال انك چو جقكدر شو كتاب شوكتك بككدر او
مندیل انك فقيرك آدمكدر بو قوش انك یابنجينكدر بو بیچاق
اونك كنچك آدمكدر بو مندیل علینك افندینكدر بز معلمرز بو
قوش ایمش انك چو جقكدر بو آیوا ایمش مایخوش دها اندن

ΜΑΘΗΜΑ 8.

ὦ γούλ (ἢ ὦ γλ) υἱός	خام خانهم κυρία
τὸστ φίλος	یکی γενι νέος
κιοπρὸ γέφυρα	اسکی ἐσκι παλαιός
κούντρα πέδιλοι	كوزل گزيڤزئل وراٹوس
σάατ ὦρα, ὠρολόριον	چرکين تسيکلين دوسيده
ἀρσῆν πῆχυς	يوسک گيڤکسکک دڤڤه‌لوس
کآتς πόσος, η, ον	طار τὰρ στερός
πὼλ εὐρύχωρος, ἄ-	کيش گکينيس ευړوس, *πλατύς
[φθορος]	آلجاق (ἢ آلجق) ἄλτσάκ χα- [μηλός]

γ. πῆρ εἰς, μιὰ, ἕν· یکی یکی δύο· چ دتς τρία· دت
τὸρτ τέσσαρα· بش πῆς πέντε κτλ. (βλ. Γραμ. σ. 41 § 34).

Ὁρόματα κύρια: Ζεκιέ (γυν.) نوريه Nouriè (γυν.).

§ 24. Τιμητικά: Ἡ λέξις خام خانهم κυρία τίθεται μετὰ
τὸ κύριον ὄνομα: Ζεκιέ خانهم ἢ κυρία Ζεκιέ.

Μετ' αὐτὴν δύναται νὰ τεθῇ καὶ ἡ λέξις افندی · π. χ.
Ζεκιέ خانهم εἰφέντη.

§ 25. Ἀριθμητικά: Τὰ ἀριθμητικὰ ὡς ἐπιθετικοὶ μὲν προσ-
διορισμοὶ προτάσσονται τοῦ οὐσιαστικοῦ, ὅπερ προσδιο-
ρίζουσι, καὶ τὸ οὐσιαστικὸν οὐ μόνον ἐπιτάσσεται, ἀλλὰ
καὶ τίθεται εἰς τὸν ἐνικὸν ἀριθμὸν, ὅσω καὶ ἂν τὸ ἀριθ-
μητικὸν ἐμφαίνῃ πλείω τοῦ ἐνός· π. χ. یکی یکی ἕβ δύο

οἰκίαι (κατὰ λέξιν, οἰκίαι). اوچ اوطه εἴς τὰ τρία δωμά-
τια (δωμάτιον). اوچ ساعت εἴς σατ τρεῖς ὥραι (ὥρα).

Ὡς κατηγορούμενον δ' ἐπιτάσσονται. π. χ. استانبول
در. 'Ισταμπόλ πέρ τις ἡ Κωνσταντινούπολις μία (δηλ. μο-
ναδική) εἶναι. اوچدر ساعت σατ εἴς τὸ ἡ ὥρα τρεῖς εἶναι.

Τὰ ἡμέτερα διὰ τακτικῶν ἀριθμῶν ἐκφερόμενα, ὡς τῇ πέμπτῃ ὥρᾳ,
κτλ. ἐκφράζονται ὁθωμανιστὶ διὰ τῶν ἀπολύτων ἀριθμητικῶν καὶ
τῆς προθέσεως οὗ τὰ-τὲ εἶν'. π. χ. ساعت شدہ σατ πέντ-τὲ τῇ πέμ-
πτῃ ὥρᾳ, ἢ εἰς τὰς πέντε. ساعت النيدہ σατ ἀλτῇ-τὲ τῇ ἕκτῃ
ὥρᾳ, ἢ εἰς τὰς ἕξ κτλ.

Ἐὰν προτάζωμεν τὸ ἀριθμητικόν, ἥτοι ἐὰν εἴπωμεν π. χ. بش
ساعت پندہ σατ-τὰ, ἢ الى ساعتہ ἀλτῇ σατ-τὰ, κτλ. σημαίνει
εἰς πέντε ὥρας, εἰς ἕξ ὥρας, ἥτοι εἰς διάστημα πέντε ὥρῶν,
ἕξ ὥρῶν, κτλ.

§ 26. Ἑρωτηματικά: Ἡ ἀντωνυμία چ کاًτς πόσοι,
η, ον, ἐπιθετικῶς μὲν προηγεῖται τοῦ οὐσιζστικοῦ, ὁ-
περ προδιορίζει, καὶ τὸ οὐσιζστικόν τίθεται, ὡς καὶ μετὰ
τῶν ἀριθμητικῶν, εἰς ἐνικὸν ἀριθμόν. π. χ. چ آ کاًتς
ἀτὲμ πόσοι ἄνθρωποι (ἄνθρωπος); کاً کاًتς τῶν κλιῶν
πόσα καταστήματα (κατήστημα); Ὡς κατηγορούμενον δ' ἐ-
πιεται. π. χ. ساعت چدر σατ κاًτς τηρ ἡ ὥρα πόση εἶναι;

§ 27. Ὀροματικοὶ προσδιορισμοί: Καθὼς τὰ ἐπίθετα
καὶ αἱ ἀντωνυμίαι μένουσιν ἄκλιτα ὅταν συνοδεύωσι τὰ
ὀνόματα, ἅπερ προσδιορίζουσι (§ 22), οὕτω καὶ τὰ προση-
γορικά, ὡς προσδιορισμοὶ τῶν κυρίων ὀνομάτων, οὐ μόνον

προτάσσονται, ἀλλὰ καὶ μένουσιν ἄκλιτα, ἥτοι κατ' ὀνομαστικὴν· π. χ. τοῦ υἱοῦ μου, τοῦ Ἀλῆ βέη λέγεται اوغل̣ ωγλου̣م̣ علی ωγλου̣م̣ Ἀλῆ π̣εήν, καὶ οὐχὶ اوغل̣ك̣ ωγλου̣م̣ οὐν̣ τῶν υἱῶν μου, Ἀλῆ καὶ Μεχμέτ βέηδωρ محمد علی و محمد اوغل̣م̣ علی ωγουλλ̣αρη̣م̣ Ἀλῆ ἑὲ Μεχμέτ π̣εηλερ̣ήν, καὶ οὐχὶ اوغل̣م̣ك̣ ωγουλλ̣αρη̣μ̣ οὕτω καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις πτώσεσι.

§ 28. Ὁ προσδιορισμὸς τοῦ κατὰ τι· Ὁ προσδιορισμὸς οὗτος προηγείται τοῦ ἐπιθέτου ἐκφερόμενος ἀπολύτως, ἄνευ οὐδεμιᾶς προθέσεως· π. χ. بش̣ آر̣شون̣ يوكسك̣ ἄρσῃν γι̣σκσέκ̣ πέντε πήχεις ὑψ̣ηλ̣ός, ἥτοι κατὰ πέντε πήχεις.

Ἐπὶ δὲ συγκρίσεως πχρεντίθεται μεταξὺ τοῦ ἐμπροθέτου προσδιορισμοῦ τοῦ συγκριτικοῦ (§ 16) καὶ τοῦ ἐπιθέτου· π. χ. اوامر̣ سر̣ککندن̣ بش̣ آر̣شون̣ يوكسک̣ ἐβιμίζ̣ σιζιν̣κιν̣τ̣έν̣ π̣ές̣ ἄρσῃν γι̣σκσέκ̣ τιν̣ ἢ οἰκία ἡμῶν τῆς ὑμετέρας πέντε πήχεις (ἥτοι κατὰ πέντε πήχεις) ὑψ̣ηλο̣τέρα̣ εἶναι.

§ 29. Καταληκτικὰ καὶ κτητικὰ· ı ημ̣ μου· ı ην̣ σου· ı αὐτοῦ κτλ. (βλ. Γραμ. σ. 48 § 37).

Αἱ ἀντωνυμίαι αὔται δηλοῦσι κτῆσιν, ἢ σχέσιν· π. χ. ساعتم̣ σακτ̣-ἡμ̣ τὸ ὄρο̣λόγιόν̣ μου (κτῆσις)· اوغل̣ك̣ ωγλ̣-ἐν̣ ὁ υἱός σου (σχέσις)· او̣ی̣ ἐβ̣-ı ἡ οἰκία του (κτῆσις).

Ἡ λέξις مو̣ μετὰ τῶν ἀντωνυμιῶν τούτων προσλαμβάνει καὶ ἐν ı, ἥτοι γίνεται موم̣ σου-γιοῦμ̣ τὸ ὕδωρ μου, موي̣م̣ σου-γιοῦν̣ τὸ ὕδωρ σου κτλ. ἐκτὸς ἐν τῷ γ'. πληθυντικῶں مولي̣م̣ σου-λαρῇ τὸ ὕδωρ αὐτῶν, ἐνθα δὲν τίθεται ı.

§ 30. Διαφορὰ κτητικῆς καὶ συνδετικῆς: Τὸ α' πρόσω-
πον τῆς ἀντωνυμίας ταύτης, ἥτοι τὸ ρ, διαφέρει τοῦ α'
προσώπου τοῦ συνδετικοῦ (ρ) καθότι ἡ μὲν ἀντωνυμία
δέχεται τὸν τόνον, ὡς قرنداشم καρηντάσ-ἡμ. ὁ ἀδελφός
μου· ἐνῶ τὸ συνδετικὸν ἐγλίνεται, ὡς قرنداشم καρηντάσ-ἡμ.
εἶμαι ἀδελφός.

Θέμα.

۱۳

سعید افندی او غلمدر او غلم سعید افندی چالشقاندرد بو کتاب
او غلم سعید افندینکدر محمد افندی دوستکدر دوستک محمد
بک یورغوندرد او قوندرد دوستک محمد بککدر قوندردسی
استانبوللو احمد افندینککسندن دهایکیدرد رفعت افندی عوجه مزدر
عوجه مز رفعت افندی کیفسزدر بو چوراب عوجه مز رفعت
افندینکدر ذکیه خانم خاله کزدر خاله کز ذکیه خانم باغچه ده در
او کوزل مندیله خاله کز ذکیه خانمکدر از میرلی عثمان و مدحت
افندیله مکتبه دکل ایملر او کوزل کتابلر از میرلی عثمان و
مدحت افندیله کدر او طه کز بزمکندن ایکی آرشون دها کنیشدر

یازینخانه سی سنککندن بر آرشون بیو کدر قرنداش دکیلسکر
قرنداشم قرنداش دکلم

۱۴

اوغلکز بردر قلی بردر ساعت قاچدر ساعت ایکی
دها اوچ دکدر دون آقشام ساعت بشده تیاتروده ایدک بو
کون ساعت یدیده باغچه ده ایدک صویمز صویکزدن دها طاتلیدر
بغچه کز کوزل صوی ایو دکل قلمز کیمده در اک زنکین
آدم قومشوکر ایش اتمکمز اتمکزدن دها خاصدر سوزکر
طوغری دکدر دها ساعت اوچدر اوچ ساعتدر
بورادهیم ساعت اون ایکیده سلانیکده ایدک

13

Τὸ πέδιλόν μου εἶναι εὐρύχωρον· τὸ εὐρύχωρον πέδιλόν μου εἶ-
ναι ἐν τῷ κήπῳ· τὸ βιβλίον σου εἶναι νέον· τὸ νέον βιβλίον σου δὲν
εἶναι ἐδῶ· ὁ ἐκ πατρὸς θεὸς τοῦ εἶναι ὡραιότατος· ὁ παῖς ἡμῶν
εἶναι δυσειδέστατος· ἡ ἐκ μητρὸς θεία ἡμῶν εἶναι νεωτάτη· ὁ ἐκ
μητρὸς θεὸς των εἶναι πολὺ εὐχαριστημένος· ὁ ἀδελφός μου ὁ Μεχ-
μέτ ἐφένδης εἶναι ἀδιάθετος· ἡ ἀηδὼν αὕτη εἶναι τοῦ ἀδιαθέτου ἄ-

δελφοῦ μου Μεχμέτ ἐφένδη· ἡ ὑπόζοινος αὕτη σταφυλὴ εἶναι τοῦ γαίτονός σου Μεχμέτ ἐφένδη· ἡ ἐκ μητρὸς θεία του κ. Νουριέ εἶναι νεωτέρα τῆς ἐκ πατρὸς θείας μου κ. Ζεκιέ· ὁ στενὸς ἐκεῖνος κῆπος εἶναι τῆς ἐκ μητρὸς θείας ἡμῶν κ. Νουριέ· τὸ ὠρολόγιόν της εἶναι καλλίτερον τοῦ ἡμετέρου· οἱ Θεσσαλονικεῖς κύριοι 'Αχμέτ καὶ 'Αλῆ ἦσαν εἰς τὰς πέντε (τῇ πέμπτῃ ὥρᾳ) ἐν τῇ σχολῇ· τὸ ὠραῖον ἐκεῖνο πτηνὸν εἶναι τῶν Θεσσαλονικέων κυρίων 'Αχμέτ καὶ 'Αλῆ ἡ μήτηρ ἡμῶν Νουριέ χθὲς ἦτο ἀδιάθετος· τὸ δωμάτιον τοῦτο εἶναι τῆς μητρὸς μου Νουριέ· ἡ ἀδελφὴ σας Ζεκιέ εἶναι θεία μου ἐκ πατρὸς· ὁ λόγος οὗτος εἶναι τῆς ἀδελφῆς του, τῆς κ. Ζεκιέ.

14

Οἱ κῆποι οὗτοι εἶναι πολὺ ὠραῖοι· τὰ ὕδατά των εἶναι κάλλιστα καὶ ἡδύτατα· Ποῦ εἶναι ἡ κ. Ζεκιέ; ἰδοὺ ἡ κ. Ζεκιέ· αὕτη ἡ γυνὴ δὲν εἶναι ἡ κ. Ζεκιέ· εἶναι ἡ κ. Νουριέ· ἡ γέφυρα ἡμῶν εἶναι στενοτέρα ταύτης· ἡ οἰκία ἡμῶν εἶναι ὑψηλοτέρα τῆς ἡμετέρας κατὰ τρεῖς πῆχεις· ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶναι νεώτερος ἐκείνου· ὁ κῆπός μας εἶναι πλατύτερος τοῦ ἰδικοῦ των κατὰ δώδεκα πῆχεις· τὸ ἄνθος τοῦτο εἶναι ὠραιότερον ἐκείνου· εἶναι ἰδικόν μου· τὸ ἰδικόν σας ποῦ εἶναι; ἰδοὺ τὸ ἰδικόν του· πόσον ὠραῖον εἶναι τὸ ἄνθος ἐκεῖνο! ἐκεῖνο τί εἶναι; εἶναι πτηνόν· εἶναι ἀηδὼν· πόσον ἄσχημον εἶναι! τίνος εἶναι; εἶναι τῆς κυρίας Νουριέ· ἡ γυνὴ αὕτη δὲν εἶναι, λέγει, ἡ κ. Νουριέ· ὁ λόγος μου δὲν εἶναι, λέγει, ὀρθός· ἡ σταφυλὴ σας εἶναι, λέγει, ἀκόμη ὑμῶν· πόση εἶναι ἡ ὥρα; ἡ ὥρα εἶναι ἑννέα· ἀκόμη δὲν εἶναι δέκα· χθὲς τῇ ἐνδεκάτῃ ὥρᾳ ἤμεθα

ἐν Ἰωαννίνοις· εἶμαι φίλος· ὁ φίλος μου εἶναι ἀδιάθετος· εἶμαι
 συγγενής· ὁ συγγενής μου εἶναι εὐχарιστημένος ἀπὸ σέ· ἐγὼ εἶμαι
 μία μικρὰ κόρη· ἡ κόρη μου εἶναι φιλόπονος· σὺ εἶσαι υἱός μου·
 εἴμεθα φίλοι των· εἴσθε ἀδελφοί μου· εἴμεθα γείτονές του.

Ἡμαρτημένα πρὸς διόρθωσιν.

خام نوريه و افندی عثمان خانه ده در لر بیچاقم ایمش سز ده
 چوجقکز چالشقان چوقدر اوج لیونلردر قاج کتابلردر
 کوپریکز ده طار اون ایکی ارشوندر بزمکندن ساعت بو انک
 قارینکدر او کتاب بونک چالشقانک چوجقکدر انک دکل
 اوغلکزک اجدک بککدر

ΜΑΘΗΜΑ 9.

πᾶς κεφαλὴ	درس
σάτς κόμη	τερτζεμέ μετάφρασις
σακάλ γεγειάς	ιντζιρ σῶκον
πηγήηκ μυσταξ	τεμιζ καθαρός
ισκέμελε σκίμπους	οὔστ αὐστ
σανταλιγέ καθέδρα	αὐστ

β'. ὡς *اوم كوچكد* *بم* *پنیم* *ب-یم* *کیتسدن* *تدر* ἢ *یدی-*
کی *μου* *οἰκία* (κατὰ λέξιν: ἡ ἰδική μου ἡ οἰκία μου) *είναι*
μικρά. *اوک بیوکر* *سنگ* *پنین* *ب-ین* *پد-یدن* *تدر* ἢ *ιδική* σου
οἰκία (ἡ ἰδική σου ἡ οἰκία σου) *είναι* *μεγάλη* κτλ.

Ἡ καταληκτική αὐτὴ ἀντωνυμία, ὡς περιττή, δύνανται
 νὰ παραλειφθῇ ἐκ τοῦ ὀνόματος ἐν τῷ α' καὶ β' προσώπῳ
 τοῦ ἐνικού καὶ τοῦ πληθυντικοῦ. π. χ. *اوم* *بم* καὶ *او* *بم* ἢ
ἐμὴ οἰκία. *او* *بم* καὶ *او* *بم* ἢ *ἡμετέρα οἰκία* κτλ.

Ἐν τῷ γ' ὁμοῦς προσώπῳ τοῦ τε ἐνικού καὶ τοῦ
 πληθυντικοῦ δὲν δύνανται νὰ παραλειφθῇ. π. χ. *او* *ای*
آن *ب-ی* ἢ *ιδική* του *οἰκία* (του) καὶ *او* *ای* *آن* *ب-ی* *آن* *ب-ی*
ب-ی ἢ *ιδική* των *οἰκία* (των), καὶ οὐχὶ *او* *ای* *آن* *ب-ی* καὶ
او *ای* *آن* *ب-ی*.

Ὁ λόγος δὲ τούτου εἶναι ὁ ἐπόμενος συντακτικὸς
 κανὼν.

§ 32. Προσδιορισμὸς κατὰ γενικήν: Ἐν τῇ ἐλληνικῇ
 ὁ κατὰ γενικήν προσδιορισμὸς τοῦ ὀνόματος δύνανται νὰ
 προταχθῇ, ἢ ἐπιταχθῇ. ὡς τοῦ πατρὸς ὁ οἶκος, ἢ ὁ
 οἶκος τοῦ πατρὸς.

Ἐν δὲ τῇ ὀθωμανικῇ, ἡ μὲν γενικὴ πάντοτε προηγείται
 κατὰ τὴν τουρκικὴν σύνταξιν*, τὸ δ' ὄνομα οὐ μόνον ἐπι-
 τάσσεται, ἀλλὰ καὶ λαμβάνει ἐκ περισσοῦ τὴν καταλη-

* Ἐκτὸς τῆς τουρκικῆς συντάξεως ὑπάρχει καὶ ἡ περσικὴ
 σύνταξις ὀνόματος καὶ γενικῆς, γινομένη ἀντιστρόφως, περὶ ἧς γίνε-
 ται λόγος ἐν τῷ Β' βιβλίῳ τῆς Μεθόδου.

ترجه لری ابو دکلدر بابامک دکانی بوشدر والدهکک او طه سی
 طولودر عوجه سنک یازینخانه سی طاردر تیزه مزک باغچه سی
 کوزلدر دایکیزک چوجغی چرکیندر خاله لریک قوندره لری
 بولدر +

۱۶

بغچه مزک صویي بغچه کزک صویندن دها طانلی و دها لذیدر
 اویکیز قاچ قاتدر ایکی قات نوریه خانم نرده نوریه خانم
 آلت و ذکیه خانم اوست قاتده درلر او بغچه نک آق انجیرلری
 شو بغچه نک سیاه انجیرلرندن دها لذیدر دون رؤف افندیک
 بغچه سنده ایدک عزیز افندی و سعید بک بو صباح ادهم بکک
 یازینخانه سنده ایمشیر کتابکیز او مزک اوست قاتنده بزم او طه دده در
 قوندره مزخانه کزک آلت قاتنده قرنداشکیزک او طه سنده در خاله مزک
 خانه سی داعیکیزک اوندن اوچ آرشون دها کنیشدر +

45

Τὸ ἐμὸν πέδιλον εἶναι ἐδῶ· τὸ ἰδικόν σου βιβλίον εἶναι ἐκεῖ· ὁ
 ἰδικός του σκίμπος εἶναι καθαρός· ἡ ἡμετέρα καθέδρα εἶναι πλα-

τεῖα· ὁ ὑμέτερος μύσταξ εἶναι λευκός· ἡ ἰδική των κόμη εἶναι μέλαινα· ὁ ἐμός θεῖος ἐκ πατρὸς εἶναι ἐν τῷ γραφεῖω του· ὁ σὸς θεῖος ἐκ μητρὸς εἶναι ἐν τῷ καταστῆματί μου· ἡ ἰδική του θεία ἐκ πατρὸς εἶναι πολὺ ἀδιάθετος· ὁ ἡμέτερος κῆπος εἶναι κατὰ δώδεκα πήχεις πλατύτερος τοῦ ὑμετέρου· τὸ ὑμέτερον δωμάτιον εἶναι κατὰ τρεῖς πήχεις στενότερον τοῦ ἐμοῦ· τὸ σχολεῖον αὐτῶν εἶναι τριώροφον· ὁ διδάσκαλός μας εἶναι ἐν τῇ ἄνω ὀροφῇ· ἡμεῖς ἤμεθα ἐν τῇ κάτω ὀροφῇ· τὸ σῦχον τοῦτο εἶναι λευκότερον ἐκείνου· τὸ κυδώνιον τοῦτο εἶναι νοστιμώτερον τοῦ ρωδίου ἐκείνου· τὸ χρυσόμηλον τοῦτο εἶναι ξοινότερον ἐκείνου τοῦ λεμονίου.

16

Ὁ κῆπος τῆς οἰκίας· ὁ μέγας κῆπος τῆς οἰκίας· ἐν τῷ κήπῳ τῆς οἰκίας· ἐν τῷ μεγάλῳ κήπῳ τῆς οἰκίας· ἐκ τοῦ κήπου τῆς οἰκίας· ἐκ τοῦ μεγάλου κήπου τῆς οἰκίας· τὸ εὐρὺ δωμάτιον τοῦ πατρὸς· ἐν τῷ εὐρεῖ δωματίῳ τοῦ πατρὸς· ἐκ τοῦ εὐρέος δωματίου τοῦ πατρὸς· τὰ ὠραῖα ἄνθη τοῦ μικροῦ κήπου· ἐν τοῖς ὠραίοις ἄνθεσι τοῦ μικροῦ κήπου· ἐκ τῶν ὠραίων ἀνθέων τοῦ μικροῦ κήπου· ὁ ὀρθὸς λόγος ἐκείνου τοῦ γέροντος ἀνθρώπου· ἐν τῷ ὀρθῷ λόγῳ ἐκείνου τοῦ γέροντος ἀνθρώπου· ἐκ τοῦ ὀρθοῦ λόγου ἐκείνου τοῦ γέροντος ἀνθρώπου· ¹⁶χθὲς ἐσπέρας ἦσο, λέγει, ἐν τῷ ὠραίῳ κήπῳ τοῦ Ἐ-τέμ πασᾶ· σήμερον τὸ πρῶτ' εἴμεθ'α, λέγει, ἐν τῷ μεγάλῳ καταστῆματι τοῦ ἐκ πατρὸς θεοῦ σου· ἐγὼ δὲν ἤμην, λέγει, χθὲς ἐν τῷ γραφεῖῳ τοῦ πατρὸς μου· σὺ δὲν ἦσο, λέγει, ἐν τῷ κήπῳ τοῦ θεοῦ σου· ὁ υἱὸς τοῦ γείτονός μας δὲν ἦτο, λέγει, ἐν τῷ δωματίῳ τῆς

μητρός του· ἦτο ἐν τῷ ὑμετέρῳ καταστήματι· ἐκ πόσων ὀροφῶν
εἶναι (σύγκειται) ἡ μεγάλη οἰκία τοῦ Σαῦτ ἐφένδῃ· ἡ μικρὰ οἰκία
τοῦ 'Οσμὰν πασᾶ εἶναι, λέγει, τριώροφος· ὁ ὠραίος ἐκεῖνος τάπης
εἶναι ἐν τῇ κάτω ὀροφῇ τῆς οἰκίας τοῦ Ρεοῦφ πασᾶ· τὸ δωμάτιόν
μου εἶναι ἐν τῇ ἄνω ὀροφῇ τῆς οἰκίας· ἡ κόμῃ μου εἶναι λευκοτέρα
τῆς ἰδικῆς σου γενειάδος· ὁ μύσταξ του εἶναι μᾶλλον μέλας τοῦ ἰδικοῦ
μου· τὸ ρόδον σου εἶναι καλλίτερον τοῦ ἡμετέρου· τοῦτο τὸ ὠραῖον
πτηγὸν εἶναι ἐκείνου τοῦ μικροῦ παιδός· ὁ 'Αχμέτ ἐφένδῃς δὲν εἶναι
εὐχαριστημένος ἐκ τοῦ υἱοῦ τῆς γυναικὸς ἐκείνης.

Ἡμαρτημένα πρὸς διόρθωσιν.

انك او تمیز بك در انرك سفره بدر چچك بو انك بچهدن
ایمش اوغل انك ایمش کیفسنر ساعت بنم ایمش انك باباده
قیو مکتبک قبالی ایمش انرك صو صغوقدر

ΜΑΘΗΜΑ 10.

Ἵποθετικὸς ἐνεστὼς τοῦ συνδετικοῦ καταφατικός·
ایسم ایسه-μ. èàr ò. ایسهك ایسه-ν èàr ἥς κτλ. (Βλ. Γραμ.
σ. 71 § 70).

Ἀποφατικός: دکل ایسم τέγιλ ισέμ εἰς δὲν ὦ· دکل
ایسک τέγιλ ισέν εἰς δὲν ἦς κτλ. (Βλ. αὐτόθι σ. 73 § 71).

قباحت کاتچاکت παῖσμα	کوک کιοπέκ κῶν
وظیفه βαζιφέ καθήκον	کدی کهتی γα.λή
چفت تویژت ζεύγοι	قاون καούν πέπων
لازم λάζιμ ἀναγκαῖος	قارپوز κερπούζ υδροπέπων
یرتیق γηρητήκ ἐσχισμέρος	المال ἐλμα μῆλον
چوروک τσέρδκ σεσηπῶς	بادم πατέμ ἀμβύδαλον
قدر κατάρ ὄσον	جوین τζεβίζ κάρυον
ارکک قرنداش ἢ ار قرنداش	اشت-πάζ ἐνδυμασία
(ἐρκέκ) κερηντάς ἀδε.λφός	شراب σεράπ οἶνος
قیز قرنداش κήζ κερηντάς ἀ-	راقι ρακῇ ρακῇ
δε.λφή	دخی ταχῇ ἢ دε τέ και

Ἐπιφώρημα: Ἰ ᾧ βεβαίως.

Ἡ λέξις اشت-πάζ ἐνδυμασία εἶναι σύνθετος ἐκ τῆς
اشت-επάνω και پاش پάζ κεφαλή, ἐκατέρω τῶν ὁποίων λαμβάνει
τὴν καταληκτικὴν κτητικὴν ἀντωνυμίαν· π. χ. اشت-هیم
پاش-هیم τὰ ἐνδύματά μου· اشت-هين پاش-هين τὰ ἐνδύ-
ματά σου κτλ.

Ἐκφράσεις: نه وظیفه (τί καθήκόν μου;)
تی موی می.لے; نه وظیفه (τί καθήκόν σου;); تی
سوی می.لے; κτλ.

بازچه-تے τέγιλ (ἐν τῷ καθήκοντί μου
δὲν εἶναι) दें मوی می.لے· دکل وظیفه کده (ἐν τῷ καθήκοντί
σου δὲν εἶναι) दें سوي می.لے κτλ.

در قیاحت کا پختہ کیمتی تیر (τὸ σφάλμα ἐν τίνι εἶναι;) τίς πταίει; در قیاحت بندہ در (τὸ σφάλμα εἶναι ἐν ἐμοί) ἐγὼ πταίω.

§ 33. Συγκριτικὸν ἰσότητος: Τὸ ἡμέτερον διὰ τοῦ τόσον ὅσον, ἢ ἀπλῶς διὰ τοῦ ὅσω, ἐκφερόμενον συγκριτικὸν τῆς ἰσότητος ἐκφέρεται ἐν τῇ Τουρκικῇ διὰ τοῦ μορίου قدر κατὰ ὅσον.

Καθὼς δ' ἐν τῷ συγκριτικῷ τῆς ὑπεροχῆς (§ 16) προηγείται τοῦ ἐπιθέτου προσδιορισμὸς μετὰ τῆς προθέσεως دن آں-تَن (ἀπό), οὕτω καὶ ἐνταῦθα προηγείται προσδιορισμὸς μετὰ τοῦ μορίου قدر ὅσον π. χ.

محمد افندی دن آں-تَن دها زنکیندر ὁ Ἀχμέτ βέης ἀπὸ τὸν Μεχμέτ ἐφένδην (Μεχμέτ ἐφέντη-τὲν) πλουσιώτερος εἶναι. ὁ Ἀχμέτ βέης δὲν زنکین قدر افندی دها زنکیندر ὁ Ἀχμέτ βέης ἀπὸ τὸν Μεχμέτ ἐφένδης (Μεχμέτ ἐφέντη κατὰ) κατὰ λέξιν: ὁ Ἀχμέτ βέης, ὅσον ὁ Μεχμέτ ἐφένδης, πλούσιος δὲν εἶναι.

Τὸ μόριον τοῦτο μετὰ κυρίων ὀνομάτων, ἢ προσηγορικῶν, συντάσσεται ὀνομαστικῇ, ὡς ἐν τῷ ἀνωτέρῳ παραδείγματι.

Μετὰ δὲ τῶν προσωπικῶν, ἢ τῶν δεικτικῶν ἀντωνυμιῶν, συντάσσεται γενικῇ π. χ. سعيد افندی بم قدر یورغون دکلدر ὁ Σαττ ἐφένδης δὲν εἶναι τόσον κουρασμένος, ὅσον ἐγὼ (ἐνίμ. ἐμοῦ) سنك قدر چالشقان بر آدم ἄνθρωπος τόσον φιλόπονος, ὅσον σύ (σενίμ. σοῦ).

Μετὰ τοῦ γ' ὅπως πληθυντικοῦ προσώπου τῆς προσωπικῆς ἀντωνυμίας, ὡς καὶ μετὰ τοῦ πληθυντικοῦ καὶ τῶν τριῶν δεικτικῶν ἀντωνυμιῶν, ὡς καὶ μετὰ τοῦ πληθυντικοῦ καὶ τῶν τριῶν δεικτικῶν ἀντωνυμιῶν.

νομίων, συντίσσεται ἐπίσης ὀνομαστικῇ· π. χ. انل قدر فقير
ἀλλὰ κατὰ φωνὴν τὴν ἐγγύτη δὲν εἶναι τόσον πτωχός, ὅσον
ἐκεῖνοι κτλ.

§ 34. Προσδιορισμὸς κατὰ γενικήν: Εἶδομεν (§ 32) ὅτι
ὁ κατὰ γενικήν προσδιορισμὸς προηγείται κατὰ τὴν τουρ-
κικὴν σύνταξιν. Ἐπὶ παρόμοιότητος ὅμως συνήθως ἔπεται·
π. χ. چفت قوندره پير تيرت کونترخ در زيرگور υποδη-
μάτων (κατὰ λέξιν: ἐν ζεύγος ὑποδήματα).

Οὐχ ἥττον δύναται κατὰ τὸν γενικὸν κανόνα νὰ προ-
ταχθῇ καὶ ἡ γενική· π. χ.

چفت قوندره کونترخنن سو تيرت تيرن υποδημά-
των τὸ ζεύγος τοῦτο· ايكسى قوندره کونترخنن ايكسى تير
δύο τῶν ὑποδημάτων.

§ 35. Σύνταξις μορίων: Οἱ σύνδεσμοι دخی تاخه—د تے
(καὶ) ἐπιτάσσονται, ὁ δὲ σύνδεσμος د διαφέρει τῆς προθέ-
σεως د تے-تے (ἐν) διότι ὁ τόνος τοῦ ἐγκλίνεται· π. χ.
د ی پنے-تے καὶ ἐγώ, کاهو. د پنے-تے ἐν ἐμοί.

§ 36. Διαφορὰ συμπλεκτικῶν: Ὁ σύνδεσμος و (καὶ)
συμπλέκει δύο ἀλλεπαλλήλους λέξεις, τιθέμενος ἐν ἀρχῇ
τῆς δευτέρας· π. χ. اچ و آخмет بے مەخمەت و آخ-
مەت καὶ ὁ Μεχμέτ (βλ. Μκθ. 2).

Οἱ δὲ دخی تاخه—د تے τίθενται ἐν τέλει τῆς δευ-
τέρας λέξεως, εὐρισκομένης οὐχὶ ἐν τῇ αὐτῇ προτάσει
μετὰ τῆς πρώτης ἀλλ' ἐν ἰδιαιτέρῃ· π. χ. اچ زنگین ايسه
دکل د قير آخмет زين-گين ايسه, Μεχμέτ τὲ φακὴρ

τεγίλ ἐὰν ὁ Ἀχμέτ εἶναι πλούσιος, καὶ ὁ Μεχμέτ δὲν εἶναι πτωχός.

Ἡ συμπλέκουσι δύο λέξεις ἄλλεπαλλήλους, τιθέμενοι ἐν τέλει καὶ τῶν δύο π. χ. *دە محە دە بە زەکیندەر* καὶ ὁ Ἀχμέτ καὶ ὁ Μεχμέτ (Ἀχμέτ-τε, Μεχμέτ-τε) εἶναι πολὺ πλούσιοι.

§ 37. Ὅνόματα συγγενείας, ἡ σχέσεως: Ταῦτα προτάσσονται συνήθως τῶν κυρίων ὀνομάτων π. χ. *قیز قونداشکن* καὶ κῆζ κερηντάσηνῆζ Ζεκιέ χανῆμ ἡ ἀδελφῇ ἡμῶν, ἡ κυρία Ζεκιέ *دوستکە عزیز بە* دوستὸνδζ Ἀζίζ βέη ὁ φίλος σας, ὁ Ἀζίζ βέης.

Ἐνίοτε ὁμοῦ τάσσονται ὡς *عزیز بە دوستکە* ὁ Ἀζίζ βέης, ὁ φίλος ἡμῶν.

§ 38. Σύνταξις λέξεω: Τὸ ἐπίθετον *لازمی* ἀναγκαῖος συντάσσεται δοτικῇ π. χ. *بە کتاب لازمە* πανά κιτὰπ λαζίμ *تیر یموێ بیبیانور انارکایۆن* ἐστίν, ἦτοι ἀναγκαιοῦ.

Προηγούμενης τῆς ἐρωματικῆς ἡ ἰσοδυναμεῖ τῷ ἡμετέρῳ *تیر یموێ* π. χ. *لازمی* ἡ *بە* πανά νὲ λαζίμ, ἢ *لازمی* νεμὲ λαζίμ *تیر یموێ* ἀναγκαιόν, ἦτοι *تیر یموێ* μέλει; *لازمی* ἡ *بە* πανά νὲ λαζίμ, ἢ *لازمی* νενὲ λαζίμ, *تیر یموێ* ἀναγκαιοῦ, ἦτοι *تیر یموێ* μέλει;

Τὸ *لازمی* δύναται καὶ νὰ παραλειφθῇ ἐκ τῶν τοιούτων φράσεων π. χ. *بە* πανά νὲ *تیر یموێ*, ἦτοι *تیر یموێ* πρὸς ἐμέ; ἡ *بە* πανά νὲ *تیر یموێ* πρὸς σέ; κτλ.

بن زنکین ایسه سن ده فقیر دکسین آ بز خصم دکل ایسه
 بیانجی ده دکلز انلر اختیار ایسه لر بز ده کنج دکلز آ الما
 ایو دکل ایمش چوروک ایمش سکا نه لازم سزک قیز قرنداشکز
 زنکین ایسه نمزه لازم بزم ار قرنداشمز مکتبه دکل ایسه سنک
 نه وظیفه سزک اوستکز باشکز یرتیق ایسه کیم وظیفه سنده
 رؤف بک نصل اجد افندی نصل چالشقانمیدر لر رؤف بک ده
 اجد افندی ده پک چالشقان چو جقدر لر بنم قوندره مک بری یرتیق
 ایسه قرنداشکز ککینک ایکسی ده یرتقدر

بندن دها خشنود در بنم قدر خشنود دکدر اندن دها
 چالشقانسنین انک قدر چالشقان دکسین سزدن دها کوچکز
 سزک قدر کوچک دکلز او الما بونلردن دها طائیدر لر

اونلر بونلر قدر طائلی دکلدرلر بکا بر کتاب لازم سزه اتمک
 لازم انلره بیجاق لازم بوکا قلم لازم سن چالشقان دکل
 ایسهک قباحث کیمده نوریه خانم ذکیه خانمک قیزی ایسه ذکیه
 خاتم دخی نوریه خانمک والدهسیدر علی افندی ده بنم قدر
 فقیر ایمش رؤف پاشا مدحت بک افندی قدر بیوک دکلدر اندن
 بک کوچکدر

18

Ἐὰν ἐγὼ εἶμαι πτωχὸς, τί πρὸς σέ; ἔὰν σὺ εἶσαι πλούσιος, τί
 πρὸς ἐμέ; ἔὰν ἐκεῖνος εἶναι ὀκνηρὸς, καὶ σὺ δὲν εἶσαι βεβαίως φιλό-
 πονος· ἔὰν τὸ ὕδωρ ἐκεῖνο εἶναι ψυχρὸν, τοῦτο βεβαίως εἶναι θερμόν·
 ἔὰν σὺ δὲν εἶσαι ἐπιμελὴς, τίς πταίει; ἔὰν τὰ ἐνδύματά σου εἶναι
 ἐσχισμένα, τὸ σφάλμα βεβαίως δὲν εἶναι ἰδικόν μου· μοὶ ἀναγκαιοῖ
 ἔν ρινόμακτρον· σοὶ ἀναγκαιοῖ ἐν ζευγος περικνημίδων· καὶ ρινόμα-
 κτρα, καὶ περικνημίδες μοὶ ἀναγκαιοῦσι· τῶν περικνημίδων τὸ ζευγος
 τοῦτο εἶναι ἐσχισμένον· μᾶς ἀναγκαιοῖ μία γαλῆ· μᾶς ἀναγκαιοῦσι
 καὶ κύων, καὶ γαλῆ· τοῖς ἀναγκαιοῖ ἐν ὠρολόγιον· τούτῳ ἀναγκαιοῖ
 τυρὸς· ἐκεῖνῳ ἀναγκαιοῖ μάχαιρα· εἶσαι φιλοπονώτερος ἐμοῦ· δὲν
 εἶμαι τόσῳ φιλόπονος, ὅσῳ σὺ· εἶναι πλουσιώτερος τοῦ Ἀλῆ ἐφένδης·
 δὲν εἶναι τόσῳ πλούσιος, ὅσῳ ὁ Ἀλῆ ἐφένδης· εἴμεθα γεροντότεροι

ὕμῶν· δὲν εἴμεθα τόσῳ νέοι, ὅσῳ ὑμεῖς· ἐκεῖνοι εἶναι φιλαργυρώτε-
ροι αὐτῶν· οὗτοι δὲν εἶναι τόσῳ φιλάργυροι, ὅσον ἐκεῖνοι.

19

Ἐὰν ὁ Ρεοῦφ πασᾶς εἶναι ἀδελφὸς τῆς κυρίας Ζεκιῆ, καὶ ἡ κυρία
Ζεκιῆ εἶναι ἀδελφὴ τοῦ Ρεοῦφ πασᾶ· ἔὰν σὺ εἶσαι πατὴρ τοῦ Ὁσμὰν
βέη, καὶ ὁ Ὁσμὰν βέης εἶναι υἱός σου· ἔὰν τὸ κάρυον τοῦτο εἶναι
σεσηπὸς, δὲν εἶναι βεβαίως καὶ ἐκεῖνο τὸ μῆλον· ὁ πέπων ἐκεῖνος
δὲν εἶναι τόσον γλυκὺς, ὅσον οὗτος ὁ ὕδροπέπων· πῶς εἶναι ἐκεῖνος ὁ
πέπων; πῶς ὁ ὕδροπέπων; καὶ ὁ πέπων, καὶ ὁ ὕδροπέπων εἶναι
γλυκύτατοι· τὸ λεμόνιον τοῦτο εἶναι ξοινότερον ἐκείνου τοῦ χρυσομή-
λου· σὺ δὲν εἶσαι τόσον πτωχὸς, ὅσον ἐγώ· ὁ ἄρτος οὗτος εἶναι πε-
ρισσότερον ἔωλος ἐκείνου· ἔὰν ἡ ἀδελφὴ σου ἡ κυρία Νουριῆ δὲν εἶναι
ἐν τῇ οἰκίᾳ της, ἐν τῇ οἰκίᾳ τίνος εἶναι;

Ἡμαρτημέρα πρὸς διόρθωσιν.

محمد افندی بن قدر اختیار دکل بن سز قدر چالشقان دکل
اوطهم بن سز ککندن قدر بیوک دکلدر عزیز بک عثمان افدینک
قدر جو مرددر یازیخانه انک دکل تمیز بچه انلرک بیوک
پکدر درت چو جققلر

ΜΑΘΗΜΑ 11.

Μετοχή χρονική, ἢ ἐναντιωματική, τοῦ συνδετικοῦ:

(βλ. Γραμ. σ. 71 § 70).

Καταφατική

Ἀποφατική

اِيَكْن ikén

دَل اِيَكْن δὲν εἶμαι

ἐνῶ εἶμαι, ἐνῶ εἶσαι κτλ.

ἐνῶ δὲν εἶμαι, δὲν εἶσαι κτλ.

Ἡ μετοχή αὕτη εἶναι ἄκλιτος, ἀναφέρεται δὲ καὶ εἰς τὰ τρία πρόσωπα τοῦ τε ἐνικοῦ καὶ τοῦ πληθυντικοῦ.

كَيْفَ κείφ διαθέσεις

مُحَلَّه μαχαλλέ συνοικία

أَلْ ἔλ χεῖρ

يُولْ γιὼλ ὁδός, πορεία

حَالْ χάλ κατάστασις

سَوَاقْ σοκάκ (ἢ زَوَاقْ) ὁδός

چَوَقْ τσώκ πολὺς

نُومَرُو (ἢ نَمَرُو) νοῦμρο ἀριθμός

أَزْ ἄζ ὀλίγος, η, οἱ

سَمْتُ σέμτ μέρος, διαμέρι-

طَلْ τὰτ* γεῦσις

[σμα πόλεως

Ἀριθμητικά: يَكْرِي γιγιρμί εἴκοσι. اَوْتُوζ ὡτουζ τριάκοντα κτλ (βλ. Γραμμ. σ. 42 α').

Ἐκφράσεις: كَيْفَ نَصْلْ κέϊφινίζ νάσηλ (ἢ διάθεσις ἡμῶν πῶς;) πῶς ἔχετε;

الْمَدَدُ ἔλιμ.-τέ-τιρ ἐν τῇ χειρὶ μου εἶναι, ἥτοι ἐπ' ἐμοὶ εἶναι, ἢ δύναμαι γὰρ τὸ πράξω.

الْكُدْرُ ἔλιν.-τέ-τιρ ἐν τῇ χειρὶ σου, ἥτοι ἐπὶ σοὶ εἶναι κτλ.

* Τῆς λέξεως طَلْ τὸ ληκτικὸν ت τρέπεται εἰς ا ὅταν κλίνηται, ὥς καὶ ὅταν λαμβάνῃ τὰς καταληκτικὰς κτητικὰς ἀντωνυμίας* π. χ. طَلْدُ τὰτ-ἡμ ἢ γεῦσίς μου* طَلْدُ τὰτ-ἡν ἢ γεῦσίς σου κτλ.

'Ορόματα συνοικιῶν καὶ ὁδῶν: بك اوغلى Μπέη ὠγλου
Σταυροδρομίον· غلطه Γαλάτζα Γαλατᾶς· فنار Φενέρ Φαρά-
ριον· طاپاوله Ταταῦλα Τατάουλα· عبدی صوباشی 'Απτῇ σου
πάσῃ· جعفر آغا Τζαφέρ ἀγᾶ· قبور بلی Kῶπῆρ πέλι·
مختمه مناره Ταχτᾶ μιναρέ.

Tὸ ληκτικὸν γ τῶν: بك اوغلى — عبدی صوباشی — قبور بلی — κατα-
ληκτικὴ ἀντωνυμία τοῦ γ' προσώπου καὶ τρέπεται εἰς ὃ ἐπομένων
τῶν προθέσεων — — π. χ. اوغلند بك Μπέη ὠγλ-ουν-τᾶ ἐν Σταυρο-
δρομίῳ· داولند بك Μπέη ὠγλ-ουν-τᾶ ἐκ Σταυροδρομίον.

§ 39. Πλάγιαι προτάσεις: 'Εν τῇ τουρκικῇ αἱ πλάγιαι
προτάσεις προηγούνται τῆς κυρίας· ἐπομένως ἡ διὰ τῆς ἀνω-
τέρω χρονικῆς, ἢ ἐναντιωματικῆς, μετοχῆς γινομένη πλάγια
πρότασις προηγείται τῆς κυρίας· π. χ. او ققىر دكل ايكن طمعكارد
ὦ φακὴρ τέγλιλ ἰκέν ταμακιάρ ἱερ ἐκεῖνος, πτωχὸς ἐνῶ δὲν
εἶναι, φιλάργυρος εἶναι· ἤτοι ἐκεῖνος εἶναι φιλάργυρος, ἐνῶ
δὲν εἶναι πτωχὸς (ἢ, καίπερ μὴ πτωχός).

§ 40. Παράλειψις πτωτικῆς καταλήξεως: 'Επὶ ὀνομάτων
συνοικιῶν καὶ ὁδῶν παραλείπεται μὲν ἡ πτωτικὴ κατὰληξις
τῆς γενικῆς, ἡ ἐπομένη ὁμως λέξις مع μαχαλλέ συνοικία, ἢ
سواق σωκάκ ὁδός, λαμβάνει κατὰ τὸν κανόνα (§ 32) ἐν
τέλει τὴν καταληκτικὴν ἀντωνυμίαν τοῦ γ' προσώπου γ
پى π. χ. عبدی صوباشی مع سى 'Απτῇ σου πάσῃ μαχαλλε-σῇ
συνοικία 'Απτῇ σου πάσῃ, ἀντὶ صوباشيك.

§ 41. 'Επιθετικὴ كى: Εἶδομεν (§ 19) ὅτι ἡ ἀντωνυμία
αὕτη ἐπέχει θέσιν ὀνόματος παραλειπομένου. Αὕτη ὡς κα-

ταληκτική προσαρτᾶται εἰς τὴν γενικὴν τῶν τε ἄντωνυμιῶν καὶ τῶν ὀνομάτων· ὡς *بم اوم شودر بابا کرکچی زده*· *πενίμ ἐβίμ σου ἔτηρ· παπᾶνηζήν-κί νέρετε ἡ ἐμή οἰκία αὕτη εἶναι· ἡ τοῦ πατρὸς σας (ἦτοι, ἡ οἰκία τοῦ πατρὸς σας) ποῦ;*

Οὐχ ἥττον προστίθεται καὶ κατόπιν ὀνόματος ἔχοντος τὴν πρόθεσιν *د* (*ἐν*)· ὡς *بابا ده کی*· *παπατα-κί ὁ, ἡ, τὸ ἐν τῷ πατρί·* *اوطا ده کی*· *ὠτατα-κί ὁ, ἡ, τὸ ἐν τῷ δωματίῳ.*

Μετὰ τῶν τοιούτων ὅμως δύναται νὰ τίθηται καὶ τὸ ὄνομα· ὡς *بابا ده کی*· *παπατα-κί ἐλμαῖ τὸ ἐν τῷ πατρὶ* *مهلور·* *صو*· *αوطا ده کی*· *ὠτατα-κί σου τὸ ἐν τῷ δωματίῳ ἔδωρ.*

§ 42. Ἡ ἐρωτηματικὴ ἄντωνυμία *نصل* νασήλ, ὅταν μὲν προσδιορίζῃ ὄνομα, εἶναι ἄντωνυμία· π. χ. *آدم نصل* *νάσηλ ἄτὲμ ποίου εἵδους (ὁποῖός τις;) ἄνθρωπος;* ὅταν δὲ προσδιορίζῃ ρῆμα, εἶναι ἐπίρρημα· π. χ. *نصلسکن*· *νάσηλ-σηνηζ πῶς εἶσθε, ἦτοι πῶς ἔχετε;*

Τὰ ἐπίρρηματα *زده*—*بورا*—*شورا*—*اورا* (βλ. § 13), ὡς ὄντα κυρίως ὀνόματα τόπου, λαμβάνουσι καὶ τὰς καταληκτικὰς κτητικὰς ἄντωνυμίας· π. χ. *زده*· *νέρε-μ ποῖον μέρος μου;* *ده*· *νέρε-ν ποῖον μέρος σου;* *سوی*· *νέρε-σι ποῖον μέρος του;* κτλ.

● **ἔμα**

۱۹

بن از میرده ایکن سن سلا نیکنده ایدک او استانبولده ایکن بز

غلطده ایدک بز فنارده ایکن انلر طاطاولده ایدیلر سن قییر

دکل ایکن طمعکار سین بز زنکین دکل ایکن حالزردن خشنودز
کیفکز نصل بن ایو دکلم سز نصلسکز قومشوکز رؤف
افندی فنا حالده در بوشی المده دکلدز سزک الکزده دکل ایسه
کیک النده در بو نصل آدمدر بو میوه لیون دکل ایکن طادی
لیون قدر اکشیدر بو نصل شی

۲۰

سمتمز فنار محله مز عبدی صوباشی زقاغز قبور بلی در خانه کز
قایچ نومرو طقوز نومرو سزککنک نومروسی قایچ اوراسی
نرہ سیدر طاطاوله طاطاوله دکل اشته طاطاوله بوراسی
قوندرہم کنیشدر بابامکی پک طاردر شوکت بک افندینکی
ایودر بو اتمک بوکونکی دکل دونکی در مکتبمز عبدی صوباشی
محله سنده قبور بلی سواقغنده سکز نومروده در محله کزده کنک
نومروسی قایچ ۲۱ یانیه دهکی همشیره کز سزردن دها بیو کدر بو
دکانده کی قوندرہ لر ایو دکل عوجه مزک عبدی صوباشی محله سنده کی
دکانی دایککزک بک اوغلنده کی دکانندن دها کوزلدر

20

Ἐνῷ ἐγὼ ἤμην ἐν Γαλατῇ, σὺ ἦσο ἐν Ταταούλοις· ἐνῷ σὺ ἦσο ἐν Σταυροδρομίῳ, ἐκεῖνος ἦτον ἐν Φαναρίῳ· ἐνῷ ἡμεῖς ἤμεθα ἐν Σμύρνῃ, ὑμεῖς ἦσθε ἐν Κωνσταντινουπόλει· ἐνῷ ὑμεῖς ἦσθε ἐν Ἀδριανουπόλει, ἐκεῖνοι ἦσαν ἐν Ἰωαννίνοις· ἐνῷ ἐκεῖνος δὲν εἶναι συγγενής, εἶναι φίλος· ἐνῷ ἡμεῖς δὲν εἶμεθα πλούσιοι, εἶμεθα εὐχαριστημένοι· πῶς εἶναι ἡ κυρία Νουριέ; δὲν εἶναι καλὰ (δὲν ἔχει καλῶς)· σὺ πῶς εἶσαι; εἶμαι καλὰ· ὑμεῖς πῶς εἴσθε; εἶμεθα ἐν κακῇ καταστάσει (κακῶς ἔχομεν)· τοῦτο ποίου εἵδους ἄνθος εἶναι; τοῦτο τὸ πᾶγμα εἶναι ἐφ' ὧμῖν (εἰς τὸ χέρι σας)· δὲν εἶναι ἐπ' ἐμοί· λοιπὸν ἐν τῇ χειρὶ τίνος εἶναι; (τίς δύναται νὰ τὸ πράξῃ);· εἶναι ἐν τῇ χειρὶ τῆς κυρίας Ζεκιέ. Ὁ ἐν Ταταούλοις ἀδελφός σας εἶναι μεγαλύτερος ὡμῶν· τὸ ἐν τῇ οἰκίᾳ τῆς ἀδελφῆς σας ρινόμακτρον δὲν εἶναι αὐτὸ, εἶναι ἐκεῖνο· ὁ ἐν τῇ χειρὶ τοῦ Μεχμέτ βέη κάλαμος εἶναι ἐμός· ὁ ὑμέτερος ποῦ εἶναι; ἡ ἐν τῇ συνοικίᾳ Κουμποῦρ πέλλ' οἰκία τοῦ ἀδελφοῦ μου εἶναι μικρότερα τῆς ἐν τῇ συνοικίᾳ Ταχτά μιναρὲ οἰκίας τῆς ἀδελφῆς σας.

21

Ποῖον μέρος εἶναι ἐκεῖνο; εἶναι τὸ Σταυροδρόμιον· δὲν εἶναι ἰδοῦ! τὸ Σταυροδρόμιον εἶναι ἐκεῖνο· τοῦτο τὸ μέρος εἶναι τὸ Φανάριον· ποῦ εἶναι ἡ οἰκία ὡμῶν; ἡ οἰκία ἡμῶν εἶναι ἐν Φαναρίῳ, ἐν τῇ συνοικίᾳ Ἀπτῇ σοῦ πιασῇ, ὑπ' ἀριθμὸν ἐξήχοντα πέντε· ποῖος (πόσος) εἶναι ὁ ἀριθμὸς τῆς οἰκίας ὡμῶν; ἑκατὸν τεσσαράκοντα πέντε·

τὸ ἡμέτερον διχαιρίσµα εἶναι τὸ Φανάριον· οὗτος ποίου εἵδους ἄνθρωπος εἶναι; ἡ θύρα τῆς οἰκίας ἡµῶν εἶναι εὐρεῖα· ἡ τῆς ὑμετέρας οἰκίας εἶναι εὐρυτάτη· τὸ μῆλον τοῦτο εἶναι περισσότερον νόστιμον ἐκείνου τοῦ κυδωνίου· ἐκεῖνο τὸ σῦκον δὲν εἶναι ὀλιγώτερον ζοιόν ἐκείνου τοῦ ὄµφακος· ἐκεῖνο τὸ χρυσόµηλον εἶναι τόσον γλυκὺ, ὅσον αὕτη ἡ σταφυλή· μοὶ ἀναγκαιοὶ ἐν ζευγος ὑποδημάτων· τῶν ὑποδημάτων τὸ ζεῦγος τοῦτο δὲν εἶναι καλόν.

Ἡμαρτημένα πρὸς διόρθωσιν.

قبور بلی سوقاده کی او فنار محله ده کی دکانکر خانه کزبو
عموجه می زده بو او طه سزک او طه کزک قدر صیحا ق دکلدر
خانه کزک اوست قات خانه کزک اوست قاده کی او طه بو ققیر
قارینک او طه دن دها کوچکدر

ΜΑΘΗΜΑ 12.

اپک ipék μετάξα	ἄλτοῦν γρυσοῦ
اپکلی ipék-λι μεταξωτός	پاموق پاموک (پاموق پان-پوک) βάμβαξ
یوک ییوون μαλλιον	پاموق پاموکلوῦ βαμβακερός
کتان κετέν linón	گکیوموؤت (کومش) کوش
یوخ-سک، یوخسه یوخ- [σα είδεμή]	ἄργυρος

Κύρια ὀνόματα: عمر 'Ομέρ· عوني 'Αβνῆ.

§ 43. 'Ερώτησις: Ἡ ἐρώτησις ἐκφέρεται διὰ τῶν ἐρωτηματικῶν ἀντωνυμιῶν, ἢ τῶν ἐρωτηματικῶν ἐπιρρημάτων, ὡς καὶ ἐν τῇ ἐλληνικῇ· π. χ. *او کيدير* ὡς κίμ τιρ ἐκεῖνος τίς εἶναι; *على افندي زود* 'Αλῆ ἐφέντη νέρετε ὁ 'Αλῆ ἐφέντης ποῦ (εἶναι); *او نادر* ὡς νέ τιρ ἐκεῖνο τί εἶναι;

Ὅταν ὁμως δὲν ὑπάρχη ἐν τῇ προτάσει ἐρωτηματικὴ τις ἀντωνυμία, ἢ ἐπιρρημα, τότε ἡ ἐρώτησις ἐκφέρεται οὐχὶ μόνον διὰ τῆς ἐντάσεως τῆς φωνῆς, ὡς παρ' ἡμῖν, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ ἐρωτηματικοῦ μορίου *ى* μη: ὡς *على افندي بوميدير* 'Αλῆ ἐφέντη ποῦ-μη-τήρ ὁ 'Αλῆ ἐφέντης εἶναι οὗτος;

Τὸ μόριον τοῦτο τίθεται πάντοτε ἐν τέλει ἐκείνης τῆς λέξεως, περὶ ἧς ἡ ἐρώτησις· π. χ. ἡ πρότασις:

سن دون مکتبه ايک σὲν δὲν μεκτεπτε ἰτὶν σὺ χθὲς ἐν τῇ σχολῇ ἥσο γίνεται ἐρωτηματικῶς ὡς ἐξῆς:

1] *سن دون مکتبه ى ايک* σὺ χθὲς ἐν τῇ σχολῇ (ἢ ἄλλα-χοῦ) ἥσο;

2] *سن مکتبه دونى ايک* σὺ ἐν τῇ σχολῇ χθὲς (ἢ ἄλλην ἡμέραν) ἥσο;

3] *سن مکتبه دون سنى ايک* ἐν τῇ σχολῇ χθὲς σὺ (ἢ ἄλλος τις) ἥσο;

Ὡς φαίνεται ἀνωτέρω, ἡ λέξις περὶ ἧς ἡ ἐρώτησις, εἴτε ὑποκείμενον εἶναι, εἴτε χρονικὸς, ἢ τοπικὸς προσδιορισμὸς, λαμβάνουσα τὸ μόριον *ى* πρέπει νὰ τίθεται χάριν ἐμφάσεως πρὸ τοῦ ρήματος, καὶ οὐχὶ ἐν τῇ συνήθει θέσει.

Τὸ μόριον τοῦτο μόνον κατόπιν τοῦ συνδετικοῦ δὲν τίθεται, ἀλλὰ προστίθεται εἰς τὴν ἀμέσως πρὸ αὐτοῦ λέξιν· ἐν δὲ τῷ ἀπορατικῷ παρεντίθεται μετὰ τοῦ *كل* καὶ τοῦ συνδετικοῦ π. χ. *يؤخسه دكلى* ζενγκίν-μι-ιμ, γιῶχ-σα *تغىل-م-ي*, πλούσιος εἶμαι, ἢ δὲν εἶμαι;

§ 44. *Παράλειψις κατηγορουμένου καὶ συνδετικοῦ*: Ἐπὶ διαζευκτικῆς ἐρωτήσεως, τὸ κατηγορούμενον καὶ τὸ συνδετικὸν δύνανται νὰ παραλειφθῶσιν ἐκ τοῦ δευτέρου μέρους, ὡς ἐξυπονοούμενα ἐκ τοῦ πρώτου π. χ. *او الماى چوروكدر يوخسه* (چوروكدر) *بو جويزى* ἐκεῖνο τὸ μῆλον σεσηπὸς εἶναι, ἢ τοῦτο τὸ κάρυον (σεσηπὸς εἶναι);

§ 45. *Παράλειψις διαζευκτικοῦ*. Καὶ ὁ διαζευκτικὸς *يوخسه* γιῶχ-σα, δύναται νὰ παραλειφθῇ π. χ. *او الماى چوروكدر* (يوخسه) *بو جويزى* ἐκεῖνο τὸ μῆλον σεσηπὸς εἶναι, (ἢ) τοῦτο τὸ κάρυον;

§ 46. *Συγκριτικὸν ἐλάσσονος*: Τὸ συγκριτικὸν τοῦτο σημαίνει ὅτι πρόσωπόν τι ἢ πρᾶγμα εἶναι ὑποδεέστερον ἄλλου τινός, γίνεται ὡς τὸ συγκριτικὸν τῆς ὑπεροχῆς (§ 16), μετὰ μόνης τῆς διαφορᾶς ὅτι μετὰ τὸ μόριον *دا* πρὸ τοῦ ἐπιθέτου τίθεται ἢ λέξις *از* ἄζ ἡττορ, ὀλιγώτερον π. χ. *او احمد محمدن دا زنكىندر* ὁ Ἀχμέτ εἶναι πλουσιώτερος τοῦ Μεχμέτ *در* *زنكىنى* *او احمد محمدن دا* ὁ Ἀχμέτ εἶναι ὀλιγώτερον πλούσιος τοῦ Μεχμέτ.

Τὸ μόριον *دا* δύναται καὶ νὰ παραλείπηται π. χ. *او احمد محمدن از زنكىنى*.

Μετουσιαστικά: Τὰ ὀνόματα τῆς ὕλης, ἐξ ἧς εἶναι τι κατεσκευασμένον, χρησιμεύουσιν ἐν τῇ τουρκικῇ καὶ ὡς ἐπίθετα· π. χ. ایک چوراب ἰπέκ τσωράπ μεταξωτὴ περικνημὶς· التون ساعت ἄλτοῦν σαὰτ χρυσοῦν ὠρολόγιον.

Ὅνόματα τεχνιτῶν, ἢ ἐπαγγελματιῶν: Ταῦτα γίνονται διὰ τῆς κατὰ λήξεως تـζـ ἢ تـزـ, π. χ. پينير πεῖνιρ τυρὸς, پينير-تـزـ τυροπώλης· قوندره κούντρα πέδιλον, کوندره-تـزـ κουντρα-τῆς πεδιλοποιός.

Ἡ κατὰ λήξιν αὕτη προφέρεται τσῆ, ἢ τσι, ὅταν ἡ λέξις λήγῃ εἰς تـزـ ἢ تـكـ· π. χ. اتمكـ تسي ἀρτοπώλης· ساعتـ تسي σαυτ-τσῆ ὠρολογοποιός.

Τὰ ὀνόματα ταῦτα προηγούμεναι τῶν κυρίων ὀνομάτων, ἵνα προσδιορίζουσι· π. χ. ساعتی علی ὠρολογοποιός Ἀλῆς.

● Ἑβρα

۲۱

بوايك چوراب كيمكدر سزكيدر يوخسه قيزقردناشكركي او
التون ساعت سنكميدر يوخسه توريه خانمكمي بن معلميم
شاكرديم قومشوكز ساعتجيمي در نه در بو مندیل پاموقليمي
يوخسه ايكلیمي بو كومش ساعتی علی افنديك او التون
ساعتی عمر بك افندی سزميسكز زنكين بنی ايشم قردناشميمي

او انجیر بو اوزومدن آز طاتلییدر انک قدر طاتلی دکلیدر ده
زیاده طاتلی دکلیدر بو چوقق سفره جی احدک دکلمی

۲۲

دون تیاتروده می ایدیکز تیاتروده دونمی ایدیکز دون تیاتروده
سز می ایدیکز ار قرنداشکزی ایدی بو المامی چوروک یوخسه
او جویز می از میرک اوزومی می ده ایوانجیری می دون بالوده
عنیز بکمی ایدی رؤف افندی می بو صباح چارشوده بنی ایشم
عموجه می ساعتی لازم اتمکمی قلم سکا می لازم اکامی سزدن
دهایوک نوریه خانمی ادهم بکمی او طه کزک پنجره سیمی آجیق
قپو سیمی بن سنک او غلک دکلمی م سن بنم پدرم دکلیسین

22

Ἐγὼ τραπεζοκόμος εἶμαι ; ἐκεῖνος ὠρολογιοποιὸς εἶναι ; ἡμεῖς
ὑποδηματοποιοὶ εἴμεθα ; ὑμεῖς πωληταὶ ὕδατος εἴθε ; Τίνος εἶναι
ἐκεῖνος ὁ σκίμπος ; ὑμέτερος εἶναι, ἢ ἐκείνου τοῦ μελοπώλου ; ἡ
κόρη ἐκείνη εἶναι τοῦ ἐκ μητρὸς θεοῦ ὑμῶν, ἢ τοῦ ἐκ πατρὸς ; πόση
εἶναι ἡ ὥρα ; ἡ οἰκία αὕτη κατὰ πότους πῆχεις εἶναι ὑψηλοτέρα
ἐκείνου τοῦ κατατήματος ; τὸ καιάστημα ἐκεῖνο εἶναι ὀλιγώτερον

ὕψηλόν τῆς οἰκίας ἐκείνης ; ἐκεῖνος ὁ τάπης εἶναι ὠραιότερος, ἢ ἐκεῖνο τὸ ὥρολόγιον ; τὸ ὥρολόγιον ἐκεῖνο εἶναι ἤττον ὠραῖον ἐκείνου ; ἡ γενεὴς ἡμῶν εἶναι λευκοτέρα, ἢ ἡ κόμη ὑμῶν ; ἡ γενεὴς ὑμῶν εἶναι ὀλιγώτερον λευκὴ τῆς κόμης ἡμῶν. τοῦτο τὸ πρᾶγμα εἶναι ἐν τῇ χειρὶ ὑμῶν, ἢ οὐ ; (δύνασθε νὰ τὸ πράξητε, ἢ οὐ ;). ἐγὼ ἀδελφός σου δὲν εἶμαι ; σὺ θεὸς μου (ἐκ πατρὸς) δὲν εἶσαι ; ὁ Ἀλῆ ἐφένδῃ ; ἀδελφός τοῦ Ὁμέρ βέη δὲν εἶναι ;

23

Τὸ χρυσοῦν τοῦτο ὥρολόγιον τίνας εἶναι ; εἶναι τοῦ ὑποδηματοποιοῦ Ἑτέμ· τὰ ἐιδύματά σας εἶναι καθαρὰ ; ἡ κυρία Νουριὲ εἶναι μήτηρ ὑμῶν, ἢ ἐκ μητρὸς θεῖα ; ἐὰν ἐγὼ δὲν εἶμαι νέος, τί πρὸς σέ ; ἐὰν ὁ Ὁμέρ παῖς εἶναι πατήρ μου, δὲν εἶναι καὶ πατήρ τοῦ ἀδελφοῦ μου Σεβκέτ βέη ; Ἐνῷ ἐγὼ ἤμην ἐν τῷ κήπῳ τῆς ἀδελφῆς ὑμῶν, ἐκεῖνος ἦτον ἐν τῷ χορῷ· ἐκεῖνο τὸ ρινόμακτρον λινοῦν εἶναι, ἢ μεταξωτόν ; ποῖον (μέρος) εἶναι τὸ Φχνάσιον ; τὸ Σταυροδρόμιον εἶναι ἡ μεγχειτέρα συνοικία τῆς Κωνσταντινουπόλεως· χθές τὸ ἐσπέρας ἦσθε ἐν τῷ θεάτρῳ, ἢ δὲν ἦσθε (ἢ οὐ) ; ἐν τῷ θεάτρῳ χθές τὸ ἐσπέρας ὑμεῖς ἦσθε ; ὑμεῖς γείτονες εἴσθε, ἢ δὲν εἴσθε ; ὁ υἱὸς τοῦ καθηδρικοῦ Ἀχμέτ εἶναι ἤττον ἐπιμελὴς τῆς θυγατρὸς τοῦ Μεχμέτ ἐφένδῃ ; δὲν εἶναι τόσο ἐπιμελὴς ὅσῳ ἐκείνη ; δὲν εἶναι ἐπιμελέστερος ἐκείνης ;

Ἡμαρτημένα πρὸς διόρθωσιν.

رؤف بك او دكلدرمی محمد قوندروهی اودرمی عمر افندی

سز سكرى بن شاكرد دكمى سن معلم دكسينى بز بورغونزى
انلر كوچكلر درلرى بن سز قدر كنچ دكمى بنم او طه مك
قپو قبالى دكلدرى انك عوجه قومشو كزدرى

ΜΑΘΗΜΑ 13.

برادر <i>παρατὲρ ἀδελφός</i>	خسته <i>χαστὰ ἀσθενής</i>
همشیره <i>χεμσίρε ἀδελφή</i>	صاغلام <i>σαγλάμ ὑγιής</i>
ياش <i>γιάτ; ήλικία</i>	كوچ <i>γκιτ; δύσκολος</i>
اوزون <i>οὐζόν μακρός</i>	اوت <i>εἶετ raí</i>
قيصه <i>κησᾶ βραχύς</i>	خير <i>χάϊρ οὐχί</i>
هانی <i>ἡ (قائى يا) χάνια</i>	اوزاق <i>οὐζάκ ὁ μακράν</i>
[ποῦ; (ποῦ εἶναι λοιπόν;)]	يقين <i>γιακὴν ὁ πλησίον</i>
قولای <i>κωλάϊ εὐκολός</i>	شهر <i>σέχρ πόλις</i>
زور <i>ζώρ επίπορος, δυσ-</i>	دينچ <i>τίντ; ρωμαλέος, εὐ-</i>
[<i>χρής</i>]	[<i>ρωστος</i>]

Ὁνόματα κύρια: *Εμίρ* ٺيم *Φεχίμ*.

» » *Εμιρέ* (γυν.) *ٺيمه* *Φεχιμέ* (γυν.).

§ 47. *Ἀλληλουχία γενικῶν*: Εἵδομεν (§ 32) ὅτι ἐν τῇ Τουρκικῇ ὁ κατὰ γενικὴν προσδιορισμός προτάσσεται τοῦ ὀνόματος ὅπερ προσδιορίζει, τοῦτο δ' ἐπιτάσσεται λαμβάνον πάντοτε τὴν καταληκτικὴν κτητικὴν

ἀντωνυμίαν· π. γ. *اذا افنديك اوى* τοῦ Ἀχμέτ ἐφένθη ἡ οἰκία (του).

Ὅταν ὑπάρχωσι δύο ἢ τρεῖς ἀλλεπάλληλοι γενικαί, ὧν ἑκάστη προσδιορίζεται ὑπὸ τῆς ἀμέσως ἐπομένης, τότε ἐκτὸς τῆς πρώτης αἱ ἐπόμεναι δέον νὰ λαμβάνωσι τὴν καταληκτικὴν κτητικὴν ἀντωνυμίαν ὡς καὶ τὸ τελευταῖον ὄνομα· π. γ. *اذا افنديك اوينك بفسى* τοῦ Ἀχμέτ ἐφένθη τῆς οἰκίας (του) ὁ κῆπος (της), ἦτοι ὁ κῆπος τῆς οἰκίας τοῦ Ἀχμέτ.

Ἡ ἀλληλουχία αὕτη τῶν γενικῶν κτητικῶν, ἢ σχετικῶν, ἐπιτρέπεται τὸ πολὺ μέχρι τριῶν.

§ 48. *Παράλειψις πτωτικῆς καταλήξεως*: Καθὼς ἐπὶ ὀνομάτων ὁδῶν καὶ συνοικιῶν, οὕτω καὶ ἐπὶ ὀνομάτων πόλεων, τόπων, τοποθεσιῶν κτλ. παραλείπεται μὲν ἐκ τῆς γενικῆς ἢ πτωτικῆς κατὰλήξης (ا ή ε), τὸ ἐπόμενον ὁμῶς ὄνομα λαμβάνει τὴν καταληκτικὴν ἀντωνυμίαν (ى ή ی) κατὰ τὸν κανόνα (§ 32)· π. γ. *اردان ایتیر-νε* σεχρ-ι (ἀντὶ εἰς ἀρδαν) ἢ πόλις Ἀδριανουπόλεως· *سلاينك شير* σελανικ σεχρ-ι (ἀντὶ سلاينك) ἢ πόλις Θεσσαλονίκης.

§ 49. *Σύνταξις ἐπιθέτων*: Εἶδομεν (§ 20) ὅτι ἐν τῇ Τουρκικῇ τὰ ἐπιθέτα, οἷουδήποτε βαθμοῦ κἂν ᾧσι, προτάσσονται τοῦ ὀνόματος, ὅπερ προσδιορίζουσι.

Ἡ σύνταξις αὕτη ἐπιθέτου καὶ οὐσιαστικοῦ δύναται νὰ μεταβληθῇ εἰς σύνταξιν γενικῆς καὶ οὐσιαστικοῦ (§ 32), ἦτοι τὸ μὲν οὐσιαστικὸν νὰ τεθῇ κατὰ γενικὴν καὶ

νὰ προταχθῇ, τὸ δ' ἐπίθετον νὰ ἐπιταχθῇ καὶ λάβῃ τὴν καταληκτικὴν κτητικὴν ἀντωνυμίαν· π. χ. τὸ: *ابو شراب* ἔν ἐγὶ σερὰπ ὁ καλλιτεροῦ οἶνου, γίνεται *شرابك ابو شرابك* ἔν ἐγὶ τοῦ οἶνου (τῶν οἶνων) ὁ καλλιτεροῦ.

Τὸ μόριον *ابو* δύναται καὶ νὰ παραλειφθῇ: *شرابك ابو شرابك*.

§ 50. Τὰ ἐπίθετα ὡς ἐπιρρήματα: Τὰ ἐπίθετα χρῆσι-
μεύουσι καὶ ὡς ἐπιρρήματα καὶ τότε προσδιορίζουσι τὸ ρῆ-
μα· π. χ. *يدري اوميد* ὁ πατὴρ καλῶς ἔχει;

§ 51. Τακτικὰ ἀριθμητικά: Ταῦτα, ὡς ἐπίθετα, προη-
γούνται τῶν οὐσιαστικῶν, ἅτινα προσδιορίζουσι· ὡς κατη-
γορούμενα δ' ἔπονται π. χ. *دس ايكنجي* ἰκιντζὶ τέρες δεύ-
τεροῦ μάθημα· *دس ايكنجيدر* τὸ μάθημα εἶναι δεύτερον.

Ὅνόματα τέχνης: Ἐκ τῶν ὀνομάτων τῶν τεχνιτῶν γί-
νονται ἀφηρημένα ὀνόματα τέχνης, τῇ προσθήκῃ τῆς καταλήξεως
لق λήκ διὰ τὰ δασύφωνα, ἢ *لك* λικ διὰ τὰ λεπτόφωνα· π. χ. *ساعتي*
σαατ-τση ὥρολογοποιὸς — *ساعتيلى* σαατ-τση-λήκ ὥρολογοποιεῖα·
قوندراجى κουντρά-τζη ὑποδηματοποιὸς — *قوندراجيلى* κουντράτζη-λήκ
ὑποδηματοποιεῖα.

Ὅνόματα νομισμάτων: Ἐκ τῶν ἀπολύτων ἀριθμητικῶν, τῇ
προσθήκῃ τῆς ἀνωτέρω καταλήξεως, γίνονται ὀνόματα ἀξίας νομι-
σμάτων· π. χ. *ايكلى* ἰκί-λικ δυνάριον· *پنجاهلى* πεσά-λικ πεντάριον.

Ἡ ἐρωτηματικὴ *چقدر* πόσος, η, ο: Ἐπὶ ἐρωτήσεως περὶ ἡλι-
κίας μετὰ τὴν ἀντωνυμίαν ταύτην τίθεται ἡ λέξις *چقدر* ἡλικία,
λαμβάνουσα ἐν τέλει τὴν καταληκτικὴν ἀντωνυμίαν *ى* καὶ τὴν
πρόθεσιν *دا*, τὸ δὲ *ى* τῆς ἀντωνυμίας τρέπεται εἰς *و*· π. χ.

قاج یاشنده سکر κατὰ ἡλικίαν ποίας ἡλικίας εἰσθε; (κατὰ λέξιν: ἐν τῇ ἡλικίᾳ τῶν πόσων εἰσθε;).

Ἐπίρρημα τόπου: Τὸ ھانی ھانیا خانیایا εἶναι ἐν χρήσει ἐπὶ ἐρωτήσεως περὶ τῶν ἐγγύς, τὸ δὲ زومده νέρετε λέγεται ἀδιαφόρως ἐπὶ τε τῶν ἐγγύς καὶ ἐπὶ τῶν μακράν.

Μετὰ τὸ ھانی τίθεται ἐνίοτε καὶ τὸ زومده π. χ. سنك كتابك ھانی . ن. زومده . καὶ τὸ βιβλίον σου τὸ βιβλίον ποῦ; εἰς ποῖον μέρος εἶναι:

۲۳

درسکز قاجنجیدر سزکی قاجنجیدر سکزنجی دکلمیدر ھانیا
کتابم ایشته بوراده در یدنجی درس سکزنجیدن دها کوجدر
سفره کزبزمکندن بر آرشون قیصه در برادرکزی خسته همشیره کزی
برادرکز عثمان بك قاج یاشنده در دها طقوز یاشنده دکل ادرنه
شهری بورادن قاج ساعت اوزا قدر پک یقیندر یدی ساعت
اوزا قدر او طه کز قاجنجی قاتده در بشنجی قاتده در

۲۴

بو کونکی اتمک دونکی اتمکدن دها سیاه ایسه قباحث اتمکچیده
دکل بزده در اتمکچیلک پک زوردر مکتبزلک برنجیسی اودر

خير برنجى بنم بو ايكيلىكميدر اونلقميدر الك ابو ميوه اوزومدر
ميوهك ابوسى اوزومدر بو ساعت التوندن دكل ايكن اوالتون
ساعتدن قات قات دها ايودر امين بك بزم قومشومز ادهم افنديك
الك كوچك اوغليدر سنك همشيرك اندن ايكي ياش بيوكدر
الك اوزون يول بودر بو ايكي يولك الك قيصدسى اودر

24.

Τὸ σημερινὸν γύμνασμα ἡμῶν εἶναι πολὺ σύντομον· εἶναι συν-
τομώτερον καὶ εὐκολώτερον τοῦ χθεσινοῦ· τὸ χθεσινὸν ἦτο διεξοδι-
κώτερον καὶ δυσκολώτερον· τοῦτο τὸ θέμα πόστων εἶναι; εἶναι δω-
δέκατον· δὲν εἶναι ἐνδέκατον; οὐχί· εἶναι δέκατον· ὑμεῖς πόσων
ἑτῶν εἴσθε; δὲν εἴσθε πεντήκοντα ἑπτὰ ἑτῶν; ναί, ἐγὼ εἶμαι τεσ-
σάρακοντα ἑκτὼ ἑτῶν, καὶ ἡ ἀδελφὴ μου ἐβδομήκοντα ἑννέα· ὁ ἀ-
δελφός μου εἶναι κατὰ τρία ἔτη μικρότερος ὑμῶν· τοῦτο δὲν εἶναι
δεκάριον; οὐχί· ποῦ εἶναι τὸ θέατρον; ἰδοὺ ἐδῶ· εἶναι πολὺ
μακρὸν; οὐχί· εἶναι πολὺ πλησίον (ἐγγύτατα)· ἡ μακροτέρα ἡ-
μέρα εἶναι ἡ σημερινή· τὸ σημερινὸν γίλκα εἶναι καλλίτερον τοῦ χθε-
σινοῦ· τὸ τῆς πρωΐας τῆς χθρὸς ἦτο νωπότερον τοῦ τῆς ἑσπέρας τῆς
χθρὸς· ἐγὼ ἤμην ἐν τῷ κήπῳ τοῦ καλοῦ ἐκείνου γείτονό· σας· τὸ
ὀπωρικὸν τοῦτο εἶναι ἐκ τοῦ κήπου τοῦ Ἰωκνήτου Ὁμὲρ βέη.

25

Ποῦ, εἰς ποῖον μέρος εἶναι ὁ Φεχίμ βέης; εἶναι ἐν τῷ κήπῳ τοῦ
ἐκ πατρὸς θεοῦ τῆς κ. Ἑμινέ· τὰ ἐνδύματά σου δὲν εἶναι καθαρὰ·
τὰ τῆς ἀδελφῆς σου, τῆς κ. Φεχιμέ, εἶναι καθαρώτερα· τὸ καλλίτερον
τῶν ἀνθέων εἶναι τὸ ῥόδον· τὰ καλλίτερα τῶν ῥόδων εἶναι τὰ τοῦ
κήπου τοῦ θεοῦ μου· οἱ καλλίτεροι τῶν ὑδροπεπόνων εἶναι τῆς Σμύρ-
νης· τὰ νοστιμώτερα τῶν κυδωνίων εἶναι τῆς Ἀδριανουπόλεως· ἐὰν
τοῦτο σὺ δὲν δύνασαι νὰ πράξῃς (δὲν εἶναι ἐν τῇ χειρὶ σου), τίς δύνα-
ται νὰ τὸ πράξῃ; ἐνῷ ὁ μαθητῆς οὗτος δὲν εἶναι εὐρωστος καὶ ὑγιής,
εἶναι ἐπιμελέστατος· ὁ Ἀχμέτ ἐφένδης δὲν εἶναι, λέγει, τόσον εὐχα-
ριστημένος ἀπὸ τὸ θέατρον, ὅσον ὁ Μεχμέτ ἐφένδης· ἐὰν ἐκεῖνη ἡ
περικνημὶς εἶναι μεταξωτὴ, εἶναι τῆς ἀδελφῆς μου τῆς κ. Ἑμινέ· ἐκ
πόσων ὀρόφων σύγκειται ἡ οἰκία σας (πόσοι ὄροφοι εἶναι); ἡ οἰκία
τῆς ἀδελφῆς τοῦ Ὄσμάν βέη εἶναι τριώροφος, καὶ ἡ ἰδική μου διώ-
ροφος.

Ἡμαρτημένα πρὸς διόρθωσιν.

نوريه خانمك او طه قوسى خاتم امينهك قوموشونك بغيجه
آيوانك اك ايو ميونك اك فنا همشيره كر قاچ ياشده در
سنز ايكنجى دكسكزى بن سنز قدر چالشقان دكل ايشم

سلانك شهر كصولر بوچوجقك والده نوريه خاندردر بوچوجق
انك كوزلك قارنيك دكلدرمی

ΜΑΘΗΜΑ 14. +

وارم — وارسین — واردر ... Τὸ ὑπαρκτικὸν καταφατικόν: ...
βάρ-ημ, βάρ-σην, βάρ-τηρ... ὑπάρχω, ὑπάρχεις, ὑπάρ-
χει κτλ. (Βλ. Γραμμ. σ. 73 § 72).

Τὸ αὐτὸ ἀποφατικόν: ... یوقین — یوقدر ...
ουμ, γιώκ-σουν, γιώκ-τῆρ... δὲν ὑπάρχω, δὲν ὑπάρ-
χεις, δὲν ὑπάρχει κτλ. (Βλ. Γραμμ. αὐτόθι).

Ἐπὶ ἐρωτήσεως, τὸ ἐρωτηματικὸν μῶριον ἢ παρεντί-
θεται μετὰ τῶν λέξεων ἢ وار καὶ τοῦ συνδετικοῦ,
ὥς ἐξῆς: یوقی-μ γιώκ-μη-ιμ ὑπάρχω; δὲν ὑπάρχω;
κτλ.

مخدوم ماحتووم نیدس
کرمه کیریمه ثیغاتیهر
طباق تاپاک پارویفیس
چتال تساتال پیردره
قاشیق کاشهک کوخلیاریور
پشکیر پেসکیر خیردوماختور
پشقه پخاکاک άλλος, η, ον

εἰς τὴν συνθήκην
γούρουζ γρόσιον
τσινί πορσελάνη
πάγιαχη πρόστυχος
κισί ἀνθρώπος, ἄτομον
φαγφουρί ἐκ πορσελά-
[της

بارہ پارā پارāc, χρήματα	کیہ کیہ سے کیہ کیہ سے
μεμνούν, εὐχαριστημέ-	[σνε τίς (ἀντωνυμία
[ρος, εὐγνώμων	[ἀόριστος

Κύρια ὀνόματα: قسطاکی Κωσπτάκη(ς). قسطی Κωσπτή(ς).
 قسطندينو Κωνσταντίνου(ς). بورغاکي Γεωργάκη(ς). يورکی (Γιώρ-
 γη) Γεώργιος, και جورجی Tζώρτζη(ς). النقا 'Ελέγκω, και
 الى 'Ελένη.

§ 52. *Anarboron ὄνομα: Εἶδομεν (§ 7) ὅτι τὸ ὑποκεί-
 μενον μόνον, ἤτοι μὴ συνοδευόμενον ὑπ' ἀόριστου ἀντωνυ-
 μίας, ἰσοδυναμεῖ τῷ ἡμετέρῳ ἄνθρωπῳ· π. χ. آدّم آتّم
 ὁ ἄνθρωπος, چوق تσωτζούك ὁ παῖς.

"Ὅταν δὲ συνοδεύηται ὑπὸ τοῦ ἀριθμητικοῦ ١, πῖρ (εἷς,
 μία, ἕν) χρησιμεύοντος καὶ ὡς ἀόριστος ἀντωνυμία τις,
 τι, τότε ἰσοδυναμεῖ τῷ ἡμετέρῳ ἄνθρωπῳ καὶ ἀόριστῳ·
 π. χ. آدّم آνθρωπός τις· چوق ١ πῖρ تσωτζούك παιδίον τι.

Τὸ ١ προηγούμενον τῆς ἐρωτηματικῆς ١ καὶς πόσοε, η, ον
 μεταβάλλει αὐτὴν εἰς ἀόριστον· π. χ. ١ قسّی πῖρ καὶς ἑσὶ ἄν-
 θρωποί τινες.

Προηγούμενον ἑτέρων ἀπολύτων ἀριθμητικῶν ἐχόντων ἐν τέλει
 τὸ μόριον ١ κατὰ ἰσοδυναμεῖ τῷ τῆς καθωμισλημένης καμμιὰ,
 ἤτοι περίπου· π. χ. ١ قسّی ١ πῖρ γιγίρμι και κατὰ καμμιὰ
 εἰκοσαριὰ, ἤτοι ἄνθρωποι περὶ τοὺς εἴκοσι.

Ἐπομένου δὲ τοῦ ἀποφατικοῦ βοηθητικοῦ, ἢ ὑπαρκτικοῦ ρή-
 ματος, ἰσοδυναμεῖ τῷ ἡμετέρῳ οὐδεὶς, ἢ μηδεὶς-μία-έν· π. χ.
 ١ قسّی ١ πῖρ ὅεί τέγίλτιρ ἕν πρῶγμα δὲν εἶναι, ἤτοι οὐδὲν

εἶναι· يوقر بر ياره اند آντὰ πῖρ παρᾶ γνώκτουρ ἐν αὐτῷ εἶς παρᾶς
δὲν ὑπάρχει, ἦτοι οὐδ' ὁβολὸς ὑπάρχει.

Τὸ γ. ὡς ἀόριστος ἀντωνυμία, ἥ προτάσσεται τοῦ
ἐπιθέτου· π. χ. كوزل چوقی γ. πῖρ γχιουζέλ τσωτζούκ
παιδίον τι ὠραῖον· ἢ τίθεται μετὰ τὸ ἐπίθετον καὶ πρὸ
τοῦ οὐσιαστικοῦ ὅπως ἀναδείξῃ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος· π. χ.
كوزل بر چوقی ὠραῖόν τι παιδίον.

Ἐν δὲ τοῖς συγκριτικοῖς καὶ ὑπερθετικοῖς τίθεται
μετὰ τὸ ἐπίθετον καὶ πρὸ τοῦ οὐσιαστικοῦ· π. χ. نون
آت كوزل بر آت پونتان تاخا γχιουζέλ πῖρ ἄτ εἰς ἕκτος
ὠραιότερος τούτου· آت كوزل بك عἰς ἕκτος ὠραιότατος.

§ 53. Ὑποκείμενον ὠρισμένον, ἀόριστον: "Ὅταν τὸ ὑπο-
κείμενον, εἴτε κύριον ὄνομα εἶναι, εἴτε προσηγορικόν,
ἢ ὠρισμένον, προτάσσεται τοῦ τοπικοῦ προσδιορισμοῦ·
عزيز بك اوده ميدر 'Αζίζ πένθ ἐβτέ-μι-τιρ ὁ 'Αζίζ βέης ἐν τῇ
οἰκίᾳ εἶναι;

"Ὅταν δὲ ἢ ἀόριστον, προτάσσεται ὁ τοπικός προσ-
διορισμός· π. χ. ادم وار اوده ἐβτέ πῖρ ἄτέμ βέρ ἐν τῇ
οἰκίᾳ ἀνθρώπος τις ὑπάρχει.

§ 54. Ἀόριστοι ἀντωνυμῖαι: 'Ἡ کیمسه κίμσε καὶ ἡ
کیمنه κιμέντε (τις) μετὰ μὲν τοῦ καταφατικοῦ ὑπαρκτι-
κοῦ σημεινουνσι τίς, μετὰ δὲ τοῦ ἀποφατικοῦ οὐδεὶς, ἢ
μηθεῖς-μίτα-έν· π. χ. کیمسه وارمیدی κίμσε βέρ-μη-ήτή ὑπῆρ-
χέ τις; کیمنه یوغیدی κίμσε γιώγ-ητή οὐδεὶς ὑπῆρχε.

§ 55. Καταληκτικαὶ ἀντωνυμῖαι: Αὐται μετ' ἐπιθέτων

καὶ τεκτονικῶν ἀριθμητικῶν ἐξηγουῦνται πρὸς ἡμῖν ἢ κτη-
τικῶς· π. γ. خستكي ايودر χαστανήζ ἐστὶ τὸ ἀσθενήος ἡμῶν
εἶναι καλὰ· ἢ δικαιρετικῶς· π. γ. برنجمن ايودر πιντεζιμιζ
ὅ τούτῳ ὁ πρῶτος ἡμῶν (ἦτοι ἐξ ἡμῶν) εἶναι ἐκείτος.

Τὰ δ' ἀπόλυτα ἀριθμητικὰ μετὰ τῶν ἀντωνυμιῶν
τούτων ἰσοδυναμοῦσι πρὸς τὰ ἡμέτερα ἐνερθε· π. γ.
ايكيزده خستكي | ικιμιζ τε χαστά ζ' καὶ οἱ δύο (μας) εἰμεθα
ἀσθερεῖ· ايكيكزده خستسكي καὶ οἱ δύο (σας) εἰσθε ἀσθερεῖ·
ايكيسي ده خستددرل καὶ οἱ δύο (των) εἶναι ἀσθερεῖς.

Τὸ δ' δυνατὸν νὰ λάβῃ ὁμοῦ ἀμφοτέρως τὰς καταληκτικὰς κτη-
τικὰς τοῦ γ' προσώπου, ἦτοι τὸ و καὶ εἶτα τὸ سی π. γ. سی پير
καὶ پيرسي ὁ εἶς.

Τὸ δ' ἡμετέριον γρησιμεύει καὶ ὡς ὀρίστος ἀντωνυμία, καὶ ἰσοδυναμεῖ
τῷ ἡμετέρῳ ἀνθρωπός τις.

§ 56. Ἡ ἐπιμεριστικὴ بَشَقه πασκά ἄλλος, η, ο: Αὕτη ἢ
προτάσσεται τοῦ ὀνόματος, ὡς ἐπίθετον· π. γ. بَشَقه كتاب
پاسکا κιτάπ ἄλλο βιβλίον· ἢ λαμβάνει τὴν καταληκτι-
κὴν κτητικὴν τοῦ γ' προσώπου سی καὶ εἶναι ἐν χρήσει
ἄνευ ὀνόματος, ἦτοι ἀντωνυμικῶς· π. γ. بَشَقه سی
ἄλλος τις, ἄλλη τις, ἄλλο τι.

Προτασσομένης δὲ λέξεώς τινος μετὰ τῆς προθέσεως
نِدا ἰσοδυναμεῖ τῷ ἡμετέρῳ ἐκτός· π. γ. بندن بَشَقه πέντεν
پاسکا ἐκτός ἐμοῦ· احد بَكْدن بَشَقه 'Αχμέτ πενητέν πασκά
ἐκτός τοῦ 'Αχμέτ βέη.

§ 57. Τιμητικά: Εἶδομεν (§ 6. 24) ὅτι τὰ τιμητικὰ

دون بالوده کیم وار ایدی بر بن وار ایدم برده قسطاکی افندی
و والدهسی النوقو خام وار ایدی بفرجه ده کیم وار مخدوم کز می
وار یوخسه کریمه کز می

۲۶

اتمک پینیر وار ایکن بشقه بر شی لازم دکل سفرده پشکیر
و طباق وار ایسه چتال قاشیق یوق رفعت افندی حالندن
ممنون دکل در مخدومی غایت خسته در بر غروش قاپچ پاره در
قرق پاره بو چتال عادی در پک یاغیدر شو طباق فغفوری
ایمش او چینی طباق کیمکدر او اپیک چوراب سزکی بک
افندی برادر کز دون اخشام نرده ایدی هانیا همشیره کز خانم
بوراده ایمش پدر افندی نصلدر فنا حالده در سمتکز یقینمی
برده بوندن ابو قلم یوقدر مکتبمزده غایت چالشقان بر شا کرد
واردر اوده عمر افندینک اک کوچک اوغلیدر

26

Ποῦ εἶναι ὁ ἀσθενὴς ὑμῶν; ὁ ἀσθενὴς ὑμῶν πῶς εἶναι; δὲν
εἶναι καλλίτερα; τίς εἶναι ὁ ἀσθενὴς ὑμῶν; καὶ οἱ δύο (μας) εἴμε-

θα ἀσθενεῖς· καὶ οἱ τρεῖς (σας) εἴσθε χθὲς ἐσπέρας ἐν τῷ χορῷ· σήμερον τὸ πρῶτ' ὑπῆρχεν ἐνταῦθα ἄνθρωπός τις· τίς ἦτον; ἦτον ὁ κ. Κωστάκης· ἐκτὸς τοῦ κ. Κωστάκη δὲν ὑπῆρχεν ἄλλος τις; οὐδεὶς· ἄλλος ὑπῆρχεν· ὑπῆρχε, λέγει, καὶ ἡ ἀδελφὴ τοῦ κ. Κωστάκη, ἡ κ. Ἑλένη· ὑπῆρχον, λέγει, ἀκόμη ἄλλοι δύο ἄνθρωποι· χθὲς ἐν τῷ θεάτρῳ ὑπῆρχον πενήτηκοντα περίπου ἄνθρωποι (καμμιὰ πενηνταριά) ὁ Ὅσμαν βέγης εἶναι ἐν παιδίον κάλλιστον· χθὲς ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ διδασκάλου σας Μιτῆτ ἐφένδη ὑπῆρχε φιλόπονός τις μαθητῆς· ποῦ εἶναι ὁ κ. ἀδελφός σας; χθὲς ἐσπέρας ἦτον ἐν Θεσσαλονίκῃ· σήμερον εἶναι ἐνταῦθα· τοῦτο δὲν εἶναι τίποτε· παρὰ τῷ Ὁμέρ βέγη οὐδ' ὁδολὸς ὑπάρχει.

27

Ἐν τῇ τραπέζῃ ὑπάρχει μαχαίριον, ἄρτος δὲν ὑπάρχει· ὑπάρχει παροψὶς καὶ περόνη; ἐκτὸς καγλιαρίου καὶ χειρομάκτρου οὐδὲν ἄλλο ὑπάρχει· ὁ ἄνθρωπος σήμερον ὑπάρχει, αὔριον δὲν ὑπάρχει· ἐν τῇ τραπέζῃ σας ἄρτος δὲν ὑπάρχει, ἡ τυρός; πόσοι ἄνθρωποι ὑπῆρχον ἐν τῷ θεάτρῳ; ἐκτὸς ἐμοῦ καὶ τοῦ υἱοῦ σας Σεβκὲτ ἐφένδη οὐδεὶς ἄλλος ὑπῆρχεν· ἐν τῇ τραπέζῃ τί ὑπάρχει; ἐὰν ὑπάρχη οἶνος, τὸ ὕδωρ δὲν εἶναι ἀναγκαῖον· οὐδὲν πρᾶγμα ὑπάρχει τόσον ἡδύ, ὅσον οὗτος ὁ οἶνος· ἐν τῇ ὑμετέρᾳ συνοικίᾳ πόσαι οἰκαὶ ὑπάρχουσιν; ὑπάρχουσι τριάνκοντα οἰκαὶ καὶ δώδεκα καταστήματα· ποῦ εἶναι ἡ κ. ἀδελφὴ σας; ποῦ εἶναι ἡ δεσποινίς; ὑπάρχει τις ἐν τῇ οἰκίᾳ; οὐδεὶς ἐκτὸς τοῦ Ἀλῆ ἐφένδη· τί ἔχομεν; οὐδὲν ὑπάρχει· ὁ Ὁ-

σμὰν πασῶς εἶναι ἐν τῇ οἰκίᾳ; ἐν τῇ οἰκίᾳ σας ὑπάρχει πτωχὸν τι παιδίον· ἐν τῷ κήπῳ τοῦ πλουσίου ἐκείνου ἀνθρώπου ὑπάρχουσιν ὠραῖα πτηνὰ καὶ ἁγρόνες· καὶ οἱ τέσσαρες εἴθε ἀδιάθετοι.

ΜΑΘΗΜΑ 15.

Ὑπαρκτικόν.

§ 59. Τὸ ὑπαρκτικὸν ἐπὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ἔχειν :

Εἴδομεν (14) ὅτι ἡ πρόθεσις *ad* τε (ἐν) σημαίνει καὶ τὸ (παρά)· ὡς *كيدك* ἢ μάχαιρα παρὰ τίνι (ἐν τίνι) εἶναι; (ἦτοι: τίς ἔχει τὴν μάχαιραν;).

Τὴν αὐτὴν σημασίαν ἔχει καὶ μετὰ τοῦ ὑπαρκτικοῦ *وارد* (ὑπάρχει), καὶ τοῦ ἀποφατικοῦ *لا* γιῶκ-τουρ (δὲν ὑπάρχει)· π. χ. *وارد* *بند* πεντέ βέρτηρ παρ' ἐμοὶ ὑπάρχει· *وارد* *سند* σεντέ βέρτηρ παρὰ σοὶ ὑπάρχει κτλ. ἦτοι ἐγὼ ἔχω, σὺ ἔχεις κτλ. ἢ *لا* *وارد* *بند* πεντέ γιῶκτουρ παρ' ἐμοὶ δὲν ὑπάρχει· *لا* *وارد* *سند* σεντέ γιῶκτουρ παρὰ σοὶ δὲν ὑπάρχει κτλ. ἦτοι ἐγὼ δὲν ἔχω, σὺ δὲν ἔχεις κτλ.

Τὸ συνδετικὸν *و* δύναται καὶ νὰ παραλείπηται· π.χ. *وارد* *بند* παρ' ἐμοὶ χρήματα ὑπάρχουσιν, ἦτοι ἐγὼ ἔχω χρήματα.

دنیا τοινγιᾶ κόσμος

علم ἔλμ παιδεία, γράμματα

وشه βίσνε βόσσιρον

بالق παλῆκ ιχθὺς

مديه μίτια μύδιον

استدیا ἰστρίτια ὄστρεον

αχάπ ξύλον, ξύλινος	آرمود ἄρμουτ ἄπιον
καραγκίρ λίθινος	قاسی καΐσι βερύκοκκον
γέγεν ἀνεψιός	سفتالو σφετταλου ροδάκινον
ζατέ γεννηθείς-εἷσα-έρ	اریک ἐρίκ δαμάσκηρον
φραντζέλκ ἄστος πρώ-	کراز کیرآز, ἡ کراس کیرآز,
[της ποιότητος	[κεράσιον

ζατέ ἄμουτζά-ζατέ ἐξάδελφος, η (ἐκ θείου πρὸς πατρός).

ζατέ ζατέ ἐξάδελφος, η (ἐκ θείου πρὸς μητρός).

ζατέ χάλκ-ζατέ ἐξάδελφος, η (ἐκ θείας πρὸς πατρός).

ζατέ τειζέ-ζατέ ἐξάδελφος, η (ἐκ θείας πρὸς μητρός).

Κύρια ὀνόματα: لطیف Λατήφ· لطیفه Λατηφὲ (γυν.)

Χαϊρή· خیره Χαϊριὲ (γυν.) نوری Nouρη· ذکی Zekı.

Συνοικίαι, ὁδοί: سلطان محمد جقور Sουλτὰν Μεχμέτ·

Τσουκούρ χαμὰμ σωκαρή· قرقه کوی جادهسی

Καρά· Karā· کوی جادهسی

μεγάλη ὁδὸς Καράκιοι· امین اوکی 'Emın ὁροῦ.

Ἐπιφωνήματα: آ, ἡ آی ἂϊ, ὦ.

§ 60. Καταληκτικαὶ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι: Αἱ ἀντωνυμίαι αὗται προσαρτῶνται εἰς τὴν ὀνομαστικὴν τοῦ ἐνικού, ἢ τοῦ πληθυντικού (βλ. Γραμ. σ. 48 § 37). π. χ. αὐ ἢ οἰκία—اولم—αὐ εἰς οἰκίαν μου· اولم—اولم εἰς οἰκίαν μου.

Ἐπὶ τριτοπροσωπίας, ὅταν ἔν προῶγμα ἀνήκει εἰς πολ-

λοῦς, τὸ ὄνομα τὸ σημαῖνον τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο τίθεται εἰς ἐνικὸν ἀριθμὸν μετὰ τῆς καταληκτικῆς ἀντωνυμίας τοῦ ἐνικοῦ *ی* (αὐτοῦ). π. χ. *و محمد بكرک اوی بومیدر* τῶν βέηθων Ἀχμέτ καὶ Μεχμέτ ἡ οἰκία (ἐβ-*ی*) αὕτη εἶναι;

Ὅταν δ' ἡ γενικὴ δὲν τίθεται, ἀλλ' ἐκ τῶν προηγούμενων ἐξυπονοεῖται, τότε τὸ μὲν ὄνομα τίθεται εἰς ἐνικὸν ἀριθμὸν, λαμβάνει ὅμως τὴν καταληκτικὴν ἀντωνυμίαν τοῦ πληθυντικοῦ *ی* *لери* (αὐτῶν), ἥτις δεικνύει ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος πρᾶγμα ἀνήκει εἰς πολλοὺς καὶ οὐχὶ εἰς ἓνα. π. χ. *و محمد بكرک اوی بوی—خیر اولی اودر* τῶν βέηθων Ἀχμέτ καὶ Μεχμέτ ἡ οἰκία (ἐβ-*ی*) αὕτη εἶναι; οὐχί· ἡ οἰκία τῶν (ἐβ-*لери*) εἶναι ἐκεῖνη.

Ὅταν δὲ τὰ πράγματα ὥσι πολλὰ, ἡ καταληκτικὴ ἀντωνυμία ἐν τῷ τρίτῳ προσώπῳ τοῦ τε ἐνικοῦ καὶ τοῦ πληθυντικοῦ εἶναι ἡ αὐτή, ἥτοι *ی* καὶ ἐν τῷ ἐνικῷ, *ی* καὶ ἐν τῷ πληθυντικῷ ἀντὶ *ی* (βλέπε Γραμ. σ. 50 § 38). π. χ. *ی* *لری* ἐβ-*لری* αἱ οἰκίαι αὐτοῦ, ἢ αἱ οἰκίαι αὐτῶν.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ διάκρισις τοῦ ἐνικοῦ ἀπὸ τοῦ πληθυντικοῦ γίνεται ἐκ τῆς προηγούμενης γενικῆς. π. χ. *ی* *لری* *بک ادا* τοῦ Ἀχμέτ βέη αἱ οἰκίαι (ἐβ-*لری*)· *ی* *لری* *و محمد بكرک ادا* τῶν βέηθων Ἀχμέτ καὶ Μεχμέτ αἱ οἰκίαι (ἐβ-*لری*).

Δυνατὸν δὲ ἡ γενικὴ νὰ μὴ τεθῇ, ἀλλὰ νὰ ἐξυπονοῖται ἐκ τῶν προηγούμενων. π. χ.

أحمد بك زنکین بر آدمدر اولری چوقدر
π.λοῦσιος ἄνθρωπος· αἱ οἰκίαι του (ἐβλερ-ι) εἶναι πολλαί.

و محمد بکر زنکین آدمدر لاولری چوقدر
καὶ Μεχμέτ εἶναι π.λοῦσιος ἄνθρωποι· αἱ οἰκίαι τῶν (ἐβ-
λερ-ι) εἶναι πολλαί.

§ 61. Ὁ ἐνικὸς περιληπτικός: Ἐπὶ ἀορίστου ποσοῦ εἶναι
περιληπτικῶς ἐν χρήσει ὁ ἐνικὸς ἀντὶ πληθυντικοῦ π. γ.
سزده پار' هْمِتر بۇسسیرا (بۇسسینون) ὑπάρχουσι·
و کراز پار' هْمِتر کەراسیا (کەراسینون) ὑπάρχουσι.

§ 62. Κλητικὸν ἐπιφώνημα: Τὸ κλητικὸν ἐπιφώνημα ἢ
آی τίθεται ἐπὶ οἰκειότητος, πόνους καὶ ὀργῆς π. γ.
آی تەهه! بۆ بێهه! آوغل آو (ὠγούλ) ὦ τέκνον!

Ἄλλως περὶλείπεται ὡς أفندم ἔφεντ' ημ κύریه' μου·
بۆ بێهه! بۆهه! بۆهه!

Ὅνόματα καταστημάτων: Ταῦτα γίνονται ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ
τεχνίτου καὶ τῆς λέξεως كەن كەڭکەڭیەن κατάστημα, λαμβανούσης τὴν
καταληκτικὴν ἀντωνυμίαν ی π. γ. ساعی كەڭیەن ساات-تسه كەڭکەڭیەن-ه
ὠρολογιοποιῶν κατάστημα, ὠρολογιοποιεῖον κτλ.

● ἔμα

۲۷

بندە کراز وار سنده نه وار آنده قایسی وار بۆده
اریک وار سزده آرمود واری انلرده وشنه واری بندە

شفقالو وار ایدی سنده فرانجه وار ایدی آنده بالق وار
ایدی بژده مدیه و استردیه وار ایدی سزده نه وار ایدی
انلرده اریک وار ایدی کتابم سزده می آی اوغل بژده بر
شیکز یوقدر کتان مندیلمز سنده می بژده لیون وار پورتقال
یوق بنده آتمک یوغیدی سنده سوت یوقیدی سزده بر
شیمز وارمی ایدی بژده رؤف افندیک قملری وار ایمش سزده
عثمان وعلی افندیلرک کتابلری وار ایمش لطیفه و خیرییه خانم
افندیلرک کوچک برادری نوری افندی دون بژده ایدی

۲۸

لطیف افندیده برکوش قاشیق وار ایمش لطیفه خانم افندیده
بر التون ساعت وار ایسه سکا نه بزم عموجه زاده خیری
بکک خانه سنده کیسه وارمیدی اوچ کشی وار ایدی یکنکز
نوری افندیده نه وار او آتمکچی دکانه خاص آتمک وارمی
خاله زاده کر خیرییه خانم افندیده کوزل برآیوا وار ایمش بو دیاده

علم قدر لذيد شي يوقدر او كركار كيرميدر اخشا بميدر شوبالقجي
دكانده استرديه وارمي بر اللى قدر وار

28

Ἐγὼ ἔχω χάρυα· σὺ ἔχεις ἀμύγδαλα· ἐκεῖνος ἔχει ρακῆν·
ἡμεῖς ἔχομεν ἀμύγδαλα· ὑμεῖς ἔχετε οἶνον· ἐκεῖνοι ἔχουσιν ὕδρο-
πέπονας· ὁ κ. Λατήρ βέης εἶχεν ὄστρεά τινα· ἡ ἀδελφή του, ἡ κ.
Λατηφὲ, εἶχεν ἄπιά τινα· ὁ ἐξάδελφός σας (ἐκ θεοῦ πρὸς πατρός),
Ζεκῆς ἐφένδης, εἶχε μερικὰ ροδάκινα· ἡμεῖς ἔχομεν βερύκοκκα· ὁ-
μεῖς ἔχετε χρυσόμηνιά τινα· οἱ γείτονές των εἶχον κεράσια· ἔχετε
τὸ χρυσοῦν ὠρολόγιόν μου; ὦ τέκνον! ἡμεῖς οὐδὲν πρᾶγμα σου ἔχο-
μεν· ὁ υἱὸς τοῦ κ. Χαίρη βέη, ὁ Ζεκῆ ἐφένδης, εἶχε, λέγει, ἕνα
ὠραῖον κῦνα· ἡ ἀνεψιὰ του, ἡ κ. Χαίριε, εἶχε, λέγει, μερικὰ ἀργυρᾶ
κοχλιάρια καὶ περόνας ὑμῶν· ὑμεῖς ἔχετε τὸν σκίμποδά μου; κύριέ
μου! ἡμεῖς ἔχομεν τὴν καθέδραν σας, δὲν ἔχομεν τὸν σκίμποδά σας·
Ὁμὲρ βέη! ποῦ εἶσαι; ἰδοῦ, ἐδῶ εἶμαι· ἐν ἐκείνῳ τῷ ὑποδηματο-
ποιεῖῳ ὑπάρχει, λέγει, ἐν ζευγος ὠραίων πεδίλων; τὸ ἄρτοπωλεῖον
τοῦτο ἔχει ἄρτον πρώτης ποιότητος· ποῦ εἶναι τὸ κατάστημα τοῦ
Νουρῆ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ του Ζεκῆ ἐφένδη; τὸ κατάστημά των δὲν
εἶναι ἐνταῦθα, εἶναι ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐν τῇ ἰδῇ Ἐμὶν-ὄνοῦ, ὑπ'
ἀριθμὸν 12· ποῦ εἶναι τὰ καταστήματα τοῦ ἀδελφοῦ σου;

29

Ἐὰν ὁ ἀνεψιὸς τοῦ κ. Ὁμὲρ βέη, ὁ Ὁσμὰν ἐφένδης, δὲν ἔχει
χρήματα, τί πρὸς ἡμᾶς; ἐνῶ ὁ ἐξάδελφός σας (ἐκ θεοῦ πρὸς μητρός)

κ. Κωστήκης ἔχει χρήματα, ὁ ἀδελφός του κ. Γεωργάκης οὐδ' ὁβολὸν ἔχει· τί σοι μέλλει; ἡ οἰκία τοῦ Ἀβνῆ ἐφένθη εἶναι ξυλίνῃ· ἡ τοῦ Ρεούφ πασᾶ εἶναι λιθίνῃ· ἡ ἰδική σας ποῦ εἶναι; ἐν Γαλατῶ, ἐν τῇ ὁδῷ Κεράκιοι, ὑπ' ἀριθμὸν 135· τίς ἦτο (ὑπῆρχε) σήμερον ἐν τῇ σχολῇ; εἰς ἐγὼ ἤμην (ὑπῆρχον), καὶ εἰς ὁ ἀδελφός μου· ἡμεῖς ἐρχομεν περοψίδας ἐκ πορσελάνης; οὐχί· ἐν τῷ κόσμῳ ὑπάρχει πράγμα ἡδύτερον τῆς παιδείας; ἡμεῖς τί ἔχετε; οὐδέν· ὑμεῖς ἔχετε τὸ λινοῦν ρινόμακτρον μου; βέη μου! ἡμεῖς δὲν ἔχομεν τὸ λινοῦν ρινόμακτρον σου, ἔχομεν τὸ χειρόμακτρον ἡμῶν· ἡ ἑξαδέλφη σας (ἐκ θείας πρὸς μητρός), ἡ κ. Ἐλένη, ἔχει, λέγει, μίαν ὥραιαν γαλῆν· τίνας εἶναι ὁ κύων οὗτος; ποῦ εἶναι ὁ κύων τῶν βεήδων Ἀλῆ καὶ Ὁσμάν· ὁ κύων των εἶναι ἐκεῖ· ποῦ εἶναι οἱ κύνες τῶν φίλων σας; τὸ τέκνον τοῦ Χαῖρῃ βέη καὶ τῆς κ. Ζεκιᾶ δὲν εἶναι τοῦτο; οὐχί τὸ τέκνον των τοῦτο εἶναι; τὰ τέκνα τῶν γειτόνων μας εἶναι ἀσθενῇ.

ΜΑΘΗΜΑ 16.

Τὸ ρῆμα ἔχω.

§ 63. Τὸ ἡμέτερον ἔχω, ἔχεις κτλ. ἐκφράζεται διὰ τοῦ ۱۱ و بَآرِئِہ، ἢ ۱۱ و بَآرِ· τὸ δὲ ἀποφατικὸν, ἦτοι δὲν ἔχω, δὲν ἔχεις κτλ. διὰ τοῦ ۱۱ و بَآرِہ گِیَہ-تور، ἢ ۱۱ و بَآرِہ گِیَہ، ὡς ἐξῆς:

α'] Τὸ παρ' ἡμῖν ἀντικείμενον τοῦ ἔχω προτάσσεται τοῦ

وار هـ لامبδόνον میان καταληκτικήν κτητικήν άντω-
νυμیان δεικνύουσιν τὸ πρόσωπον· π. χ.

Έρεστώρ.

Καταφατικός

Αποφατικός

وار هـ-īm βάρ έχω οἶκον	وار هـ-īm βάρ έχω οἶκον
وار هـ-in » έχεις »	وار هـ-in » έχεις »
وار هـ-i » έχει »	وار هـ-i » έχει »
وار هـ-īmiz » έχουμε »	وار هـ-īmiz » έχουμε »
وار هـ-iniz » έχετε »	وار هـ-iniz » έχετε »
وار هـ-leri » έχουν »	وار هـ-leri » έχουν »

Οὕτω καὶ ὁ παραφατικός καὶ οἱ λοιποὶ χρόνοι τοῦ
ὑπαρκτικοῦ· π. χ. وار ايدي هـ-īm θάρ ἐτι εἶχον οἰκίαν
وار ايدي هـ-in θάρ ἐτι εἶχες οἰκίαν κτλ. هـ-īm γιωγ-ουτου δὲν εἶχον οἰκίαν·
وار هـ-in γιωγ-ουτου δὲν εἶχες οἰκίαν κτλ.

Τὰ ἀνωτέρω κατὰ λέξιν σημαίνουσιν οἶκος μου ὑπάρ-
χει, οἶκος σου ὑπάρχει, ἢ οἶκος μου δὲν ὑπάρχει κτλ.
καὶ ἰσοδυναμοῦσι τῷ τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς ἔστι μοι
οἶκος κτλ.

Ἡ ἔκφρασις αὕτη τοῦ έχω διαφέρει τῆς ἐν τῷ προη-
γουμένῳ μαθήματι· π. χ. κτλ. (§ 59), διότι σημαίνει
ὅτι ὁ λαλῶν εἶναι κάτοχος τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος, ἐνῶ τὸ
κτλ. δύναται καὶ νὰ σημαίνῃ ὅτι πρᾶγμα τι ἀλλότριον
εὐρίσκεται παρ' ἐμοῦ κτλ. π. χ. هـ-īm γιωγ-ουτου δὲν εἶχον

ἐν ζεῖγος πεδιλῶν (ιδικῶν μου)· وار بنده قوندرکز و ار
 πέδιλά σας (παρ' ἐμοὶ τὰ πέδιλά σας ὑπάρχουσι).

6] Τὸ δὲ παρ' ἡμῖν ὑποκείμενον τοῦ ἔχω, ἔχεις κτλ.
 ἐκφέρεται ἐν τῇ Τουρκικῇ κατὰ γενικὴν προτασσομένην·
 π. χ. او ای افدینک بر احمهت آفένدهس ἔχει μίαν
 οἰκίαν (κατὰ λέξιν, τοῦ Ἀχμέτ ἐφένδη μία οἰκία (του)
 ὑπάρχει).

صابون σαπὺν σάπων
 شكر ὀσκέρ ζάχαρις
 بالامود παλαμούτ θύρρος
 قيا καγιᾶ καγιᾶ κωδιός
 اسقومي ισκούμουρ σκόμβρος
 يك يγιμέκ φαρητόρ
 تباربونيه παρβούνια, ἡ τε-
 [κίρ, τρέγλη
 اودون ὠτόν ξόλор
 كور ايوامور
 [θραξ

آغا ἀγά ἀγάς
 قوناق κωνάκ μέγαρον
 دفتر τεφτέρ κατάστιχον
 ایش ἱς ἐργασία, ὑπόθεσις
 كى γκεμί πλοῖον
 يوروك γιγρόκ ταχόν
 آغیر ἀγῆρ βαρὺς, βραδὺς
 آغاچ ἀγάτς δένδρον
 قودان κηπουτάν πλοῖαρχος
 آقا كنجیه, ἡ ὠκᾶ
 [ὠκᾶ

Ἀριθμητικά: اوچ يوز iκi γιού διακόσια· οὗτς
 γιού τριακόσια· κτλ. يك πιν χιλια (βλ. Γραμ. σ. 41 § 34).

Ὁνόματα κέρια: اسماعيل 'Ισμαήλ· حسن 'Ορόματα
 خوسهتر ديتراكي Δημητράκη (ς)· ديتري Δημήτρι (ος).

§ 64. Τιμητικά: Ἡ λέξις آغا ἀγά ἀγάς εἶναι τίτλος τι-
 μητικὸς ἐπιτασσόμενος τοῦ κυρίου ὀνόματος· π. χ. حسن
 آغا Χασάν ἀγά.

Ὁ τίτλος οὗτος εἶναι ἐν χρήσει ἐπὶ ἀνθρώπων ἐκ τῆς τάξεως
τῶν συντεχνιῶν, ἢ ἐπὶ στρατιωτικῶν ἀγχιμμάτων ἐνῷ ἡ λέξις ἡμεῖς
ἐφ' ἑνὶ κύριος εἶναι ἐν χρήσει ἐπὶ ἀνθρώπων ἀνωτέρας τάξεως καὶ
λογίων, ἢ ἐπὶ στρατιωτικῶν μεμορφωμένων.

§ 65. Παράλειψις πτωτικής καταλήξεως: Καθώς ἐπὶ κυρίων ὀνομάτων πόλεων, ὁδῶν, συνοικιῶν κλπ. (§ 48), οὕτω καὶ ἐπὶ ὀνομάτων ἰχθύων καὶ δένδρων παραλείπεται μὲν ἡ πτωτικὴ κατὰ λήξιν (Δ ἢ ΕΊ) ἀπὸ τῆς γενικῆς, ἥτις προηγεῖται καὶ σημαίνει τὸ εἶδος, οὐχὶ ὅμως καὶ ἡ καταληκτικὴ ἀντωνυμία (ς) ἐκ τοῦ ἐπομένου ὀνόματος: π. χ.

κκγιζ̄ πληγ-ῆ (قيلك) κωθιοῖ ἰχθῶς,
ῆτοι κωθιόρς.

λεμονέας δέρ-
δρον, ἦτοι λεμονέα.

§ 66. Παράλειψις κτητικῆς ἀντωνυμίας: Ὅταν ὑπο-
καίμενον τοῦ ἔχω, ἔχειε κτλ. ᾗ σύνθετόν τι ὄνομα, οἷα τὰ
ἀνωτέρω τῶν *ἰχθύων* καὶ *δένδρων*, παραλείπεται ἡ κα-
ταληκτικὴ ἀντωνυμία τοῦ γ' προσώπου (εἰ) ἢ ἐν τέλει τῆς
λέξεως *بلى* καὶ *جاء*, λαμβάνουσι δ' αἱ λέξεις αὗται ἀν-
τωνυμίαν ἀνάλογον πρὸς τὸ πρόσωπον, ἥτοι ἐπὶ α' προ-
σώπου τὴν καταληκτικὴν ἀντωνυμίαν τοῦ α' προσώπου,
ἐπὶ β' προσώπου τὴν ἀντωνυμίαν τοῦ β' προσώπου, καὶ
οὕτω καθ' ἑξῆς· π. χ. *واى بالى* καγιᾶ πάληγ-ἤμ βάρ
ἔχω *κωθιοὺς* *واى بالى* καγιᾶ πάληγ-ἤν βάρ *ἔχεις*
κωθιοὺς κτλ.

§ 67. Προσδιορισμός κατὰ γενικήν: Εἶδομεν (§ 34) ὅτι ἐπὶ ποσότητος ἐπιτάσσεται συνήθως ἡ γενική.

Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ἐπὶ μέτρων καὶ σταθμῶν, διότι καὶ ταῦτα ἐκφράζουσι ποσόν· π. χ. *قوله* *أقرب* κηγιέ ἐτμέκ *ملا* ὀκκά ἄρτου.

Καθὼς ἐπὶ ποσότητος, οὕτω καὶ ἐνταῦθα δυνατόν νὰ προταχθῇ καὶ ἡ γενική, ὅτε ἰσοδυναμεῖ τῇ ἡμετέρᾳ δια-
ρετικῇ γενικῇ· π. χ. *أقرب* *قوله* ἐτμεγίν *أقرب* κηγιεσῇ
ἡ *ملا* ὀκκά τοῦ ἄρτου.

§ 68. Δοτική τοῦ τίμηματος: Τὸ παρ' ἡμῖν κατὰ γενικήν ἐκφερόμενον τίμημα ἐν τῇ Τουρκικῇ ἐκφέρεται κατὰ δο-
τικήν· π. χ. *أقرب* *قوله* ἐτμεγίν κηγιεσῇ κατσαῖ τηρ,
ἢ *أقرب* *قوله* κατς παραγιᾶ *أقرب* ἡ ὀκκά τοῦ ἄρτου πόσου,
ἢ πόσωρ παράδωρ τιμᾶται (κατὰ λέξιν: εἶναι).

● ἔμ.α

٢٩

اودونم وار كومورك وار صابوني وار قيا بالغمز وار
پالامودكر وار شكرلى وار باربونيديم وار ايدي تكير
بالغك وار ايدي يمكي وار ايدي اسقومري بالغمز وار ايدي
ايشكر وار ايدي فرانجهلري وار ايدي بالقجي حسن آغانك

بر قيه اسقومرى بالغى وار قپوچى اسماعيل آغانك بر ايشى يوغميش
حسن افدينك بغيچه سنده اون ايكي پورتقال آغاجى واردر سنزك
قوناغكزك قاچ او طهسى وار پشكيرمن سزده مى بزده التى
چنى طباعكز وار پشكيركز يوقدر

۳۰

هانبا قوندره م بوراده بر چفت قوندره وار سنزكى يوخسه
ديمتراكى افدينكميدر بزمد ر ديمتراكى افدينكى قوناغكزك
اوست قانده ايمش يوكى كيمكدر حسن قپودانكدر پك
آغيدرر احد قپودانكى دها يوروكدر محمد قپودانك كيسى
قدر يوروك دكلدر بر ايشكز وارمى بغيچه كرده قاچ قابسى
آغاجى واردر بغيچه مزده بر آغاج وار ايسه اوده بر چوروك
جوزر آغاجيدر سزده قاچ قيه كور وار بزم بر قيه كورمن
يوقدر كورك قيهسى قاچه در يكرمى بش پاره يه

30

"Εἷς ἓνα κῆπον· ἔχεις ἐν δωμάτιον· ἔχει ἐν γραφεῖον· ἔχο-
μεν ἐν κατὰστημα· ἔχετε μίαν σχολήν· ἔχουσιν ὠραίους σκίμποδας·

εἶχον δύο ὀκκάδας σάπωνος· εἶχε τρεῖς ὀκκάδας τυροῦ· εἶχε τέσσαρας ὀκκάδας ροδακινῶν· εἶχομεν σκόμβρους· εἶχετε τρίγλας· εἶχον ἑνδεκα ὀκκάδας ζακχάρεως· ἔχω, λέγει, τὰ πινάκιά σας· ἔχεις, λέγει, τὰ μαχαίρια ἡμῶν· ἔχει, λέγει, τοὺς καλάμους μου· ἔχετε τὰ ἄργυρᾶ κοχλιάρια ἡμῶν; εἰάν ὁ Ριφᾶ ἐφένδης ἔχῃ ἕνα ἐξαδέλφον (ἐκ θείας πρὸς πατρός), ὁ Φεχλὺ ἐφένδης ἔχει τρεῖς ἐξαδέλφους (ἐκ θείας πρὸς μητρός, καὶ ὁὗτο ἐξαδέλφας (ἐκ θείου πρὸς μητρός)· εἰάν σὺ δὲν εἶσαι πλούσιος, τίς πταίει; ἐνῷ ἐν τῇ δαμασκηνέᾳ ταύτῃ ἐν δαμάσκηνον δὲν ὑπάρχει, ἐκεῖνη εἶναι πλήρης· ἐνῷ τὸ ἀνθρακοπωλεῖον τοῦ Χουσεῖν ἀγᾶ εἶναι κενόν, τὸ τοῦ Χασάν ἀγᾶ εἶναι πλήρες· ἔχει οὐδοήκοντα χιλιάδας ὀκκάδας ἀνθράκων· πόσων ἐτῶν εἶναι ὁ κ. Δημητράκης; εἶναι ἐξήκοντα πέντε ἐτῶν· ἐγὼ ἔχω τέκνα, δὲν ἔχω χρήματα· σὺ ἔχεις χρήματα, δὲν ἔχεις τέκνα· ἐκεῖνος ἔχει οἰκίαν, δὲν ἔχει κῆπον.

31

Ἐχετε τὸ βιβλίον μου; οὐχί· ἔχω τὸ τῆς κ. Λατιφέ· ἐκεῖνο εἶναι τὸ ἰδικόν σου· τίνος εἶναι τοῦτο τὸ πλοῖον; εἶναι τοῦ πλοιάρχου Γεωργίου· τὸ πλοῖον τοῦτο δὲν εἶναι τόσον ταχὺ, ὅσον ἐκεῖνο· τὸ τοῦ πλοιάρχου Ἰσμαήλ εἶναι ταχύτερον· τὸ ταχύτερον εἶναι τὸ τοῦ πλοιάρχου Χασάν· τὸ πλοῖον τοῦτο εἶναι ἐπιμηχέστερον καὶ δύο πῆχεις πλατύτερον τοῦ ὁμετέρου· ἔχω μίαν μεταξωτὴν περικνημίδα· τίνος εἶναι; εἶναι τῆς θυγατρὸς τοῦ γείτονος τοῦ Ἀχμέτ βέη· τοῦτο τὸ γαλακτοπωλεῖον τίνος εἶναι; ἡ κόμη σου εἶναι λευκοτέρα τῆς γεινείας· ὁ μύσταξ τοῦ Χαϊρή βέη δὲν εἶναι τόσον λευκός, ὅσῳ ἡ γεινείας του· ἔχω, λέγει, χρήματα· εἰάν ἔχῃς χρήματα, τί πρὸς αὐτόν;

τὰ ἐνδύματα τῆς θυγατρὸς τοῦ Ζεκὴ ἐφένθη εἶναι καθαρώτερα τῶν ἐνδυμάτων τοῦ υἱοῦ τῆς κ. Ἐμινέ· ἡμεῖς ἔχομεν ἅπια, δὲν ἔχομεν βερύκοκκα· ὑμεῖς ἔχετε θύνους, δὲν ἔχετε κωβιούς· πόσου τιμᾶται (εἶναι) ἡ ὀκκά τῆς; ζαχάρως; πόσας ὀκκάδας σάπωνος ἔχετε; ἔχω χιλίας τριακοσίας τεσσαράκοντα πέντε ὀκκάδας ζαχάρως, καὶ δύο χιλιάδας πεντακοσίας δέκα ἔξ σάπωνος.

ΜΑΘΗΜΑ 17.

Τὸ ρῆμα ἔχω.

§ 69. Εἶδομεν (§ 63 β) ὅτι τὸ παρ' ἡμῖν ὑποκείμενον τοῦ ἔχω, ἔχεις κτλ. ἐκφέρεται ἐν τῇ Τουρκικῇ κατὰ γενικὴν προτασσομένην.

Ἐὰν τὸ παρ' ἡμῖν ὑποκείμενον ᾖ οὐχὶ ὄνομα, ἀλλ' ἀντωνυμία τις προσωπικὴ, ἐπίσης τίθεται καὶ αὕτη κατὰ γενικὴν· π. χ. *او بنی* ἐβ-ίμ βάρ ἐγὼ ἔχω οἶκον· *او سنک* σενίν ἐβ-ίν βάρ σὺ ἔχεις οἶκον κτλ.

Τὰ ἀνωτέρω κατὰ λέξιν σημαίνουσι: ἐμοῦ οἶκός μου ὑπάρχει, σοῦ οἶκός σου ὑπάρχει κτλ., ἥτοι αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι εἶναι διπλαῖ (βλ. § 31).

Οὕτω συντάσσεται καὶ μεθ' ὅλων τῶν ἄλλων ἀντωνυμιῶν· π. χ. *او ی* εἰ, οὗτος ἔχει οἶκον (κατὰ

λέξιν: τούτου οἶκος αὐτοῦ ὑπάρχει)· كيم نسي وار τίς
τί ἔχει; (κατὰ λέξιν: τίρος τί αὐτοῦ ὑπάρχει);

Τὸ ἐπὶ ὥρας ἰσοδυναμεῖ τῇ ἡμετέρᾳ (παρὰ) καὶ συντάσσεται
δοτικῇ· π. γ. اوچه چاريك وار ساعت ἡ ὥρα ἔχει τέταρτον εἰς τὰς
τρεῖς, ἥτοι εἶναι τρεῖς παρὰ τέταρτον.

Τὸ كيم وار كيم-يم βάρ, وار كيم-ين βάρ κτλ. σημαίνει τίνα
ἔχω; τίνα ἔχεις; ἥτοι, τίνα οἶκετον, ἢ φίλον, ἔγω, ἔχεις κτλ.

Τὸ نيم وار نيم-م βάρ, وار نيم-ن βάρ κτλ. τί ἔχω; τί ἔχεις;
ἥτοι, τί πρᾶγμα, ἢ τίνα ἀσθένειαν ἔχω, ἔχεις κτλ.

Τὸ ديم وار ديم-م-تير, ديم-ك وار κτλ. τί μου εἶναι; τί σου εἶναι;
ἥτοι, τίνα συγγένειαν ἔχει πρὸς με, πρὸς σε; κτλ.

صنعت سخاآت τέχνη	يان يانن پلنر، پلنر
قرنيل كارعنپيل γαρόφαλλον	چوال تسوبال ساκκιور
ياسين ياسمين ياشمين	راف راف θέσις πρὸς ἀπό-
فول فول χρυσοδάρκισσος	[θεσις ἐδωδίμου, ἢ ἄλλου·
عج پيرينتز οὐζα	چاريك (τσάρ-γιέκ) τσεϊρέκ
قدح κατέχ ποτήριον	[τέταρτον τῆς ὥρας
فوجي فوتσοῦ βυτίον	ساد يالين قات
بندہ پنτέ θεράπων	[σατέ ἀπλοῦς (μονός)
صاب سάπ λαθῇ μαχαιρίου,	قتر κατμέρ διπλοῦς (ἐπὶ
[μίσχος ἄρθους, καρποῦ	ἀρθέωρ)
منكشہ مενεσχέ (κυρ. نقشہ	حضرتي خازر تلرهه ἢ Av-
پننهفدہ) ἴον	[τοῦ ἐξοχότης
ياندہ يان-هم-تأ παρ' ἐμοί (εἰς τὸ πλάγι μου)·	ياندہ
يان-هن-تأ παρὰ σοί κτλ.	

ياني باشكد. ياني باشم-تآ پاراپ.لەبۆرۆس مون' γιανῆ πασημ-τᾶ παραπ.λεβρωσ μου' γιανῆ πασημ-τᾶ παραπ.λεβρωσ σου κτλ.

بندۆک پەنتەنێژ ۆ θεράپۆن ساس, آنێتی ۆ. ەگۆ.

Οἱ ὀθωμανοὶ ὁμιλοῦντες πρὸς Ἰσους, ἢ ἄνωτέρους αὐτῶν, με-
τριοφροσύνης χάριν ἀντὶ τοῦ ۆ. ەگۆ, μεταχειρίζονται συνήθως τὴν
λέξιν ταύτην. Ἐπίσης δὲ καὶ περὶ ἄλλων μελῶν τῆς οἰκογενείας, ἢ
καὶ φίλων αὐτῶν. π. χ. بۆدۆک ۆ اڤادۆر, ὁ ἀδελφὸς, ὁ θεράπων σας.

بەندۆخانە پەنتە ۆ خانە, ἢ قەچەخانە ۆ خەنە, ἢ πτω-
χική (μου) οἰκία.

دۆلەخانە ۆ بەلەت-ۆ خانە (ὁ ὑμέτερος) οἶκος τῆς εὐτυχίας,
(τὸ ἀρχοντικόν σας).

§ 70. Ὑποκειμενον: "Ὅταν τὸ بندۆک ἢ ἀντὶ τοῦ
ۆ. ەگۆ, τὸ ρῆμα τίθεται εἰς α' πρόσωπον. π. χ. بۆدۆک
کەفسەزم ὁ θεράπων σας (ἐγὼ) εἶμαι ἀδιάθετος.

§ 71. Προσδιορισμὸς κατὰ γενικήν: Καθὼς ἐπὶ μέ-
τρων καὶ σταθμῶν (§ 67), οὕτω καὶ ἐπὶ δοχείων προτάσ-
σεται τὸ ὄνομα τοῦ δοχείου καὶ ἐπιτάσσεται ἡ γενική
τῆς ὕλης ὑπὸ τύπον ὀνομαστικῆς, ἥτοι ἄνευ πτωτικῆς
καταλήξεως. π. χ. فوچی شراب, ەن βυτίορ οἴνου (οἶνος).

Ἐὰν δ' ἐπιταχθῇ τὸ ὄνομα τοῦ δοχείου μετὰ τῆς
καταληκτικῆς ἀντωνυμίας τοῦ γ' προσώπου, δὲν σημαί-
νει τὸ ποσόν, ἀλλὰ τὸ εἶδος τοῦ δοχείου. π. χ. شراب
فوچیسی οἴνου βυτίορ, ἥτοι κατάλληλον δι' οἶνον (κρασο-
βάρελον).

§ 72. Παράλειψις πτωτικῆς καταλήξεως: Καθὼς ἐπὶ

μάτων ἰχθύων καὶ δένδρων (§ 65), οὕτω καὶ ἐπὶ ὀνομά-
των ἀνθρώπων παραλείπεται ἡ πτωτικὴ κατὰληξις τῆς γε-
νικῆς π. χ. منكه چيكي ἄνθρωπος Ἰου.

§ 73. Ὑπόθεσις ἐγκριτωματικὴ: "Ὅταν κατόπιν τοῦ ὑπο-
θετικοῦ ايسه τεθῇ ὁ σύνδεσμος دد , ἡ ὑπόθεσις γίνεται ἐ-
γκριτωματικὴ, ἐξηγουμένη παρ' ἡμῖν διὰ τοῦ (ār kai), ἡ
τοῦ (καίτοι), ἡ (μὲν... ἀλλὰ) π. χ. بزده بر كوش قاشيق وار
ايسه دد اوده بز دكلدر همشيره من كدر
ār kai ὑπάρχει παρ' ἡμῖν
ἐν ἀργυροῦν κοχλιάριον, ἀλλὰ καὶ τοῦτο δὲν εἶναι ἡμέ-
τερον, εἶναι τῆς ἀδε.λφῆς ἡμῶν ἡ καίτοι ἔχομεν . . . ἡ
ἔχομεν μὲν . . . ἀλλὰ . . .

§ 74. Τιμητικά: Μετὰ τὰ κύρια ὀνόματα ἐξόχων, ἡ σε-
βαστῶν προσώπων, τίθεται χάριν τιμῆς κατόπιν τῆς λέ-
ξεως پاشا πασῶ, ἡ افندی ἐφέντῆ, ἡ λέξις حضرتلی σύνθε-
τος ἐκ τῆς λέξεως حضرت χαζρέτ (παρουσία), καὶ τῆς κα-
ταληκτικῆς ἀντωνυμίας τοῦ γ' προσώπου لی لهرῆ (αὐτῶν).
π. χ. عثمان پاشا حضرتلی ἡ A. 'Εξοχότης ὁ 'Οσμὰν πασῶν.
افندی حضرتلی ἡ A. 'Εξοχότης ὁ 'Αλῆ βέης.

Θέμα

۳۱

بم بر مخدوم وار سنك ايكي كريمك وار انك اوج عوجه
زاده سي وار بز درت خاله زاده من وار انلرك تيزه

زاده لری یوق سنده پاموق وار ایسه ده سنک دکل پاموقچی
 عثمان افندینکدر بودرس قاجنجیدر اون یدنجیدر پک قولای
 و غایت قیصه در بزمکی پک اوزون و چوق کوجدر قوناقدہ
 کیم وار عثمان پاشا حضرتلری دولخانه کزده کیم وار
 فقیرخانه مزده کیمسه یوق بغچه مزده قرنفل یاسمین منکشه فول
 طولودر ساعت قاجدر یدی به چاریک وار دکانده بر فوچی
 شراب وار قاج قیه در سکسان بش قیه شراب فوچیسیمیدر
 راقی فوچیسیمیدر طولومیدر بوشمیدر

۳۲

بنده کز بوکون کیفسزم نه کز وار بر شیکز یوق امین بک
 نه کزدر بر شیم دکل بوکل قاتمدر او قرنفل یالین قاتدر
 او چوال شکر طولودر او قدح صو طولودر رافده الما
 و آیوا وار بو آرمودک صاپی اوزوندر او بیچاغک صاپی
 سیاهدر بنم کیم وار برادر لطیف بکدن بشقه کیمسه م یوقدر

سزك كيمكز وار بر همشيره خاندن بشقه كيمسه كز يوق هانبا
 قدح يانكزده ميدر دون سنك يانكده كيم وار ايدى يانى
 باشكزده كى آدم كيم ايدى شوكت بك افندى حضرتلى مخدومى
 ذكى افندى نصلدر خيرى بك نه كزدر عمو جه زاده مدر

32

Ἐγὼ ἔχω ἓν θυάριον· σὺ ἔχεις ἓν πεντάριον· ἐκεῖνος ἔχει ἓν
 δεκάριον· ἡμεῖς ἔχομεν ἓν εἰκοσάριον· ὑμεῖς ἔχετε οἶνον, ἐν βαρέλ-
 λιον· ἐκεῖνοι ἔχουσιν ὄρουζον, δύο σάκκους· πόσαι ὀκκάδες εἶναι·
 ὀγδοήκοντα τέσσαρες ὀκκάδες· ἐκεῖνο τὸ βυτίον εἶναι βυτίον δι' οἶνον,
 ἢ διὰ ρακῆν; ἐγὼ τί ἔχω; σὺ ἐκτὸς ἐνὸς βιβλίου καὶ ἐνὸς καλάμου,
 οὐδὲν ἄλλο ἔχεις· ὁ Νουρῇ ἐφένδης τί ἔχει; ἔχει ἓνα καλὸν κῦνα·
 τίνα συγγένειαν ἔχει πρὸς ὑμᾶς (τί σας εἶναι) ὁ Ἐτὲμ βέτης; οὐδεμίαν
 (τίποτε μου δὲν εἶναι)· ὁ ἄνθρωπος οὗτος δὲν εἶναι μὲν πλοῦσις,
 ἀλλ' εἶναι πολὺ ἐλευθέριος· ὁ Ζεϊκῇ ἐφένδης δὲν ἔχει μὲν κῆπον,
 ἔχει ὅμως ἄνθη· ὁ κῆπος ἡμῶν εἶναι πλήρης* ἀνθέων· ἰδοὺ ρόδα,
 γαρύφαλλα, ἰσμίνα, χρυσανάρκισσοι, ἱά· τὸ ρόδον τοῦτο εἶναι μὲν
 ἀπλοῦν, ἀλλὰ πολὺ ὠραῖον· ἐκεῖνο τὸ γαρύφαλλον εἶναι μὲν διπλοῦν,
 ἀλλὰ δὲν εἶναι τοῦ κήπου σας· ποῦ εἶναι τὸ λινοῦν ρινόμακτρον μου;

* Τὸ ἐπίθετον طولὸ πλήρης συντάσσεται μετὰ τῆς προθέ-
 σεως εἰς ἰλὲ (μετὰ)· ὥς طولو صو σου ἰلὲ τωλοῦ πλήρης ὕδατος.
 Ἐνίοτε δὲ καὶ ἄνευ τῆς προθέσεως ταύτης· ὥς طولو صو σου τωλοῦ.

ἰδοῦ· πλησίον σου εἶναι· τίς εἶναι ὁ κ. Ὁμὲρ βέης; τίνα συγγένειαν ἔχει πρὸς σὲ ὁ Ὁμὲρ ἐφέντης; ὁ παραπλεύρως σου ἄνθρωπος τίς; τὸ ἄνθος τοῦτο δὲν ἔχει μίσχον; ὁ μίσχος του εἶναι μικρότατος· τὸ ποτήριον τοῦτο εἶναι ποτήριον ρακῆς, δὲν εἶναι αἴνου.

33

Ποῦ εἶναι ἡ Α. Ἐξολότης; ὁ Ἀλμέτ πασᾶς; εἶναι ἐν τῷ μεγάρῳ του· τίνα συγγένειαν ἔχει πρὸς ἡμᾶς; εἶναι ἀνεψιός μου· τί ἔχει ἡ ἀνεψιά σας, ἡ κ. Λατηρέ; δὲν ἔχει τίποτε· τίνα συγγένειαν ἔχει πρὸς αὐτὸν ἡ κ. Λατηρέ; γῆς ἦτον ἀδιάθετος· ὁ θεράπων σας δὲν εἶμαι καλᾶ· τί ἔχετε; ἐν τῷ πτωχικῷ μου δὲν ὑπάρχουσι ζύλα, ἄνθρακες. τὸ ἀρχοντικόν σας εἶναι πλήρες (γέμει) ζύλων καὶ ἀνθράκων· ἐν τῇ θέτει ἐκείνῃ ὑπάρχουσι σάπων καὶ σάκχαρι· ἡ ἀλίσια εἶναι δύσκολος· ἐν τῷ κόσμῳ οὐδεμία τέχνη εἶναι τόσον ἡδεῖα, ὅσον ἡ ἀλίσια· αὕτη εἶναι ἡ μακροτέρα ὁδὸς τῆς Κωνσταντινουπόλεως; τὸ πλοῖον ἐκεῖνο εἶναι ταχύτερον τοῦ πλοίου τοῦ πλοιάρχου Ἰσμαήλ; ὑμεῖς ἔχετε ἓνα πατέρα, μίαν μητέρα, δύο ἀδελφούς καὶ μίαν ἀδελφήν· πῶς δὲν ἔχετε κανένα; ἔχετε δύο θεούς, ἐκ μητρὸς, μίαν θεάν ἐκ πατρὸς καὶ δύο ἐξιδέλφους (ἐκ θεῶν πρὸς μητρός)· ἐγὼ πατέρα μὲν δὲν ἔχω, ἔχω ὅμως μητέρα καὶ ἀδελφούς· σὺ ἔχεις μὲν πατέρα, δὲν ἔχεις ὅμως μητέρα καὶ ἀδελφούς.

ΜΑΘΗΜΑ 18.

Ἑρεστώδης—Παρατατικός.

Ἑρεστώδης: آریورم ἄρχ-γιωρ-ουμ ζητῶ, آریورسین ἄρχ-γιωρ-σουν ζητείς κτλ. (βλ. Γρμ. σ. 76. 1).

Παρατατικός: آریورم ἄρχ-γιωρ ἡτήμ ἐζήτουν, آریورم ايدك ἄρχ-γιωρ ἡτήν ἐζήτεις κτλ. (βλ. αὐτόθι 2).

کیتک	γκίτ-μὲκ μεταβαίνειν	اوقومق	ὠκου-μὲκ μελετᾷν
کلک	γκελ-μὲκ ἔρχεσθαι	یازمق	γιαζ-μὲκ γράφειν
یک	γε-μὲκ τρώγειν	آرامق	ἄραμ-μὲκ ζητεῖν
ایچک	ίτσ-μὲκ πίρειν	کورمک	γκιορ-μὲκ βλέπειν
آج	ἄτζ ρῆστις	صوماق	σουσx-μὲκ διψᾷν
طوق	τῶκ χορτάτος	اوقو	οὐῦκου ὕπνος
صوسر	σου-σουζ διψαλέος	پارچه	πρτσᾶ τεμάχιον
قارن	κάρν, ἡ καρὴν, κοιλία	مطبخ	μzτπᾶχ μαγειρεῖον
ایستک	ἡ ιστέμκ ἡ ιστέμκ θέλειν	لقمه	λωκμᾶ βλωμὸς (βου-
تعلیم	τα'αλίμ γύμνασμα	[κz], ἡ τὸ γνωστὸν ζυμαρικὸν	
ترجہ درسی	τερτζεμέ-τερσί	اشبا	ἰστιχᾶ, ἡ ὄρεξις
	[θέμα	اشتا	ἰστᾶχ (κοιν.)

آچدر قارن καρν-ἡμ ἄτζ τηρ ἡ κοιλία μου εἶναι ρῆστις, پεινῶ. آچدر قارنκ καρν-ἡν ἄτζ τηρ ἡ κοιλία σου εἶναι ρῆστις, پينوس κτλ.

طوقدر قارن καρν-ἡμ τῶκτουρ ἡ κοιλία μου εἶναι χορτάτη, ἤτοι εἶμαι χορτάτος, قارنک طوقدر قارنκ καρν-ἡν τῶκτουρ ἡ κοιλία σου εἶναι χορτάτη, εἶσαι χορτάτος, κτλ.

صوسزسين σουσουζ-ουμ διαμλέος είμι, διαμ' σουσουζ-σην διαμλέος είσαι, διαμ' κτλ.

اويقوم و' ου'κου-μ β'χρ ρυστάζω (ὕπνος μοι ἐστι)-
اويقوك و' ου'κου-ν β'χρ ρυστάζεις κτλ.

Ὁρόματα κύρια: برلين پ'ερλιν Βερο.Ιτρον· παρὶς
Παρίσιοι· ويانه βιάννα Βιέννη· پتسبورغ پ'ετερσ-π'εργ Πε-
τρούπολις.

§ 75. Θέσις ὑποκειμένου καὶ ἀντικειμένου: Καθὼς ἐν τῇ
συνδετικῇ προτάσει (§ 3), οὕτω καὶ ἐν τῇ ρηματικῇ συνήθως
προτάσσεται τὸ ὑποκείμενον, ἐπιτάσσεται τὸ ἀντικείμε-
νον καὶ τελευταῖον τίθεται τὸ ρῆμα· π.χ. بن درسي اوويورم
ἐγὼ τὸ μάθημά μου ἀγαπῶσκω.

§ 76. Ἀντικείμενον ἄραρθρον, ἄραρθρον: Τὸ ἀντικείμε-
νον τιθέμενον μὲν κατ' αἰτιατικὴν εἶναι ὠρισμένον καὶ
ισοδυναμεῖ τῷ ἡμετέρῳ ἐνάρθρῳ ἀντικειμένῳ· τιθέμενον δ'
ἄνευ πτωτικῆς καταλήξεως, ἦτοι ὑπὸ τύπον ὀνομαστι-
κῆς, εἶναι ἀόριστον καὶ ἰσοδυναμεῖ τῷ ἡμετέρῳ ἐνάρθρῳ
ἀντικειμένῳ· π. χ. ائكي بيورم τρώγω τὸν ἄρτον· ائكي بيورم
τρώγω ἄρτον· كرازلي بيورم τρώγω τὰ κεράσια· كراز بيورم
τρώγω κεράσια.

Τὸ δ' ἡμέτερον ἀόριστον ἀντικείμενον, τὸ συνοδευό-
μενον ὑπὸ τοῦ (τις, τι), ἐν τῇ τουρκικῇ ἐκφέρεται διὰ τοῦ
ἄνευ πτωτικῆς ἐπίσης καταλήξεως· π. χ. كتاب اوويورم
ἐν βιβλίῳ (βιβλίον τι) ἀγαπῶσκω.

§ 77. Ἀπαρέμφατον τελικόν: Τὸ ἀπαρέμφατον εἶναι ἐν

χρήσει ἀπαρἀλλάκτως ὡς καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἑλληνικῇ.
π. χ. اوقومق ياك ايتيورم *θέλω φραγεῖν* (νὰ φάγω).
ايتيورسين *θέλεις ἀναγρῶσαι* (ν' ἀναγνώσης).

§ 78. Ἀντικείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου: Τὰ ἀπαρέμφατον
καθὸ ρῆμα λαμβάνει ἀντικείμενον, ὕπερ προτάσσεται αὐ-
τοῦ π. χ. سزى كورمك ايتيورم *ἐγὼ ὑμᾶς ἰδεῖν θέλω*,
ἦτοι ἐγὼ θέλω νὰ σὰς ἴδω.

§ 79. Ἡ εἰς τόπον καὶ ἡ ἀπὸ τόπου κινήσεις: Ἡ μὲν εἰς
τόπον κινήσεις ἐκφέρεται κατὰ δοτικὴν π. χ. مكته كيديورم
μεκτεπὲ γχιτίορουμ εἰς τὴν σχολὴν πορεύομαι.

Ἡ δ' ἀπὸ τόπου κινήσεις διὰ τῆς προθέσεως دن (ἐκ)
π. χ. مكتهن كليورم *ἐκ τῆς σχολῆς ἔρχομαι*.

§ 80. Προσδιορισμὸς κατὰ γενικήν: Αἱ λέξεις لقمه καὶ
پارچه ὡς δηλοῦσαι ποσότητα προτάσσονται, ἡ δὲ γενική
ἐπιτάσσεται ἄνευ πτωτικῆς καταλήξεως, ἦτοι ὑπὸ τύπον
ὀνομαστικῆς (§ 34). π. γ. ي لقمه اتمك *εἰς βλῶμὸς ἄρτον*.
پارچه پينر *ἐν τεμάχιον τυροῦ*.

● ἔμ.α

۳۳

بن اتمك يورم سن تعلیكى اوقویورسين او درسنى یازیور
بز سزه کلیورز سز پارسه کیدیورسکز انلر صو ایچیورلر

بن صوسایورایدن اجد افندی قلمدن کایورایدی بز ترجه
 درسمزی او قویوردق انلر تعلیمینی یازیور ایدیلم بنم قارنم
 آجدر سنک قارنک طوقدر انک اشتهاسی یوقدر سزک بر
 پارچه پینیرکز واردر انلرک اتمکری چوقدر بن برلینه کیتک
 ایستیورم سن ویانه بی کورمک ایستیورسین سعید بک پترسبورغدن
 کلمک ایستیور سز بر قدح صوغوق صو ایچمک ایستیورسکز
 انلر بر لقمه خاص اتمک ییمک ایستیورلر

۳۴

کیمی آرایورسکز حسن آغایی او مطبخده ایمش اویقوکر
 وارمی ایدی بنم اویقوم یوغیدی چوجغک اویقوسی وار
 ایمش اشتهاکز وارمی ایدی اشتها یوق ایدی قارنم طوق
 ایدی بنم قارنم آج دکل ایدی نه ییمک ایستیورسکز ایواستردیه
 وار ایسه یورم بنده کز شو کتایی اوقومق استیورم سز نه
 اوقویورسکز بر کتاب اوقویورم صوسزمیسکز خاله زاده کز

امینه خانم درسنی اوقویور یکنکز خیری بک افندی بی کورمک
ایستیورم مدحت افندی حضرتلری پارسدن کلیور

34

Ἐγὼ ἀναγινώσκω τὸ μάθημά μου· σὺ γράφεις τὸ θέμα σου·
ἐκεῖνος πίνει ὕδωρ· ἡμεῖς βλέπομεν ἐκεῖνο τὸ ὥραϊον κατὰστημά σας·
ὤμεῖς ζητεῖτε ἐν καλὸν βιβλίον· ἐκεῖνοι ἔρχονται πρὸς ἡμᾶς· ἐγὼ ἤ-
θελον κάρυα· σὺ ἔτρωγες ἄπια· ἡ κ. Νουριὲ ἔπινεν ὕδωρ· μετεβαί-
νομεν εἰς Παρισίους· ὤμεῖς ἐγράφετε τὸ γύμνασμά σας· ἐκεῖνοι ἐζή-
τουν τὸν ἐξάδελφόν σας (ἐκ θεῖου πρὸς πατρός). ἐγὼ νυστάζω· σὺ
δὲν ἔχεις ὄρεξιν· ὁ Φεχρίμ βέης πεινᾷ· ἡμεῖς διψῶμεν· ὤμεῖς εἴσθε
κεχορτασμένοι· οἱ κύριοι εἶναι, λέγει, ἐν τῷ μαγειρείῳ· ἐγὼ, ἐνῶ
νυστάζω, τρώγω· σὺ, μὴ ἔχων ὄρεξιν (ἐνῶ δὲν ἔχεις), τρώγεις· ἐνῶ
ἐγὼ ἐνύσταζον, σὺ ἐδίψας· ὁ Ἰσμχήλ ἐφένδης ἦτο κεχορτασμένος·
ἡμεῖς εἴχομεν ἐν τεμάχιον τυροῦ· ὤμεῖς ἔχετε δύο βλωμούς ἄρτου·
ἐκεῖνοι ἐνύσταζον· ἐὰν ἐν τῇ τραπέζῃ ὑπάρχη ἄρτος καὶ τυρὸς, τρώ-
γω· σὺ δὲν πεινᾷς, λέγει· ὁ Χουσεῖν βέης, μὴ διψῶν (ἐνῶ δὲν δι-
ψᾷ) πίνει ὕδωρ.

35

Ἐγὼ ἔτρωγον τὸ μέλανα ἄρτον μου· σὺ ἔπινες ψυχρὸν ὕδωρ·
ἡ κ. Ζεκιὲ ἐζήτηε ἄνθρωπόν τινα· ἡμεῖς ἐγράφομεν τὸ θέμα ἡμῶν·
ὤμεῖς ἀναγινώσκετε βιβλίον τι· οἱ κύριοι οὗτοι ἔπινον ἐν ποτήριον
οἴνου· τί τρώγετε; τρώγω μῆλα· καὶ ἐγὼ τὸ μῆλον τρώγω·

ἤθελον ν' ἀναγνώσω (ἀναγνώσαι). τί ἤθελες ν' ἀναγνώσης (ἀναγνώ-
σαι); ἤθελον ν' ἀναγνώσω (ἀναγνώσαι) τὸ μᾶθμά μου· χθές τίνα
ἐζητεῖτε; ἐζήτουν τὸν κ. Σεβχέτ βέην καὶ τὴν ἀδελφὴν του κ. 'Ε-
μινέ· ὁ 'Ετέμ ἐφέντης ἤθελε νὰ μεταβῇ (μεταβῆναι) εἰς Παρισίους·
ὁ 'Οσμάν βέης ἔρχεται ἐκ Βιέννης· ὁ Χασάν ἐφέντης ἐκ Πετροπό-
λεως μεταβαίνει εἰς Παρισίους· ἡ κ. Λατηφὲ τί θέλει; θέλει νὰ σῶς
ἔδῃ· τί ζητεῖτε; ζητῶ τὸ βιβλίον· τοῦτο εἶναι ἰδικόν μου· τὸ
ἰδικόν σου εἶναι ἐν τῇ σχολῇ· πόστον εἶναι τὸ γύμνασμα τοῦτο; εἶ-
ναι δέκατον ὕδρον· πόση εἶναι ἡ ὥρα; ἑνέα παρὰ τέταρτον· ἐγώ,
μὴ ἔχων ὄρεξιν, τρώγω ἓνα βλωμὸν ἄρτου· σὺ πεινῶν, πίνεις ὕδωρ.

ΜΑΘΗΜΑ 19.

Ἑρεστὼς καὶ Παρατατικὸς προσδοκώμενος.

Ἑρεστὼς προσδοκώμενος: آرا آر آر آر-هم, ζητῶ·
آرا آر آر آر-سهن, ζητεῖς κτλ. (Βλ. Γραμ. 76. 1).

Παρατατικὸς προσδοκώμενος: آرا آر آر آر-هتہم, ἐζή-
τουν· آرا آر آر آر-هتہن, ἐζήτετε κτλ. (Βλ. αὐτόθι).

§ 81. Διαφορὰ τῶν δύο ἐρεστώτων: Ὁ χρόνος οὗτος
διαφέρει τοῦ ἐν τῷ προηγουμένῳ μαθήματι ἐρεστώτος,
διότι ἐκεῖνος μὲν εἶναι ἐν χρήσει ἐπὶ πράξεως, ἡ κατα-
στάσεως, γινομένης καθ' ἣν στιγμὴν λαλοῦμεν, οὗτος δ'
ἐν ταῖς ἐξῆς περιπτώσεσιν:

α'] 'Επί πράξεως, ἡ καταστάσεως, γεννησομένης θάττον
ἢ βράδιον, ἥτοι προσδοκωμένης· ἄλλαις λέξεσιν, ἔχει ση-
μασίαν μέλλοντος· π. χ. *آزدن* κ. *پیر آختان* γκελίρμ
μετ' *دلیگون* ἔρχομαι· *یارین* αὐριον ἔρχομαι.

β'] 'Επί τῶν συνήθως γινομένων· π. χ. *قیشین*
کجه κήθ-ην γκιτζέ σαάτ οὕς πούτσουκτά
γέριζ, τὸν χειμῶνα τὴν ρύκτα κατὰ τὰς 3 1/2 τρώγομεν.

γ'] Σημαίνει ἔξιν καὶ ικανότητα εἰς τι· π. χ. *ترکمه*
τούρκ-τσε ὁκούρουμ, ἀναγινώσκω (ἥτοι ἔχω τὴν ι-
καρότητα τοῦ ἀναγινώσκειν) τουρκικά.

δ'] Εἶναι ἐν χρήσει ἐπὶ διηγήσεως παρελθόντων γεγο-
νότων, ὅταν θέλῃ τις νὰ παραστήσῃ ταῦτα ἐπὶ τὸ ζωηρό-
τερον ὡς συμβαίνοντα καθ' ἣν σιγμὴν λαλεῖ· ὡς *کیدرم*
بوی γκιτέριμ· πουνού σοῖλέριμ· πηγαίνω, λέγω τοῦτο, ἀντὶ
دپهگون, εἶπον τοῦτο.

قهوه καχβέ καφές
یاز γιτζέ θέρος
قیش κήθ χειμῶν
بهار πέχαρ ἔαρ, ἄνοιξις
کوز γκιτζέ φθινόπωρον
جه τζα-τζέ ὡς πρὸς
دفعه τέφα }
کرمه κερρέ } *פורه*
کلامق ἀνλα-μάκ ἐννοεῖν
سومک σεβ-μέκ ἀγαπᾶν

ارکن ἐρκέν ἐνωρίς
کجه γκέτζ ἐξώρας
یارین γιάρην αὐριον
دمین τέμιν πρὸ μικροῦ
کجه γκετζέ ρυξ
یا-یا γιά-γιά }
یاخود γιάχωτ } *هه*
بیلک πιλ-μέκ γινώσκειν
یاقق γιαπ-μάκ κατασκευά-
[ζειν, κάμνειν

οὐγινυ-μᾶκ κοιμᾶσθαι	سويك سويلة-μᾶκ ὀμι.λεῖν
γιατ-μᾶκ κατακ.λίτε-	* باشلامق * πασλα-μᾶκ ἄρχε-
[σθαι]	[σθαι (δ.)]

Ὅροιμα ἐθρικά:

ترك Τοῦρκ Τοῦρκος	اولاح Οὐλάχ Β.λάχος
روم Ροῦμ, ἡ Οὐρούμ, Ρω-	بلغار Πουλγάρ Βοβ.λγαρος
[μαῖος, "Ε.λ.λην ὀρθόδοξος	ارمني Ἑρμενί Ἀρμενίος
آنادو Ἀναούτ Ἀλθαρὸς	يهودي Γιεχουτί Ἰουδαῖος

§ 82. Συμφωνία ὑποκειμένου καὶ ρήματος: Τὸ ὑποκείμενον συμφωνεῖ κατὰ πρόσωπον καὶ ἀριθμὸν μετὰ τοῦ ρήματος· π. χ. بيلورم بن. ἐγὼ γινώσκω· بيلورم بن. ἡμεῖς γινώσκουμεν.

Ἡ συμφωνία αὕτη μόνον ἐν τῷ γ' πληθυντικῷ προσώπῳ δὲν τηρεῖται· διότι μετὰ ὑποκειμένου πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ δύνανται νὰ τεθῇ εἰς ἑνικόν· π. χ. درسلمز باشلار τὰ μαθήματά μας ἄρχονται (κατὰ λέξιν, ἄρχεται)· افنديلر κورلر ἡ κούροι ἔρχονται (ἡ ἔρχεται).

Τοῦναντίον δὲ χάριν τιμῆς καὶ σεβασμοῦ, μετὰ ὑποκειμένου ἑνικοῦ ἀριθμοῦ τὸ ρῆμα τίθεται εἰς πληθυντικόν ἀριθμόν· π. χ. روءف باشا حضرتلری دمين بوراده ايديلر ἡ Α. Ἐξοχότης ὁ Ρεοῦφ πασᾶς πρὸ ὀ.λιγου ἤτορ (ἤσαν) ἐδῶ.

* Τὸ ρῆμα τοῦτο συντάσσεται δοτικῇ, ὡς εἰδείχθη συντόμως μετὰ τὴν σημασίαν τῆς λέξεως. Τοῦντεῦθεν οὕτω συντόμως θέλει δεῖκνυσθαι ἡ πτώσις τῶν συντασσομένων ἄλλως, ἢ ἐν τῇ ἑλληνικῇ, ρηματίων.

§ 83. *Παράλειψις συνδετικοῦ*: Ὅταν ἐν τῇ προτάσει, ὑπάρχῃσι δύο ῥήματα τοῦ αὐτοῦ χρόνου καὶ τοῦ αὐτοῦ προσώπου, τὸ βοηθητικὸν δύναται νὰ παραλειφθῇ ἐκ τοῦ πρώτου καὶ νὰ τεθῇ μόνον ἐν τῷ δευτέρῳ, ἐξυποννοῦμενον καὶ διὰ τὸ πρῶτον· π. χ. *اوچده ياتر (م) ايکيدہ* (ἐκίτε γιέρ (ἀντι μ χ γιέρ-ιμ) οὐτστὲ γιαντάρ-ημ εἰς τὰς δύο τρώγῳ, εἰς τὰς τρεῖς κατακλίνομαι.

§ 84. *Παράλειψις πτωτικῆς καταλήξεως*: Καθὼς ἐν τῇ ἑλληνικῇ ἐπὶ ἄοριστίας ἡ γενικὴ ἐκφέρεται ἀνάρχρως, οὕτως ἐν τῇ τουρκικῇ ἐκφέρεται ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἄνευ πτωτικῆς καταλήξεως· ὡς *قيش کيچسي ياز* χειμῶρος ῥὺξ· *ارمني خانسي* ἄρμενιου οἰκία. *کونی* θέρονος ἡμέρα.

Αἱ τοιαῦται γενικαὶ ἰσοδυναμοῦσι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πρὸς ἐπιθετον, ὡς χειμερινὴ ῥὺξ, θερινὴ ἡμέρα, Ἄρμενικὴ οἰκία.

§ 85. *Προθέσεις*: Ἡ πρόθεσις *د* (ἐν) τίθεται καὶ ἐπὶ χρόνου, ἰσοδυναμοῦσα τῇ ἡμετέρᾳ κατὰ π. χ. *ساعت قاجده* σαὰτ κατς-τὰ γέρσινιζ κατὰ ποίαν ὥραν τρώγετε; *ساعت يديده* σαὰτ γετίτε κατὰ τὰς ἐπτὰ, εἰς τὰς ἐπτὰ· *دفعه* χαφτς-τὰ πῖρ τεφᾶ ἄπαξ καθ' ἑβδομάδα.

§ 86. *Σύνδεσμοι*: Ὁ διαζευκτικὸς *ي*— τίθεται καὶ εἰς τὸ α' καὶ β' μέρος τοῦ διαζευκτικοῦ λόγου· π. χ. *ي سن* γιὰ πέν, γιὰ σέν ἢ ἐγώ, ἢ σύ.

Ὁ δὲ *ياخود* μόνον εἰς τὸ β' μέρος· *سن* ἐγώ, ἢ σύ.

بز ارمنيجه او قورز سز يهوديجه يازار سکز انلر ارناودجه
 سويلر بن قهوه ي سور ايدم سن قيشين چوق او يور ايدك
 نوري بك يازين ساعت درتده ياتار ايدى بز كوزين پارسده
 ايدك سز نه ايش ياپار ايدكز بن يازين ساعت اون ايكيده
 يرم واوچده ياتارم قيشين دخي ساعت اوچده ير يديده ياتارم
 كيجه لين نه ياپار سکز بر از يازارم او يقوم وار ايسه ار كن ياتارم
 بنده كز بر آزدن كيدر م بر آزدن بن ده كلورم در سكر ساعت
 قاچده باشلار صباح لين ساعت برده احد افندى يا بوراده در
 يا بوراده دكلدر ايكي سندن برى بوراده ايسه بر آز كورمك ايستم

بش قومشومز وار اوچى يهودى ايكي سى روم سرك بر اولاح
 دوستكز وار ايدى نرده ويانه ده در محله كزده بر قاچ يهودى
 وار شهر مزده يتش خانه يهودى و اون ايكي خانه ارمنى وار در
 يهودى خانه لرى ارمنى خانه لرندن زياده در مكتب مزده ارمن لردن

برچوق شاگرد وار مکتبکزده روملردن قاچ کشی وار مکتبمژده
 الی روم او توز بش ارمنی اون ایکی یهودی و درت بلغار واردر
 بن رومجه سونلکه باشلایورم سن ترکیه آ کلامغه باشلایورسین
 اسماعیل افندی اوکزده یاخود قومشوکر محمد افندیکن قوناغکن
 باغچه سنده ایمش

36

Ἐγὼ ἐννοῶ τὴν Ἀλβανικὴν· σὺ γράφεις τὴν Βλαχικὴν· ἐκεῖ-
 νος ὁμιλεῖ τὴν Ἀρμενικὴν· ἡμεῖς γράφομεν τὴν Ἑβραϊκὴν· ὁμοίως
 ἀναγινώσκετε τὴν Βουλγαρικὴν· ἐκεῖνοι ὁμιλοῦσι τὴν τουρκικὴν·
 ἐγὼ ἤμην ὠρολογιοποιός· κατεσκεύαζον ὠρολόγια· σὺ ἦσο ἐπιμελής
 μαθητής· ἡγάπας τὸ σχολεῖον· ὁ Κωνσταντῖνος ἦτον ἐν ὀκνηρὸν
 παιδίον· πολὺ ἐκοιμᾶτο· ἡμεῖς τὸν χειμῶνα κατακλινόμεθα ἐξώρας
 ὁμοίως τὸ θέρος ἡρρίζετε ἐνωρίς τὰ μαθήματά σας· ἐκεῖνοι τὸν χειμῶ-
 να μετέβαινον εἰς Παρισίους· πόθεν ἔρχεσθε; ἔρχομαι ἐκ Παρισίων,
 αὐτὸς μετὰ βίβλου εἰς Πέτρούπολιν· ποῦ μεταβαίνετε; εἰς τὸ θέα-
 τρον· ἀκόμη εἶναι ἐνωρίς· ἡ ὥρα δὲν εἶναι ἀκόμη τρεῖς· εἶναι πο-
 λὺ ἐξώρας· αἱ νύκτες τοῦ χειμῶνος εἶναι πολλὴ μακρά· αἱ νύκτες
 τοῦ θέρους εἶναι βραχύταται· ὁ Μεχμέτ βέης, ὁ ἀδελφός τοῦ Ριφὰτ
 βέης, μεταβαίνει σήμερον τὸ πρῶτον εἰς Θεσσαλονίκην.

37

Αἱ ἐν τῇ συνοικίᾳ ἡμῶν ἀρμενικαὶ οἰκίαι εἶναι περισσότεραι τῶν βουλγαρικῶν· ὁ Λατὴρ βέης ποῖαν συγγένειαν ἔχει πρὸς τὴν Α. Ε. τὸν Ὁσμὰν πασᾶ; ἐν ἐκ τῶν δύο· ἡ υἱὸς τοῦ εἶναι, ἡ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ υἱός· ὁ Ἀζίζ βέης, ἡ ὁ υἱὸς τοῦ Ζεκὴ ἐφένδης, ᾧ το λέγει χθὲς ἐν τῷ χορῷ· ἀρχίζω νὰ γράφω τὴν τουρκικὴν· ἀρχίζεις νὰ ἐννοῇς τὴν ἐλληνικὴν· τί τρώγετε; τρώγω ὑδροπέπον· ὁ φίλος ἡμῶν Χουσεῖν βέης τρώγει τὸν πέπον· ἀγαπῶ πολὺ τὰς σταφυλάς· χθὲς τίνα ἐζητεῖτε ἐν τῇ σχολῇ; ἐζήτουν τὸν υἱὸν τοῦ γείτονός μου, Νουρὴ ἐφένδην· ποσάκις τῆς ἡμέρας (ἐν τῇ ἡμέρᾳ) τρώγετε; τρώγω τὴν πρωίαν εἰς τὰς δύο, καὶ τὸ ἑσπέρας εἰς τὰς δώδεκα· κατὰ ποῖαν ὥραν κοιμᾶσθε; τὸ πρωτὶ κατὰ ποῖαν ὥραν μεταβαίνετε εἰς τὴν σχολήν; τὰ τέκνα σας ἀγαπῶσι τὰ μῆλα· ἡ Α. Ε. ὁ Ριφᾶτ πασᾶς αὐριον θέλει νὰ μεταβῇ ἐκ Βερολίνου εἰς Πετροῦπολιν· τὸ ἔαρ εἶναι καλλίτερον τοῦ θέρους· ὁ χειμὼν εἶναι ψυχρότερος τοῦ φθινοπώρου.

ΜΑΘΗΜΑ 20.

Ὁ ἐνεστὼς ὡς ἀναφορικὴ μετοχή.

§ 88. Τὸ γ' ἐνικὸν πρόσωπον τοῦ προσδοκωμένου ἐνεστώτος χρησιμεύει καὶ ὡς ἀναφορικὴ μετοχή· σημαίνει δέ,

مملکت مملکعت χώρα, πα- [τρίς, ἐπικράτεια]	قنى كآγγη, هانكى خآγγη, [ποῖος, α, ον, — καί—καί· هم—هم خém...خém (هـ وهـ ده—هم خém...βέ خém. τε) καί—καί· نه—نه نة...نة (هـ ونه ده—نه نة... βέ نة τε) οὔτε—οὔτε.
---	--

مملکعت مملک مملک مملکعت مملکعت مملکعت مملکعت مملکعت مملکعت مملکعت
 ή مملکعت مملکعت مملکعت مملکعت مملکعت مملکعت مملکعت مملکعت مملکعت
 مملکعت مملکعت مملکعت مملکعت مملکعت مملکعت مملکعت مملکعت مملکعت

دولت علی دولت علی دولت علی دولت علی دولت علی دولت علی دولت علی
 دولت علی دولت علی دولت علی دولت علی دولت علی دولت علی دولت علی
 دولت علی دولت علی دولت علی دولت علی دولت علی دولت علی دولت علی

دایکز دایکز دایکز دایکز دایکز دایکز دایکز دایکز دایکز دایکز
 دایکز دایکز دایکز دایکز دایکز دایکز دایکز دایکز دایکز دایکز
 دایکز دایکز دایکز دایکز دایکز دایکز دایکز دایکز دایکز دایکز

دایکز دایکز دایکز دایکز دایکز دایکز دایکز دایکز دایکز دایکز
 دایکز دایکز دایکز دایکز دایکز دایکز دایکز دایکز دایکز دایکز
 دایکز دایکز دایکز دایکز دایکز دایکز دایکز دایکز دایکز دایکز

دایکز دایکز دایکز دایکز دایکز دایکز دایکز دایکز دایکز دایکز

Κυριακή بازار παζάρ Δευτέρα بازار یرتسی παζάρ Τρίτη صال سالή [έρτεσι] Τετάρτη چارشنبه ταρσάμπά	Πέμπτη پنجشنبه περσέμπέ Παρασκευή جمعε τζουμαά Σάββατον جمعε یرتسی τζου- μαά έρτεσι
--	---

Το بازار یرتسی καί το جمع یرتسی σημαίνουσι κατὰ λέξιν ή έπιού-
 σα τής Κυριακής, ή έπιούσα τής Παρασκευής.

'Ονόματα ἐπικρατειῶν καὶ κρατῶν: Ἀλβανία 'Αλεμάνια
Γερμανία. انكلتر 'Ιγγλιτέρια 'Αγγλία. آوسترία 'Αούστρια
Αύστρια. روسیه Ρούσια Ρωσία. فرانسه Φρένσχα Γαλλία.

§ 90. Παράλειψις πτωτικῆς καταλήξεως. Καθὼς ἐπὶ κυ-
ρίων ὀνομάτων πόλεων καὶ τοποθεσιῶν (§ 48), οὕτω καὶ ἐπὶ
ὀνομάτων κρατῶν καὶ ἐπικρατειῶν παραλείπεται μὲν ἡ
πτωτικὴ κατὰληξις τῆς γενικῆς, τὸ ἐπόμενον ὁμῶς ὀνομα-
λαμβάνει τὴν κατὰληκτικὴν κτητικὴν ἄντωνυμίαν سی یا
ὡς دولتی Ἀλβανία ἄλεμάνια ἄβελετ-ι (ἄντι Ἀλβανία) τὸ κρά-
τος τῆς Γερμανίας.

'Επίσης παραλείπεται καὶ ἐπὶ κυρίων ὀνομάτων ἡμε-
ρῶν, τιθεμένης μόνον τῆς κατὰληκτικῆς ἄντωνυμίας· π. χ.
بازارکوی پازάργκυιόν (ἄντι بازارک) ἡ ἡμέρα τῆς Κυριακῆς.

Τὰ τοιαῦτα κλίνονται ὡς ἁπλοῦν ὄνομα, ἥτοι τὸ μὲν πρῶτον ὀ-
νομα μένει ἄκλιτον, κλίνεται δὲ μόνον τὸ δεύτερον, ὡς ἐξῆς: 'Ον.
المانيا دولتی — Γεν. المانيا دولته — Δοτ. المانيا دولته — Αἰτ. المانيا دولتی.

§ 91. 'Ερωτηματικά: 'Η ἐρωτηματικὴ هانکی ἢ قننی τίθεται
ἐπὶ ἐρωτήσεως μετὰ δὴ, ἢ περισσοτέρων, προσώπων, ἢ
πραγμάτων· εἶναι δ' ἐν χρήσει ἢ ἐπιθετικῶς, ἥτοι ὁμοῦ
μετὰ τοῦ ὀνόματος, ὅτε προτάσσεται καὶ μένει ἄκλιτος·
π. χ. هانکی آدم ποῖος ἄνθρωπος; قننی دولت پر ποῖα κράτης;
ἢ ἄντωνυμικῶς, ἥτοι μόνη ἄνευ τοῦ ὀνόματος, ὅτε λαμβάνει
τὴς κατὰληκτικῆς κτητικῆς ἄντωνυμίας, ἐξηγουμένης
παρ' ἡμῖν διὰ γενικῆς δικαιρετικῆς· π. χ. قننی ایستورسکز
ποῖον ἐξ ἡμῶν θέλετε; قننیکرک او ای ποῖον ἐξ ὑμῶν ὁ οἶκος;

§ 92. Διαζευκτικός: Ἐνίοτε ὁ διαζευκτικός ἢ γινέ (ἦ) παραλείπεται ἐπὶ τὸ ζωηρότερον π. χ. *لكم اياي* εἰς, δύο βλωμοὶ ἄρτον, ἀντὶ *لكم اياي* εἰς ἡ δύο βλωμοὶ ἄρτον· *ايو كوتو* ἐγὶ καλὸς κακός, ἀντὶ *ايو كوتو* καλός, ἢ κακός.

§ 93. Σύνδεσμοι: Οἱ σύνδεσμοι *هم* καὶ *نه* προτάσσονται· π. χ. *هم صوسر* π. χ. καὶ *رہستہ*, καὶ *دیوالہور*· *نه زنکین* نه فقیر· οὔτε πλούσιος, οὔτε πτωχός· *کيدر* و *نہدہ* κούρ· οὔτε *ہرخے*· οὔτε *اہرچے*·

⦿ § 94.

۳۷

روسہ مملکتی بیوکدر اہالیسی سکسان ملیون نفوسدر آلمانیا
دولتی یکی بر دولتدر فرانسه پک زنکین بر مملکتدر دولت
علیہ عثمانیہ اسکی دولتدرنددر ممالک محروسہ دنیاک اک کوزل
مملکتیدر روسیہ دولتنک نفوسی آوستریا دولتنک نفوسندن
زیادہ در افندمن قنچی دولت تبعہسندنسکر بندہ کر دولت
علیہ تبعہسندمن قنچیمزی ایستیورلر ہم سزی ہم رؤف یکی
ایکیکزی دخی ایستیورلر بوکون مکتبہ نہ عثمان بک و نہدہ عوجہ
زادہسی عزیز بک وار ایدی بریسی پدرکزک دکانندہ ایدی

هانکیسی عزیز بك بنده كز كیدیورم ذات عالیكز کلیورسكز
سزی بر ذات آرایور

۳۸

ایشته ترکیه اوقور یازار بر آدم بو شهرده بلغارجه آكلار بر
آدم یوقدر مملکتمزده روجه سویلر آدم چوقدر بن اوقور
ایکن سن اوینار ایدك بنده كز پارسدن كلور ایکن محمد افندی
ویانه کیدر ایدی بزیر ایکن سز اویر ایدیکز ذات عالیكز
سویلر ایکن انلر کولرلر ایدی علی بکی کیم ایستیور قلمدن
برسی ایستیور نه یورسكز برایکی لقمه آتمك اتمكز بیاتدر
بیات تازه بودر قاج قیه اتمكز وار بش اون قیه قدر وار نه سویلیور
ایو کوتو سویلیور قنغیکز ترکیه سویلر بنده كز بوکون نه در
چهارشنبه لطیف افندی پنچشنبه کونی پترسبورغه کیتمك ایستیور
بن جمعه ایرتسی کونی سزه كلك ایستیور ایدم

38

Ἐνῷ ἐγὼ ἔτρωγον, σὺ ἀνεγίνωσκας· ἐνῷ σὺ ὠμίλεις, ἐκεῖνος
ἔγραπεν· ἐνῷ ἐκεῖνος μετέβαινεν, ἡμεῖς ἤρχόμεθα· ἐνῷ ἡμεῖς ἀνε-

γινώσκωμεν, ὑμεῖς ἐγράφετε· ἐνῷ ὑμεῖς ἐμελετᾶτε, ἐκεῖνοι ἔγραφον· ὁ πληθυσμὸς τῆς Γερμανίας πόσα ἑκατομμύρια εἶναι; ἡ ἐπικράτεια τῆς Γερμανίας δὲν εἶναι τόσον μεγάλη, ὅσον ἡ ἐπικράτεια τῆς Ρωσίας· ἡ Γαλλία εἶναι ἡ πλουσιωτέρα χώρα τοῦ κόσμου· ἐν τῷ κόσμῳ δὲν ὑπάρχει χώρα τόσον ὠραία, ὅσον ἡ ὀθωμανικὴ ἐπικράτεια· ἡ Αὐστρία εἶναι χώρα πτωχοτέρα τῆς Ἀγγλίας· ἡ πόλις τῶν Παρισίων ἔχει, λέγει, πληθυσμὸν περισσότερον τῶν δύο ἑκατομμυρίων· ἡ Πετρούπολις δὲν εἶναι τόσον ὠραία, ὅσον οἱ Παρίσιοι· ἔχει πληθυσμὸν ἐξακοσίας χιλιάδας· οἱ ὑπῆκοι τοῦ ὀθωμανικοῦ κράτους εἶναι εἴκοσιν ἑκατομμύρια ψυχῶν· οἱ ὑπῆκοι τοῦ ὀθωμανικοῦ κράτους εἶναι Τοῦρκοι, Ρωμαῖοι, Ἀλβανοί, Βλάχοι, Βούλγαροι, Ἀρμένιοι καὶ Ἰουδαῖοι.

39

Σήμερον τί εἶναι; εἶναι Τετάρτη· οὐχί, εἶναι Πέμπτη· χθὲς δὲν ἦτο Τρίτη; τὴν νύκτα τῆς Κυριακῆς ἤμην ἐν τῷ θεάτρῳ· ζήτησιν ἄνθρωπον ἀναγινώσκοντα καὶ γράφοντα τὴν Ἀλβανικὴν· ἐν τῇ συνοικίᾳ ἡμῶν τρεῖς ἄνθρωποι ὑπάρχουσιν ἐννοοῦντες καὶ ὁμιλοῦντες τὴν Ἀρμενικὴν· ποῦ εἶναι ὁ Σαῖτ βέης καὶ ὁ Μιδάτ ἐφένδης; θέλω καὶ τοὺς δύο· καὶ οἱ τρεῖς μας μεταβαίνομεν αὔριον εἰς Βιέννην· τίνα ἐξ ἡμῶν ἀγαπᾶτε περισσότερον; ἀγαπῶ καὶ ὑμᾶς, καὶ τὸν ἐπιμελῆ ἀδελφόν σας Χουσεῖν ἐφένδην· κύριός τις ἦλθε· καὶ πεινῶ, καὶ διψῶ· ὁ παῖς μήτε κοιμᾶται, μήτε νυστάζει· ἐγὼ (ὁ θεράπων σας) θέλω νὰ κατακλιθῶ· ὑμεῖς (τὸ ὑψηλόν σας ἄτομον) τί θέλετε νὰ κάμητε; ἐγὼ (ὁ εὐχέτης σας) δὲν νυστάζω· τοῦτο τίς ἐξ ἡμῶν γινώσκει; τίνος κράτους ὑπῆκοος εἴσθε; εἶμαι ὑπῆκοος τοῦ ὀθωμανικοῦ κρά-

τους· τὴν τουρκικὴν καὶ ὁμιλῶ καὶ γράφω· ἡ Κωνσταντινούπολις
εἶναι ὡραία πόλις· ἡ πατρίς σας εἶναι μακρὰν (ἀπέχει) ἔντεῦθεν;
εἶναι δέκα ὀκτὼ ὥρας μακράν.

ΜΑΘΗΜΑ 21.

عثمانی 'Οσμανλῆ 'Οθωμανός	دولت تتر-ي سعاتت <i>Kor-</i>
(τὴν ὑπηκοότητα)	[σταντινούπολις]
اهل اسلام ἑχλ-ι ἰσλάμ, ἡ	کلیسا κελισά ἐκκλησία
مسلم μουσλῖμ. Μωαμεθαρὸς	جامع τζαμί τέμερος
(τὸ θρήσκευμα)	لسان λισάν γ.λῶσσα
غیر مسلم γάϊρ-ι μουσλῖμ	یالان γιαλάν ψευδος, ψευδής
[μὴ Μωαμεθαρὸς	چر γέρ γῆ, τόπος
خرستیان χριστιάν χριστιανὸς	آی آϊ σε.λήγη, μὴν
پایتخت πά-ϊ τάχτ πρωτεύουσα	هفته χαφτά ἐβδομάς
ملت μιλλέτ ἔθνος	دولت دیمیر γιὼλ ἡ
هپ χέπ πὰς-α ān	{ شمن دوفر σέμὲν του-φέρ σι-
برابر περαπέρ ὁμοῦ	[δηρόδρομος]
	ایلی ἰλέ διὰ, μετὰ
بو قدر ποῦ κατάρ	{
شو قدر σοῦ κατάρ	
او قدر ὦ κατάρ	
نه قدر γέ κατάρ	
	ποσορ-η-οr;

Ἐπὶ τῆς ἐννοίας ταύτης πολλάκις περὶ αὐτῆς λέγεται· ὡς
 بوكون (ἐντὶ (بوكونده) τῇ σήμερον· هفته (ἐντὶ (هفته ده
 τὴν ἑβδομάδα ταύτην.

§ 97. Ἐθρικά ὀνόματα: Ταῦτα εἶναι ἐν χρήσει οὐσιαστικῶς
 τε καὶ ἐπιθετικῶς· ὡς οὐσιαστικὰ κλίνονται καὶ τί-
 θενται εἰς τὴν πτώσιν ἀπαιτεῖ ὁ λόγος· روم Ροῦμ-οὐμ εἶ-
 μαι ὁρθόδοξος (ρωμαῖος)· توكري سورم Τουρκ λερί σεβέριμ.
 ἀγαπῶ τοὺς Τούρκους· ارمنيلى خانلى 'Ερμενιλερίν χανε-
 λερί τῶν Ἀρμενίων αἱ οἰκίαι.

Ὡς ἐπίθετα δὲ, προηγούνται καὶ μένουσιν ἄκλιτα, ἡ
 δὲ λέξις πρὸς τὴν ἀναφέρονται λαμβάνει τὴν καταληκτι-
 κὴν ἀντωνυμίαν ی ή سی π. χ. روم ملتي Ροῦμ μιλλετ-ι τὸ
 Ἑλληνικὸν ἔθνος (τῶν Ρωμαίων τὸ ἔθνος)· روم لسانى
 λισαν-ι ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα (ἡ γλῶσσα τῶν Ρωμαίων).

Θέμα

۳۹

مسلم غیر مسلم هېمز عثمانلى يز هېمز بر دولتك تبسندتر دولتمز
 دخى دولت عليه عثمانیه در محله كرك اهالىسى هې اهل اسلامدر
 دولت عليه نك پايتختى در سعادتدر برلين شهرى آلمانیا پايتختيدر
 ارمنى ملتى اسكى ملتدرندر بن كليسايه كيدورم محمد افندى

جامعدن کلیور ترک لسانی کوزل بر لساندر آرنود ملتی سورم
 شو کتابی ایکی کونده اوقورم یالان سویلبورسکز اوچ کونده
 فرانسه یه کیدرم بن دمیریول ایله ویانه دن پارسه کیدر ایکن ذکی
 افندی اورادن استانبوله کلیورایدی از میره نصل کیدرسکز مکی
 ایله کیدرز بر هفته قاچ کوندر یدی کوندر بو کون آیک
 قاپچیدر اون طقوزی آی بزدن نه قدر اوزاقدیر

۴۰

شرابکز نه قدردر شرابمز سزکی قدر دکلدیر سزککندن ده
 آذر بزم سزک قدر شرابمز یوقدر بزم الما آغاچلرمز سزک
 آیوا آغاچلرکز قدردر قنغی آیده یز شباطده دکلی یز تشرین
 ناینده پارسه ایدم کونلرک الک اوزونی حزیران آینده و الک
 قیصه سی کانون اولدهدر امینه خانم افندی ذکیه خانم افندی
 ایله برابر کیدیور شوکت بک بئله چارشویه کلمک ایستیور
 ذات حالیکز مخدوم ایله برابر پارسه می کیدیورسکز سزیمی قاشیق

إله يورسز اجد افندی الیه یمک ایستیور بو چوققه مکتبه

کیم کیمک ایستیور بونکه بن کیدرم

40

Ὁ μικρότερος τῶν μηνῶν εἶναι ὁ μὴν Φεβρουάριος· ἡ μακροτέρα τῶν ἡμερῶν εἶναι ἡ ἐννῆτη τοῦ μηνὸς Ἰουνίου· ἡ βραχυτέρα ἡμέρα εἶναι ἡ ἐννῆτη Δεκεμβρίου· τὸ ἔαρ ἄρχεται ἀπὸ τοῦ Μαρτίου μηνός· τὸ φθινόπωρον δὲν εἶναι τόσον ὥραϊον, ὅσον τὸ ἔαρ· οἱ μῆνες τοῦ Σεπτεμβρίου, Ὀκτωβρίου καὶ Νοεμβρίου εἶναι φθινοπωρινοί· ὁ Μάρτιος ἔχει ἡμέρας τριάκοντα μίαν· ἡ ἐβδομάς ἔχει ἡμέρας ἑπτά· πόσοι εἶναι οἱ ἀνθρακές σας; οἱ ἀνθρακές μας δὲν εἶναι τόσοι, ὅσα τὰ ξύλα μας· ὁ σάπων σας εἶναι περισσότερος τοῦ ἡμετέρου· ἡ ζάχαρίς σου δὲν εἶναι τόση, ὅση ἡ ἰδική μου· τὸν Αὐγουστον δὲν ἤμην ἐδῶ· ὁ Κωνσταντῖνος παίζει ὁμοῦ μετὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ γείτονός σας, Ἀχμέτ· ὁ Ρεούφ βέης τρώγει ὁμοῦ μετὰ σοῦ· ὁ Μιδατ ἐφένδης ἀναγινώσκει μετ' ἐμοῦ· ὁ Ὀσμὰν βέης πίνει διὰ τοῦ ποτηρίου ὕδωρ· ἐγὼ τρώγω τὸν ἰχθὺν διὰ τῆς χειρός· σὺ διὰ τῆς περόνης καὶ τοῦ μαχαιρίου τρώγεις.

41

Πόσας ἔχομεν τοῦ μηνός; εἴκοσι δύο· σήμερον εἶναι ὀκτῶ τοῦ μηνός, ἡμέρα παρασκευῇ· ὅλοι (μας) εἴμεθα ἀδιάθετοι· ὁμῆς ὅλοι (σας) εἴσθε συγγενεῖς· ὅλοι (των) εἶναι εὐχαριστημένοι ἀπὸ σέ· τὸ

ἀρμενικὸν ἔθνος δὲν εἶναι τόσῳ ἀρχαῖον, ὅσῳ τὸ ἰουδαϊκόν· ἡ Κωνσταντινούπολις εἶναι πρωτεύουσα τοῦ Ὀθωμανικοῦ κράτους· οἱ ὑπάρχοντες τοῦ Ὀθωμανικοῦ κράτους πόσα ἔθνη εἶναι; μωαμεθανοί, χριστιανοί, ἰουδαῖοι, ὅλοι εἴμεθα ὀθωμανοί· μεταβαίνω διὰ τοῦ σιδηροδρόμου εἰς Ἀδριανούπολιν· ἡ Σμύρνη εἶναι ὠραῖος τόπος· οἱ κάτοικοι τῆς Σμύρνης εἶναι ἑκατὸν χιλιάδες ψυχῶν· ψεῦδος λέγετε· ἐν Ἰωνάνοις δὲν ὑπάρχει σιδηρόδρομος· ἐν Θεσσαλονίκῃ ἄνθρωποι ὁμιλοῦντες καὶ γράφοντες τὴν ἐβραϊκὴν εἶναι πολλοί· ἀγαπῶ τὴν τουρκικὴν γλῶσσαν· εἶναι μία ὠραία γλῶσσα· οἱ Ῥωμαῖοι τῆς Σμύρνης εἶναι ὅλοι ἐλευθέριοι ἄνθρωποι.

ΜΑΘΗΜΑ 22.

Ἀόριστος—Ὑπερσυντελικός.

Ἀόριστος: آرادى ἀρατὴμ ἐζήτησα, آرادى ἀρα-τὴν ἐζήτησας κτλ. (βλ. Γραμ. σ. 78. 1).

Ὑπερσυντελικός (ἐξ ἀορίστου): آرادى ἀρατὴ ἡττήμ εἶχον ζητήσῃ, آرادى ἀρατὴ ἡττήν εἶχες ζητήσῃ κτλ. (βλ. αὐτόθι 2).

ساتمك ساطمك πωλεῖν

آلى ἀλμκ λαμβάνειν

ورمك βερμκκ διδόναι

ديك τεμκκ λέγειν, καλεῖν

آياق ἀγιακκ ποῦς

كوز γκιϋζ ὀφθαλμοὺς

ديش τίς ὁδοὺς

قولاك κουλκκ οὐς, ὥτιον

كثيرمك γκετιρμέκ κομιζειν	يوز γιῶζ πρόσωπον
جان τζάν ψυχῇ	ἄνσάν ἄνθρωπος
بياض πᾶγιζζ λευκός	• قر • καρὰ μέλας
اسمر̣ ἐσμέρ μελαγχρουός	ماوى μαθῇ κναροῦς
بعض πᾶζζη τιρὲς	ضعيف ζαῖφ ἀδύνατος
نام νάμ ὄρομα	قرال κουμράλ κασταπόχρους

جام ايستيور (ψῦχος λαμβάνειν) χρονολογεῖν· صفوق آلمق
τζανήμ· ιστίγιωρ (ἡ ψυχὴ μου θέλει) ἐπιθυμῶ, ὀρέγομαι.

Ὁρόματα γλωσσῶν: آلاياجه ἄλεμάνια-τζα ἡ Γερμαρι-
κή γλώσσα, καὶ Γερμαριστί· انگليزجه Ἰγκιλίζ-τζε ἡ Ἀγ-
γλικὴ γλώσσα, καὶ Ἀγγλιστί· فرانسزجه Φρανσῆζ-τζε ἡ
Γαλλικὴ γλώσσα, καὶ Γαλλιστί.

§ 98. Ἀόριστος ὄρομα: Εἶδομεν (§ 52) ὅτι ὅταν τὸ
ὄνομα συνοδεύηται ὑπὸ τῆς ἀορίστου γ. (τις, τὲ) ἰσοδυ-
ναμεί τῷ ἡμετέρῳ ἀνθρώπῳ καὶ ἀορίστῳ.

Ἐπειδὴ ἡ ἀόριστος γ. δὲν ἔχει πληθυντικόν, τὴν
θέσιν αὐτῆς ἐν τῷ πληθυντικῷ ἐπέχει ἡ بعض πᾶζζη τιρὲς-
π. γ. آدم γ. ἄνθρωπος τις, بعض آدمل ἄνθρωποι τινες-
چوچق γ. παίδιον τι· بعض چوچقل γ. παιδία τινά.

Ἡ ἀντωνυμία αὕτη καθ' ἑαυτὴν μὲν εἶναι ἄκλιτος· κλίνεται
δὲ ὁμοῦ μετὰ τῶν καταληκτικῶν ἀντωνυμιῶν, ἐξηγουμένων παρ' ἡμῶν
διὰ γενικῆς διαιρετικῆς π. γ.

بعضز πᾶζη-μηζ καὶ	} τινὲς ἐξ ἡμῶν
بعضلر πᾶζηλαρ-ημηζ,	

بعضك نأزه-نأزه	}	τινές ἐξ ὑμῶν
بعضك نأزه-نأزه		
بعضي نأزه-نأزه	}	τινές ἐξ αὐτῶν
بعضي نأزه-نأزه		

Τὸ *ج* ὡς ἀόριστος ἀντωνυμία ἢ προτάσσεται τοῦ ὀνόματος, ὅπερ προσδιορίζει· π. χ. *جوق ج. پايس تير*· *قاري ج. گرنه تير*· ἢ ἐπιτάσσεται, καὶ τότε τὸ μὲν ὄνομα τίθεται κατὰ γενικὴν, τὸ δὲ *ج* λαμβάνει κατὰ τὸν κανόνα (§ 32) τὴν κατὰληκτικὴν *ي*· π. χ. *جوقك* τοῦ παιδὸς (ἦτοι, τῶν παιδῶν) *تير*, *قارينك* τῆς γυναικὸς (ἦτοι, τῶν γυναικῶν) *تير*.

Ἐπίσης καὶ τὸ *بعض تير*· π. χ. *بعض آدمي* ἀνθρώποι *تير*, καὶ *بعضي آدمي* τῶν ἀνθρώπων *تير*.

Ἡ διαιρετικὴ αὕτη γενικὴ ἐκφέρεται καὶ εἰς πληθυντικὸν διὰ τῆς προθέσεως *دن* ὡς ἐξῆς: *جوقلدن* εἰς *جوقلدن* τινές ἐκ τῶν παιδῶν· *بعضيلري* τινές ἐκ τῶν παιδῶν.

Ὅταν δὲ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἢ κύριον ὄνομα ἔχγωνστον, τότε μεταξὺ αὐτοῦ προτασσομένου καὶ τοῦ *ج* ἐπιτασσομένου παρεντίθεται ἡ φράσις *نامنه* ναμηντά (ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ), σύνθετος ἐκ τοῦ *نام* ὄνομα, ἐκ τῆς κατὰληκτικῆς *ي* τραπεύσεως εἰς *ن* καὶ ἐκ τῆς προθέσεως *دا*· π. χ. *جوقلدن* εἰς *جوقلدن* ὀνόματι *آله* ἐφέρδης· ἢ τίθεται μόνον ἡ λέξις *نام* π. χ. *جوقلدن* εἰς *جوقلدن* ὀνόματι *آله*.

Ἐποκείμενον ἀόριστον: Καθὼς ἐν τῇ συνδετικῇ προτάσει (§ 53), οὕτω καὶ ἐν τῇ ρηματικῇ τὸ ὑποκείμενον

ὅταν ἡ ἄγνωστον ἐπιτάσσεται καὶ τῶν δύο ἀντικειμένων,
δηλαδή τοῦ ἄμεσου καὶ τοῦ ἐμμέσου, ὡς καὶ τοῦ τοπι-
κοῦ καὶ χρονικοῦ προσδιορισμοῦ. π. χ. *هو سوزى بك على افندى*
ريسى سويلدى τὸν λόγον τοῦτον μοι εἶπεν εἰς ὄνοματι
'Α.Ι.η ἐφένδης' *دون بورايه ريسى كلدى* χθὲς ἐνταῦθα ἦλθέ τις.

§ 100. *Διπλοῦν ἀντικείμενον*. "Ὅταν τὸ ρῆμα συντάσση-
ται διπλῶ ἀντικείμενον, τότε τὸ ἄμεσον, ἥτοι τὸ κατ' αἰτι-
ατικὴν, προτάσσεται μὲν, ἐὰν ἡ γνωστὸν, καὶ ἐπιτάσσε-
ται τὸ ἐμμέσον τὸ κατὰ δοτικὴν. π. χ. *بن او كتابى سكا*
و یردم ἐγὼ ἐκέιρο τὸ βιβλίον σοὶ ἔδωκα.

Ἐπιτάσσεται δὲ, ὅταν ἡ ἀόριστον, προτασσομένου
τοῦ ἐμμέσου. π. χ. *بن سكا یر كتاب یردم* ἐγὼ σοὶ ἔδωκα
ἐν βιβλίον.

§ 101. *Ἀντικείμενον καὶ κατηγορούμενον*. "Ὅταν ἐν τῇ
προτάσει ὑπάρχῃ ἀντικείμενον καὶ κατηγορούμενον, προ-
τάσσεται τὸ ἀντικείμενον καὶ ἐπιτάσσεται τὸ κατηγο-
ρούμενον. π. χ. *کوریوم سزى ضعیف یماس اذراتور* βλέπω.

§ 102. *Σύνταξις*. Τὸ *دعك* ἐν μὲν τῇ σημασίᾳ τοῦ λέγειν
συντάσσεται διπλῶ ἀντικείμενον, ὡς καὶ τὸ ἡμέτερον *لے-
γειν*. π. χ. *بوى بك سويلدى* ἐμοὶ τοῦτο εἶπεν.

Ἐν δὲ τῇ σημασίᾳ τοῦ καλεῖν, ὀνομάζειν, τὸ ἡμέτε-
ρον κατ' αἰτιατικὴν ἀντικείμενον τίθεται ἐν τῇ τουρκικῇ
κατὰ δοτικὴν. π. χ. *بوكا قيا بالى دیرلر* (κατὰ λέξιν,
τούτῳ) κωδιὸν καλοῦσι.

§ 103. Τιμητικά: Αἱ χάριν τιμῆς, ἥ μετριοφροσύνης, λέξεις داعيكن تاحي-نيڤ, پندەكن پەنتە نيڤ, τίθενται μετὰ τὰ κύρια ὀνόματα افندی پندەكن ὁ Ἀχμέτ ἐφένδης ὁ θεράπων σας· روف افندی داعيكن ὁ Ραοὺφ ἐφένδης ὁ εὐχέτης σας.

Ἑποκοριστικά: Τὰ ὀνόματα γίνονται ὑποκοριστικά διὰ τῆς καταλήξεως جق تڭه* ἢ جڭز تڭه* μετὰ ὀκτυφώνων, καὶ جك تڭه* ἢ جڭز تڭه* μετὰ λεπτοφώνων (Βλ. Γραμ. σ. 136. στ').

Ἄνδρ' ἀνὰ μήτηρ· آناجق آنا-تڭه* προσφιλῆς μήτηρ (μητερίτσα).

πατήρ· پاتڭر· آناجق پاتڭر-تڭه* προσφιλῆς πατήρ (πατερόκης).

Θέμα.

٤١

اومى صاتم كيمه روف بكه قاجه يكرمى بك غروشه
سعيد افندى كرازى التمش پارهيه الدى لطيف افندى سكا نه ويردى
نه ديمك ايستيورسكز شو آغاجه پورتقال و اكا الما آغاجى ديرلر
نورى افندى او چيچكى بكا ويردى ذات عاليكز بكا بر ساعت
ويرديكز بو كون بك افندى برادريكز و خانم همسیره كز كيفسز
ايمشله انسانك ايكى آياغى و ايكى الى و ايكى كوزى و ايكى قولاغى

واردر بو آدمك يوزى اسمر و اللرى بياصدر بزم ديشلرمن
چوروكدرد بنده كرك صاچى قره و بيلغى قرال و كوزلرى ماويدر
سزى شوكت بك نامنده برىسى ارادى دون يازيخانه كزه برذات
كلدى دون بزه بر بياض كدى كتيرديلر

۴۲

درسمى او قودم ايدى تعليمكى يازدك ايدى جانكز نه ايستدى
ايدى بر قدح شراب ايچدى ايدك قارپوز ييدى ايدى كز انلر
درسه باشلاديلر ايدى بونى كيم سويلدى برىسى سويلدى قلى
كيه ويرديكز چوجغك برينه سزى مكتب شاگردلرندن برىسى
اىستيور جويزلرك هپسى ايو دكل بعضيسى صاغلام و بعضيسى
چوروكدرد مخدوم قسطاكي بنده كز بر آز كيفسزدرر چوجقچغز
فنا حالدهدر باباجنم! قارنم آج جانم پينير اتمك اىستيور اناجنم!
اوي قوم يوقدر خانم كرك الجكزنده نه وار اوجكزمن بك كوزل
بر يردهدر دولتخانه كرك اون درت او طهسى و بر مطبخى وايكى
بغچهسى واردر فقير خانه مك اوچ او طهسى واردر

42

Σοὶ ἔφερα ἔν χρυσοῦν ὥρολόγιον· μοὶ ἔδωκας ἔν ζεῦχος μεταξω-
τῶν περικνημίδων· ὁ ἐξάδελφός σας (ἐκ θείου πρὸς πατρός) ἐπώλησεν
ἡμῖν ἐκεῖνο τὸ λινοῦν ρινόμυχτρον· ἀντὶ πόσων ἡγοράσατε ἐκεῖνον
τὸν μάλλινον τάπητα· ἀντὶ 480 γροσίων ἡγοράσαμεν ἐκείνας τὰς
δωδεκα μεταξωτὰς καθέδρας· ἐὰν ἐγὼ δὲν εἶμι· πλούσιος, τί πρὸς σέ;
ἐκεῖνο τὸ πρῆγμα δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἐπ' ἐμοὶ (εἰς τὸ χέρι μου)· ὑπάρ-
χει μὲν παρ' ἡμῖν εἰς κύων, δὲν εἶναι ὅμως ὁμέτερος· εἶναι τοῦ
ἀδελφοῦ μου Χαῖρῃ βέη· ἡ γεῦσις τοῦ οἴνου τούτου εἶναι ὀξεῖα· ἡ
γεῦσις τοῦ μήλου τούτου δὲν εἶναι κακὴ· ἐνῶ τοῦτο εἶναι χρυσόμη-
λον, ἡ γεῦσίς του εἶναι γεῦσις λεμονίου· ἐὰν ἐγὼ δὲν ἔχω χρήματα,
ἐκεῖνον τί τὸν μέλει; ποῦ εἶναι ὁ σκύμπος; ἰδοὺ πλησίον σου εἶναι·
χθὲς πλησίον ὑμῶν ὑπῆρχε κύριός τις· τίς ἦτο; τὸ ὥρολόγιον εἶναι
πλησίον σας; ἐὰν τὰ ἐνδύματά μου ἦναι ἐσχισμένα, τί πρὸς ὑμᾶς;
ὁ Ἀλμέτ ἐφένδης ὁμιλεῖ τὴν γαλλικὴν· ἐγὼ ὁμιλῶ τὴν γερμανικὴν·
ὁ φίλος ἡμῶν Σεβκέτ βέης ὁμιλεῖ καλὰ τὴν ἀγγλικήν.

43

† Σοὶ εἶχον φέρεי ἓνα μικρὸν ἄρτον· μοὶ εἶχες πωλήσει τὸν κῆπόν
σου· σοὶ εἶχον δώσει ἓν χειρόμυχτρον βαμβάκερον· εἵχομεν ἀρχίσει
να γράφωμεν τὸ θέμα· εἴχετε ἔλθει εἰς ἡμᾶς· εἶχον ζητήσῃ ἐν τῷ
γραφεῖω τὸν ἀνεψιόν σας· ποῦ εἶναι ἡ οἰκία σας; ἡ πτωχικὴ μου
οἰκία εἶναι ἐν Γαλατᾷ, κατὰ τὴν ὁδὸν Καράκις, ὑπ' ἀριθμὸν 64· ἡ
οἰκία σας ξυλίνη εἶναι, ἢ λιθίνη; τίνος εἶναι τὸ μέγαρον ἐκεῖνο; εἶ-

ναι τοῦ Χασάν πασχᾶ· ἐγὼ τίνα ἔχω; δὲν ἔχω κανένα· πῶς δὲν ἔχετε κανένα; δὲν ἔχετε δύο ἀδελφούς;· τίνα συγγένειαν ἔχετε μετὰ τοῦ κ. Δημητράκη; ποῖον μέρος εἶναι ἐκεῖνο; δὲν εἶναι τὸ Σταυροδρομίον; εἶχον ἰδεῖ τὸν πατέρα σας ἐν τῇ γερύρᾳ· τὸ διχμέρισμά σας εἶναι μακράν; οὐχί, εἶναι πολὺ πλησίον· ἐκεῖνο τὸ βαρέλιον εἶναι βαρέλιον οἴνου, ἢ ρακῆς; πόσον οἶνον ἔχετε; ἔχομεν ἐν βαρέλιον οἶνον· ὁ οἶνός μας δὲν εἶναι τόσοσ, ὅση ἡ ρακὴ μας. ↓

ΜΑΘΗΜΑ 23.

Ἀναφορικὴ μετοχὴ ἐκ τοῦ ἀορίστου.

آرادیم ἀρατήγ-ήμ ὁ, ἡ, τὸ ζητούμερόν μου· ἦτοι ἐκεῖνος, η, ο, τὸν ὁποῖον, ar, or ζητῶ ἢ ἐζήτησα.

آرادیک ἀρατήγ-ήν ὁ, ἡ, τὸ ζητούμερόν σου· ἦτοι ἐκεῖνος, η, ο, τὸν ὁποῖον, ar, or ζητεῖς ἢ ἐζήτησας.

104. Ἡ ὡς ἄνωτέρω σύνθετος ἀναφορικὴ μετοχὴ προτάσσεται τοῦ ὀνόματος, ὅπερ προσδιορίζει, ἀπαρπλάκτως ὡς καὶ ἡ ἐν τῷ 20 μαθήματι σημειωθείσα ἀναφορικὴ ἐκ τοῦ ἐνεστώτος μετοχὴ (§ 88)· διαφέρει ὁμως ἐκείνης καθόπι αὐτὴ ἀναλύεται ἐν τῇ ἐλληνικῇ δι' ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας, ἥτις εἶναι ἀντικείμενον· ὡς اووقودیم درس صاتیغک τουگویم τέρς τὸ μάθημα, τὸ ὁποῖον ἀνέγνωσα· او صاتیغک ساتτηγην ἔβ ἡ οἰκία, τὴν ὁποῖαν ἐπώλησας κτλ. ἐνῶ ἡ

ἐκ τοῦ ἐνεστῶτος ἀναφορικῇ μετοχῇ ἀναλύεται παρ' ἡμῖν δι' ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας, ἥτις εἶναι ὑποκείμενον· ὡς رَجُلٌ آدَمِ اَوْ قَوْمِ يَزَارٍ ἄνθρωπος ἀναγινώσκων (ὅστις ἀναγινώσκει) καὶ γράφων (ὅστις γράφει) τουρκιστί.

Καίτοι ἡ ἐν τέλει τῆς μετοχῆς ταύτης καταληκτικὴ
ἀντωνυμία δεικνύει τὸ ὑποκείμενον, οὐχ ἥττον ἀντιθέσεως
χάριν, ἢ ἐμφάσεως, λαμβάνει ἐκ περισσοῦ ὡς ὑποκείμε-
νον προσωπικὴν ἀντωνυμίαν κατὰ γενικὴν πτώσιν. π. χ.
سَنَكْ صَانِدِيغْ او ἢ οἰκία, ἦν· ἐγὼ ἐπώ.λησα·
ἢ οἰκία, ἦν· σὺ ἐπώ.λησας·
ἐπώ.λησε κτλ.

§ 105. Ἡ μετοχή αὕτη δύναται ν' ἀναλυθῇ ἐν τῇ Τουρκικῇ διὰ τῆς ἀναφορικῆς δ (κι) ὅστις, ἦτις, ὅτι· π.χ. الديق
 ات هـ وات كه الدم هـ ات هـ ايت كي اختلفم عليه تو كراع، وپەر
 يهوراسا. ايك هـ يدك ايك هـ ايت كي ايت هـ ايت هـ ايت هـ ايت هـ
 ايت هـ ايت هـ ايت هـ ايت هـ ايت هـ ايت هـ ايت هـ ايت هـ ايت هـ

Ἐπομένως αἱ τοιαῦται ἀναλελυμένοι ἀναφορικαὶ προτάσεις δύνανται νὰ συμπύσσωνται διὰ τοιαύτης ἀναφορικῆς μετοχῆς.

اولق ωλ-μζκ γίγνεσθαι
 قاقق καλ-μζκ μένειν
 آشجی ած-տօ՛ղ մաբարօրօ
 قوچجی καττου-τζ᾽ἡ θυρωρὸς
 قادين καττήν (خاتون) γυνή
 دیشی ÷ισί θῆ.λυς

ἄγγρη-μὰν πορεύῃ
 γιὰ γ-μὰν βρέχει
 қар қар қар
 γιγγμοὺς βροχή
 қар қар қар
 γιγγο βρέχει

آرسلان أرسلان λέων

کوی کوی χωρίον

حيوان χαϊβάν ζῶον

قصبه κασαπά κωμόπολις

شيشه شیشه φιάλη

ات یت κρέας

فلان φιλάν ό, ή τὸ δεινα

قويون καγιούν πρόβατον

خدمتجي خدمتی χητμετ-τσῆ (κοινῶς

قوزی κουζῆ ἀγρίον

[χητμετ-τσῆ), ὑπηρέτης

صغير سιγῆρ βοῦς

Κύρια ὀνόματα: حسنى Χουσεῖνη· عبدالرحن 'Απτ-ουρ-ραχ-
 μάρ· مصطفى Μουσταφᾶ· عزت 'Ιζζέτ· فؤاد Φουάτ· قر Καμέρ
 (γυν)· عزيزه 'Αϊζέ (γυν)· عنایت 'Ιραγιέτ (γυν).

§ 106. 'Απαρέμφατον τοῦ συνθετικοῦ. 'Επειδὴ τὸ συνθε-
 τικόν, ἢ ἄλλως βοηθητικόν, τῆς Τουρκικῆς εἶναι ἐλλειπές,
 τὸ ἀπαρέμφατον καὶ οἱ ἄλλοι ἐλλείποντες αὐτοῦ χρόνοι
 ἀναπληροῦνται ἐκ τοῦ اولقى γίγρεσθαι.

Τὸ ρῆμα τοῦτο μετ' ἐπιθέτων σχηματίζει σύνθετα
 ρήματα· π. χ. خسته ασθενῇ γίγρεσθαι, ασθενεῖν·
 زنگین πλουσίον γίγρεσθαι, πλουτεῖν.

§ 107. Διακρίσις γένους: 'Επὶ τινων ὀνομάτων, κοινῶν
 μεταξὺ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, τίθεται πρὸς διακρίσιν με-
 τὰ τὸ ὄνομα ἡ λέξις قادين γυνή, ἢ قیز κόρη, ὅταν πρό-
 κηται περὶ γυναικός· π. χ. آشچی μάγειρος, قادين
 μαγείρισσα· خدمتجي ὑπηρέτης, قادين خدمتجي ὑπη-
 ρέτρια, θεραπαινίς.

'Επὶ ζῶων δέ, προτάσσεται τοῦ κοινοῦ ὀνόματος ἡ
 λέξις ديشی θῆλυς· π. χ. أرسلان λέων, آرسلان
 (θῆλυς λέων).

§ 108. Ἀόριστος ἀντωνυμία: Ἡ φλάν (δεῖρα) προηγείται τοῦ ὀνόματος· π. χ. افندی φلάν ὁ δεῖρα κύριος.

Αὕτη ἐπαναλαμβάνεται ὡς τὸ ἡμέτερον ὁ δεῖρα καὶ ὁ τάδε, καὶ κοινῶς προφέρεται καὶ φα.λάρ· π. χ. فلان فلان φα.λάρ φα.λάρ· ἐνίοτε δὲ λαμβάνει ἐν τέλει καὶ τὸ μόριον ج - ὡς فلانج φα.λάρτζα.

§ 109. Τιμητικά: Ὅταν ᾧσι πολλὰ τὰ κύρια ὀνόματα, τότε αἱ λέξεις بك—پاشا—خام افندی πρὸς ἀποφυγὴν ἐπαναλήψεως κατόπιν ἐκάστου κυρίου ὀνόματος, τίθενται ἀπὸς ἐν τέλει εἰς πληθυντικὸν ἀριθμὸν· π.χ. حسنى و مصطفى عبد الرحمن و فؤاد خوسرئى καὶ Μουσταφᾶς· پاشاال οἱ πασάδες Ἀπτ-οὐρ-ραχμᾶν καὶ Φουάτ.

§ 110. Ὁ προσδιορισμὸς τοῦ τιμήματος: Ὅταν ἐν τῇ πρό- τάσει ὑπάρχωσιν ἄμεσον καὶ ἔμμεσον ἀντικείμενον καὶ προσδιορισμὸς τοῦ τιμήματος, οὗτος τίθεται τελευταῖος ἄμεσως πρὸ τοῦ ρήματος· π. χ. اجد افندی بو دکانى بکا اون· ὁ Ἀχμέτ ἐφένθη μοι ἐπώλησε τὴν οἰ- κίαν ταύτην διὰ δέκα χιλιάδας γρόσια.

Ἐπανάληψις λέξεως: Τὸ ἐπιθετον χάριν ἐπιτάσεως τῆς ἐννοίας ἐπαναλαμβάνεται· π. χ. صيحاں صيحاں ζεϋτὰν ζεϋτὰν, ἥτοι θερμότατον· ψυχρὸν ψυχρὸν, κατὰψυχρον.

Ἐν τισι δὲ προτίσσεται ἀπλῶς συλλαβὴ ὁμοία τῇ ἀρχικῇ συ- λαβῇ τοῦ ἐπιθέτου· ὡς بياض ج. پىم. پىغياں κατὰλευκος· سىم سىم سىلخ κατὰμαυρος (βλ. γραμ. σελ. 39 § 33 α' β').

Ἐν δὲ τῇ οἰκιστικῇ γλώσσῃ ἐπαναλαμβάνεται πολλάκις ἀντὶ συνω-

νόμου τὸ ὄνομα, ἀφαιρουμένου τοῦ ἀρχικοῦ αὐτῆς γράμματος καὶ
προσπιθεμένου ἀντ' αὐτοῦ τοῦ γράμματος ρ· ὡς کتاب متاب κι-τὰπ
μι-τὰπ, βιβλίον (μιθλίον)· قلم کا-لὲμ مخ-لὲμ κάλαμος (μάλαμος)
ليون ميون λι-μὸν μι-μὸν λεμόνιον (μεμόνιον).

Ὁνόματα κρέατων: Ταῦτα σχηματίζονται ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ
ζώου καὶ τῆς λέξεως ات κρέας μετὰ τῆς καταληκτικῆς ى· π. χ.
قويون ات قويون χογιὸν ἐτ-ι προβάτου κρέας, ἤτοι πρόβειον κρέας·
ميغير ات ميغير βοὸς κρέας, ἤτοι βόειον κρέας κτλ.

Χωρητικότης: Διὰ τῆς καταλήξεως لى λήκ διὰ τὰ δασύφωνα,
ἢ ى λήκ διὰ τὰ λεπτόφωνα, σχηματίζονται ἐπίθετα χωρητικότητος
δηλωτικὰ π. χ. اوقه اوكا-λήκ ὁ ἔχωρ βάρος ἀκκῆς, ἢ
ὁ χωρὼν μίαν ἀκκῆν· يك خيليا, پين-لخ خيلياركون, ἤτοι
δοχεῖον χωρητικότητος χιλίων δραμίων, ἢ 2 1]2 اكاادون قاج
πόσος; قاجل قاجل-λήκ τῶν πόσων (ἀκκῶν δηλαδὴ);

ⲉⲙⲁ

٤٣

الديغ ات قويون اتى در صيفير اتى دكلدر ايچديكك صوپك
لنديدر صانديغى او كار كيدير او قوديعمز درس بك قولاي در
يازديغكز شي كوردم ارادقلى دكان بو دكلدر بنم كتيرديكم
شيشه شودر سنك يديكك قوزى اتى ايني دكل ايمش انك بزه
ويرديكى كل بو باغچه دندر بزم كورديكمز آرسلانى اوده كوردى

سزك الديغكز بئچه بزم دكل اجد افنديك ایدی انلك دخی
ایستدکری شی بودر باشم آغریور بوآشجی قادین عبدالرحمن
افنديك قوناغنده در اوآدم حسنی پاشانك قوناغتك قوجیسی
ایمش آی اوغل! نه اولدك دون کچه زده قالدك برآز
صغوق الدم خسته اولدم فؤاد بك زنکین اولدی

۴۴

عرت و فؤاد و مصطفی بك افندیلرکلدیله بو او ی بزه قاچه
ویرمك ایستیورسكز یکر می بش بیک غروشه صاتارم پاره کز
وار می بر پاره م یوقدر سزده دون بوقدر پاره وار ایدی نه
یایدیکز بئم دکل بشقه سنك ایدی کیمک ایمش همشیره م قرك
بزده صیغیر اتی قدر قویون اتی یوقدر یمکی صیحاق صیحاق
ییدیکز صوبی صغوق صغوق ایچدم قپوآپ اچیقدر شیشه
بومبوشدر یول طوس طوغریدر قر خاتونك الری بم بیاضدر
مصطفی افنديك صاحی صقالی سیم سیاهدر

44

Εἶδον τὴν οἰκίαν· ἡ οἰκία, ἣν εἶδον, εἶναι τῆς Α. Ἐξοχ. τοῦ Ἰζζέτ πασᾶ· ἐζήτησας τὸν ἄνθρωπον· ὁ ἄνθρωπος, ὃν ἐζήτησας, σήμερον ἀναχωρεῖ εἰς Βερολίνον· ἔγραψε τὸ θέμα· τὸ θέμα, ὅπερ ἔγραψεν, εἶναι πολλὸ ἐκτενές· ἐπωλήσαμεν τὴν οἰκίαν· ἡ οἰκία, ἣν ἡμεῖς ἐπωλήσαμεν, δὲν εἶναι αὕτη· εἶναι ἐκείνη· ἡγοράσατε μῆλα· τὰ μῆλα, ἅτινα ὑμεῖς ἡγοράσατε, δὲν ἦσαν λέγει καλὰ· ἦσαν λέγει σεσηπότα· ἐκόμισαν ἄνθη· τὰ ἄνθη, ἅτινα οἱ κύριοι Μουσταφᾶς καὶ Φουὰτ ἐκόμισαν, δὲν εἶναι ταῦτα· χιονίζει· ἔβρεξε· χθὲς τὴν νύκτα ἐν τῷ ἡμετέρῳ χωρίῳ ἐχιόνισε· χθὲς ἐν τῇ κωμοπόλει ἡμῶν ἔβρεχε· ὁ κ. δεῖνα ἦλθε; τί ζητεῖ; θέλει νὰ σᾶς ἴδῃ· πόσων ὀκκάδων εἶναι τὸ βαρέλλιν τοῦτο τοῦ οἴνου; ἐκείνη ἡ χιλίων δραμίων φιάλη πλήρης εἶναι, ἢ κενή· τί ἔγινεν ἡ ἀδελφὴ σας κ. Ἰναγιέτ; ποῦ μένει ὁ Φουὰτ ἐφένδης; ἀντὶ πόσου ἐπωλήσατε τὴν κυρίαν Νουριὲ τὴν οἰκίαν ταύτην; ὁ Μεχμέτ ἐφένδης ἐπλούτησεν· ἔχετε τόσα κυδωνία; ὅσα ρώδια; ἡμεῖς ἔχομεν περισσότερα δαμάσκηνα, ἢ βερούκοκα· ἐγὼ δὲν ἔχω ἅπια τόσα, ὅσα ροδάκινα· ὑμεῖς ὁμιλεῖτε τὴν Ἀγγλικὴν καὶ τὴν Γαλλικὴν· ἐγὼ ὁμιλῶ τὴν Γερμανικὴν.

45

Ἐγὼ μελετῶ τὸ μάθημα· τὸ μάθημα, ὅπερ ἐγὼ μελετῶ, εἶναι πολὺ δύσκολον· σὺ γράφεις τὸ γύμνασμα· τὸ γύμνασμα, ὅπερ σὺ γράφεις, εἶναι πολὺ σύντομον· ἐκεῖνος λέγει λόγον τινά· ὁ λόγος,

ὃν ἐκεῖνος λέγει, δὲν εἶναι οὗτος· ἡμεῖς ἀγαπῶμεν τὸν παῖδα· ὁ παῖς, ὃν ἡμεῖς ἀγαπῶμεν, εἶναι ἐκεῖνος· ὑμεῖς τρώγετε ἄρτον· ὁ ἄρτος, ὃν ὑμεῖς τρώγετε, εἶναι πολὺ νωπός· ἐκεῖνοι πίνουσιν ὕδωρ· τὸ ὕδωρ, ὅπερ ἐκεῖνοι πίνουσι, δὲν εἶναι πρόσφατον· ὁ μάγειρός μας ἀνεχώρησεν· ὁ ὑπηρέτης σας ποῦ μετέβη; εἰς τὴν οἰκίαν του, πλυσίον εἰς τὰ τέκνα του· ἡ θεραπαινὶς ὑμῶν Καμὲρ πόσων ἐτῶν εἶναι; εἶναι δέκα ἐξ ἐτῶν· εἶναι θυγάτηρ τοῦ ἡμετέρου θυρωροῦ Χουστὲν ἀγῶ· ἡ ἐν τῷ μεγάρῳ τοῦ Ἀπτ-αυρ-ραχμὰν μαγείρισσα εἶναι θυγάτηρ ἐκείνης τῆς γραίας γυναικός· ὁ υἱὸς ἡμῶν Φεχρήμ βέτης εἶναι παιδίον ὑγίεστατον· ἐν τῷ χωρίῳ ἡμῶν ὑπάρχει μία ὁδὸς μακροτάτη καὶ εὐθυτάτη· ἀγαπῶ τὰς ἄσπρας σταφυλάς· ἡ σταφυλὴ ἐκείνη εἶναι κατὰμυρος· ὁ κῆπος οὗτος δὲν εἶναι ὁ κῆπος, ὃν ἡμεῖς γνωρίζομεν· ἔγινεν ὅλως διόλου διαφορετικός· ἀγαπῶ τὸ πρόθειον κρέας περισσύτερον τοῦ βοείου· τὸ ἄρνιον τοῦτο εἶναι ἐκείνης τῆς μικρᾶς κόρης· χθὲς εἶδον μίαν λέαναν.

At épomérai êrtòs παρενθέσεως διὰ τῆς ک
āra.le.lu.mérai āraforikaî protáσεις συμπτυχθῆτωσαν
 (او شی که ویردم) ایستورم — (او سوزی که سویلداک)
 ایشیتدم — (او چیچی که کتیردی) کورددم کل ایدی — (او حیوانی
 که کوردک) آرسلان ایدی — (او ات که یورسکنز) قوزی اتیر
 — (او شیشه که الدیکنز) شراب شیشه سیدر — (او چوجوق

که سویورسکنز) قومشومن احد افندینک مخدومیدر — (او آدم
که آرایورلر) احد پاشانک خدمتجی قزینک باباسیدر

ΜΑΘΗΜΑ 24.

Ἀναφορικὴ μετοχὴ ἐκ τοῦ ἀορίστου.

§ 111. Τὸ ὄνομα, ὅπερ προσδιορίζει ἢ ἐκ τοῦ ἀορίστου
ἀναφορικὴ μετοχὴ δύναται καὶ νὰ παραλείπεται· π. χ.
دکل سولديکم سوز بو دکل ὁ λόγος, ὅτι ἐγὼ εἶπον, δὲν εἶναι
οὗτος· καὶ دکل سولديکم بو τὸ ρηθὲν μοι (ἦτοι, ἐκεῖνο
ὅπερ ἐγὼ εἶπον) δὲν εἶναι τοῦτο.

Ἡ μετοχὴ αὕτη ἐρμηνεύεται παρ' ἡμῖν διὰ ῥήματος
καὶ ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας αἰτιατικῆς πτώσεως, ὅταν τὸ
ῥῆμα ᾗ ἐνεργητικόν· π. χ.

ἔκ σιδیک ὁ ἄρτος, ὃν τρώγω·

او صانديک ἡ οἰκία, ἣν ἐπώλησας.

Ὅταν δὲ τὸ ῥῆμα ᾗ ἐνεργητικὸν ἀμετάβατον, ἢ κα-
ταστικόν, ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία εἶναι ἐμπρόθετος:

او تورديغ ἡ οἰκία, ἐν ᾗ ἐκάθησα·

ي گيت-تيرين گير τὸ μέρος, εἰς ὃ μεταβαίνεις·

ي گيلتيغي گير τὸ μέρος, ἐξ οὗ ἔρχεται.

ωτορ-μζκ κάθησθαι

πτολουν-μζκ εδρίσκεισθαι

γικνλζζ λίθοι

κούλ δοῦλο

χάβλῃ αὐτῇ οἰκίαι

τουζίνα δωδεκά

κζζ ὄφρῶ

τίλ γ.λῶσσα

εἰμα (ζμ.μ.) ἀ.λ.λῶ

ἀγζ (ἡ ἀγζ) ἀγζ στόμα

γκιζντζζ ἡμέρα

γκιζντζζιν (ἐπίρ.)

[τῇν ἡμέραν

κουλουνοῦζ ὁ θεράπων

[σας

κουροῦ ξηρὸς

γικρῆμ

ἡμισυ, εια, ι

ἡμισυ

ἐξαίρετος

χῶζ εὐάρεστος

χάκκ δίκαιον

κωκοῦ ὁσμῇ

κωκου-λοῦ ὁ ἔχωρ ὁ-

[σμήν

χῶζ κωκουλοῦ,

[εὐώδης

ἐλπετε βεβαίως, ἀ-

[ραμφιβόλως

τζανῆμ (ψυχῇ μου) ἀ-

[γραπτὸ

Αὐτοπαθὴς ἀντωνυμία: κεντῖ-μ. ἐγὼ αὐτός. كندك

κεντῖ-ν σὺ αὐτός κτλ. (βλ. Γραμμ. σ. 58 § 52).

Κῆρια ὀνόματα: Χαῖρ-ετ-τίν. خیرالدین

Κιαμή.ل. 'Αρηφῇ. عارفی

Ονόματα προαστείων Κωνσταντινουπόλεως: بشکطاش

Διπλοκίονιον. Μεσάχωρον. اورته کوی

Ξηροκρήνη. کوی (آرنبود) قوری چشمه

Μέγα Ρεῦμα. ζρνκούτ-κίοι

§ 112. Υποκείμενον: Τὸ κουλουνοῦζ (ὁ θεράπων σας)

ὅταν μὲν ἦ ζντῖ τοῦ ἐγὼ, συντάσσεται μετὰ ῥήματος α' προ-

σώπου· π. χ. قولكن كيورم (ἐγώ) ἔρχομαι.

Ἐπὶ δὲ τριτοπροσωπίᾳ, συντάσσεται μετὰ ρήματος γ' προσώπου· π. χ. احد افندى قولكن كيدى Ἀχμέδ ἐφέν-
δης, ὁ θεράπων σου, ἀπῆλθεν· اولغ قولكن كيورم ὁ υἱός μου,
ὁ θεράπων σου, ἔρχεται.

113. Ἀντοπαθής: Ἡ ἀντωνυμία αὕτη ὡς ὑποκείμενον συνθέτου ἀνκφρικήσ μετοχής τίθεται κατ' ὀνομαστικήν·
ὡς كندم يديكم اترك ὁ ἄρτος, ὃν ἐγὼ αὐτὸς τρώγω· كندك
اترك ὁ ἄρτος, ὃν σὺ αὐτὸς τρώγεις.

114. Σύνταξις: Τὴ ρήματα كلكم καὶ كيتكم συντασ-
σόμενα δοτικῇ ἀκρεμφάτου, σημαίνουνσι τέλος καὶ σκο-
πὸν· π. χ. چارشويه ات الفه كيتدى μετέβη εἰς τὴν ἀγορὰν
διὰ τὰ ἀγοράσῃ (ἀγοράσας) κρέας· سزى كورمكه كدى ἦλθε
διὰ τὰ ἰδῆν (ἰδεῖν) ὑμᾶς.

115. Σύνδεσμος: Ὁ اما (ἀλλὰ) τίθεται ἐν ἀρχῇ τῆς
ἐναντιωματικῆς προτάσεως, ὡς ὁ ἡμέτερος ἀλλὰ· π. χ.
ايو اما يارم يوقدر καλὸν (μὲν), ἀλλὰ χρήματα δὲν ἔχω.

116. Μόρια: Τὸ μόριον چه τιθέμενον ἐν τέλει τῆς
ὀνομαστικῆς τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν, τῶν προσηγο-
ρικῶν ὀνομάτων καὶ τῶν τοπικῶν ἐπιρρημάτων σημαίνει
συμφωνίαν· بنجه πέν-τζε ὡς πρὸς ἐμὲ, κατ' ἐμέ· بنجه پیل-
τζε ὡς πρὸς ἡμᾶς, καθ' ἡμᾶς· سزجه ὡς πρὸς ὑμᾶς·
بوراجه يوراجه μιλλέ-τζε ὡς πρὸς τὸ ἔθνος, ἥτοι ἐθνικῶς·
پوراجه-τζε ὡς πρὸς τὸ μέρος τοῦτο (ὡς πρὸς ἐδῶ).

117. Διαφορὰ τοῦ يارم καὶ τοῦ يبحق: Τὸ μὲν يارم

ἡμῖνος τίθεται μόνον, ἄνευ ἀκεραίου· π. χ. الما اوقه يارم
ἡμίσεια ὀκκά μήλων.

Τὸ δὲ يحق ἡμῖνος μετ' ἀκεραίου· μεταξὺ δὲ τοῦ ἀκε-
ραίου καὶ αὐτοῦ δὲν τίθεται ὁ συμπλεκτικός و καὶ, ἀλλ'
ἐκφέρονται ἀσυνδέτως· π. χ. الما يحق اوقه μία (καὶ) ἡ-
μίσεια ὀκκά μήλων.

Ὅνόματα τεμενῶν: Ἐπὶ τεμενῶν, μετὰ τὸ ὄνομα τοῦ ἰδρυτοῦ
τίθεται ἡ λέξις جامع μετὸν τῆς ἀντωνυμίας : سلطان محمد جامى
Μεχμέτ τζαμί τέμενος τοῦ Σουλτὰν Μεχμέτ· جامى سليم
Σουλτὰν Σελίμ τζαμί τέμενος τοῦ Σουλτὰν Σελίμ.

Ὅνόματα ἐκκλησιῶν: Ἐπὶ δὲ ἐκκλησιῶν, μετὰ τὸ ὄνομα τοῦ
ἁγίου τίθεται ἡ λέξις کلیسا κελεῖσθαι μετὰ τῆς ἀντωνυμίας : π. χ.
آيا قسطنطينو کلیسای آيا يورکی کلیسای
ἡ ἐκκλησία τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου.

Θέμα

ξο

بنم اوقونغم درس بودر سنك اوقودىغك نه در انك يازديغى
شى پك قيصه ايدى بزم يازديغمز پك اوزون ايدى سرك
ييديككز اتمك يات ايدى انلك دخي ييدكارى تازه دكل ايدى
ساعت اوچ پچقده اوده ايدم جسين آغا يارم اتمك ييدى

قولکز يورم صفوت افندی قولکز اوده دکلدر کندم یازدم
کندک اوقورسین سز کندیکز سویلدیکز شو هانکی جامعدر
استانبولده الک اسکی جامع آیا صوفیه جامعیدر اوراسی نره سیدر
بوراسی بشکطاشدر اوراسی اورته کوی مار فی بک نه ایشدهدر
قلدهدر بر دوزینه قاشیق الدم بو چیچک قوقوسی یوقدر
بغچه مزک کلری خوش قوقولودر کندی یازار کندی اوقور

۴۶

اوتوردیغ او اسکیدر قالدیغ خانه پکده یکی دکلدر یاتدیغی
اوطه پک طار ایدی بزم بولندیغمز یرده غایت کنیش بر بغچه وار
سزک اوتوردیغکز قصبه بزم کویدن اوزاق دکلدر انرک طور دقلری
یری یلورم حقم وار یا کلشک وار یا کلشمز وار یا کلشک
وار ایمش حققری وار ایمش کوندوز نه یایورسین او آدم
کیجه کوندوز او یویور بعضلرمز دخی بازاره کیندک ایو اما
اوده کیسه یوقدر بو چیچک کوزل اما قوقوسی یوقدر سنجه

قرنفیل کلدن دها کوزل ایش بنجه ایش بویه دکدر سزجه
ازمیر شهری سلا نیکدن دها یقیندر جانم! اوراده ایکی ساعت
نه یاپور سین یمک یورم افندم! بود میریول البته ویانه یه کیدور

46

Ὁ ἄρτος, ὃν ἐγὼ ὁ ἴδιος τρώγω, εἶναι ἐξάριτος· ἐκεῖνος, ὃν
σύ αὐτὸς τρώγεις, δὲν εἶναι νόστιμος· ἔχετε μέγα λάθος· ὁ κύριος,
ὃν εἶδες, εἶναι ἡ Α. Ἐξοχ. ὁ Κικιμὴλ πασάς· ἐκεῖνον, ὃν ζητεῖς, εἶ-
ναι ὁ Ἀρηφῆ βέης· ὁ λόγος, ὃν εἶπετε, δὲν εἶναι ὀρθός· ἐκεῖνο,
ὅπερ ὑμεῖς ὁ ἴδιος λέγετε, εἶναι ψευδές· τὸ βιβλίον, ὅπερ αὐτοὶ οἱ
ἴδιοι ἠγόρασαν, εἶναι ὥραϊον, ἀλλὰ δὲν εἶναι ἐκεῖνο ὅπερ θέλουσιν·
ἡ ἐργασία, ἐν ᾗ εὐρίσκομαι, εἶναι καλή· τὸ δωμάτιον, ἐν ᾧ σύ ὁ ἴδιος
κατακλίνεσαι, δὲν εἶναι εὐρύ· ἡ καθέδρα, ἐφ' ἧς κάθεται, εἶναι μετα-
ξωτή· τὸ χωρίον, ἐν ᾧ ἡμεῖς ἐμείναμεν, εἶναι τὸ Διπλοκιδόνιον, δὲν
εἶναι τὸ Μετάχωρον· ἡ σχολή, εἰς ἣν ὑμεῖς μεταβαίνετε, εἶναι πολὺ
μικρά· ἡ πόλις, ἐξ ἧς ᾗλθον, δὲν εἶναι ἡ πόλις τοῦ Βερολίνου· ἔχετε
θίκαϊον· ἐκεῖνο τὸ χρυσοῦν ὥρολόγιον εἶναι μὲν πολὺ ὥραϊον, ἀλλὰ
δὲν ἔχω χρήματα· ἐκεῖνος ὁ ἄρτος εἶναι μὲν λευκός, ἀλλὰ δὲν εἶναι
νόστιμος· οὗτος εἶναι μὲν κατὰμαυρος, ἀλλ' ἐξάριτος καὶ γλυκύτα-
τος· ποῦ πηγαίνει; πηγαίνω εἰς τὴν ἀγορὰν διὰ νὰ πωλήσω τοὺς
βόας μου· ὁ Χαῖρ-σουτ-τὶν χθὲς ᾗλθε διὰ νὰ σᾶς ἴδῃ· σύ βεβαίως
ᾗλθες διὰ νὰ μένη· ἔχετε λάθος.

Κατ' ἐμὲ, ἡ χιὼν δὲν εἶναι τόσον ἀναγκαία, ὅσον ἡ βροχὴ· κα-
τὰ σέ, ὁ χειμὼν εἶναι καλλίτερος τοῦ ἔαρος· καθ' ἡμᾶς, ὁ πληθυσμὸς
τῆς Γαλλίας εἶναι περισσότερος τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Γερμανίας· τοῦτο
ἐθνικῶς εἶναι καλόν· καλέ! ποῦ πηγαίνεις; ὁ Ἀρηφῆ εἶναι ἀκόμη
παῖς· ὁ υἱός σας Σαφὲτ ἐφένδης εἶναι ἐπιμελέστατος· ἡμέραν
νύκτα (νυχθημερόν) γράφει ἀναγινώσκει· τὴν ἡμέραν τί κάμνετε;
ἐκεῖνο ποῖον τέμενος εἶναι; εἶναι τὸ τέμενος τοῦ Σουλτὰν Ἀχμέτ·
ἡ ἐν Ξηροκρήνη ἐκκλησία τοῦ ἁγίου Γεωργίου εἶναι μικροτέρα τῆς ἐν
Μ. Ρεύματι ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου· ἡ μαγειρίσά μας
ἡγόρασε μίαν καὶ ἡμίσειαν ὀκκᾶν σκόμβρων· ἡ ὥρα εἶναι εἴς καὶ ἡμί-
σεια· τὸ πρῶτ' κατὰ τὴν ἡμίσειαν (ὥραν) ἤμην ἐν τῷ σιδηροδρόμῳ·
ἡγόρασα μίαν δωδεκάδα παροψιδῶν· τὸ στόμα τοῦ παιδιοῦ τούτου
εἶναι πολὺ μικρόν· ἡ γλῶσσα τοῦ ἀνθρώπου τούτου εἶναι μακρά·
τὸ ἄνθος τοῦτο εἶναι εὐώδες· αἱ ὀφθαλμοὶ σας εἶναι κατὰμαυραι, καὶ ἡ
κόμη σας κατὰλευκος. ✕

ΜΑΘΗΜΑ 25. ✕

Εἰδικὸν ἀπαρέμφατον.

§ 118. Εἴδομεν (§ 77) ὅτι τὸ τελικὸν ἀπαρέμφατον τῆς
ἀρχαίας ἑλληνικῆς, ἦτοι τὸ ἐν τῇ νεοελληνικῇ ἀναλελυμέ-

νως διὰ τοῦ τὰ (ἴνα) καὶ ὑποτακτικῆς ἐκφερόμενον, ἐκφέρεται ἐν τῇ ὁθωμανικῇ ἐπίσης δι' ἀπαρεμφάτου.

Τὸ δὲ διὰ τοῦ εἰδικοῦ συνδέσμου (ὅτι) καὶ ὁρθοῦ ρήματος ἐκφερόμενον ἐν τῇ νεοελληνικῇ εἰδικὸν ἀπαρέμφατον τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς ἐκφέρεται ἐν τῇ ὁθωμανικῇ συνεπτυγμένως διὰ τῆς ἐκ τοῦ ἀορίστου ἀναφορικῆς μετοχῆς (§ 104) χρησιμευούσης καὶ ὡς εἰδικὸν ἀπαρέμφατον· π.χ.

Ἀναφορικὴ μετοχή: اوي اليفكرى او يورى ἄλττηγηνήζ ἔβ πού-
τηρ ἡ οἰκία, ἢν ἡγοράσατε, εἶναι αὕτη.

Εἰδικὸν ἀπαρέμφατον: اوي اليفكرى يورى πού ἔβι
ἄλττηγηνήζ ἡ πύριμ γινώσκω ὅτι ἡγοράσατε τὴν οἰκίαν
ταύτην.

§ 119. Ἡ μετοχὴ αὕτη, ὡς εἰδικὸν ἀπαρέμφατον, λαμβάνει ἀντικείμενον ὅπερ, ὡς καὶ τὸ τοῦ τελικοῦ ἀπαρεμφάτου (§ 78), προηγείται ὡς φαίνεται ἐν τῷ ἀνωτέρω παραδείγματι, καὶ τίθεται εἰς τὴν πτώσιν ἀπαιτεῖ τὸ εἰδικὸν ἀπαρέμφατον ὡς ρῆμα.

§ 120. Ὡς ὑποκείμενον τοῦ εἰδικοῦ ἀπαρεμφάτου χρησιμεύει ἡ συνημμένη αὐτῷ καταληκτικὴ κτητικὴ ἀντωνυμία· οὐχ ἥττον ἀντιθέσεως χάριν, ἢ δικαστολῆς, λαμβάνει ὡς ὑποκείμενον προσωπικὴν ἀντωνυμίαν, ἢ ὄνομα, κατὰ γενικήν· π. χ. اوي اليفكرى يورى سركى πού γινώσκω ὅτι ὑμεῖς ἡγοράσατε ταύτην τὴν οἰκίαν.

§ 121. Καθὼς ἡ ἀναφορικὴ μετοχὴ τοῦ ἀορίστου ἀναλύεται διὰ τῆς ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας κκι (§ 105), οὕτω καὶ

τὸ ἐξ αὐτῆς περὶ οὗ ὁ λόγος εἰδικὸν ἀπαρέμφατον δύναται ν' ἀναλυθῇ διὰ τοῦ εἰδικοῦ συνδέσμου *κ* *κι* (ὅτι) εἰς ῥῆμα χρόνου ἀορίστου, ἢ ἐνεστώτος· τότε δὲ τὸ μὲν κύριον ῥῆμα τῆς προτάσεως προτάσσεται, ἐπιτάσσεται δ' ἀμέσως ὁ σύνδεσμος *κ* καὶ τελευταῖον τίθεται τὸ ἐκ τῆς ἀναλύσεως τοῦ εἰδικοῦ ἀπαρεμφάτου προκύπτον ῥῆμα· π.χ.

Εἰδικὸν ἀπαρέμφατον συνεπτυγμένον: *بو اوى الديكرى*
بيلورم.

Εἰδικὸν ἀπαρέμφατον ἀναλελυμένον: *بو اوى*
الديكرى.

Ἐπομένως τὰ οὕτως ἐν ἀναλελυμένα εἰδικὰ ἀπαρέμφατα μεταβάλλονται ὡς ἄνωτέρω εἰς συνεπτυγμένα.

§ 122. *Ἀπαρέμφατον τοῦ συνδετικοῦ:* Ὡς εἰδικὸν ἀπαρέμφατον τοῦ συνδετικοῦ, ἢ βοηθητικοῦ, χρησιμεύει ἢ ἐκ τοῦ ἀορίστου ἀναφορικῇ μετοχῇ τοῦ *اولى* ὡλμάκ γίγνεσθαι, ἢ τοῦ *اولديغ* ὡλττουγούμ, ὅ,τι εἶμαι *اولديك* ὡλττουγούν ὅ,τι εἶσαι κτλ. ὡς *چالشقان اولديغى بيلورم* νουζούν τσαλησқан ὡλττουγουνού *پيليريم* γινώσκω ὅτι ὁ υἱός σας εἶναι (ἢ ἦτο) ἐπιμελής.

Καὶ τὸ ἀπαρέμφατον τοῦτο ἀναλύεται διὰ τοῦ *κ* εἰς τὸν ἐνεστώτα, ἢ παρτατικόν, τοῦ βοηθητικοῦ· ἐπομένως τὸ ἄνωτέρω ἀναλύεται εἰς τὸ ἐξῆς: *بيلورم که مخدومکن*
چالشقان ἢ *چالشقان ايدى*.

Διὰ τῆς αὐτῆς ἀναφορικῆς μετοχῆς ἐκφέρεται καὶ τὸ εἰδικὸν ἀπαρέμφατον τοῦ ἡμετέρου ἔχων π. χ.

يولورم كه سزك بر مخدومكز اولديغني بيلورم
 vior. 6περ ἀναλυόμενον γίνεται: واردر

آلله ἀλλὰχ Θεός
 [κνττάειν, προσπαθεῖν
 ٲورمق ٲور-μὰκ ἴστασθαι
 كرمك γκεζ-μἐκ περιπατεῖ.
 بولق ٲور-μὰκ εὐρίσκειν
 قزاقق καζαν-μὰκ κερδαίνειν
 قوئق κωٲ-μὰκ τιθέναι
 ايشيمك ἰδοι-μἐκ ἀκούειν
 چالشمق ٲσαληٲ-μὰκ καταγί-
 [ρεσθαι
 بيورمق ٲيور-μὰκ διατάτ-
 [τειν
 اولمق آدم γίνεσθαι ἄνθρωπον,
 [μορφοῦσθαι

Ανατολῆς Ἀνατολῆς
 Ροῦμ. ἰλι Ροῦμ.λη,
 [Εὐρωπαϊκὴ Τουρκία
 فائمه φαῖτε ὠφέλεια
 فائمه φαῖτε-λι ὠφέλιμος
 فائمهسز φαῖτε-σιζ ἀνώφελης
 اوجوز οὐτζούζ εὐθηνός
 هر χέρ παρ, πασα, παρ
 درهم ٲιρχέμ (ٲρέμ) δράμιον
 يتاق γιαٲὰκ κ.ληη
 بابعالی ٲٲ-ι ἀλῆ Υ.Πύλη
 كرمق كερίμ.ἐλευθέριος,εὐγενής
 بها ٲεχὰ (ٲαχὰ) τιμή
 بهالى ٲεχαλῆ (ٲαχαλῆ) ἀ-
 [κριθός

فنا τὰ πράγματα (ἡ δουλειὰ) ἄσχημα.
 ايشل فنا كيدور τὰ πράγματα κακῶς βαίρουνσι.
 ايشل يولندهدر τὰ πράγματα ἐν τάξει (ἐν τῇ ὁδῷ) εἶναι.
 ايشى يولنه قوئق τῇ ἐργασίᾳ τακτοποιεῖν (εἰς τὴν
 ὁδὸν τῆς θέτειν).
 ὁ Θεὸς εἶναι ἐλευθέριος, ἥτοι ἔχει ὁ Θεός.

ἐκ τοῦ μαύρη φέρῃς, قره قاشلو, καρὰ κατ-λῇ μαυροφρύδης·

ἐκ τοῦ μαύ κού κναιοῦς ὀφθαλμός, قره کوزلو, μαύ γκαιοῦς-
λοῦ κνανόφθαλμος.

ⲉⲙⲁ

٤٧

بنم بك او علنده اوتوردیغی سزه کیم سویلدی سنك بر هفته ده
اون يك غروش قزانديغی ایشیتدم محمد افندیك چوق چالشیغی
کوریورایدیم بزم بر کیچه پارسده قالدیغی دیورسکزی ایشلی
یولنه قویدیغی بیلورم انلك دنیایی کزدکارینی بیلورز
بن کز مکی چوق سورم سن او قومغی غایت سورسین امین افندی
پاره قزانغنه باقیور پترسبورغ شهرینی ایکی کونده کزدم پارسده
بر کون و بر کیچه طوردق ایشمز فنا ایشلر ابو کیدیور
قیش کلدی کوریکز واری یوقدر اما آله کریمدر دیورز بونك
اکا بر فائده سی واری بو کتاب بزه پك فائده لیدر باب عالی بی
کوردیکز می دون کزدم بنده کز هر کون کیدرم بزم اوراجه
بر ایشمز یوقدر

٤٨

(Ὁ σπουδαστής ὀφείλει οὐ μόνον τὰ ἐρμηνεύειν ἑλληνιστὶ, ἀλλὰ καὶ τὰ συμπτύξει τουρκιστὶ τὰ κάτωθι ἀναλελυμένα εἰδικὰ ἀπαρέμματα).

بيلورم که سز بک اوغلنه کيتديکز سويليورسکزر که برادرم احمد
افندی دون پارسدن کلدی محمد افندی دیورکه برلینده بر سنه
او قودیکز بيلورسکزر که بو اوی کامل افندی اون بک غروشه
آلدی کورپیورسکزر که امین بک چالشقان بر چو جقدر بيلورم
که سزک اوچ چو جغکز واردر کورپیورسین که همشیره مک حالی
بک فنادر نوری افندی آکلادی که بو ایشده بنم حقم واردر
کوردیکز که دون کیچه کویمزده قار یاغدی دیورسکزر که ادهم بک
دنیا بکزدی بيلورم که حسن آغا بر کیچه سزک قوناغکزده قالدی
سعید افندی بيلورکه بو سوزی سزه سويلدم

٤٩

صرب مملکتی قره طاغ مملکتندن دها بیوکدر خرو اتلق یونانستاندن
دها کوچکدر یونانلور نفوسجه قره طاغلوردن زیاده در

صربلور پاره جه خرواتلردن ده زنگیندر او قره قاشلو وآق
 صقاللو ذات کیمدر خیرالدین بک افندیدر صفوت افندی آشاغی
 یوقاری کریور بزم بونی سولیکه حقمز یوغیش بنده کز کونده
 بش ساعت چالشور بر اوینارم بوکون بورایه قاج کشی کلدی
 اوده نه قدر صو وار سنده قاج قیه شراب وار سزده نه قدر
 راقی وار بونی کیم یازدی سنی یازدک یوخسه برادرکی بن کندم
 یازدم بونی کیم سویلدی صفوت پاشامی سویلدی مخدومی
 کامل بکمی صفوت پاشا کندسی سویلدی بونی بزکندیز
 ویردک بن کویده کزرایکن او مکتبده او قور یازار آدم اولمق
 ایستر بوش بوشنه چالشورسکز

48

Xθές ἦλθεν ὁ κ. δεῖνα· πίνω ψυχρὸν ψυχρὸν ὕδωρ· τρώγω
 νωπὸν νωπὸν ἄρτον· τὴν ἡμέραν μίαν δύο ὥρας ἐργάζομαι ἐν τῷ
 κήπῳ· δύο τρεῖς ὥρας περιπατῶ· τὸ μῆλον τοῦτο εἶναι σεσηπός·
 ὕγιες, σεσηπός, τοῦτο εἶναι· ἔχετε ξύλα, κάρβουνα; δὲν ἔχομεν·
 ἔχει ὁ Θεός· ἔχετε κανένα; δὲν ἔχομεν ἄλλον ἐκτός τοῦ Θεοῦ· ὁ

Θεὸς εἶναι εἷς· πῶς μέρη περιῆλθες; ποῦ ἐστάθης; περιῆλθον τὴν Ροῦμελην διὰ τοῦ σιδηροδρόμου· ἡ Ἀνατολή εἶναι εἰς ὥρατος τόπος· ἡ Ὑψηλὴ Πύλη εἶναι εὐρυχωροτάτη· τὰ γραφεῖά της εἶναι ὡραϊότατα· σήμερον αἱ ἰχθύς εἶναι πολὺ εὐθηνοί· ἡ ὀκκᾶ τῶν σκόμβρων τιμᾶται 40 παρᾶδων· δὲν ἔχουσι τιμὴν· αἱ τρίγλαι εἶναι ἀκριβοτάται· τὴν ὀκκᾶν πωλοῦσι (δίδουσι) ἀντὶ τριῶν γροσίων· τοῦτο δὲν με ὠφελεῖ· ἡ παλαιὰ ὀκκᾶ εἶναι 400 δράμια· ὁ κοιτών μου εἶναι πολλὸ στενός· τὸ ἐποικιατόριόν μας εἶναι εὐρύχωρον· τὸ μάθημα τοῦτο εἶναι ὠφελιμώτατον· ὁ πολὺς αἶνος δὲν εἶναι ὠφέλιμος τῷ ἀνθρώπῳ.

Δ,

49

Εἶδον τὸν Ριφᾶτ ἐφένδην· ὁ ἄνθρωπος, ὃν εἶδον, εἶναι ὁ Ριφᾶτ ἐφένδης· γινώσκετε ὅτι εἶδον τὸν Ριφᾶτ ἐφένδην· θέλω νὰ ἴδω (ἰδεῖν) τὸν Ριφᾶτ ἐφένδην· ἐπίετε ὕδωρ· τὸ πρᾶγμα, ὅπερ ἐπίετε, ἦτο ὕδωρ· εἶδον ὅτι ἐπίετε ὕδωρ· θέλετε νὰ πῖητε (πιεῖν) ἐν ποτήριον ὕδατος· ὁ Σαφᾶτ βέης γράφει τὸ θέμα του· τὸ θέμα, τὸ ὅποιον ἔγραψεν ὁ Σαφᾶτ βέης, ἦτο πολὺ μικρότερον τοῦ ἰδιοῦ μου· ὁ διδάσκαλος εἶδεν ὅτι ὁ Σαφᾶτ βέης ἔγραψε τὸ θέμα του· ὁ Σαφᾶτ βέης θέλει νὰ γράψῃ (γράψαι) τὸ θέμα του· ἐμελετήσαμεν τὸ μάθημά μας· τὸ μάθημα, ὅπερ ἐμελετήσαμεν, ἦτο τὸ τουρκικόν· ὁ πατήρ μας εἶδεν ὅτι ἐμελετήσαμεν τὸ τουρκικὸν μάθημα· θέλομεν νὰ μελετήσωμεν (μελετήσῃ) τὸ τουρκικὸν μάθημά μας· ἐνόησατε τὸν λόγον μου· ὁ λόγος, τὸν ὅποιον ἐνόησα, δὲν εἶναι οὗτος; βλέπω ὅτι ἐνόησατε τὸν λόγον μου· θέλω νὰ ἐννοήσω (ἐννοῆσαι) καλῶς τοὺς λόγους σας.

50

Γινώσκεις ὅτι αὖριον ἀναχωρῶ εἰς Βερολίον· ἔβλεπον ὅτι κατα
γίνεσαι εἰς τὰ μαθήματά σου· ἤκουσα ὅτι ὁ Ριφτ ἐφένδης εἶναι
ἀσθενής· ἐνοήσατε ὅτι ἡμεῖς ἐφάγομεν τὰς σταφυλὰς· λέγουσιν ὅτι
γινώσκετε τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον· εἶχες ἀκούσει ὅτι οἱ κ. 'Ιζζὲτ καὶ
Σεβκὲτ ἦλθον ἐκ Πετροπόλεως· ὁ Σαφὲτ βέης σὰτ ζητεῖ· τί δι-
τάττετε; θέλω ἐν ποτήριον ὕδατος· ἡ Α. 'Εξοχ. ὁ 'Οσμὰν παῖς
ἐτακτοποίησε τὰ πράγματα· τὰ ἡμέτερα πράγματα βαίνουνσι κακῶς·
ἐγὼ ἐσὲ παρτηρῶ· ποῦ μὲ εἶδες; τί εὔρες; ὁ 'Αχμέτ ἐφένδης
λέγει ὅτι εὔρεν ἐν χρυστοῦν ὠρολόγιον· τίς ἔκαμε τὸ θέμα τοῦτο,
σὺ, ἡ ὁ ἐξάδελφός σου (ἐκ θεοῦ πρὸς πατρός); ἐγὼ ὁ ἴδιος· σὺ ὁ
ἴδιος εἶχες εἶπει τοῦτο· ἡ κ. Καμὲρ ἡ ἴδια, ἡ ἡ θυγάτηρ της, ἡ δε-
σποινὴς 'Ιναγιὲτ, μετέβη εἰς Διπλοκιδόνιον; ἡμεῖς οἱ ἴδιοι ἔχομεν ἔλ-
θει εἰς Μ. Ρεῦμα· ὑμεῖς οἱ ἴδιοι εἶπετε ἡμῖν τοῦτο· δὲν ἔχω λέγει
δίκαιον νὰ λέγω τοῦτο· ἔχετε δίκαιον νὰ κάμητε τοῦτο· ἐκεῖνη ἡ
κυανόφθαλμος κόρη εἶναι θυγάτηρ ἐκείνου τοῦ λευκοπώγωνος ἀνθρώ-
που· ἐγὼ ἀγαπῶ νὰ περιπατῶ· ὁ φίλος μας Νουρὴ ἐφένδης κυττά-
ζει νὰ κερδήσῃ χρήματα· ἐγὼ θέλω νὰ φάγω· σὺ θέλεις νὰ κοιμη-
θῇς· ὁ Ζεκὴ ἐφένδης θέλει νὰ ὁμιλῇ· γινώσκω ὅτι ὁ πατὴρ ὑμῶν
εἶναι λίαν γενναϊόδωρος· γινώσκετε ὅτι ἔχω ἕνα ἀδελφὸν ἐν Παρισίοις·
βλέπω ὅτι εἴσθε πολλὸν φιλόπανος· ἤκουσα ὅτι ἔχετε ἐν Σταυροδρομίῳ
ἐν τῷ σχολείῳ τῶν κορασίων μίαν θυγατέρα.

ΜΑΘΗΜΑ 26.

Παρακείμενος—Υπερσυντελικός.

Παρακείμενος: آرامشם άραμής-ημ. έχω ζητήσει, آرامشین άραμής-σην έχεις ζητήσει κτλ. (βλ. Γραμ. σ. 78. 1).

Υπερσυντελικός: آرامش ايدم άραμής ήτήμ. είχον ζητήσει, ايدك آرامش άραμής ήτήν είχες ζητήσει κτλ. (βλ. αὐτόθι 2).

لينك πιν-μék επιβαίνειν	تربيه τερπίγέ ανατροφή
كيرمك γκιρ-μék εισέρχασθαι	لو تربيه τερπίγε-λή ενάγωγος
طوتق τουτ-μák κρατείν	آت آت ἵππος
كيتك γκιϊ-μék φορείν	واور βαπώρ άτμόπλοιοι
اونوتق ούνϑτ-μák λησμονείν	مكتوب μεκτοϋπ έπιστολή
طويق τωϊ-μák χορταίνειν	پانطالون πανταλών περισκελίς
صائق σαν-μák ρομίζειν	يلك γελέκ υπενδύτης
عقل άκλ, ή άκήλ, ροϋς	ستري سέτρι επενδύτης
عقلو άκηλ-λου ρουρεχής	فس φές φέσιον
دوشونك τϑσϑν-μék σκέπτε-	طورون τωροϋν έργονος, έρ-
[σθαι]	[γόνη]

اوغلك اوغلك قیزی (του υίου ό υίός). έργονος (του υίου ή θυγάτηρ). اوغلى قيزك (υίός τής κόρης). قيزك قيزك یرغونہ (τής θυγατρός θυγάτηρ).

طورونك (υἱὸς τοῦ ἐγγόνου, ης).
 طورونك (υἱὸς τοῦ ἐγγόνου, ης).
 طورونك (υἱὸς τοῦ ἐγγόνου, ης).

اوطونق عبيدك (υἱὸς τοῦ ἐγγόνου, ης).

اوطونق عبيدك (υἱὸς τοῦ ἐγγόνου, ης).

اوطونق عبيدك (υἱὸς τοῦ ἐγγόνου, ης).

اوطونق عبيدك (υἱὸς τοῦ ἐγγόνου, ης).

اوطونق عبيدك (υἱὸς τοῦ ἐγγόνου, ης).

اوطونق عبيدك (υἱὸς τοῦ ἐγγόνου, ης).

اوطونق عبيدك (υἱὸς τοῦ ἐγγόνου, ης).

اوطونق عبيدك (υἱὸς τοῦ ἐγγόνου, ης).

اوطونق عبيدك (υἱὸς τοῦ ἐγγόνου, ης).

اوطونق عبيدك (υἱὸς τοῦ ἐγγόνου, ης).

اوطونق عبيدك (υἱὸς τοῦ ἐγγόνου, ης).

اوطونق عبيدك (υἱὸς τοῦ ἐγγόνου, ης).

اوطونق عبيدك (υἱὸς τοῦ ἐγγόνου, ης).

ὅτι ὁ λαλῶν δὲν εἶδεν ὁ ἴδιος τὸν Ἀχμέτ ἐφένδῃ, ἀλλ' ἔ-
μαθεν ἡ ἡκουσε παρ' ἄλλου ὅτι ἦλθε.

§ 129. "Οταν εἰς τὸν παρχεῖμενον προστεθῇ τὸ γ' πρό-
σωπον τοῦ ἐνεστώτος τοῦ συνδετικοῦ, ἦτοι τὸ γα τῆρ (εἶναι),
τότε καὶ ὁ παρχεῖμενος ἐκφράζει τὴν αὐτὴν βεβαιότη-
τα, τὴν ὁποῖαν καὶ ὁ ἀόριστος· ὡς $\gamma\alpha\kappa\epsilon\iota\mu\epsilon\tau\epsilon$ ἡλθεν, ἦτοι ὁ λέγων εἶδε τὸν Ἀχ-
μετ ἐφένθη $\eta\lambda\theta\epsilon\tau$, ἦτοι ὁ λέγων εἶδε τὸν Ἀχμετ ἐφένθη
καὶ λέγει τὸν λόγον τοῦτον μετὰ θετικότητος.

§ 130. Ἡ προσθήκη αὕτη τοῦ د γίνεται καὶ εἰς τὰ ἄλλα πρόσωπα τοῦ παρκαλειμένου, ἥτοι καὶ εἰς τὸ α' καὶ β' ἐνικὸν καὶ πληθυντικόν, καὶ τότε ὁ χρόνος οὗτος ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸν παρκαλειμένον τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς ὡς اوقومشدر ὠκουμουδουμ-τηρ ἔχω ἀραγνώσει (ἀνέγνωκα). كيتشدر γκιτμισή-τηρ ἔχομεν μεταβῇ (μεταβέβηκαμεν).

§ 131. *Θέσις τοῦ ὑποκειμένου*: Τὸ ὑποκείμενον, ὡς εἶδομεν (§ 99) τίθεται μετὰ τὸ ἀντικείμενον καὶ τὸν χρονικὸν ἢ τοπικὸν προσδιορισμὸν ὅταν ᾖ ἄγνωστον, ἐπιτάσσεται καὶ γνωστὸν ὅταν ᾖ, ἐν ταῖς ἐξῆς περιπτώσεσι:

1] Ἀντιδιαστολῆς χάριν. π. χ. دون بورايه کامل افندی
 کدی χθὲς ἐνταῦθα ὁ Κριαμῆλ ἐφέρδης ἤλθεν, ἤτοι ὁ Κρια-
 μῆλ ἐφέρδης καὶ οὐχὶ ἄλλος.

2] Ὅταν συνοδεύηται ὑπὸ καταληκτικῆς ἀντωνυμίας, ἀναφερομένης εἰς τὸ ἀντικείμενον, ὅτε καὶ παρ' ἡμῖν ἐπιτάσσεται· π. γ. آراوى والدمنى قرا تهن κ. Καμὲρ ἡ μήτηρ αὐτῆς ζητεῖ.

§ 132. 'Ασύνδετον: Καθὼς ἐν τῇ ἡμετέρᾳ γλώσσῃ, οὕτω καὶ ἐν τῇ Τουρκικῇ ὁμιλοῦντες περὶ τῶν λόγων ἄλλου, ἢ ἡμῶν, ἀντὶ ν' ἀναφέρωμεν αὐτοὺς διηγηματικῶς δι' εἰδικοῦ ἀπαρεμφάτου, ἐκφέρομεν αὐτοὺς ἐπὶ τὸ ζωηρότερον ἁσυνδέτως καὶ ἀπαρallάκτως ὡς ἐλέχθησαν· π. χ. بنی دیدی توڭو «ἐγὼ ἔπραξα» εἶπεν, ἀντὶ بنی کندی یایدیغی دیدی εἶπεν ὅτι ὁ ἴδιος ἔπραξε τοῦτο.

§ 133. Μόρια: Τὸ μόριον قدر ἐκτὸς τῆς ὡς ἄνωτέρω (§ 33) σημασίας αὐτοῦ, σημαίνει προσέτι :

1] τὸ περίπου, καὶ συντάσσεται ὀνομαστικῇ· π. χ. یازم قدر اوقه یوز اکاتون پرتیخورتا دککادهس پریپون· περίπου ἡμίσειαν ὥραν περίπου·

2] τὸ μέχρι, καὶ συντάσσεται δοτικῇ· π. χ. بک اوغلنه· قدر میخری توڭ ستانروڭروملو μετέβην·

Θέμα

ο.

آته بینشدر واپوره کیرمشسیندر اویقویه طویمشدر اوی
طوتمشدر ستری بی کیمشکزدر بزى اونوتمشدر بن سنى
عقللو صامش ایدم سن بزى سفرده دوشونمش ایدک علی بک
دمیر یوله بینش ایدی بزى یکى تیاترویه کیرمش ایدک سز سیاه

پانطالونكزى كېمىش ايدىكز انلر بىزى اونوتمىشلا ايدى لطيف بك
 عقلو و تربىه لو بر چوجقدر عموجه زاده كرك عقلى باشنده
 دكلدر بو چوجفك تربىه سى يوقدر كريمه كرك كوچك اوغلى
 پك چالشقان ايمش كونده بش ساعت او قور يازار عقل
 ياشده دكل باشده در بو كون بك اوغلنه قدر كىتدم دون
 مكتبدى التى بچق ساعت قدر قالدق عارفى بك طوق كوزلو
 بر آدمدر كوزى پاره يه طويمش بنم قارنم طويمشدر سن آج
 قالدك انك اويقوسى يوقدر

۵۱

بزم بىلدىكمز آدم پارسه كىتمش ديورلر ايشته فؤاد بكك يازديغى
 مكتوب بودر بنم اوتوردىم اوى حسنى افندى نامنده برىسى
 طوتمش ديورلر طورونكز بر شيشه شراب كتىرمش بوسوزى
 بزه اوغلمك اوغلى سويلدى خيريه خانم قىزىنك قىزىنى آرايور
 عزت بكك قىزىنك اوغلى صفوت افندى دون از ميره كىتمشدر

لطيف افندى يى باباسى بولشدر دمين كدم سزى اويويور كوردم
 كيتدم محمد افندى بوكون كلور سزى كوررم ديدى قيش كيجه لرى
 يازكونلرى قدر اوزوندر قيش كيتدى بهار كلدى بونى كيم سويلش
 سزكنديكز سويلديكز بونى سويلكه حقلز يوقدر بونك بكا بر
 فائده سى وارميدر بونك سزه فائده سى نادر

51

"Εχω γεγραμμένον τὸ γύμνασμά μου· ἔχεις μαθημένον τὸ
 μάθημά σου· ἡ ἐγγόνη ὑμῶν ἔχει πωλημένην τὴν οἰκίαν της· ἔχο-
 μεν πίνει τὸν καπνὸν μας· ἔχετε ψάγει τὸ ψιγνέτον σας· ἔχουσιν ἐνοικιά-
 σαι οἰκίαν· εἶχον ἐπιβῆ τοῦ σιδηροδρόμου· εἶχες εἰσελθεῖ εἰς τὸν
 χορὸν· εἶχε φορέσει τὸν μαῦρον ἐπενδύτην του· εἶχετε σκεφθῇ ἡμᾶς,
 ἐνῶ ἐν τῇ τραπέζῃ ἐτρώγατε· ἐκεῖνοι εἶχον ἀναχωρήσει διὰ τοῦ σι-
 δηροδρόμου εἰς Βερολῖνον, ἐνῶ ἡμεῖς ἤρχόμεθα διὰ πλοίου εἰς Κων-
 σταντινούπολιν· θέλω νὰ σᾶς ἴδω ὀλίγον· ὁ ἔγγονος ἡμῶν κ. Κω-
 στάκης ἀγαπᾷ νὰ περιδιαβάξῃ· ὁ φίλος ὑμῶν Ἰζζὲτ ἐφένδης κυτιάζει
 νὰ κερδίξῃ χρήματα· ἐχόρτασα τὸν ὕπνον· ὁ ὀφθαλμός μου εἶναι
 χορτάτος ἀπὸ χρήματα· πόσον καλὸν πρᾶγμα εἶναι ἡ ἀπληστία! ὁ
 υἱός μου, ὁ θεράπων σας, χθὲς εἰς τὰς δύο παρὰ τέταρτον ἤλθεν ἐκ
 Βιέννης· καθ' ἡμᾶς, ἡ πόλις τῶν Πάρισίων εἶναι ὀραιοτέρα τῆς

Βιέννης· κατὰ σέ, ἡ ὁτμή τοῦ χρυσοναρκίτου, εἶναι εὐαρεστοτέρη· τῆς ὁτμης τοῦ ἰαυμίνου· τὸ πρᾶγμα τοῦτο ἐθνικῶς δὲν εἶναι καλόν· ἐλησμόνησα τὸν ὑπενδύτην μου καὶ τὸ φέσιόν μου ἐν τῷ κοιτῶνι.

52

Εἶδον τὸν ἵππον, οὗ ἐπέβης· ἐνωκίᾳ σας λέγουσι τὸ δωμάτιον, ἐν ᾧ ἐγὼ ἐκαθήμεν· ὁ σκίμπος, ἐφ' οὗ ἐκαθήμεν, ἦτο λέγει τοῦ γείτονος ἡμῶν Ἑμὶν ἐφένδῃ· ἐνόμιζον ἐκεῖνον τὸν παῖδα εὐαγωγότερον· μ' ἐνόμιζες πλούσιον· ἐνῷ τὸ ἀτμόπλοιον ἀνεχώρει, ἐγὼ ἦλθον εἰς τὴν γέφυραν· σᾶς ἐνόμισα γινώσκοντα τὴν Τουρκικὴν· σᾶς βλέπω πολὺ σκεπτόμενον· ἡ θυγάτηρ σας δὲν ἔχει φρόνησιν· ἀκόμη εἶναι μικρά· ποίας ἡλικίας εἶναι; εἶναι δέκα ἔξ ἑτῶν. ἡ φρόνησις δὲν εἶναι ἐν τῇ ἡλικίᾳ, εἶναι ἐν τῇ κεφαλῇ· ὁ ἑγγονός μου εἶναι μικρότερος, ἀλλ' εἶναι φρονιμώτερος· πόσον καλὸν πρᾶγμα εἶναι ἡ ἀνατροφή τῷ ἀνθρώπῳ! ὁ Ἀζίζ ἐφένδης ἔχει λέγει δύο δισεγγόνους· γινώσκω ὅτι σκέπτεσθε περὶ ὑμῶν· εἶδον ὅτι ἐφορέσατε τὴν μαύρην περισκελίδά σας, εἶπον αὐτῷ Ἀχμέτ ἐφένδης εἰς τὸν χορὸν πηγαίνει· ὁ Μιδάτ ἐφένδης σαῦριον ἐὰν εἴσθῃ ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἔρχομαι» εἶπεν· ἡ σταφυλὴ αὕτη εἶναι ἀκόμη ὀμφαξ· διψῶ· ἡ ὠρολογιοποιεῖα εἶναι ἐπίπνοος· βλέπω ὅτι νυχθημερὸν ἐργάζεσθε· ὁ διδάσκαλος ἔμεινε, λέγουσι, μέχρι τῆς ἐνδεκάτης καὶ ἡμισείας ἐν τῇ σχολῇ· ἐγὼ τρεῖς περίπου ὥρας περιεπάτησα· μέχρι τίνος μέρους ὑπήγαγε; μέχρι Ταταούλων.

ΜΑΘΗΜΑ 27.

Ὁ παρακείμενος ὡς μετοχή.

§ 134. Καθὼς τὸ γ' ἐνικὸν πρόσωπον τῶν δύο ἐνεστώτων (§ 188) καὶ τὸ α' πληθυντικὸν τοῦ ἀορίστου (§ 104), οὕτω καὶ τὸ γ' ἐνικὸν τοῦ παρακειμένου χρησιμεύει ὡς ἀναφορικῇ μετοχῇ.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει προηγεῖται τοῦ ὀνόματος, ὅπερ προσδιορίζει· π. χ. *وياني كورمش ب. آدم* τὴν *Βιέρνην* ἑώρα· κὼς ἄνθρωπος, ἥτοι ἄνθρωπος, ὅστις ἔχει ἴδει τὴν *Βιέρνην*.

Ὅταν δὲ τίθεται ὡς κατηγορούμενον, ἔπεται τῷ ἀντικειμένῳ· π. χ. *سني كيتش صاندم* σενί γαιτμῆς σαντῆμ σὲ ἀναχωρήσαντα ἐνόμισα, ἥτοι ἐνόμισα ὅτι εἶχες ἀναχωρήσει.

Πολλάκις μετὰ τὴν μετοχὴν ταύτην τίθεται ἡ ἀναφορικὴ μετοχὴ τοῦ *اولق* ὠλ-μᾶκ, ἥτοι *اولان* ὠλάν· π. χ. *بوني سولش اولان آدم* ὁ ἄνθρωπος ὅστις ἔχει εἶπει τοῦτο.

Μετὰ δὲ τῆς *ايكن* σχηματίζει χρονικὴν, ἡ ἐναντιωματικὴν μετοχὴν (§ 89)· π. χ. *بن قالمش ايكن سز كيتش ايديكن* ἐν ᾧ ἐγὼ εἶχον μέρει, ὅμεῖς εἴχετε ἀπέλθει.

Μετὰ δὲ τῆς συνθέτου ἀναφορικῆς μετοχῆς τοῦ *اولق* ὠλμᾶκ γίνεσθαι, ἥτοι *اولديغ* ὠλτουγούμ, *اولديك* ὠλτουγούν κτλ. σχηματίζει σύνθετον ἀναφορικὴν μετοχὴν· π. χ. *يازمش اولديغ* γιζμῆς ὠλτουγούμ ἐκεῖνο τὸ ὅποτον ἔχω, ἡ

§ 136. Συμφωνία ρήματος καὶ ὑποκειμένου: "Ὅταν τὰ ὑποκείμενα περισσότερα τοῦ ἐνὸς ὄντα συνδέωνται διὰ τοῦ συμπλεκτικοῦ و (καί), τὸ ρῆμα τίθεται εἰς πληθυντικὸν ἀριθμὸν καὶ συμφωνεῖ πρὸς τὸ ἐπικρατέστερον ἐξ αὐτῶν, ἥτοι:

τίθεται εἰς α' πληθυντικὸν πρόσωπον, ἐὰν μεταξὺ τῶν ὑποκειμένων ὑπάρχῃ ἀντωνυμία α' προσώπου· π. χ. و سن مکتبه کیدورز سὺ καὶ ἐγὼ μεταβαίνομεν εἰς τὴν σχολήν·

ἢ τίθεται εἰς β' πληθυντικὸν πρόσωπον, ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ ὑποκείμενον α' προσώπου, ἀλλὰ β' καὶ γ'. π. χ. قرداشك و سن یورغونسکر ὁ ἀδελφός σου καὶ σὺ εἰσθε κεκοπιακότες·

ἄλλως τίθεται εἰς γ' πληθυντικὸν πρόσωπον· π. χ. نوری افندی پارسه کیتدیلر ὁ υἱός του, Νουρῇ ἐφένδης, μετέβησαν εἰς Παρίσιους.

Ὡς φαίνεται ἐν τοῖς ἀνωτέρω παραδείγμασι, τὸ ἐπικρατέστερον τῶν ὑποκειμένων δέον νὰ τίθεται τελευταῖον παρὰ τὸ ρῆμα.

Ὅταν δὲ τὰ ὑποκείμενα δὲν συνδέωνται διὰ τοῦ συμπλεκτικοῦ و, ἀλλὰ διαστέλλονται διὰ τοῦ διαζευκτικοῦ ل (καὶ), τότε τὸ ρῆμα:

ἢ ἐπαναλαμβάνεται μεθ' ἐνὸς ἐκάστου ὑποκειμένου: سڤن کورسین یا او کور سڤن καὶ ἐγὼ ἐρχεσθαι, ἢ ἐκεῖνος ἐρχεται·

ἢ τίθεται μόνον εἰς τὸ πρῶτον καὶ ἐξυπονοεῖται καὶ διὰ τὸ δεύτερον: سڤن کیدرسین یا سڤن καὶ ἐγὼ ἀπέρχεσθαι, ἢ ἐγὼ·

ἢ τίθεται ἅπαξ τελευταῖον καὶ συμφωνεῖ πρὸς αὐτό: سڤن یا اجد افندی یازار سڤن, ἢ ὁ Ἀχμέτ ἐφένδης γράφει.

δὲν ἔχω εἶδῃσιν συντάσσεται τῇ προθέσει δὲ ἐκ π. χ.
پارسه کیتدی کمندن ἔχω εἶδῃσιν (ἐκ) τοῦτου·
دردن خبری یوقدر δὲν ἔχω εἶδῃσιν (ἐκ) τοῦ ὅτι μετέβη εἰς Πα-
ρισίους.

Τὸ δὲ وار بورچم ἔστι μοι χρέος, χρεωστῶ, συντάσσεται
δοτικῇ τοῦ προσώπου وار سکا بیک غروش بورچم واره
(ἔστι μοι χρέος σοι) χίλια γρόσια.

Θέμα

۵۲

سعید افندی بوکون برلینه کیتدی احمد افندی دون پترسبورغدن
کلش عزیزه خانم اوینی صائمشر بونی کورمشمدر بونی
یازمش اولان آدم بوراده دکلدردرسنی کوزل سولیش اولان
چوجوق بو دکلیدردکی افندی آوروپایی کزمش بر آدمدر
بز طباق ایستمش ایکن او قاشیق کتیردی سن لیرا ویرمش ایکن
او بزه مجیدیه ویردی بزم سزه ویرمش اولدیغیز ساعت بو
دکلدرد سزک بزه یازمش اولدیغیز مکتوب بو دکلدرد آمریکا
یک زنکین بریر ایمش اهاالیسی ده فایت چالیشان ایمش آسیا

آورو پادن هم دها بيوك هم دها كوزلدر حسين افنديك آفريقادن
كلديكندن خبرم وار محمد افنديك ويانه يه كيتديكندن خبرك يوقدر
سزه قاچ غروش بورجم وار حسين افنديك سزه ايكي بيك
بشيوز غروش بورجي وار ايمش

۵۳

سن و بن چالشقانز كونده يدي ساعت او قور يازارز محمد
افندي و سن دون تياتروده ايديكز عارف پاشا حضرتلري
و مخدومي شوكت بك افندي دون مكتبمزه كلديلر بيچاغی اورايه
يا سز قويمشكز يا بن قويمشم مکتوبی یا بن یازارم یا سن
قؤاد پاشا حضرتلري دون فقيرخانه مزه عربه ايله كلديلر عزت
بك بو مکتوبی بزه دون یازدی مصطفی افندی بکا شو ايک
شمسيه يي ويردي صفوت پاشا شو التون ساعتی برادر مه
ويردي بوشمسيه کيمکدر اشته بن ده بويله بر شمسيه ايستم
فلان چوجق شويله تربيله لو ايمش بويله چالشقان ايمش دکاني

ديمتراکي افندي يه صاتمديغمي سز خبر ویرمشسکز خبر بن آکا
بغچه بي صاتممشسکز ديدم بو ايکي مملکت نفوسجه بر دکدر

۵۴

(Αἱ ἐπόμεναι διὰ τῆς κ' ἀναλελυμέναι καὶ ἐν τῷ κε-
ραυῶν τεθειμέναι ἀναφορικαὶ προτάσεις συμπτυχθήτωσαν).

او کچه که — سز شمند و فرايله و يانه يه کيتمش ايدیکز — بن پترسبور غدن
پارسه کلشيدم او کتاب که — سز بنم ايچون برلندن المش ايدیکز
— بن همشيرمه ویرمشيدم او ذات که — سزه بر قرنفيل ویرمش
ايدی — قومشو کزک اوغلي محمد افندي دکل يکني مصطفى افنديدر
او چوجق که — درسي کوزل سونلشیدی — پدريله بشکطاشه
کيتمشیدی او بالقجی بی که — سزه بو بالغی صاتممشیدی — بن او
کون سلطان محمدده کورمشيدم آرنود کوينده کی خانه کزی که
— فؤاد افندي سزدن ايکی بيک غروشه آلشیدی — بشقه سنه
بش بيک غروشه صاتممشیدی او آخشام که — بن تياترويه
کيتمشيدم — سز سعيد بک ايله بزده کلشيدیکز

53

† Ὁ ἄνθρωπος, ὅστις εἶχε κάμει τὴν τράπεζαν ταύτην, εἶναι λέγουσι σήμερον ἀσθενής· ὁ Ἰζζέτ ἐφένδης εἶναι ἄνθρωπος, ὅστις πολλά πράγματα ἔχει ἀναγνώσει, ὅστις πολλὰ πράγματα ἔχει γράψει· ὁ Ἀδδ-ουρ-ραχμὰν ἐφένδης εἶναι ἄνθρωπος, ὅστις περιῆλθεν ὅλον τὸν κόσμον· τὸ πρᾶγμα, ὅπερ εἶχε λησμονήσει, ἦτον ἐκεῖνο· τὸ τέμενος, ὅπερ εἶχε ἴδῃ, ἦτο τὸ τέμενος τοῦ Σουλτὰν Μεχμέτ· τὴν νύκτα, καθ' ἣν εἶχε χιονίσει, ἤμην ἐν Βιέννῃ· ἐν τῷ ὑμετέρῳ χωρίῳ τοιοῦτός τις ἄνθρωπος ὑπάρχει, ἢ οὐ; ἰδοῦ, τοῦτο θέλω νὰ γινώσκω· τῷ δεῖν κυρίῳ ἔχω τοσοῦτον χρέος· σὺ ἀρείλω δύο λίρας καὶ τρεῖς μετζιδιέδες· καὶ ἐγὼ θέλω ἓνα τοιοῦτον πῖλον· τὴν ράβδον μου ἐν τῷ κήπῳ σας ἐλησμονήσα· ὁ Μουσταφᾶ ἐφένδης μοι ἔδωκεν ἐκεῖνο τὸ βαμβάκερον ἀλεξήλιον· ὁ Φουὰτ ἐφένδης ἐκεῖνο τὸ γαρούφαλον εἰς ἐμὲ ἔδωκε· τοὺς κωδιοὺς τούτους ἔδωκεν ἡμῖν οὗτος ὁ ἰχθυοπώλης. †

54

Ἐνῷ ἐγὼ ἐνύμιζον αὐτὸν ἀναχωρήσαντα, ἐκεῖνος ἔμενε ἐδῶ· ἐνῷ ἐκεῖνος μὲ εἶχε λησμονήσει, ἐγὼ τὸν ἠγάπων· ἐνῷ εἶχετε χορτάσει, ἀκόμη ἠθέλετε νὰ φάγητε· ἐνῷ ἐγὼ ἠθέλον ὄττρεα, ἐκεῖνος μοι ἔφερε μύακας· ὁ ἰχθύς, ὃν εἶχον φάγει, ἦτο τρίγλη· γινώσκει ὅτι τὸν ἀγαπᾷ· ἐννοεῖ ὅτι ἀναγινώσκει; βλέπει ὅτι κοιμώμεθα· ὁ πατὴρ ὑμῶν εἶναι ἀσθενής· ἔχετε εἶδῃσιν; ἐγίνωσκον ὅτι ἡ μήτηρ μου ἦτο ὀλίγον ἀδιάθετος· δὲν εἶχον εἶδῃσιν τοῦ ὅτι ὁ πατὴρ μου

ἡ τῶν ἐθνῶν· ἡ εἰδῶσις, ἣν μοι εἵχετε δώσει, ἦτο παλαιά· χθὲς ἐν καὶ
ἐγὼ ἐγράφομεν· σήμερον ἡ ἐξαδέλφη σου Ἀζίζε καὶ σὺ παίζετε· αὐ-
ριον ἐν τῇ οἰκίᾳ ἢ σὺ μένεις, ἢ ἐγὼ μένω· δέν εἶναι ὁ νοῦς μου ἐν
τῇ κεφαλῇ μου· ἤκουσα ὅτι καθ' ἐκάστην ἡμέραν τρεῖς ὥρας περι-
πατεῖτε· Ἀλβανοί, Βούλγαροι, Βλάχοι, Ἰουδαῖοι, Ἀρμένιοι, Ρω-
μαῖοι, ὅλοι εἴμεθα ὑπῆκοοι τοῦ ὀθωμανικοῦ κράτους.

ΜΑΘΗΜΑ 28.

Μέλλων.

Μέλλων· آرايه جمن ἀραγιατζάγ ημ. θέλω ζητήσῃ·
آرايه جسين ἀραγιατζάκ-σιν θέλεις ζητήσῃ· (βλ. Γραμ. σ.
80. 1).

Μέλλων παρωχημένος· آرايه جق ايدم ἀραγιατζάκ ἡτήμ
ἤθελον ζητήσῃ· آرايه جق ايدك ἀραγιατζάκ ἡτήν ἤθελος ζητή-
σει κτλ. (βλ. αὐτόθι 2).

§ 140. Τὰ γ' πρόσωπα τοῦ μέλλοντος λαμβάνοντα τὸ
βοηθητικὸν د σημαίνουσι βεβαιότητα, ὡς καὶ ὁ παρακεί-
μενος (§ 129)· π. χ. كاك جك θα ἔλθῃ· كاك جكر θα ἔλθῃ
(ἐξάπαντος).

§ 141. Ὁ μέλλων τοῦ συνδετικοῦ· Ἀναπληροῦται ἐκ
τοῦ اولق (βλ. § 106)· ὡς زكنن اولجمن πλούσιος ἔσομαι
(θα ᾧ, θα γίνω πλούσιος) κτλ.

Δι' αὐτοῦ ἐκφέρεται καὶ ὁ μέλλων τοῦ ἔχῳ ἔχεις κτλ.
(§ 63). π. χ. بآرم اولدجق ثا ἔχῳ χρήματα κτλ.

كَمْك γκετσ-μέκ διέρχε-	طوغ τωγ-μάκ γεννᾶσθαι,
[σθαι, ὑπερβαίνειν	[ἀνατέλλειν
چيقق τσην-μάκ ἐξέρχεσθαι,	باق پات-μάκ βυθίζεσθαι,
[ἀναβαίνειν	[δύειν
چاريك τσεϊρέκ τέταρτον ὦ-	تون پيتوئن ὁλόκληρος, πᾶς
[ρας, λίρας, μετζιτιέ	سنة سενέ ἔτος
هوا χεβῶ καιρὸς, ἀτμο-	بو سته τοῦτο τὸ ἔτος, ἐφ' ἑτος
[σφαιρ. πὸς ἀήρ	انه انένε σφόρος
كونش γκιουνέξ ἡ.λιος	عدد اتيهτ ἀριθμὸς
آيدينلق ζιζτηνλήκ φῶς τῆς σε-	دی شمدی σίμ. τι τῶρα
[λήρης, φῶς	يچون ἱτσούν ἵνα
قراكلق καρανλήκ σκότος	ينه γίνε πάλιν, καὶ οὕτω

'Ονόματα κύρια: سليمان Σουλεϊμάν Σολομών. رشيد
Pεστ. ابراهيم 'Ιπραχήμ. 'Αβραάμ. يوسف Γιουσούφ 'Ιωσήφ.
محمود Μαχμούτ.

فوطی Φώτη Φώτιος. فوطاکی Φωτάκη(ς). 'Αντών
'Αντώνιος. اندوناکی 'Αντωνάκη(ς). پتراکی Πετράκη(ς).

'Ονόματα συνοικιῶν Πόλεως: صمايه Σαμάτια 'Υψω-
μαθεϊα. لنقه Λάγκκα Β.λάγκα. قوم قپو Κούμ καποῦ Kor-
توسکا.λιος.

'Ονόματα ἐκκλησιῶν: مریم انا کلیسای Merγίμ. ανξ κε-
λίσασῃ, ἡ پنايه کلیسای Παναία κελισασῃ ἐκκλησία τῆς Πα-

γαλας· بالقي آيازمهسي παληκλῇ ἀγιάζμαση Ἀγίασμα Βα-
λουκ.ΙΙον, Ζωοδόχος Πηγὴ.

§ 142. Ἀρτωνυμῖαι ἐπιρρηματικῶς : Αἱ σχετικαὶ δει-
κτικαὶ αὐτῶν —بو قدر—شو قدر—او τοσοῦτος,η,οι καὶ αἱ αὐτῶν—
شويله—اويله τοιοῦτος,η,οι χρησιμεύουσι καὶ ὡς ἐπίρρημα,
τότε δὲ προσδιορίζουσι τὸ ῥῆμα, ἢ τὸ ἐπίθετον· π. χ.

بو قدر طمعكار (οὕτως) λέγει· سويليور
آدم ἄνθρωπος τοσοῦτος φιλάργυρος.

§ 143. Ἀριθμητικά : Μεταξὺ τοῦ ἀριθμητικοῦ καὶ τοῦ
ἀριθμουμένου παρεντίθενται πολλάκις λέξεις τινές. Οὕτως
ἐπὶ χρημάτων παρεντίθεται ἡ λέξις عدد ἅτετ ἀριθμός·
π. χ. ليبرا (ἀριθμός) التي عدد ليبرا, ἥτοι ἕξ τὸν ἀριθμὸν
λίβραι.

Ἐπὶ δὲ διχοφύων μικρῶν ἀντικειμένων τίθεται ἡ λέ-
ξις دانه tané σπόρος, ἰσοδυναμοῦσα τῇ λέξει عدد π. χ.
اون دهكاه بورقال (τρία τὸν ἀριθμὸν κάρνα) اوچ دانه جوين
τὸν ἀριθμὸν χρυσόμηλα.

§ 144. Ἐπὶ χρονολογίας, προηγείται τὸ ἀριθμητικὸν
καὶ ἔπεται ἡ λέξις سنه sené μετὰ τῆς καταληκτικῆς ἄν-
τωνυμίας سي καὶ τῆς προθέσεως ده ἐν· π. χ. يك سكر يوز
طقسان بش سنهسنده (κατὰ λέξιν ἐν τῷ ἔτει τοῦ)
1895.

§ 145. Σύνταξις ρημάτων : Τὸ كوك γκιουλμέκ γε.لῆν,
συντασσόμενον δοτικῇ, σημαίνει περιγε.لῆν· π. χ. كا
كوليور μὲ περιγε.لῆ.

Τὸ كَمْ γκετσ-μέκ, ὡς κινήσεως σημαντικόν, συντάσσεται:

α'] δοτικῇ τῆς κινήσεως (§ 79) καὶ σημαίνει μετάβασιν ἐκ τινος μέρους εἰς τὸ ἀντίθετον, ἥτοι διεκπεραιοῦσθαι. π. χ. كَمْ غلطه ἐπέρσα (ἐκ τῆς πόλεως) εἰς τὸν Γαλατᾶν.

β'] τῇ προθέσει د καὶ ἐκφράζει τὴν ἐκ τινος μέρους διάβασιν. π. χ. كَمْ ايكُن διερχόμενος ἐκ τῆς γειφύρας.

γ'] συντάσσεται κίτιατικῇ καὶ σημαίνει ὑπεροχήν. π. χ. كَمْ سني σενί γκετσέριμ σὲ ὑπερβαίνω.

Ἐπίσης τὸ چقمق τσηκ-μάκ, ὡς κινήσεως σημαντικόν, συντάσσεται:

α'] δοτικῇ καὶ σημαίνει τὴν εἰς τόπον κίνησιν. π. χ. چقمق سوقه ἐξήλθον εἰς τὴν ὁδόν. چقمق اوكله ἀνέβην εἰς τὸ Σταυροδρόμιον.

β'] τῇ προθέσει د διὰ τὴν φανερῶσθαι τὴν ἀπὸ τοῦ κίνησιν. π. χ. چقار ايكُن ἐξερχόμενος ἐκ τοῦ αἰμπολοίου.

§ 146. Σύνταξις ἐπιρρημάτων: Τὸ ἐπίρρημα يقين γιακὴν πλησίον, συντάσσεται δοτικῇ. π. χ. شمره يقين σεχρέ γιακὴν πλησίον τῇ πόλει, ἥτοι τῆς πόλεως.

Τὸ δὲ اوزاق οὐζάκ μακρὰν, συντάσσεται τῇ προθέσει د. π. χ. دوزان اوزاق μακρὰν ἀφ' ἡμῶν.

§ 147. Σύνταξις μορίων: Ἡ πρόθεσις د ἰσοδυναμεῖ

καὶ τῇ (παρά)· π. χ. بونی سزدن الدم· πουνού· σιζτέν ἀλτήμ
τοῦτο παρ' ὑμῶν ἔλαβον.

Τὸ δὲ μῦθον σημαίνει αἰτίαν καὶ σκοπὸν, συν-
τάσσεται ἀπαραλλάκτως καθὼς καὶ ἡ الله ἰلὲ (§ 96),
καὶ ἰσοδυναμεῖ τῇ ἡμετέρᾳ προθέσει (διὰ, ἡ ἔνεκα)· π.χ.
محمد افندی ایچون· διὰ τὸν παῖδα τοῦτον· ایچون·
توں· Μεχμέδ ἐφένδην· ایچون· بئم· دی' ἐμέ· ایچون· بونک·
διὰ τοῦτον· ایچون· بونل· διὰ τούτους, ἡ ἔνεκα ἐμοῦ, τούτου κτλ.

Συντασσόμενον δὲ μετ' ἀπαρεμφάτου ἰσοδυναμεῖ τῷ
ἡμετέρῳ τελικῷ συνδέσμῳ (ἵνα)· π. χ. كتابی سزه او قومق
ایچون· ویردم· τὸ βιβλίον ἔδωκα ὑμῖν ἵνα ἀναγνώσητε.

Ἐπίθετα χρονικά: Ἐξ ὀνομάτων χρόνου δηλωτικῶν, ἡ καὶ
ἀπολύτων ἀριθμητικῶν, σχηματίζονται διὰ τῆς καταλήξεως لق λήκ,
ἡ لك λικ, ἐπίθετα χρονικά· π. χ. یز θέρه, یازلق· γιαζ-λήκ· θεριρός·
خیش خیμων, قیشل قهش-λήκ· χειμεριρός· طقسان· ἐννενηκοτα,
طقسانل· τωκσαν-λήκ· ἐννενηκοτούτης, (ἐννενητάρης).

◉ ἑ.α.

οο

بن يك يه جكم سن نه يايه جقسین پدر بزه بش دانه آرمود
و اون دانه شفتالو ویره جک بز او ی کره جکز سز کی
دوشونه جکسکز انل درسه باشایه جقلمی بک اوغلنده قاج

سنه اوتوردیکز دوستز سلیمان افندی بو سنه پترسبورغه کیده جکدر
 ذات عالیکز نرهیه چیقہ جقسکز بنده کز فناره چیقہ جغم محمود
 و رشید افندیلر بوکون چارشویه چیقہ جقرا ایش بیک سکز یوز
 الی بش سنه سنده نیسان اینک یکر می اوچنده استانبولده طوغدم
 بو آخشام کونش باتارایکن آی طوغه جق آی اوغل! قراکلقدہ
 نه کزیورسین فصل قراکلقدہ! بوقدر آیدینلق وار جانم! سنک
 حالک نه اوله جق بتون کون بتون کیچه او قوریاز اسین خسته اوله جقسین
 بونی سزه کیم سویلیدی بویله ایشیتدم

۵۶

بنده کز بوکون سزه کله جک ایدم هانیا سن بکا بر شی ویره جک
 ایدک اوده اونو تمشمدر محمود افندی یوسف افندی یه اوچ
 عدد عثمانلی لیراسی ویره جک ایدی بز او کیچه دولتخانه کرده
 قاله جق ایدک افندمن صمائیہ ده بر او اله جق ایدیکز فوطاکی
 و پترکی افندیلر ساعت الی بچقده امین اوکنده فلان دکانده
 بولنه جقرا ایدی بر سنه اوچیوز التمش بش کون و برقاج ساعتدر

اسماعيل افندى او قدر كيف سزميدر لنقه بزه دها يقين در سعيد
افندى بكا كولور بالقى آياز مه سى خرسىان لك الاسكى آياز مه لرنددر
على بك سكسانلك در هانيا يازلق بانطالونكز نه اولدى

55

Αὔριον θὰ σοὶ εἶπω καὶ τι· θὰ ἴδῃς ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον θέλω· ὁ
ἔγγονός σας Ρεσίτ ἐφένδης θὰ γράψῃ τὸ γύμνασμά του· ἡμεῖς θὰ
κερδίσωμεν τὸν ἄρτον μας· ὑμεῖς θὰ πίνητε τὸν [καφέν σας· ἐκεῖνοι
θὰ περιέλθωσι τὴν πόλιν· ἡ σχολὴ ἡμῶν αὖριον θὰ ᾔ κλειστή· ἐὰν
οὕτως ἔλῃ (εἶναι), καὶ ἐγὼ ἀναχωρῶ· ὁ ἀδελφός μου Ἀντωνάκης
οὕτω γράφει· τοῦτο ἐκατοστάριον εἶναι, ἢ πεντάριον; εἶναι τέταρ-
τον μετζιδιέ· σοὶ χρεωστῶ ἓν τέταρτον τῆς λίρας· ἐφέτος τὸ θέ-
ρος θὰ μεταβῶμεν μετὰ τοῦ πατρὸς εἰς Ἀγγλίαν· τὸ ἔτος σύγκει-
ται ἐκ ὀδώδεκα μηνῶν· πόσον κακὸς καιρὸς! ὁλόκληρον τὴν νύκτα
ἔδρεχεν· ὁ ἥλιος ἔδυσεν· ἰδοὺ ἡ σελήνη ἀνατέλλει· τὸ φῶς τῆς
σελήνης εἶναι ἀσθενέστερον τοῦ τοῦ ἡλίου· ἀγαπῶ νὰ περιπατῶ τὰς
νύκτας ἐν τῷ σκότει· ἡ σελήνη εἶναι πλησιέστερα πρὸς ἡμᾶς, ἢ ὁ
ἥλιος; ὁ ἥλιος εἶνε πολὺ μακρὰν τῆς γῆς· ἐγὼ εἶμαι ἐβδομηκον-
τούτης· ὁ πατήρ σας εἶναι· ἀκόμη πεντηκοντούτης· πόσα δαμά-
σκηνα ἔφαγες; μοὶ χρεωστεῖς 112 λίρας· ἡ ἐγγόνη σας, κ. Ἰναγιέτ,
μοὶ χρεωστεῖ 380 μετζιδιέδες· ἡγόρασα ἐκ τοῦ Γαλατᾶ δι' ἡμᾶς ἕνα
χειμερινὸν ἐπενδύτην ἀντὶ δύο λιρῶν καὶ τριῶν τετάρτων μετζιδιέ·
αὖριον πόσας τοῦ μηνὸς θὰ ἔχωμεν; (πότε τοῦ μηνὸς θὰ ᾔ); θὰ
ἔχωμεν εἴκοσιν ἑξ.

56

Σήμερον ἤθελον (ἐγὼ) ἀναβῆ εἰς Σταυροδρόμιον· σὺ ἤθελες κα-
τακλιῖν· ἐκεῖνος ἤμελεν ἐργασθῆ· ἡμεῖς ἤθέλομεν φέρη ψυχρὸν
ὕδωρ ἐκ τοῦ κήπου· ἡμεῖς ἤθέλετε εὗρεθῆ κατὰ τὰς 9 1]2 τὴν νύ-
κτα ἐν τῷ θεάτρῳ· ἐκεῖνοι ἤθελον φορέσθ τὴν χειμερινὴν περισκελιῶ-
των· τὼρα ποῦ εἴσθε; ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἢ ἐν Σταυροδρομίῳ;
ἐφέτος ἐπεράσαμεν εἰς τὸ Σταυροδρόμιον· ὁ Σουλεῖμὰν ἐφέντης μ' ἐ-
πέρασε σήμερον ἐν τῇ ὁδῷ· ὁ ἀδελφός σας Ἰωσήφ μετέβη εἰς Γαλα-
τῶν διὰ νὰ ἀγοράσῃ ἐν ζευγος ὑποδήματων· τὰ ὑποδήματα διὰ τίνα
θὰ ᾧσι; διὰ τὸν ἐκυιόν του· διερχόμενος διὰ τῆς γεφύρας εἶδον ὅτι
εἰστήρχεσθε εἰς τὸ ἀτμόπλοιον· σήμερον ἐξερχόμενος τῆς σχολῆς ἐκρύω-
σα· ὁ Μαχμούτ ἐφένδης σὲ περιεγέλασε· εἰσερχόμενος εἰς τὴν ἐκ-
κλησίαν τῆς Παναγίας, εἶδον ὅτι ἡμεῖς ἐξήρχεσθε· διὰ τίνα ἐφέρατε
τὸ ὕδωρ τοῦτο; εἰὰν δι' ἐμὲ, τὼρα ἔπιον· ὁ θεὸς (ἐκ πατρὸς) μετέ-
βη εἰς τὴν ἀγορὰν διὰ ν' ἀγοράσῃ ἄνθρακα· ἢ ἐκ μητρὸς θεῖα ἦλθεν
εἰς τὸ πτωχικὸν μας διὰ νὰ καθήσῃ ἡμέρας τινος· ἡμεῖς ἤλομεν διὰ
νὰ σῶς ἴδωμεν· δὲν ἔχετε δίκαιον νὰ λέγητε τοῦτο· ἔχετε πολὺ
λάθος· τοσοῦτον σῶς λέγω· ποῦ εἶναι ἡ οἰκία σας; ποῦ κατοι-
κεῖτε; ἐν Ὑψωμαθείοις· ὁ κ. Ἀντωνάκης ποῦ εἶναι; πρὸ ὀλί-
γου ἦτον ἐδῶ· ἔχετε βιβλίον τι; αὔριον θὰ ἔχωμεν ἐν ὥρατιον βι-
βλίον· ἔχεις τέταρτα τῆς λίρας; σήμερον ἔχω τέταρτα μετζιτιέ·
αὔριον θὰ ἔχω καμμιά ἑκατοντάδα τετάρτων λίρας.

ΜΑΘΗΜΑ 29.

Ὁ μέλλων ὡς μετοχή.

§ 148. Καθὼς τὸ γ' πρόσωπον τῶν ἐνεστώτων (§ 88) καὶ τοῦ παρακειμένου (§ 134), οὕτω καὶ τὸ τοῦ μέλλοντος χρησιμεύει ὡς ἀναφορικὴ μετοχή, καὶ τότε προηγείται τοῦ ὀνόματος, ὅπερ προσδιορίζει, καὶ δύναται ν' ἀναλυθῇ παρ' ἡμῖν δι' ἀναφορικῆς ἄντωνυμίας καὶ ἀπλοῦ, ἢ τελικοῦ, μέλλοντος· π. χ. *يؤتى يازمحق آدم وارى* ὑπάρχει ὁ τοῦτο γράψων ἄνθρωπος, ἦτοι ὅστις θὰ γράψῃ (ἢ νὰ γράψῃ).

Τὸ ὄνομα δύναται καὶ νὰ παραλείπηται ἐξυπονοούμενον· π. χ. *يؤتى اووقيهحق يؤتى* δὲν ὑπάρχει ὁ ἀναγνώσων τοῦτο, ἦτοι ἄνθρωπος (Ἀδμ) ἀναγνώσων;

§ 149. Αἱ μετοχαὶ αὗται ἐπέχουσι πολλάκις καὶ θέσιν ἐπιθέτου, ἢ ἀπλοῦ προσηγορικοῦ, σημαίνουσαι τὸ ἄξιον ἢ κατὰ.λληlor εἰς τι· π. χ. *اووقيهحق بر كتاب يوقدر* δὲν ὑπάρχει βιβ.λλor τι ἀναγνώσιμον (ἄξιον ἢ κατὰ.λληlor διὰ ν' ἀναγνώσῃ τις)· *ايجحك صو* ἰτσετζέκ σου ὕδωρ πόσιμον (κατὰ.λληlor πρὸς πόσιν)· *بيجك* ἐδώδιμον, τροφή (κατὰ.λληlor πρὸς βρώσιν).

§ 150. Καὶ ἡ μετοχὴ αὕτη συνοδεύεται πολλάκις ὡς καὶ ἡ τοῦ παρακειμένου (§ 134) ὑπὸ τῆς ἀναφορικῆς μετοχῆς ὡλάν, καὶ τότε σημαίνει τὸ ἔμελλε *رأ*· π. χ. *يؤتى يازمحق اولان* ὁ ἄνθρωπος, ὅστις ἔμελλε *رأ* γράψῃ τοῦτο, ἀνεχώρησεν εἰς Πορισίους.

§ 151. Ὡς ὅλαι αἱ ἀναφορικαὶ μετοχαὶ (§ 105. 135)·
οὕτω καὶ αὕτη δύνανται ν' ἀναλυθῇ διὰ τῆς ἀναφορικῆς ἀν-
τωνυμίας که بونی یازمحق ἢ یازمحق ایدی — او آدم که
پارسه کیتی .

§ 152. Μετὰ δὲ τῆς μετοχῆς τοῦ συνδετικοῦ αἰκν σχημα-
τίζει χρονικὴν, ἢ ἐναντιωματικὴν μετοχὴν (§ 89)· π. χ. αὐ-
κیده جک ایکن بن کدم ἐνῶ ἐκεῖνος ἔμελλε ν' ἀπέλθῃ, ἤλθοι
ἐγώ.

اوکر نک	ὄγρεν-μὲκ μαρθάρεν	صورمق	σωρ-μὰκ ἐρωτᾶν
آچق	ἀτς-μὰκ ἀροίγειν	چاغرمق	τσαγερ-μὰκ κράττειν
یورطی	γίωρτου ἐορτή	چیک آچق	τσιτσέκ ἀτςμὰκ
یرام	πκῖρὰμ βαῖράμιον	[ἀρθος ἀροίγειν, ἀρθεῖν	
پاسقالیه	πασκάλια πάσχα	ὀτλὲ(ν) μεσημβρία	اوکلہ
خاطر	χατῆρ μνήμη, χάρις	ὀτλὲν τῆρ μεσημβρίαν	اوکلہین
دفعه	τρεφά, ἢ κερρέ, πορά	ἐββὲλ πρό, προηγον-	اول
اور	ὦ-πῖρ ὁ ἄλλος, η, or	[μένως	
دده	τρετῆ, ἢ بیوک پدر	σώνρα μετὰ, ὅστερον	
[γίεζ	πετέρ, πάππος	πιτοῦν πῖτον, καὶ	
والده	πκγίεζ βαλιτῆ, ἢ	[πισ-πιτοῦν ὁ.λως	
نینه	κατῆν νινέ, μάμμη	[διό.λου, ἐξ ὁ.λοκ.λήρου	

Ὁρόματα χωρίων: قاضی کوئی Κατῆ-κιοῖ Χαλκηδών·
Ἰσκιουτῶρ Χρυσόπο.λις· قوزغونجق Kouζγουντζούκ(ιον)-
Βη.λέρ-βέη· آيا ستفانوس Αγιᾶ-Στέφανος ἅγιος Στέ-
φανος· ماقری کوئی Μακρῆ-κιοῖ Μακροχώριον.

Ἐκφράσεις : در خاطرمدن χαττηρημτζ τηρ εἶναι ἐν τῇ
μνήμῃ μου, ἐνθυμοῦμαι.

چیدی خبرمدن χαττηρημτζ τηρ εἶναι ἐν τῇ
μνήμῃ μου, ἀναμνησκόμαι.
در خاطرمدن χαττηρημτζ τηρ εἶναι ἐν τῇ
μνήμῃ μου (τι), ὑπέ-
μνησέ (τι).

ایچون خاظمم πρός χάρις μου (διὰ τὸ χαττηρὶ μου).

نه یولم نē γιωλτζ τίνι τρόπῳ (ἐν τίνι ὁδῷ).

او یولم او γιωλτζ (ἢ شو یولم او γιωλτζ, ἢ یولم او
γιωλτζ), τοιοῦτος, ἢ τοιουτρόπως.

§ 153. Συμφωνία ὑποκειμένου καὶ ρήματος : Ἡ σύντα-
ξις ὑποκειμένου γ' προσώπου πληθυντικῷ ἀριθμοῦ μετὰ
ρήματος γ' προσώπου ἐνικῷ ἀριθμοῦ (§ 82) συμβαίνει
πρὸ πάντων ὅταν τὸ ὑποκείμενον ᾖ ἄψυχον. π. χ. میولم
اولدی οἱ καρποὶ ἔγιναν (ἔγινε). کوزلم آغریور οἱ ὀφθαλμοὶ
μου ποροῦσι (πονεῖ).

§ 154. Σύνταξις ρημάτων. Τὸ صومق ἐρωτᾷ συντάσσε-
ται δοτικῇ τοῦ προσώπου καὶ αἰτιατικῇ τοῦ πράγματος.
π. χ. شيء صومق سزى θὰ ἐρωτήσω ὑμᾶς (ὕμιν) κατὰ τι.

Ἀντὶ δοτικῆς τοῦ προσώπου συντάσσεται καὶ μετὰ
τῆς προθέσεως دن π. χ. دن صوریور ائی ἐκεῖνο παρ' ἡ-
μῶν ἐρωτᾷ.

Συντάσσόμενον δ' αἰτιατικῇ τοῦ προσώπου σημαίνει
ἐρωτᾷ περί τιρος, διαπυρθάνεσθαι. π. χ. سزى افندی
أحمد ὁ Ἀχμέτ ἐφένδης ἠρώτησε περὶ ὑμῶν.

Τὸ جيقق συντασσόμενον δοτικῇ ἀπαρεμφάτου σημίνει, καθὼς τὸ كك καὶ كيتك (§ 114), τέλος καὶ σκοπόν· π. χ. كرمكه جيقدى ἐξήλθεν ἵνα περιπατήσῃ (εἰς τὸ περιπατήσαι).

§ 155. Σύνταξις μορίων: Τὸ اول ἐββέλ, καὶ τὸ صكره χρησιμοποιέουσι καὶ ὡς προθέσις καὶ ὡς ἐπίρρημα, καὶ ἐν ἀμφοτέραις ταῖς περιπτώσεσιν ἐπιτάσσονται.

Καὶ ὅταν μὲν ἐπέχωσι θέσιν τῶν ἡμετέρων προθέσεων (πρὸ, μετὰ) ἀπαιτοῦσι τὸ ὄνομα, ἢ τὴν ἀντωνυμίαν, ὁμοῦ μετὰ τῆς προθέσεως دن * π. χ. اوليندن οὐλέν-τέν ἐββέλ πρὸ μεσημβρίας· اوليندنصكره οὐλέν-τέν σὼνρα μετὰ μεσημβρίας.

Ὅταν δ' ἐπέχωσι θέσιν ἐπὶρρήματος, τὸ ὄνομα τίθεται μόνον, ἄνευ προθέσεως· π. χ. اوليندن بش كون πέντε ἡμέρας προηγουμένως· اوليندنصكره بش كون πέντε ἡμέρας ἔπειτα.

Ἐν τοιαύταις φράσεσιν ἐξυπονοεῖται τὸ بوندن πουν-τάν ἀπὸ τούτου, ἢ ἀπὸ ταύτης· π. χ. اوليندن بش كون اوليندن πέντε ἡμέρας προηγουμένως (ἀπὸ τούτου.)

§ 156. Ἀντωνυμία: Ἡ ἀντωνυμία او او-πὶρ προηγείται τοῦ ὀνόματος, ὅπερ προσδιορίζει· π. χ. او آدم ὁ ἄλλος ἄνθρωπος· ἐξυπονοουμένου δὲ τοῦ ὀνόματος, προσλαμβάνει τὴν καταληκτικὴν ی καὶ γίνεται او ی او-πὶρί· π. χ. او دکل ی او ی δὲν εἶναι οὗτος, εἶναι ὁ ἄλλος (δηλ. ἄνθρωπος) κτλ.

Ἡ δὲ ἐρωτηματικὴ و κατὰ δοτικὴν τιθεμένη, ἦτο

νέγῃ σημαίνει αἰτία· π. χ. διατέ
(ἐπὶ τίνι) ἐρωτᾷτε;

Θέμα

ογ

كله جك مارت آينك يكرمي طقوزنده پارسه كیده جكم بونی او قویه جق
آدم یوقدر بو اوله جق شی دكلدر ییه جك برشی واری
کویمزده یازین ایچه جك صو یوقدر بن چیه جق ایکن سن کیردك
او ویره جك ایکن سز ایستدیکز بزه بر قدح صو کتیره جك
آدم یوق جعه کونی بیرامدر پاسقالیه ایکی کون قالدی
ابراهیم افندی بکا بو یولده سویلدی عزیز افندی بزه او یولده
بر مکتوب یازدی کونده قایچ دفعه یرسکز ایکی کره بر اوکله یین
ساعت یدیده بر ده کیچه ساعت اوچ بچقده

οδ

بو آدم نه او قومق بیلور نه یازمق ذات عالیکز هم یازار هم
سویلیورسکز بنده کز کوردیکمی سویلیورم بنم طوغدیغم کون
كله جك شباط آينك اون بشنجی بازار ایرتسی کونیدر باغچه دم

آغاچلر چيچك اچدى اوج آيدن صكره ميوه ويره جك اوج
 آيدن صكره قيش كلور برادر كر حسنى افندى ايكي كون اول
 قاضى كوينه كيتشيدى بنده كز ده بر قاج كون صكره او طوتمق
 ايچون قوز غونجغه كيده جكم بن آياستفانوسى سورم بكر بكي ده
 قنا ير دكل ماقرى كوينده ايكي سنه او طوردم رافده شكر وار
 اما سنك ايچون دكل قادينك صاحبي اوزون اولور عقلى قيصة
 داعيكز كز مكه كيد بورم ذات عاليكز يمك ييه جكسكز

57

Υπάρχει τις διὰ ν' ἀναγνώσει (ὁ ἀναγνώσων) τὴν ἐπιστολὴν ταύτην; φωνάζεις, ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει τις, ὅστις ν' ἀκούσει (ὁ ἀκούσων)* τίς εἶναι ἐκεῖνος, ὅστις θὰ ἐννοήσῃ τοὺς λόγους τούτους; δὲν ἔχομεν κανένα, ὅστις νὰ ἐρωτήσῃ περὶ ὑμῶν· ἡ ἐννάτη τοῦ ἐλευσομένου μηνὸς ἰουνίου εἶναι ἡ μακροτέρα ἡμέρα τοῦ θεροῦ· ὑπάρχει τι ἐδώδιμον; ὑπάρχει ὀλίγον ἄρνειον κρέας καὶ μερικά νωπὰ σῦκα· ἀγαπῶ καλλίτερον τὰ ξηρὰ σῦκα· αἱ σταφυλαὶ σας πόσαι ὀκνάδες εἶναι; τὰ ροδάκινά μας δὲν εἶναι τόσα, ὅσα τὰ βύσσина· μελετῶ τὸ μάθημά μου διὰ νὰ μάθω· παρὰ τίνος ἐμάθετε τοῦτο; τὸ δένδρον, ὅπερ θὰ δώσῃ καρπὸν, ἀνθεῖ τὸ ἔαρ· αἱ ροδαὶ μας ἤνθησαν· αἱ

πορτοκαλέαι σας ἐφέτος θὰ ζώσωσι πολὺν καρπὸν· ποῦ εἶναι ὁ ἀνε-
ψιός σας, ὁ Μουσταφᾶ ἐφένδης; φίλε μου! εἶπον· ἐξῆλθε νὰ περιπα-
τήσῃ· ποτάκις εἰσήλθετε εἰς τὸ τέμενος τῆς ἀγίας Σοφίας; διατί
ἐρωτᾶτε; θὰ ἐρωτήσω καὶ τι τὸν πάππον· τοῦτο τὸ ὅποιον ζητεῖτε
δὲν εἶναι ἐπ' ἐμοί· ἡμεῖς πεινῶμεν· ὑμεῖς ἐδιαφορεῖτε· τοῦτο πο-
σῶς δὲν σὰς ὠφελεῖ· χάριν ὑμῶν ἦλθον ἕως ἐδῶ· τὸ Πάσχα ἐγγύς
εἶναι; αὐριον θὰ ἔχωμεν Πάσχα· μετὰ τρεῖς ἡμέρας θὰ ᾗ βαῖράμειον.

58

Ἐνῷ ὁ δοῦλός σας ἔμελλον ν' ἀναχωρήσω εἰς Ἁγίον Στέφανον,
ἦλθεν ὁ πάππος μου Ἀρηφῆ βέης· μετὰ μεσημβρίαν διὰ τοῦ σιῶη-
ροδρόμου ἀναχωροῦμεν ὁμοῦ μετὰ τοῦ πατρὸς εἰς Παρισίους· πρὸ
μεσημβρίας, τῇ τρίτῃ καὶ ἡμίσειᾳ ὥρα, θὰ ἔλθωμεν νὰ σὰς ἴδωμεν·
ἐνῷ ἡμεῖς ἐμέλλομεν νὰ εἴπωμεν τοῦτο, ἐκεῖνος ἠρώτησεν ἡμᾶς· τί
εἶναι ἐκεῖνο ὅπερ ἠρώτησε; δὲν ἐνθυμεῖμαι ἐκεῖνο τὸ ὅποιον εἶπατε·
ἐξῆλθεν ὅλως διόλου τῆς μνήμης σας ἐκεῖνο, ὅπερ σὰς εἶπον (ἐγώ)·
θέλω νὰ σὰς τὸ ὑπομνήσω· αὐριον θὰ ἔλθῃ εἰς τὴν μνήμην μου·
ἐνῷ ἡμεῖς ἐμέλλετε νὰ εἰσέλθῃτε, ὑμεῖς ἐξηρχήμεθα· πρὸ ὑμῶν τίς
ἐξῆλθε; ὁ πάππος εἶναι κατὰ τρία ἔτη μεγαλειέτερος τῆς μάμμης μου·
ἡ Χαλκηδὼν εἶναι μεγαλειτέρα τῆς Χρυσοπόλεως· ἡ ἐν Μακροχω-
ρίῳ ξυλίνη οἰκία μας εἶναι μεγαλειτέρα τῆς ἐν Βεηλέρ-βει λιθίνης οἰ-
κίας σας· ἔχετε δύο κύνες, ὁ εἰς εἶναι ἐνταῦθα, ὁ ἄλλος ποῦ; ἡ
ἐπιστολή, ἣν ἐλάθετε παρὰ τοῦ Φουὰτ ἐφένδη, τίني τρόπῳ ἦτο; ἦτο
τοιαύτη· ἐγὼ ὅταν ἤμην ἀσθενὴς οὔτε ἔτρωγον, οὔτε ἔπινον.

ΜΑΘΗΜΑ 30.

Ὁ Μέλλων ὡς ἀναφορικὴ μετοχὴ καὶ ὡς
εἰδικὸν ἀπαρέμφατον.

1] Ἀναφορικὴ μετοχὴ : آرايه جفم ἄρχιατζαγ-ήμ. ὁ, ἡ, τὸ ζητηθησόμενόν μοι, ἦτοι ἐκεῖνος, η, ο ὅπερ θὰ ζητήσω*· آرايه جفك ἄρχιατζαγ-ήν ὁ, ἡ, τὸ ζητηθησόμενόν σοι, ἦτοι ἐκεῖνος, η, ο, ὅπερ θὰ ζητήσης κτλ. (βλ. Γραμ. σ. 90 § 80).

§ 157. Καθὼς ἐκ τοῦ ἀορίστου σχηματίζεται μετὰ τῶν κατὰ κτητικῶν ἀντωνυμιῶν σύνθετος ἀναφορικὴ μετοχὴ (§ 104) ἐπέχουσα θέσιν καὶ εἰδικοῦ ἀπαρεμφάτου (§ 118), οὕτω καὶ ἐκ τοῦ μέλλοντος ὡς ἀνωτέρω.

Ἡ μετοχὴ αὕτη προηγεῖται τοῦ ὀνόματος, ὅπερ προσδιορίζει· π. χ. او آرايه جفم ἡ ἀγορασθῆσομένη μοι οἰκία, ἦτοι ἡ οἰκία, ἣν θὰ ἀγοράσω· آرايه جفك ὁ ἄρτος, ὃν θὰ φάγῃς κτλ.

§ 158. Καίτοι ἡ ἐν τέλει αὐτῆς κτητικὴ ἀντωνυμία δεικνύει τὸ ὑποκείμενον, οὐχ ἥττον καὶ αὕτη, ὡς καὶ ἡ

* Τὸ α' πρόσωπον τῆς μετοχῆς ταύτης διαφέρει τοῦ α' προσώπου τοῦ μέλλοντος τῆς ὀριστικῆς καθότι τονίζεται ἐπὶ τῆς ληγούσης, ὡς آرايه جفم ἄρχιατζαγ-ήμ· ἐνῶ τὸ τοῦ μέλλοντος τονίζεται ἐπὶ τῆς παρὰ ληγούσης, ὡς آرايه جفم ἄρχιατζαγ-ήμ.

τοῦ ἀορίστου (§ 104), λαμβάνει ἀντιθέσεως χάριν ἢ ἐμφάσεως ὡς ὑποκείμενον, προσωπικὴν ἀντωνυμίαν ἀνάλογον τῷ προσώπῳ, κατὰ γενικὴν π. χ. *او بنم الدجفم* ἢ οἰκία, ἢ ἐγὼ θ' ἀγοράσω *سك يه جكك اكك* ὁ ἄρτος, ὃν σὺ θὰ φάγῃς.

§ 159. Τὸ ὄνομα, ὅπερ προτοῖορίζει ἡ μετοχὴ αὕτη, δύναται καὶ νὰ παρῇλειπῇται ἐξυπονοούμενον π. χ. *بنم* οὗτος εἶναι ὁ ἵππος, ὃν ἐγὼ θὰ ἱππεύσω ἐκεῖνος (ὁ ἵππος), ὃν ὑμεῖς θὰ ἱππεύσητε ποῦ;

§ 160. Καθὼς ἐκ τοῦ παρῇκειμένου (§ 134), οὕτω καὶ ἐκ τοῦ μέλλοντος σχηματίζεται καὶ ἑτέρω σύνθετος ἀναφορικὴ μετοχὴ διὰ τῆς ἀναφορικῆς μετοχῆς τοῦ *اولق* ἤτοι *اولديفم* — *اولديفك* κατλ. σημαίνει δὲ τὸ μέλλειν, σκοπεῖν, προτίθεσθαι π. χ. *سوز بو دكادى* ὁ λόγος, ὃν ἐγὼ ἔμελλω νὰ εἶπω, ὃν ἤτο οὗτος.

§ 161. Καὶ ἡ μετοχὴ αὕτη, ὡς καὶ ἡ τοῦ ἀορίστου (§ 111) ἐρμηνεύεται παρ' ἡμῖν δι' ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας πτώσεως αἰτιατικῆς, ὅταν τὸ ρῆμα ᾗ ἐνεργητικόν, ὡς ἐν τοῖς ἀνωτέρω παραδείγμασιν.

Ὅταν δὲ τὸ ρῆμα ᾗ ἐνεργητικὸν ἀμετάβητον, ἢ κατὰστατικόν, δι' ἐμπροθέτου ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας π. χ.

او تور جفمن صنداليه بك طارد ἡ καθέδρα, ἐφ' ἧς θὰ καθήσωμεν, εἶναι πολὺ στενὴ.

يات جفكن او طه بك كنيشر τὸ δωμάτιον, ἐν ᾧ θὰ κατακλιθῇτε, εἶναι πολὺ εὐρύχωρον.

كله جكرى ي اوزا قدر τὸ μέρος, ἐξ οὗ θὰ ἔλθωσιν, εἶναι μακράν.

§ 162. *Eidikon* ἀπαρέμφατον : Ἡ ὡς ἄνωτέρω μετοχή χρησιμεύει καὶ ὡς εἰδικὸν ἀπαρέμφατον, προτάσσεται δὲ τοῦ ρήματος, οὗ ἀντικείμενον εἶναι, καὶ τίθεται εἰς ἡν πτώσιν ἄπαιτεῖ τὸ ρῆμα· π. χ. كيد جكرى ايشيدم γκίτε-τξεγινίξί ἰδίτ-τίμ ἤκουσα ὅτι θ' ἀπέλθτε.

§ 163. Τὸ ὑποκείμενον τοῦ εἰδικοῦ τούτου ἀπαρέμφατου τίθεται ὡς καὶ τὸ ἐξ ἀορίστου (§ 120) κατὰ γενικήν, τὸ δὲ ἀντικείμενον αὐτοῦ εἰς ἡν πτώσιν ἄπαιτεῖ τὸ ἀπαρέμφατον ὡς ρῆμα· ἀμφοτέρω δὲ, ἥτοι τότε ὑποκείμενον καὶ τὸ ἀντικείμενον προηγούνται αὐτοῦ· π. χ. سرك بو اوى الجكرى ايشيدم ἤκουσα ὅτι ὑμεῖς ταύτην τὴν οἰκίαν θ' ἀγοράσητε.

§ 164. Ἀμφοτέρω δὲ, ἥτοι ἡ τε σύνθετος ἀναφορικὴ μετοχή τοῦ μέλλοντος ὡς καὶ τὸ εἰδικὸν αὐτοῦ ἀπαρέμφατον, δύνανται ν' ἀναλυθῶσιν ὡς καὶ τὰ ἐξ ἀορίστου (§ 105.121) διὰ τῆς ἀναφορικῆς μὲν ἀντωνυμίας *κ* ἡ μετοχή, διὰ τοῦ εἰδικοῦ δὲ συνδέσμου *κ* τὸ ἀπαρέμφατον· π. χ.

Ἀναφορικὴ μετοχή: خانه الجعم ἡ ἀγορασθῆσομένη μοι οἰκία, ἡ خانه که الجعم او οἰκία ἐκείνη, ἥν θ' ἀγοράσω.

Eidikon ἀπαρέμφατον : ايشيدم كى خانه الجعمى ἤκουσα ὅτι θ' ἀγοράσητε ἐκείνην τὴν οἰκίαν· ἢ ايشيدم که خانه الجعمى .

کوارى-مک فرستى | او غرامق |
وارمق باړ-مک فرستى (δοτ.) | [ξεν (δοτ.)

اوّلون τὸ ἔμπροσθεν, πρόσθεν	إِنشَاءً in-ḡz-llax ἔαν θέλῃ
وقت βᾶν, ἡ βᾶν, καιρὸς	[ὁ Θεός, εἴθε
زمان ζεμᾶν καιρὸς, ἐποχὴ	خَيْرٌ χαῖρ ἀγαθόν
ایلرو (ἡ ἰλρί) ἱλερῇ ἔμπροσ	خَيْرٌو χαῖρλῇ ἀγαθός
کیرو (ἡ κیری) γκερί ὀπίσω	اسکله اسکэле ἀποβάθρα
ایجرو (ἡ ἰγρί) ἱτσερί ἐντός	عورطه γιουμουρτᾶ ὠόν
طیشاری τησᾶρῇ ἐκτός	طاوق τασὺν ὄρνις
آرقه ἄρκῳράχιν, τὸ ὀπισθεν	خروس γωρός ἀλέκτωρ

Μετοχαί ὡς ἐπίθετα: او قومش ὠκουμούς ἀνεγνωκώς
(διαβασμένος), σοφός· اولمش ὠλμούς γεγεννημένους, ὠρι-
μοι· قورقه جق کورκατζᾶκ τίς, ἡ τί ὅπερ γὰ φοβηθῇ τις,
ἦτοι φοβερὸς, ἄ, ὄν.

Ἐκφράσεις: اسکله اسکэле πᾶσῃ ἡ κεφαλὴ τῆς ἀπο-
βάθρας καὶ کورپی کιοπροῦ πᾶσῃ ἡ κεφαλὴ τῆς γεφύ-
ρας, ἦτοι ἡ ἄκρα, ἡ ἀρχὴ τῆς γεφύρας, τῆς ἀποβάθρας.
نه نέ βᾶν, καὶ زمان نه نέ ζεμᾶν τίνα καιρόν;
δηλ. πότε;

مکتبه ویرمک μεκτεπὲ βερμὲκ δίδειν εἰς τὴν σχολήν,
ἦτοι πέμπειν.

حَقْدَه ؟ χᾶκκ-ημ-τᾶ ὡς πρὸς ἐμὲ, περὶ ἐμοῦ· حَقْدَه
χᾶκκ-ην-τᾶ ὡς πρὸς σέ, περὶ σοῦ· حَقْدَه χᾶκκ-ην-τᾶ ὡς
πρὸς αὐτόν, περὶ αὐτοῦ κτλ.

§ 166. Σύνταξις ρημάτων: Τὸ قورقق φοβεῖσθαι συντάσσ-
εται τῇ προθέσει دن · π. χ. کیدن قورقیورسکر τίνα (ἀπὸ
τίνα) φοβεῖσθε;

§ 166. *Σύνταξις ἐπιρρημάτων*: Τὰ τοπικά ἐπιρρηματὰ ἐπειδὴ κυρίως εἶναι ὀνόματα κλίνονται· ἐπομένως ἐπὶ μὲν τῆς εἰς τόπον κινήσεως τίθενται κατὰ δοτικὴν· π. χ. *ايلرى* ἔμπροσ, *ايلرى* ἰλερι-γιέ εἰς τὰ ἔμπροσ· *كبرى* ὀπίσω, *كبرى* γκερι-γιέ εἰς τὰ ὀπίσω.

Ἐπὶ δὲ τῆς ἐν τόπῳ στάσεως, λαμβάνουσι τὴν πρό-θεσιν *دا* ἐν· π. χ. *ايلرى* ἰλερι-τέ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν· *كبرى* γκερι-τέ ἐν τοῖς ὀπισθεν.

Ἐπὶ τῆς ἀπὸ τόπου κινήσεως, λαμβάνουσι τὴν πρό-θεσιν *دن*· π. χ. *ايلرى* ἰλερι-τέν ἐκ τῶν ἔμπροσθεν· *كبرى* γκεριτέν ἐκ τῶν ὀπισθεν.

Πρὸς τούτοις γίνονται συγκριτικὰ καὶ ὑπερθετικὰ, ὡς καὶ τὰ ἐπίθετα· π. χ. *دا ايلرو* *māllor* ἔμπροσ· *اك ايلرو* ὁ *māllor* ἔμπροσ.

Λαμβάνουσι τὰς καταληκτικὰς ἀντωνυμίας, τὰς τε κτητικὰς (§ 29) καὶ τὴν ἐπιθετικὴν (§ 19)· π. χ. *ايلرى* ἰλερι-σιν-τέ ἔμπροσθεν αὐτοῦ· *اوكرده* *idn-hmāz-te*-κι ὁ ἔμ-προσθεν ἡμῶν κτλ.

§ 167. *Συνθετικόν*: Τὸ γ' πρόσωπον τοῦ συνθετικοῦ *در* χρησιμεύει καὶ εἰς δήλωσιν διαρκείας χρόνου, ἥτοι ἰσο-δυναμεῖ τῇ ἡμετέρῃ ἐπὶ· π. χ. *سزى آراورم* *dr* μία ὥρα εἶναι, σὲ ζητῶ, ἥτοι ἐπὶ *ميار* ἥδη ὥραν σὲ ζητῶ.

Ἐπίσης τὸ *وار* καὶ τὸ ῥήμα *اولق* εἶναι ἐν χρήσει ὡς ἄνωτέρω· π. χ. *چوق وارى* ἔχει πολὺ; (ἀπὸ πολλοῦ;) *ساعت اولدى* ἔγινε μία ὥρα (ἀπὸ μιᾶς ὥρας).

سويليه جكم شي بو دكلدر او قويه جفك درس پك قيصد در
يه جكي اتمك بيات دكليدر طوته جغمز او نره ده در اله جفكز
آت هانيا ايجه جكاري صو صغوقيدر صيحاقيدر بنم چيجه جغم
اسكله اوزا قدر سزك چيجه جفكز يقينمي انك واره جغي يراو
دكليدر قورقه جق نه وار واپورك اوغرايه جغي اسكله ل شونلدر
بشكطاش اورته كوي آرناودكوي بزه نه وقت كله جكسكز
انشاء الله كله جك هفته كلورز مخدومكزي نه زمان مكتبه
ويره جكسكز او كزده مي جمعه ايرتسي كوني دها بونك وقتي دكلدر
حق كزده برشي ايشيتدم انشاء الله خيردر آرقه كزدن بريسي كليور
كيم او رشيد بلك مخدومي محمود افندي كيمدن قورقيورسكز
كيمسه دن يوسف سنك حقه كده نه ل سويليور

بنم يازين برلينه كيده جكمي سزه كيم سويليدي سنك قيشين قاضي

کوينده او طوته جغكى ايشيتدم انك بر ايكي کوندنصكره اويني
صاته جغنى اوغلى سويلدى بزم بو سنه ويانه ده قاله جغمزى
يلورسكز سزك برقايچ آيدنصكره مکتبدن چيقه جغكزى معلمكز
سويليور انلك برشى صورمق ايچون سزى چاغره جققريني خبر
الدم کامل بر ساعتدر کوبرى باشنده طور يور جانم! نره ده
ايديكز ايكي ساعتدر سزى آرايورم احد قپودانه برشى سويلك
ايچون اسكله باشنه قدر كيتدم يمور طه نك تازه سنى سورم انسانك
چوغنى فقيردر سوزنك صاغى بودر اولمش ميوله رى ييرم انجيك
اولشلىرىنى سورسين باقيورم صفوت افندى او قومش بر آدمدر
چو جققرى كوزل تربيه لوو عقلو درلر حقمده نه سويلدكارىنى ييلورم

٦١

(*Δι' ἐπόμεναι διὰ τῆς κα' ἀναλελυμένης ἀναφορικῆς
μετοχῆς, ὡς καὶ τὰ εἰδικὰ ἀπαρέμματα, συμπτυχθῆτωσαν*).

او خانه — که سزه صاته جغم — بك او غلنده دكل استانبولده در
سزه كيم سويلدى که — خانه مى صاته جغم او صو — که سن

ایچه جکسین — طاتلی دکل آجیدر اجد سویلدی که — سن
 آجی صو ایچه جکسین اویمورطه — که رفعت افندی ییه جک
 — بو قره طاوغکدر سعید افندی سویلدی که — رفعت افندی
 او قره طاوغک بریمورطه سنی ییه جک او سوز — که بن
 سویلیه جک ایدک — بو ایدی نصل آکلادیکز که — بز بوسزی
 سویلیه جک ایدک او شی — که صوره جقسکز — پک طوغریدر
 آکلادم که — پک طوغری برشی صوره جقسکز او پانطالونلر
 — که اجد و محمد افندیلر کییه جکلر ایدی — سیاه دکل بیاض
 ایدی نهدن یلیورسکز که اجد و محمد افندیلر سیاه دکل بیاض
 پانطالون کییه جکلر

59

✓ Ποῦ εἶναι ἡ μαύρη περισκελὶς, ἣν θὰ φορέσω; αὐτὸς ἦτον ὁ
 λόγος, ὃν ἤθελες εἶπει; ποῖα εἶναι ἡ οἰκία, ἣν θ' ἀγοράσῃ; τὸ ὕδωρ,
 ὅπερ θὰ πίνωμεν, εἶναι ψυχρότατον· ἡ γέφυρα, ἣν θὰ διέλθῃτε, εἶναι
 νέα· τὴν ἐπιστολήν, ἣν θὰ γράψωσιν, ἡμεῖς θ' ἀναγνώσωμεν· ἡ
 καθέδρα, ἐφ' ἣς ἐγὼ θὰ καθήσω εἶναι παλαιά· βλέπω τὴν ἀποβα-
 ῖσαν, εἰς τὴν οὐ θὰ ἐξέλθῃς· τὸ δωμάτιον, εἰς ὃ ἐκεῖνος θέλει κατα-

κλιθῇ, εἶναι τοῦτο· τί φοβεῖσθε; δὲν ὑπάρχει τι τὸ φοβερόν (διὰ τὴν
φοβηθῇ τις)· ἡ ὑπόθεσις αὕτη ποῦ θὰ φοβᾷ; τὸ ἀτμόπλοιον εἰς
ποίας ἀποβάθρας θὰ προσεγγίσῃ· ἐκτὸς τῆς ἀποβάθρας τῆς Χαλκη-
δόνας, θὰ προσεγγίσῃ καὶ εἰς τὰς ἀποβάθρας τῆς Χρυσοπόλεως, τοῦ
Κουζγουντζουκίου, καὶ τοῦ Βεηλέρ-θέη· Πότε θὰ ἐξέλθετε νὰ περι-
πατήσητε; τὸ ἑσπέρας εἰς τὰς 11 1/2· πολὺ ἐξώρας δὲν εἶναι; ἐξέρ-
χόμεθα ἐν τέταρτον ἐνωρίτερον· σήμερον τὸ ἀτμόπλοιον τοῦ Ἀρ-
ναούτ-κιοῦ μᾶς ἐπέρασε· τὸ ἡμέτερον ἔμεινεν ὀπίσω· θὰ ἐξέλθω ἔξω·
ἔχω ὀλίγην ἐργασίαν· τὸ ὥρολόγιόν μου πηγαίνει ἐμπρός· γνωρίζω
τῆς οἰκίας ταύτης καὶ τὸ ἐξωτερικὸν καὶ τὸ ἐσωτερικόν· τὸ ἔμπροσθεν
μέρος τῆς οἰκίας πόσων πήχων εἶναι; ποῦ εἶναι ὁ ἐξάδελφός σας (ἐκ
θεῖου πατρὸς); ἔρχεται ὀπισθέν μου· περὶ αὐτοῦ πολλὰ λέγουσι.

60

Ἐφέτος θὰ ἐξέλθω τῆς σχολῆς· ἡ σχολή, ἐξ ἧς ἐφέτος θὰ
ἐξέλθω, εἶναι ἡ Μεγάλη τοῦ Γένους Σχολή· γινώσκετε ὅτι ἐφέτος
θὰ ἐξέλθω τῆς Μεγάλης τοῦ Γένους σχολῆς· θ' ἀνοίξῃς ἐν κατὰστημα
ἐν Ἐμὶν-ὄνοῦ· τὸ κατὰστημα, τὸ ὅποιον θὰ ἀνοίξῃς ἐν Ἐμὶν-ὄνοῦ,
θὰ τὸ ἀνοίξῃς διὰ τὸν ἀδελφόν σου· δὲν ἔχει οὕτως; ἔμαθον ὅτι θὰ
ἀνοίξῃς διὰ τὸν ἀδελφόν σου ἐν κατὰστημα ἐν Ἐμὶν-ὄνοῦ· Ὁ Ρεσίτ
ἐφένδης θὰ στείλῃ τὴν θυγατέρα του Ζεκιέ εἰς τὸ σχολεῖον· τὸ σχο-
λεῖον, εἰς ὃ ὁ Ρεσίτ ἐφένδης θὰ στείλῃ τὴν θυγατέρα του, εἶναι πολὺ
μακρὴν ἐντεῦθεν· ἀκούω ὅτι ὁ Ρεσίτ ἐφένδης θὰ στείλῃ τὴν θυγατέρα
του Ζεκιέ εἰς τὸ σχολεῖον· θὰ σᾶς ἐρωτήσω τοῦτο· τὸ πρᾶγμα, ὅ-
περ θὰ σᾶς ἐρωτήσω, δὲν εἶναι τοῦτο· ἐνόησεν ὅτι θὰ σᾶς ἐρωτήσω·

μεν τοῦτο· θὰ γευματίσητε· εἶναι ἡ ὥρα, καθ' ἣν θὰ γευματίσητε· βλέπομεν ὅτι θὰ γευματίσητε· οἱ ἀδελφοί μου ἐφέτος θὰ μείνωσιν ἐν Μεσαχώρῳ· τὸ μέρος, ἐν ᾧ ἐφέτος θὰ μείνωσιν οἱ ἀδελφοί μου, δὲν εἶναι τὸ Μεσάχωρον, εἶναι ἡ Ξηροκρήνη· νομίζω ὅτι ἐφέτος οἱ ἀδελφοί μου θὰ μείνωσιν ἐν Μεσαχώρῳ.

61

Νομίζω τοῦτο δι' ὑμᾶς ἀγαθόν· τί λέγουσι περὶ ἐμοῦ; οὐδέν· πότε ἀναχωρεῖτε εἰς Βιέννην; τὴν προσεχῇ πέμπτῃ, ἐὰν θέλῃ ὁ Θεός· ὁ υἱός σας μίαν ἡδὴ ὥραν παίζει ἐν τῷ κήπῳ· πότε ἀνεχώρησεν ὁ θεὸς σας (ἐκ πατρός); ἔχει πολὺν καιρὸν; ἔτος ἡδὴ ἔγεινεν ἡ ὄρνις τοῦ γείτονός μας εἶναι μεγαλειτέρα τοῦ ἀλέκτορος τούτου· τὸ ὅν τοῦτο εἶναι ἐκείνης τῆς μαύρης ὄρνιθος· τὸ καλλίτερον φαγητὸν (τῶν φαγητῶν) εἶναι τὸ νωπὸν ὦν (τῶν ὠν). τὸ χειρότερον τῶν ὀπωρικῶν εἶναι τὸ κεράσιον· σὲ εἶδον ἐν τῇ ἄκρᾳ τῆς ἀποβάθρας· τὸ κατάστημα ἡμῶν εἶναι ἐν τῇ ἄκρᾳ τῆς γεφύρας· ἀγαπῶ τὰς ὀρίμους τῶν σταφυλῶν· ὁ λόγιος ἄνθρωπος γίνεται εὐάγωγος· τὸ ὄρθν (τοῦ λόγου) εἰπεῖν εἶναι τοῦτο· ἰδοὺ ἦλθεν ὁ καιρὸς τούτου· τί ἔγεινεν ἡ μάμμη σας; δὲν εἶναι ἐδῶ· πρό τινων ἡμερῶν μετέβη εἰς Χρυσόπολιν παρὰ τῇ ἀδελφῇ αὐτῆς· ἄνθρωποι τινες εἶδον αὐτὴν χθὲς τὴν πρωΐαν κατὰ τὰς δύο καὶ ἡμίσειαν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Καδῆ-κιοῦ μετὰ τοῦ ἐγγόνου της Γεωργίου.

Μέλλων τῆς ἀνάγκης.

Μέλλων τῆς ἀνάγκης: آراملى آراملى-īm, πρέπει νὰ ζητῶ, ἢ νὰ ζητήσω. آراملى آراملى-σην πρέπει νὰ ζητῇς, ἢ νὰ ζητήσης κτλ. (βλ. Γραμ. σ. 80. 1).

Μέλλων τῆς ἀνάγκης παρωχημένος: آراملى آراملى-īm, πρέπει νὰ ζητῶ, ἢ νὰ ζητήσω. آراملى آراملى-κ, πρέπει νὰ ζητῇς, ἢ νὰ ζητήσης κτλ. (βλ. αὐτόθι 2).

§ 168. Ὁ χρόνος οὗτος σημαίνει τὸ δέον, ἢ πρέπον γενέσθαι, ἰσοδυναμεῖ δὲ τοῖς εἰς τέον ρηματικοῖς τῆς ἐλληνικῆς καὶ ἐρμηνεύεται διὰ τοῦ ἀνάγκη, ἢ πρέπει νὰ... π. χ. آراملى آراملى-īm ἀναχωρητέον, ἢ πρέπει ν' ἀναχωρῶ ἢ ν' ἀναχωρήσω (δεῖ ἀναχωρεῖν, ἢ ἀναχωρῆσαι).

Τὸ συνδετικὸν و तिθέμενον εἰς τὸ γ' πρόσωπον τοῦ χρόνου τούτου ἐπιτείνει τὴν ἔννοιαν τοῦ ρήματος π. χ. آراملى آراملى-κ σημαίνει πρέπει νὰ ἔλθῃ (ἐξάπαντος) (βλ. § 129).

دوشك آراملى-κ πίπτειν, ἀ-	قالق آراملى-κ ἐγείρεσθαι
[ναλογεῖν (δοτ.)]	بكلك آراملى-κ περιμέγειν
صايع آراملى-κ ἀριθμεῖν,	شاهان آراملى-κ βασιλικὸς
[μετρᾶν]	با آراملى-κ παῖ μερίδιον
كوجك آراملى-κ δισσα-	كول آراملى-κ ἡμυνη
[ρυσσεῖσθαι (δοτ.)]	ع آراملى-κ ἵς τὸ ἐσωτερικόν, ἐν τὸς

جاپوق τσαπούκ ταχὺς καὶ	طامد ταμλὰ σταγῶν
[ταχέως	قايق καὶκ ἀκάτιον
ياواش γιανθὰς ἡπιος, βραδὺς	دكن τενιζ θάλασσα
[καὶ ἡρέμα, βραδέως	آله آتآ νῆσος
اوافق οὐφάκ λεπτός	بوغاز πωγάζ λαιμός, στενόν,
تقك اوافق تर्फك μικρὰ	[στόμιον, καὶ ὁ Βόσπορος
[πράγματα ἢ οὐώρια	كي كيπὶ ὡς, καθῶς
بادشاہ πατισάχ βασιλεὺς	اولاد ἐβλαττέ τέκνα*
سايد ساجید σια, αἰγίς	سبب σεπέπ αιτία, λόγος

Ἀρτωνυμία ἐπιμεριστική: هر بریز خیر پیریمیژ ἐκάτε-
ρος ἡμῶν هر بریز خیر پیرینیژ ἐκάτερος ὑμῶν هر خیر
پیری ἐκάτερος αὐτῶν.

Ὁρόματα τόπων: بوغاز ایچی ἔτσι τὸ ἐντὸς τοῦ
Βοσπόρου, Κατάστερον بیوک Πρίγκηπος (μεγάλῃ νῆ-
σος) خهکلی Χεῦπέλῃ Χάληκη بورغاز πουργάζ Ἀντιγόνη
قنالی Κηναλῇ Πρώτη.

Ἐκφράσεις: افندمر ἐφέντημηζ ὁ αὐθέντης ἡμῶν, ἡ Α.
Α. Μεγαλειότης τὸ πλήρες افندمر پادشاهمن.

ذات شاهانه ὁ σαχανέ ἡ Α. Μεγαλειότης (κατὰ λέ-
ξιν, τὸ ἄτομον τὸ βασιλικόν).

سايد ساجید σαχάνε ἡ βασιλικὴ αἰγίς, ἥτοι ἡ αἰγίς
τῆς Α. Α. Μεγαλειότητος.

* Ἡ λέξις اولاد τέκνα εἶναι ἀραβικὴ, ἐριθμοῦ πληθυντικοῦ κοινῶς
ἴσως παρ' ὀθωμανοῖς εἶναι ἐν χρήσει πολλάκις, ὡς καὶ ἄλλαι πολλαί,
ἀντὶ ἐνικοῦ. π. χ. اولادم ἐβλαττήμ τέκνον μου (βλ. σ. 14. σημ.).

§ 170. Ἐπαράληψις ἀριθμητικῶν καὶ ὁρομάτων: Τὰ ἀριθμητικὰ διανεμητικὰ ἐπαναλαμβανόμενα σημαίνουσιν ἀκρίθειαν· π. χ. *بر بر پیر پیر* σαΐτῃμ ἀνὰ *ἐν*, ἀνὰ *ἐν* (ἦτοι ἐν πρὸς ἐν) τὰ ἐμέτρησα.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐπαναλαμβάνονται καὶ τὰ οὐσιαστικά· π. χ. *کرم او طه او طه* *قوانی* περιηλθον τὸ μέγαρον δωμάτιον πρὸς δωμάτιον.

Ὑποκοριστικὰ ἐπιθέτων: Ταῦτα γίνονται δια τῆς καταλήξεως *ج* τζά-τζέ· π. χ. *طالعه* τατλη-τζά ὑπόγλυκος· *اکشیه* ἔκσι-τζέ ὑπόξοινος· ἢ διὰ τῆς *مسی* μσῆ ἢ *مترق* μτρέκ καὶ ἐπὶ λεπτοφώνων *مترک* μτρέκ· π. χ. *آجیسی* ἀτζημσῆ, ἢ *آجیترق* ἀτζη-μτρέκ ὑπόπικρος· ἢ διὰ τῆς *جق* τζήκ, καὶ ἐπὶ λεπτοφώνων *جک* τζίκ· π. χ. *قیصه جق* κησσα-τζήκ ὑπόβραχος (βλ. Γραμ. σ. 141. ε').

Διὰ τῆς καταλήξεως *ج* γίνονται καὶ τὰ ἐπιρρηματα ὑποκοριστικά· π. χ. *ارکجه* ἑρκεν-τζέ ὀλίγον ἐνωρίς· *یاواشجه* γιαβασ-τσά ὀλίγον ἡρέμα.

Θέμα

٦٢

یارین صحاحلین ارکن قالملی یم بونی بزه ویرملیسین آی اوغل
بر آزیلی ده اوله یوله چیقملی محمد افندی بر ساعتدر بزی
کوبری باشنده بکیور دوست ایسه کز بو شیرلی اونو تملیسکز
چالشقان چوجقلر درس لرینی کوزلجه او قوملیدرر افندم بوکون

آز قالدی دکره دوشرايدم چو جفلر ايكيشر ايكيشر مکتبه کيد بورلر
 پاره من طقوز بيک طقوز يوز طقسان التي غروش هر بر بزمه قاجر
 غروش دوشر سز قاج کشيسکز التي کشي يز اويله ايسه هر
 بريکزک پايته بيک التي يوز التمش التيشر غروش دوشر باب عالي يي
 قلم کردم طامله طامله کول اولور ابراهيم افندی چابوق
 کوچنير بر آدمدر عارفی افندی بعض اوافق تفک المی ایچون
 چارشويه کيتمش عبدالرحمن بوکون عمو جه سنی کورمک ایچون
 بوزاز ایچنه کيتدی بنده کر یارین کیده جکم

۶۳

بن در سمی او کر نمی ایدم سن اوراده ساعت در تده بول نمی ایدک
 او بزی قلده بکل می ایدی بز سزه باق لی ایدک سز بونی ایو
 دوشون می ایدیکز انلر دکر دن زیاده قورق لی ایدیلر کور کر
 نه قدر در یوز اوقه وار یوق ینه آله کریمدر دیورم دنیاده
 نه وار نه یوق بو آدم وارینی بوغنی طور ونک اوغلنه ویردی
 شرابمز اکشمی در سزی ضعیفجه کور یورم الیغکز بادم

آجیتراق چیقدی سزك الديغكر شمسيه بونك كې دكلدر صفوت
افندی سزك یاشده قوزی كې بر آدمدر مملكتمز كې كوزل یر
یوقدر بو قیز جغز ایچی چوروك بر السا كبیدر بو اوك ایچنده
كیمسه وار میدر دمین بو دكانك ایچندن بریسی چیقدی ده او
بغچه یه كیردی کیم کوردی بن

62

Τοῦτο ἐγὼ πρέπει νὰ γράψω· σὺ εἰς τὸν Βόσπορον σήμερον πρέ-
πει νὰ ὑπάγῃς· ἐκεῖνος ἀπόψε ἐν τῷ χωρίῳ πρέπει νὰ μένῃ· ἡμεῖς
τῷ ἐκ μητρός σὺς θεῖω τοῦτο πρέπει νὰ εἰπωμεν· ὑμεῖς τοῦτο παρὰ
τοῦ Ἰκζὲτ ἐφένδῃ πρέπει νὰ ζητήσητε· ἐκεῖνοι εἰς τὸ πτωχικόν μας
αὔριον πρωτὶ πρέπει νὰ ἔλθωσιν· οἱ ὑπήκοοι πρέπει ν' ἀγαπῶσι τὸν
βασιλέα ὡς ἴδιον αὐτῶν πατέρα· ἡ Α. Μεγαλειότης ὁ αὐθέντης μας
εἶναι ὁ πατὴρ τοῦ ἔθνους καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ κράτους· ὑπὸ τὴν Αὐτο-
κρατορικὴν αὐτοῦ αἰγίδα ἔχομεν ἀλλήλικα σχολεῖα· ἡ μικκύλη αὕτη
τράπεζα τίνος εἶναι; τὸ δωμάτιόν σας δὲν εἶναι πολὺ ψυχρὸν, εἶναι
υπόθερμον· δὲν εἶναι μῆτε ψυχρὸν, μῆτε θερμόν· χθὲς σᾶς ἐζήτησε
ἄνθρωπος τις· ποίου εἶδους ἄνθρωπος (ὁποῖός τις); εἰς κύριος, ὡς ὁ
Ριφὰτ ἐφένδῃς· ἄνθρωποι, ὡς ὑμεῖς, πρέπει νὰ ἐγειρῶνται ἐνωρὶς ἐκ
τῆς κλίνης· ὁ ἄνθρωπος οὗτος πρέπει νὰ ᾗ ἐξαδελφός σας (ἐκ θεοῦ
πρός μητρός)· παιδίον, ὡς ἐγὼ, πρέπει νὰ ἀγαπᾷ τὸν πατέρα καὶ
τὴν μητέρα του· χθὲς τρεῖς ἄνθρωποι, ὡς ἐκεῖνοι, ἐπέδῃσαν τοῦ σι-
δηροδρόμου διὰ νὰ μεταβῶσιν εἰς Βιέννην· ὁ ἡμέτερος κωπηλάτης

εἶναι ἄνθρωπος πολὺ ταχύς· τὸ ἀτμόπλοιον τοῦτο εἶναι πολὺ ταχύ·
ἀναχωρεῖ (ἐγείρεται) ἐκ τῶν νήσων τῇ ἡμισείᾳ ὥρᾳ· ἐντὸς μιᾶς ὥρας
φθάνει εἰς τὴν γέφυραν· εἰς ποίας νήσους προσεγγίζει; εἰς τὴν
Πρίγκηπον, Χάλκην, Ἀντιγόνην καὶ Πρώτην.

63

Ἐπρεπεν ἔν πρὸς ἔν νὰ μετρήσω τὰ μαχαιροπήρουνα· ἔπρεπεν
εἰς ἐξ ἡμῶν ν' ἀναχωρήσῃ· ἔπρεπε νὰ γνωρίζητε ὅτι ἐπώλησα τὴν
οἰκίαν μου· ἔπρεπε νὰ ἐξέλθῃτε εἰς περίπατον· ἔπρεπε νὰ σκεφθῇτε
τοῦτο καλλίτερον· τέκνον μου! τί κάμνεις; ἀγαπητέ μου πάτερ
(πατεράκη μου) δὲν εἶμαι καλὰ· ἀντὶ πόσου ἕκαστον τιμῶνται τὰ
χρυσόμηλα; ἀντὶ δέκα παρὰδων ἕκαστον· περιῆλθον τὸ μέγαρόν
σας δωμάτιον πρὸς δωμάτιον· οἱ μαθηταὶ τῆς σχολῆς ἀνὰ δύο δύο
ἐξῆλθον ὁμοῦ μετὰ τοῦ διδασκάλου των διὰ νὰ περιπατήσωσι· σήμε-
ρον παρ' ὀλίγον τὸ ἀτμόπλοιον τῆς Χαλκηδόνος ἐνῶ ἤρχετο εἰς τὴν
γέφυραν θὰ ἐβούλζετο· δὲν ἔπρεπε νὰ χρεωθῇτε· ὁ κ. Πιερράκης
κατεχρεώθη· ὅλη του ἡ περιουσία (ὅ,τι ἔχει καὶ δὲν ἔχει) θὰ ὑπάγῃ
εἰς τὸ χρέος του· τὰ ρῶδια ταῦτα δὲν εἶναι πολὺ ξοινὰ, εἶναι ὑπό-
γλυκα· τὰ κεράσια ἐκεῖνα εἶναι ὑπόζοινα, ὡς τὰ ἄωρα δαμάσκηνα·
τὸ ὕδωρ τοῦ κήπου σας δὲν εἶναι πολὺ γλυκὺ, εἶναι ὑπόπικρον· δὲν
ὑπάρχει ὕδωρ τόσον γλυκὺ, ὅσον τὸ ὕδωρ τοῦ ἡμετέρου χωρίου· τὸ
ἐπανωφόριον τοῦτο εἶναι ἀρκετὰ μακρόν· χθὲς εἶδον ἐν τῷ γραφείῳ
τοῦ Χαῖρῃ βέη ἕνα τάπητα ἀρκετὰ ὠραῖον· καλέ! τί φωνάζετε;
ὀλίγον ἡρέμα ὁμιλεῖτε.

† ΜΑΘΗΜΑ 32.

Προστακτική—Εὐκτική.

Προστακτική (ἐνεστώς καὶ ἀόριστος): آر ἀρᾶ ζήτει, ἢ ζήτησον· اراسون ἀρα-σὴν ζητεῖτω, ἢ ζητησάτω κτλ. (βλ. Γραμμ. σ. 84).

Εὐκτική (ἐνεστώς καὶ ἀόριστος): آراي ἀραγια-ἡμ رأ ζητῶ, ἢ رأ ζητήσω· آرايسن ἀραγια-σὴν رأ ζητῇς, ἢ رأ ζητήσης κτλ. (βλ. αὐτόθι σ. 82).

Ἡ προστακτική καὶ ἡ εὐκτική τοῦ συνδετικοῦ ἀναπληροῦνται ἐκ τοῦ اولی γίνεσθαι (§ 106)· ὥς اول γενοῦ, ἔσο κτλ. اولسون γενέσθω, ἔστω κτλ. اوله رأ γίνω, رأ آ · اولسن رأ γίνῃς, رأ ἦς κτλ.

§ 171. Ἡ προστακτική εἶναι ἐν χρήσει ὅπου καὶ ἡ ἡμετέρα.

§ 172. Ὅταν ὦσι δύο, ἐκφέρονται ἀσυνδέτως ἐπὶ τὸ ζωηρότερον· ὥς اوله آفندی کیت کامل ὑπαγε, εἰπὲ τῷ **Κιαμηλ** ἐφένδη.

§ 173. Ἡ δευτέρα προστακτική δύναται νὰ ἔχῃ ὥς ἀντικείμενον ἑτέρην τρίτου προσώπου, ἐπέχουσιν θέσιν ἡμετέρου τελικοῦ ἀπκρεμφάτου· ὥς اوله کسون آفندی کیت کامل ὑπαγε, εἰπὲ τῷ **Κιαμηλ** ἐφένδη, ἐλθέτω (νὰ ἔλθῃ).

§ 174. Ἐπὶ τριῶν προστακτικῶν τοῦ αὐτοῦ προσώπου, ἡ δευτέρα λαμβάνει ἐν τέλει τὸν σύνδεσμον و (καὶ)· ὥς کیت برآز و کیت برآز کیت کامل ὑπαγε, ὀλίγον ψῶμι τυρὶ λάβε καὶ ἔλα.

κῆς λαμβάνει καὶ τὸ ἐπιφώνημα کاشکی κέσκει εἶθε· کاشکی
ایدم εἶθε καὶ μετέβαινον· کاشکی دینایه کلیه ایدم εἶθε καὶ μὴ
ἄρχομην εἰς τὸν κόσμον.

2] 'Επὶ προτροπῆς· ὡς کیدم γκίτε-λήμ. ἄγωμεν·
سنی کورم· سنی γκίτε-λήμ. καὶ σὲ ἴδω.

3] 'Επὶ ἐρωτήσεως ἀπορηματικῆς· ὡς کیدم· بن نه یایم نه یایم نه یایم
ἐγὼ τί καὶ κάμω; ποῦ καὶ ὑπάγω; انی سویلیه· بنی ἐγὼ αὐτὸ
καὶ εἶπω (δηλαδὴ τὸ πιστεύεις);

4] 'Επὶ γνῶμης, φρονήματος· ὡς کیدم· بن ساعت اوچده· کیدم
ἐγὼ λέγω καὶ ἔλθω εἰς τὰς τρεῖς.

5] 'Επὶ περιφρονήσεως· ὡς کورقم· سندنی· ἀπὸ σὲ καὶ
φοβηθῶ;

6] Ἀντὶ τελικοῦ ἀπαρεμφάτου ἐκφερομένου διὰ τοῦ
(§ 147)· προηγείται δὲ τότε τῆς εὐκτικῆς ὁ τελι-
κὸς σύνδεσμος ک· καὶ ὥστε, ἴνα· ὡς بو سوزی مخصوص سویلدم
ک· جواب الهم· ک· τὸν λόγον τοῦτον ἐπίτηδες εἶπον ὥστε
καὶ λάθω μίαν ἀπάντησιν (βλ. § 178).

ک· ἐτ-μὲκ πράττειν, ποιεῖν	صفا· σαφὴς ἡδονή, διασκε-
ک· ἐτ-μὲκ (συνώνυμον)	[δασις
ک· σπεύδειν (ταχύν	ک· βελέβ· καὶ εἶν, δε-
[γίνεσθαι	[δόσθω ὅτι
ک· μακρὰ σκοπὸς	ک· κέσκει (κίχσκει) εἶθε
ک· ἄρζου ἐπιθυμία	ک· ἄφριν· ἄφριν· εὐγ·
ک· ζάν· ἰδέα, εἰκασία	ک· ἡ· περὶ ἐντεῦθεν
ک· τερφ· ἐπίσκεψις	ک· ὅτε· ἐκείθεν

کورئورمیسین محمدی βλέπεις (γχιορίορ-μι-σιν) τὸν Μεχμέτ;

Ὡς φαίνεται ἀνωτέρω, ἐν μὲν τῷ πρώτῳ παραδείγματι ἐτέθη τὸ μόριον *ی* ἐν τέλει τοῦ ρήματος, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ μετὰ τὴν ρίζης καὶ τοῦ βοηθητικοῦ περὶ τούτων βλέπει Γραμματικὴν σ. 131 § 113.

§ 178. *Σύνταξις μορίων*: Ὁ τελικὸς σύνδεσμος *ک* (ἵνα, ὥστε) συντάσσεται ἐπὶ μὲν παρόντων πραγμάτων ὀριστικῇ· π. χ. سويلورسين که بونی یايدم که نه سکا تی سوي δαμα ὥστε λέγεις τοῦτο· ἐπὶ δὲ μελλόντων εὐκτικῇ· ὥς سزہ کلدیم که سزہ مخصوص ἐπίτηδες ἤλθοι ἵνα ἐρωτήσω ὑμᾶς· ἢ καὶ προστακτικῇ· ὥς خوشام کسون بو افندی که احد افندی که ایدر میسکز که اجد افندی که *romil-* ζετε καὶ ἔλθῃ (ἄς ἔλθῃ) ἀπόψε ὁ Ἀχμέτ ἐφέρσῃ.

Ἐπὶ τὸ ζωηρότερον παραλείπεται πολλὰκις ὥς کل سکا که بونی سويليم *ی* ἔλθῃ (ἵνα) σοὶ εἴπω καὶ τι.

§ 179. *Σύνθετα ρήματα*: Τὰ ρήματα *ایتم* ἐτ-μέκ καὶ *ایتم* ἐύλε-μέκ ποιεῖν, πράττειν, εἶναι ἐν χρήσει καὶ καθ'ἑαυτὰ· π. χ. ایتم که ایو ایتدک καλὼς ἐπραξας· *الله یزی انسان ایلدی* ὁ Θεὸς ἡμᾶς ἀνθρώπους ἐποίησεν.

Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὁμῶς σχηματίζουσι μετὰ τινος ἀφηρημένου ρηματικοῦ, ἢ ἐνεργητικοῦ καὶ παθητικοῦ ὀνόματος, σύνθετα ρήματα· π. χ.

ایتم که ایو ایتدک, ἢ *εἰκασίαν ποιεῖν*, ἥτοι *romilzein*, εἰ-
κάειν·

ایتم که ایو ایتدک ἐπιθυμῶν ποιεῖν, ἐπιθυμεῖν·

εὐχαριστήμενον ποιεῖν, εὐχαριστεῖν.

Ἐπεὶ δὴ τὰ ῥήματα ταῦτα εἶναι ταῦτόσημα, δύναται
τὸ ἐν νῶ τίθεται ἀντὶ τοῦ ἄλλου· π. χ. ظن ايمك ἢ ظن ايمك
— آرزو ايمك ἢ آرزو ايمك κτλ.

Χάριν σεβασμοῦ, ἢ τιμῆς καὶ φιλοφρονήσεως, ἀντὶ τοῦ
ایمانك και ايمانك τίθεται τὸ بیورمق پورچيوريماک (διατάττειν).
π. γ. آرزو آرزو سورسوسكن انتي آرزو اندوسوسكن επιθυμετε.

Τὸ **تشریف یورمق** ἢ **تشریف ایگک** **τεσρίφ ἐτμἐκ ἢ πουργιουρμάκ**
(ἐπισκέπτεσθαι) ὡς φιλοφρονητικὸν εἶναι ἐν χρήσει μόνον ἐπὶ δ' καὶ
γ' προσώπου· ὡς **تشریف یورمق** **تشریف یورمق** **تشریف یورمق** (τιμῆσατε) τὸν
πτωχικόν μας οἶκον· ἢ **تشریف یورمق** **تشریف یورمق** **تشریف یورمق** (τιμῆσατε) τὸν πτω-
χικόν μου οἶκον. Δὲν λέγεται δὲ καὶ ἐπὶ α' προσώπου, ἥτοι **دولتخانه کزی**
تشریف یورمق **تشریف یورمق** **تشریف یورمق** (θὰ τιμῆσω) τὴν οἰκίαν σας, διότι
τοῦτο εἶναι ἐγωῦστικόν καὶ ἀπᾶρδει εἰς τὴν μετριοφροσύνην.

Θέμα.

72

سنى چاغريورم بكا باق شوقدى اورايه وير سزكىدك نورى
قالسون بونى ايوجه دوشونسونلر پك ايو ايتديكز بن فناهى
ايتدم افندم! آرزوكز نه در نه آرزو ايديورسكز رفعت افندى
كلسونمى خسته نه يلسون او سزى ممنون ايتكه باقيور براز

چابوق اولکز ایشم وار سزی ایکی ساعتدر بکلیورم برآز
اوتیه کیدورمیسکز بریه کل انلر سویلدکارینی ایدوشونشلمی
بن بونی اونودرمییم فقیرخانهیه کلکز اوتوریکز یکز ایچیکز
صفاکزه باقکز مصطفی کیفنه باقیور دوشونه جک نه سی وار
یارین ارکنجه تشریف ایدرمیسکز بو آخشام بزه کلورمیسین سکا
بر سوزم وار یارین خسته کز ایدو اولور انشاءآله آله ویرسون

۶۵

ارکن یاتدم که یارین ارکن قالقهیم بن سکا برشی سویلدیمی که
کوجنیورسین ظن ایدرمیسین که صفوت افندی کبی بر ذات بونی
سویلسون بوکانه دیه لم یارین سزه کله لمی بیوریکز سزی بکارم
بونی مخصوص سویلدیکز که بک افندیلر کوجنسولر سزه برقدح
صغوق صوویره یممی بنده کزی نمون ایدرسکز هفته ده ایکی کره
اولسون ترجهیه چالش هایدی چابوق اول باشلا باقهیم کوزکی
درت آچ درسکه چالش آله ویره ده ایش بویه اوله ذکی
افندی قنغیسی اوتیه کی می در بریکی می بوکولک اوتیه سنده نه وار
دکز وار بن اوتیه کینک بریکینک سوزینه قولاق ویررمییم

Ἀχμέε! ὕπαγε, ἀγόρασόν μοι ὀλίγον τυρὸν καὶ ἄρτον· ὕπαγε-
 τε, εἶπατε τῷ Ἰβραήμ ἐφένδῃ νὰ (ἄς) ἀναχωρήσῃ· εἶπε τῷ Γιουσοῦφ
 ἐφένδῃ νὰ (ἄς) ἐξέλθῃ ὀλίγον· ἔχω ἓνα λόγον πρὸς αὐτόν· ὕστερον
 πάλιν εἰσέρχεται ἐντός· φάγετε τοῦτο τὸ μῆλον· ἴδετε πόσον γλυκὺ
 εἶναι· στάθῃτε, περιμείνκατέ μοι ὀλίγον· καθήσατε ἐκεῖ μετ' ὀλίγον
 ἔρχομαι· κάλλιστα· γενέσθω ἐκεῖνο τὸ ὅποῖον εἶπες· Νουρῆ! ὕπαγε,
 εὐρε τὸν Σεθιέτ ἐφένδῃ, ἐρώτησον πότε θὰ ἔλθῃ εἰς ἡμᾶς· εἶπε, ὁ
 κύριοι τώρα ἄς ἀναχωρήσωσιν, αὐριοῖν εἰς τὰς τρεῖς ἄς ἔλθωσιν· ἐγὼ
 νὰ μένω; τί νὰ γίνω; οὐχὶ καὶ σὺ ἄπελθε· τὴν ὥραν ταύτην ποῦ
 νὰ ὑπάγω; τίνα νὰ εὐρω; τί νὰ εἶπω; ἐπίτηδες ἦλθον ἐνωρίς διὰ
 νὰ σὲ εὐρω ἐν τῇ οἰκίᾳ· πῶς ὀλίγον· ἰδὲ πόσον ψυχρὸν εἶναι· ἄς
 καταγίνῃται εἰς τὰ μαθήματά του διὰ νὰ μάθῃ καὶ τι· νομίζει ἐξυ-
 τὸν μικρόν· νέος δεκαεῖς ἔτῳν μικρὸς εἶναι; καὶ μικρὸς ἔστω, πάλιν
 πρέπει νὰ παύσῃ; ἐπίτηδες ἐρωτήσατε διὰ ν' ἀκούσῃτε τὸν λόγον
 τοῦτον ἀπὸ τοῦ στόματός του· δεῦτε εἰσέλθωμεν εἰς τὸν ἰκῆπον τοῦ-
 τον· ὕπαγετε ὀλίγον πρὸς τὰ ἐκεῖ· ἄς ἔλθωσιν ὀλίγον ἐντεῦθεν
 αὐριοῖν, ἂν θέλῃ ὁ Θεὸς, θὰ εἶναι καλὸς καιρὸς· ὁ Θεὸς νὰ δώσῃ, νὰ
 γένῃ ἐκεῖνο τὸ ὅποῖον λέγετε· ἐγὼ νὰ ἐξέλθω; ἡμεῖς νὰ εἰπω-
 μεν; ἐγὼ αὐτὸ νὰ εἶπω; εἶθε νὰ ὑπήγαινον χθὲς ἐκεῖ· εἶθε νὰ ἐ-
 βρεχε χθὲς· εἶθε νὰ ἔλεγεσ τοῦτο· ἐλθὲ νὰ σοι δώσω καὶ τι· ἐξελ-
 θε σὺ, νὰ εἰσέλθωμεν ἡμεῖς· νομίζετε, ὁ Σαῖτ ἐφένδῃ αὐριοῖν νὰ
 μᾶς ἐπισκεφθῇ; βλέπω ὅτι ἤρχισατε πάλιν νὰ ἀναγινώσκητε τουρ-
 κικά· ἐγὼ ἀνέκαθεν ἀγαπῶ τὴν γλῶσσαν ταύτην· τέκνον μου!

ἔσο ἐπιμελέε· φοβοῦ τὸν Θεόν· ἀγάπα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα σου· πρέπει νὰ μελετῶμεν τὰ μαθήματά μας, ὥστε ὁ διδάσκαλος νὰ λέγῃ ἡμῖν εὖγε· πρέπει καὶ ἡμεῖς νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Μετρίτου βέη, ὥστε καὶ ἐκεῖνος νὰ ἔλθῃ εἰς ἡμᾶς.

65

I- Ἐγὼ τί θέλω; θέλω τίποτε; σὺ ποῦ ὑπάγεις; σὺ θὰ ὑπάγεις; ἐκεῖνος διατὶ γελᾷ; ἐκεῖνος γελᾷ; ἡμεῖς τίνα ἤρωτήσαμεν; ἡμεῖς ἤρωτήσαμεν; ὑμεῖς πότε θὰ μελετήσῃτε; ὑμεῖς θὰ μελετήσῃτε; ἐκεῖνοι ποῖον παῖδα εἶχον ζητήσῃ; ἐκεῖνοι εἶχον ζητήσῃ κα-
νένα; ἐγὼ πότε σᾶς ἔκραξα; σᾶς ἔκραξα; σὺ διατὶ περιέμεινας; περιέμεινας ἡμᾶς; ὁ Ἰσμαὴλ ἐφένδῃς τίνα ἐφοβήθη; ἐφοβήθη κα-
νένα; ἡμεῖς τίνα ἐσκέφθημεν; ἡμεῖς ἐσκέφθημεν τοῦτο; ὑμεῖς ποῖον σιδηρόδρομον εἶδετε; τὸν σιδηρόδρομον τῆς Ἀντολῆς, ἢ τὸν τῆς Εὐρωπαϊκῆς τουρκίας; ὑμεῖς εἶδετε τὴν Βιέννην; ἐκεῖνοι τί ἐ-
νόησαν; ἐνόησαν τίποτε; πολὺ κακῶς ἐποίησατε· τί εἶναι ἐκεῖνο ὅπερ ἐπράξαμεν; ὁ Μαχμουτ ἐφέντης ἐπιθυμεῖ νὰ σᾶς ἴδῃ· κατα-
γίνεσθε εἰς τὰ μαθήματά σας· ἐστὲ ἔτοιμος· ἰδοὺ! ἐκεῖνο τὸ ὅποῖον ἐπιθυμῶ εἶναι τοῦτο· τί νομίζετε; εἶναι τὰ πάντα (πᾶν πρᾶγμα) ἔτοιμα; ἐπίτηδες ἐρωτῶ, νὰ ἴδωμεν τί θὰ εἰπώσιν· ἢ κ. Λατρηφὲ δὲν εἶναι γυνὴ δίδουσα προσοχὴν εἰς τοὺς λόγους τοῦ μὲν καὶ δέ· ὁ Χουσονῆ ἐφένδῃς εἶναι ἄνθρωπος ὅστις κυττάζει τὴν διασκεδασίν του· ἢ Α. Μεγαλειότης, ὁ Αὐθέντης μας, αὐριοῦν θὰ ἐπισκεφθῇ τὴν σχολὴν ἡμῶν· τοῦτο ἀνέκαθεν οὕτω γινώσκω· λέγω καὶ ὑμᾶς νὰ παραλάβω ὁμοῦ·
ἔρχεσθε; H.

1897

1901

Ἡμεῖς ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει λέγομεν τὸν εἶδον, τὴν εἶδον, κτλ. ἐνῶ ἐν τῇ Τουρκικῇ ἡ ἀντωνυμία αὐτὸν, αὐτὴν, αὐτὸ, εἶναι περιττή.

§ 182. Παράλειψις γενικῆς κτητικῆς ἢ σχετικῆς: Καθὼς παραλείπεται συνήθως παρ' ἡμῖν ἐκ τῆς δευτέρας προτάσεως ἡ γενικὴ κτητικὴ ἢ σχετικὴ, ὡς ἐξυπονοουμένη ἐκ τῆς ἀμέσως προηγούμενης, οὕτω παραλείπεται καὶ ἐν τῇ ὀθωμανικῇ.

Ἐν τοιαύτῃ ὁμῶς περιπτώσει τὸ ὄνομα ὅπερ συντακτικῶς ἀναφέρεται εἰς τὴν ἐξυπονοουμένην γενικὴν λαμβάνει οὐχ ἥττον ἐν τῇ τουρκικῇ τὴν καταληκτικὴν κτητικὴν ἀντωνυμίαν κατὰ τὸν κανόνα (§ 32), ἡ δὲ ἀντωνυμία αὕτη ἐξηγεῖται παρ' ἡμῖν κτητικῶς ἢ καὶ διαιρετικῶς (§ 55). π. χ.

او اوزومدن ييدىكى *ἐξ ἐκείνων τῶν σταφυλῶν ἐφάγετε;*
 ۋر آيينى بن يدم ۋر آيينى ده ۋر چوققره وىدم *ἐν ὀλίγοις αὐτῶν*
 (δηλ. τῶν σταφυλῶν اوزومك) *ἐγὼ ἔφαγον, καὶ ἐν ὀλίγοις*
αὐτῶν τοῖς παισὶ τούτοις ἔδωκα.

او کومور قاجهر *ὁ ἀνθραξ εἰς τὰ πόσα εἶναι; ἤτοι οἱ*
ἀνθρακες πόσον τιμῶνται; قرق بش غروشه
ἐκατὸν ὀκκάδες αὐτῶν (δηλ. τῶν ἀνθράκων کومورک) *πρὸς*
τεσσαράκοντα πέντε γρόσια.

§ 183. Ὑπαρκτικόν: Ἐκ τῆς συνθέτου ἀναφορικῆς μετοχῆς τοῦ ἀορίστου (§ 139) καὶ τοῦ ὑπαρκτικοῦ وار (ὑπάρχει) ἢ τοῦ ἀποφατικοῦ يوق (δὲν ὑπάρχει) σχηματίζεται

περιφραστικός ἀόριστος, ἢ παρκαίμενος· π. χ. *وار كوديك*
كيتديك γκιρτθ-γιδμ βάρ ἔχω ἴδει, ἢ εἰδόν ποτε· *يوقدر*
γκιττιγίμ γιόκτουρ δὲν ἔχω ὑπάγει, δὲν ὑπῆγόν ποτε.

Ἐκ δὲ τῆς συνθέτου ἀναφορικῆς μετοχῆς τοῦ μέλ-
 λοντος (§ 157) καὶ τῶν αὐτῶν λέξεων *وار* σχημα-
 τίζεται ἐπίσης περιφραστικός μέλλων· π. χ. *كله جكري وار*
ايسه ἐὰν μέλλωσι καὶ ἔλλωσι (ἐλθεῖν), ἔχουσι
καὶ ἰδωσι (ἰδεῖν)· *يوق* آدم δὲν ἔχει καὶ γίνῃ *آر-*
θρωπος, ἦτοι δὲν θὰ γίνῃ ποτὲ ἄνθρωπος.

Τὸ καὶ *يوق* μετὰ τοῦ μέλλοντος ἰσοδυναμοῦσιν οὗ-
 τω τῷ ἡμετέρῳ ἔχειν μετ' ἀπαρεμφάτου· π. χ.

وار ἄλκτζαγῆμ βάρ, ἔχω λαβεῖν (νὰ λάβω).

ديجكك يوق τεγετζεγίν γιόκ οὐκ ἔχεις εἰπεῖν, ἦτοι
 δὲν ἔχεις καὶ εἰπεῖν (ἀντίρρῃσιν).

§ 184. *Σύνταξις ῥήματος*: Τὸ *الجم* συντάσσεται τῇ
 προθέσει *د* π. χ. *وار* *سند* *اون* *عد* *ليرا* *الجم* *وار*
 τὸν ἀριθμὸν *λίραι* λαβεῖν μου ὑπάρχουσι, ἦτοι ἔχω λα-
 βεῖν παρὰ σοῦ δεκα λίρας.

Ἀντὶ ἀπλῆς προθέσεως, τίθεται πολλακίς καὶ ἡ λέξις
ذمت ζιμμέτ (ὀφειλῇ, χρέος) μετ' ἀναλόγου καταληκτικῆς
 κτητικῆς ἀντωνυμίας· π. χ. *محمد افنديك* ذمت *دوت* *يوز* *غروش*
وار *الجم* ἔχω λαβεῖν παρὰ τοῦ *Μεχμέτ* ἐφένδη (κατὰ λέ-
 ξιν, ἐν τῇ ὀφειλῇ τοῦ ...) τετρακόσια γρόσια.

نه ديه ايدم اوله مي ديه ايدم آله ويره ایدی ده یاغور یاغه
 ایدی انک پاره سی اوله ایدی بر خانه الور ایدی بونی دوشونه
 ایدیکز سویلر ایدیکز دکنزه کیره ایدی اشتها سی اولور ایدی
 قارنکز آج اوله ایدی یر ایدیکز دکلی ییه جکری اوله ایدی
 بزه بر لقمه اتمک ویرلر ایدی صوسنر اوله ایدم بوراده صو
 وار ایچر ایدم ایش بویه اوله ایدی پک قولای ایدی او می
 صاتارم آلورمیسین آلورم او بالقدن یرمیسکنر بر آزینی ویره یممی
 سزه بجه مزدن بر قاج دانه قابسی کتیردم افندم! بزم بجه ده
 اعلاسی بولنور آرسلان کوردیککز وار می خیر! کوردیکم یوق
 پارسه کبتدیککز وار می بو دفعه ایله اوج اولور خیر الدین
 افندیده قاج غروش آله جفکز وار انده بر آله جفم یوق اما صفوت
 افندینک ذمتنده یک بوقدر غروش آله جفم وار اویقوم اوله ایدی
 بوراده یتاق وار یاتار ایدم

محمد افنديك مخدومنه بر سوز سويلديكزمى محمد افنديك مخدومنه
 سويلديككز سوز پك طوغريد بر كون عربه ايله بك اوغلنه
 چيقه لم عربه ايله بك اوغلنه چيقه جغمز كون سزه خبر ويرم
 محمود افندى قؤاد افنديك ذمتنده بشيك غروش آله جغى واردر
 محمود افنديك قؤاد افندى يه ويردىكى بشيك غروش كندوسنك
 دكل ايمش قارىسى نوريه خانمك ايمش بوكا بر ديه جككز وارمى
 بر ديه جكم يوق سايه شاهانه ده بو سنه بزم مملكتنده بيوك بر
 مكتب اولدى ذات شاهانه مكتبلى پك چوق سورل ممالك
 شاهانه نك الك اوراق كويلرنده دخى مكتبلر واردر افندمز كيجه
 كوندوز دولت عليه سنك و تبعه سنك خيرينى دوشنور بيوك
 بر پادشاهدر تبعه دخى كنديلرينى پدرلى كى سورل

Νὰ εἶχον χρήματα, σὰς ἔδιδον· νὰ ἐδίψας, σο! ἔδιδον ἐν ποτή-
 ριον ὕδατος· νὰ ἐπείνα, ἔτρωγε· νὰ ἐνυστάζομεν, κατεκλινόμεθα·
 νὰ ἐμελεῖατε τὰ μαθήματά σας, τὰ ἐμανθάνετε· νὰ ἐσκέπτοντο

τοῦτο, ἤρχοντο ἀπόψε· τί νὰ ἔκαμνον; ποῦ νὰ ἐπήγαινον; τί νὰ ἔλεγον; νὰ ἡρχόμην καὶ ἐγώ! νὰ ἐπήγαινες καὶ σὺ ἐκεῖ! νὰ ἔμε-
νεν ὁ Ὅσμαν βέγες ἐκεῖ καλὸν ἐγένετο· νὰ ἐγινώσκομεν ὅτι μᾶς πε-
ριεμένετε, ἡρχόμεθα, σᾶς εὐρίσκομεν· νὰ ἀνεχωρεῖτε χθὲς ἑσπέρας,
ἐφθάνετε· νὰ ἐκάθηντο ἐκεῖ, εὐκολον ἦτο· δὲν ἤκουσά ποτε τοιοῦ-
τον λόγον· εἰδὲς ποτε τοιοῦτον ζῶον; ἔπιε ποτε τοιοῦτον οἶνον;
ποτὲ δὲν ἐφάγομεν τοιοῦτον ἄρτον; ἡγοράσατέ ποτε τοιαῦτα βερύ-
κοκκα; ποτὲ δὲν ἔφερες εἰς τὴν οἰκίαν τοιαύτας σταφυλάς· φίλε
μου! νὰ σοὶ εἶπω κάτι τι; δὲν εἶσαι διὰ νὰ γείνης ἄνθρωπος· ἐὰν
μέλλητε νὰ ἔλθητε, ἔχετε νὰ ἴδῃτε· ἐὰν ἔχητε καὶ εἰς τοῦτο νὰ εἴ-
πητέ τι, εἶπατε· εἰς τοῦτο δὲν ἔχω τί νὰ εἶπω· ὁ Σουλεϊμὰν ἐφέν-
δης ποτὲ δὲν ἦλθεν εἰς ἡμᾶς· ἔχω νὰ λαμβάνω παρ' αὐτοῦ τρεῖς χι-
λιάδας γροσίων· πόσα ἔχετε νὰ λαμβάνητε παρὰ τοῦ Χασὰν ἐφένδῃ·
παρ' αὐτοῦ δὲν ἔχω τίποτε νὰ λαμβάνω, ἀλλὰ παρὰ τοῦ Νουρῆ ἐφένδῃ
ἔχω λαμβάνειν δύο καὶ ἡμίσειαν χιλιάδας γροσίων· νὰ εἶχον νὰ λαμ-
βάνω παρὰ τοῦ Νουρῆ ἐφένδῃ, τὸ ἔλεγον.

67

Ἐπώλησα τὸ ὠρολόγιόν μου τῷ Ριφᾶτ ἐφένδῃ· τὸ ὠρολόγιον,
ὅπερ ἐπώλησατε τῷ Ριφᾶτ ἐφένδῃ, χρυσοῦν ἦτο ἢ ἀργυροῦν; ἔχετε
νὰ λαμβάνητέ τι παρὰ τοῦ Ριφᾶτ ἐφένδῃ; ἤκουσα ὅτι τὴν πρῶταν
ταύτην ἀναχωρεῖτε διὰ τοῦ σιδηροδρόμου εἰς Βιέννην· τὴν εἰδησιν
ταύτην μοι ἔδωκεν ὁ υἱὸς τοῦ γείτονος ὡμῶν Σεβκέτ βέη· ὁ σιδηρό-
δρομος τῆς Βιέννης εἶναι ὁ ταχύτερος σιδηρόδρομος τοῦ κόσμου· ἡ
πρῶτα αὕτη εἶναι ἡ γλυκυτέρη πρῶτα τοῦ ἔαρος· ἡ Βιέννη εἶναι πρῶ-

τεύουσα τῆς Αὐστρίας, ἔχει τρία ἑκατομμύρια κατοίκων· ὁ κῆπος, εἰς ὃν εἰσῆλθομεν, εἶναι ὁ ὠραιότερος κῆπος τῆς πόλεως ταύτης· νομιζώ ὅτι εἶναι τοῦ θεοῦ σας, δὲν ἔχει οὕτως; ἐπώλητα τῷ υἱῷ τῆς Αὐτοῦ Ἐξοχότητος τοῦ Ἀρηφῆ παστὴ μίαν δωδεκάδα ρινομάκτρων ἀντὶ τριῶν λινῶν· ἡ Α. Ε. ὁ Ἀριφῆ παστὴς εἶναι, λέγουσι, πλουσιώτατος ἄνθρωπος· ἡ δωδεκάς τῶν ρινομάκτρων, ἣν ἐπώλητα τῷ υἱῷ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀριφῆ παστὴ, ἦτο λινῆ, δὲν ἦτο βαμδίακερά· εἶδετε τὸν Σαῖτ ἐφένδην; τὸν εἶδον· ποῦ τὸν εἶδετε; τὸν εἶδον ἐν Γαλατῶν· εὗρετε τὸ φέσιόν σας; τὸ εὔρον· ποῦ τὸ εὗρετε. τὸ εὔρον ἐν τῷ κήπῳ· ἔφερχ ἐκ τοῦ κήπου ἥπια· εἶδετε καὶ εἰς ἐμὲ μερικά; ἐφάγετε ἐκ τοῦ τυροῦ τούτου; ἔφαγον ὀλίγον τι (ἐξ αὐτοῦ)· σᾶς ἔφερα οἶνον· ἡμεῖς ἔχομεν τὸν καλλίτερον (αὐτοῦ)· σήμερον ἐν τῇ ἀγορᾷ πόσου τιμῶνται (εἶναι) οἱ ἰλῆς; ἡ ὀκκῆ (αὐτῶν) τριῶν γροσίων· πόσους ἀδελφούς ἔχετε; ἔχω πέντε ἀδελφούς· οἱ δύο (ἐξ αὐτῶν) εἶναι ἐνταῦθα· οἱ τρεῖς (αὐτῶν) εἶναι ἐν Παρισίοις.

ΜΑΘΗΜΑ 34.

Ἀπαρέμφατος.

(βλ. Γραμ. σ. 85).

Κυρίως ἀπαρέμφατος: آرامق ἄρα-μᾶκ ζητεῖν.

Ὀροματική » آرامه ἄρα-μᾶ } τὸ ζητεῖν ἢ ζητήσας
آرامقلق ἄρα-μακλήκ }

§ 185. Ὡς ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἐλληνικῇ, οὕτω καὶ ἐν τῇ ὁθωμανικῇ ἡ ἀπαρέμφατος χρησιμεύει ὡς ὑποκείμενον, κατη-

γορούμενον, ἀντικείμενον, γενική κτητική ἢ σχετική, ὅρος συγκρίσεως, ἄλλαις λέξεσιν εἶναι ἐν χρήσει ὡς ὄνομα.

1] Ὡς ὑποκείμενον· ἐπὶ μὲν ἄοριστίς, ἦτοι ὅπου ἐν τῇ νεοελληνικῇ ἀναλύεται ἡ ἀπαρέμφατος διὰ τοῦ τις, καὶ ὑποτακτικῆς, ἐν τῇ ὀθωμανικῇ εἶναι ἐν χρήσει ἡ κυρίως ἀπαρέμφατος· π. χ.

صباحين ارکن قالقم صحتہ يك فائدہ ليدر
νὰ ἐγείρηται τις) τὴν πρωτὰν ἐνώρις εἶναι ὑγεινότατον.

Ἐπὶ δὲ ὠρισμένου προσώπου, ἦτοι ἐγὼ, σὺ κλπ. εἶναι ἐν χρήσει ἡ ὀνομαστική, συνοδευομένη ὑπ' ἀναλόγου καταληκτικῆς κτητικῆς ἀντωνυμίας· π. χ.

تو آپلثئر مے (گیتمے-م
ἢ γκίτμεκλιγ-ιμ τὸ ν' ἀπέλθω ἐγὼ) ἐδέησε.

تو آپلثئر سے (گیتمے-ن
γκίτμεκλιγ-ιν τὸ ν' ἀπέλθης σὺ) ἐδέησε.

2] Ὡς κατηγορούμενον· ἐπὶ μὲν ταύτοπροσωπίας εἶναι ἐν χρήσει ἡ κυρίως ἀπαρέμφατος π. χ.

آچمےت اچد افندینک نیقی ویاہیہ کیتکدر
ἐφένθη εἶναι τὸ μεταβῆναι (νὰ μεταβῇ) εἰς Βιέννην.

Ἐπὶ δ' ἑτεροπροσωπίας ἡ ὀνομαστική· π. χ.

آچمےت اچد افندینک ویاہیہ کیتسیدر
ἐὰν δι' ἡμᾶς ὑπάρχη τι καλόν, τοῦτο εἶναι τὸ μεταβῆναι (γκίτμε-σὶ τὸ νὰ μεταβῇ) τὸν Ἀχμέτ ἐφένθη εἰς Βιέννην.

3] Ὡς ἀντικείμενον· ἐπὶ μὲν ταύτοπροσωπίας τίθεται ἡ κυρίως ἀπαρέμφατος, ἢ ἡ ὀνομαστική· π. χ.

سورم (ή) او قومى (ή) αναπῶ αναγινώσκειν (ν' αναγινώσκω, ή τὸ ἀναγινώσκειν, τήν ἀνάγνωσιν).

Ἐπὶ δ' ἑτεροπροσωπίας, ή ὀνομαστική λαμβάνουσα ἀνάλογον πρὸς τὸ πρόσωπον καταληκτικὴν κτητικὴν ἀνωθυμίζαν· π. χ.

استمθω r' αναγνώσητε (ἀναγνώσαι ὑμεῖς).

4] Ὡς γενική σχετική ή κυρίως, ή ή ὀνομαστική· π. χ.

او كركك يولى بودر ή او كركك يولى بودر ή ὁδὸς τοῦ μαθεῖν (τοῦ νὰ μάθῃ τις) εἶναι αὐτῇ.

Ἡ κυρίως ἀπαρέμφατος δὲν ἀπαντᾷ κατὰ γενικὴν (βλ. Γραμ. σ. 85 § 76), ἥτοι δὲν λέγεται او كركك ὁ γρενμε-γίν· διὸ ἐν τοιαύτῃ θίσει ή ὀνομαστική او كركك ὁ γρενμε-γίν ἐπέχει θέσιν γενικῆς.

Ἐπὶ δὲ ὠρισμένου ὑποκειμένου εἶναι ἐν γρήσει ή ὀνομαστική μετ' ἀναλόγου καταληκτικῆς ἀνωθυμίας.

5] Ὡς ὅρος συγκρίσεως· π. χ.

يازمق او قومدن دها زوردر (τὸ νὰ γράφῃ τις) εἶναι δυσκολώτερον τοῦ ἀναγινώσκειν.

او قومق يازمق قدر زور دكلدر δὲν εἶναι ὅσῳ τὸ γράφειν δύσκολον, ἥτοι τόσῳ δύσκολον ὅσῳ τὸ γράφειν.

§ 186. Εἰδικὸν ἀπαρέμφατον : Εἶδομεν ὅτι ὡς εἰδικὸν ἀπαρέμφατον ἐν τῇ ὀθωμανικῇ χρησημεύει ή ἐκ τοῦ ἀορίστου (§ 118) ή τοῦ μέλλοντος (§ 162) σύνθετος ἀναφορικὴ μετοχή· καθὼς δ' ή ἀπαρέμφατος, οὕτω καὶ τὸ εἰδικὸν

ἀπαρέμφτον χρησιμεύει ὡς ὑποκείμενον, ἀντικείμενον
καὶ γενικὴ κτητική· π. χ.

1] Ὑποκείμενον: حميمدر پارسه کیتدیکنز ἀληθὲς εἶναι
ὅτι μετέσθητε (γχιττιγινιζ) εἰς Παρισίους;

2] Ἀντικείμενον: پارسه کیده جککزی خبر الدم
θα μεταβῇτε (γχιτετζεγινιζ-ι) εἰς Παρισίους.

3] Γενικὴ σχετική: وارمیدر اصلی پارسه کیده جککزی τοῦ ὅτι
θα μεταβῇτε (γχιττιγινιζ-ιν) εἰς Παρισίους ὑπόστασις δ-
πάρχει; ἤτοι εἶναι ἀληθὲς ὅτι κτλ.

Θέμα.

٦٨

هر کون صباحین بر قدح صفوق صو ایچمک صحتہ پک فائدہ لی

ایمش صباحین بر قدح صفوق صو ایچمککم ایو دکل ایمش

سوت المقلغک فنا دکل بونی سویله سی بزجه پک ایو اولدی

اورایه کیتهمز سزجه لازم دکل ایمش بونی ویرمه کر بنجه ایو

دکلدر بورایه کلری سنجه لازم دکلدر بعم آرزوم سزی

منون ایتمکدر سنک آرزوک البته بزه ایولک ایتمکدر پدرک

بر آرزوسی وارایسه اوده سزی حالکزدن خشنود کورمکدر

بزم بر آرزومز وار ايسه اوده سزك ايشلركك ابو كيتديكني
 كورمكدر انلك آرزوسى البته ابي خبرمزي المقدن بشقه برشى
 دكلدر بوني ياپديغم يالاندر بوني ياپديغمي كيم سويليور
 بوني ياپديغمك سبيني بيلورميسكز بوني ياپديگزدن خبرم يوقدر

٦٩

ترجه اوكرنمي آرزو ايديورم محمد افندي پاره قزانغه باقيور
 پدرم فرانسزجه اوكرنمكلكمي پك زياده آرزو ايليور ذات عاليكز
 اوغلم بنده كرك نه ياپمسنى آرزو بيوريورسكز تركه يي اوكرنمك
 رومجه يي اوكرنمك قدر كوج دكلدر پاره المق پاره ويرمكدن
 البته دها طاتليدر ايسته فرانسزجه اوكرنمك يولى بو ديديكم
 بولدر بوسوزى سويلديككز طوغرومى بوسوزى سويلديككزى
 ايشيتدم بوني سويلديككزه اينانورمى يم بن بوني سويلديككز
 سبني نه در بزي يارين چاغره جقلرى صحيمى بزي چاغره جقلريني
 كيمدن اوكرنديكز بزي چاغره جقلرينك خبرى طوغرى دكلدر
 بزي يارين اورايه چاغره جقلرندن قورقارم

68

Τὸ μαθεῖν (τὸ νὰ μάθῃ τις) τὴν τουρκικὴν γλῶσσαν δὲν εἶναι
 δύσκολον· τὸ νὰ μάθῃ τὴν τουρκικὴν ἐγένετο καλόν· τὸ νὰ μάθῃς
 τὴν γαλλικὴν δὲν ἦτο κακόν· τὸ νὰ μάθῃ τὴν ἀγγλικὴν ἦτο ὠφέλι-
 μον· τὸ νὰ μάθωμεν τὴν ἄρμενικὴν ἐγένετο καλόν· τὸ νὰ μάθῃτε
 τὴν ἑλληνικὴν δὲν ἦτο κακόν· τὸ νὰ μάθωσι τὴν γερμανικὴν ἦτο
 ὠφελιμιώτατον· εἶναι ἀληθές ὅτι ἔμαθον τὴν τουρκικὴν· εἶναι ἀλη-
 θές ὅτι ἔμαθες τὴν γαλλικὴν; εἶναι ἀληθές ὅτι θὰ μάθῃ τὴν ἀγγλι-
 κήν; εἶναι ἀληθές ὅτι θὰ μάθωμεν τὴν γερμανικὴν; εἶναι ἀληθές
 ὅτι ἐμάθετε τὴν ἄρμενικὴν; εἶναι ἀληθές ὅτι θὰ μάθωσι δύο γλῶσ-
 σας; ὁ σκοπός μου εἶναι νὰ μάθῃ (τὸ μαθεῖν) τὴν τουρκικὴν· ὁ
 σκοπός σου εἶναι νὰ μάθῃς (τὸ μαθεῖν) τὴν γαλλικὴν; ὁ σκοπός του
 εἶναι νὰ μάθῃ τὴν ἀγγλικὴν; ἐν ἡμεῖς ἔχωμεν σκοπὸν τινα, οὗτος
 εἶναι νὰ μάθῃτε τὴν τουρκικὴν· ἐὰν ὁμοῖς ἔχητε σκοπὸν τινα, οὗτος
 εἶναι νὰ μάθωμεν τὴν γαλλικὴν; ἐὰν ἔχωσιν ἑκαῖνοι σκοπὸν τινα,
 οὗτος εἶναι νὰ μάθωμεν καλῶς τὴν ἀγγλικὴν· θέλω νὰ μάθῃ (μα-
 θεῖν) τὴν τουρκικὴν· θέλω νὰ μάθῃς (μαθεῖν) τὴν γαλλικὴν· θέλει
 νὰ μάθῃ τὴν ἀγγλικὴν· θέλει νὰ μάθωμεν τὴν ἄρμενικὴν· θέλετε
 νὰ μάθῃτε τὴν ἑλληνικὴν· θέλετε νὰ μάθωσι τὴν ἐβραϊκὴν· θέλω*

* Τὸ *استیورم* ἰστεμεν *θέλει* ἐν τῇ τουρκικῇ συντάσσεται οὐ μόνον
 τελικῶ, ἀλλὰ καὶ εἰδικῶ ἀπαρεμφάτω· π. χ. *ترکجه اوکرندیککی استیورم*
θέλω νὰ μάθῃς (ὅτι μάθῃς) τὴν τουρκικὴν.

νὰ μάθῃς τὴν τουρκικὴν· θέλεις νὰ μάθω τὴν γαλλικὴν· θέλομεν
νὰ μάθωμεν τὴν ἀγγλικὴν· θέλομεν νὰ μάθῃ τὴν ἀρμενικὴν.

69

Ἐμαῖον (ἐγὼ) ὅτι ἐμελέτησας τὸ θέμα σου· ἔμαθες ὅτι θὰ
ἐξέλθω εἰς περίπκτον· ἔμαθεν ὅτι θ' ἀναχωρήσω εἰς Πικρίους· ἐ-
μάθομεν ὅτι ἐνοικιάσατε τὴν οἰκίαν ταύτην· ἐμάθετε ὅτι θὰ ἐξέλ-
θωμεν τῆς οἰκίας ταύτης· ἔμαθεν (ἐκεῖνοι) ὅτι μ' ἐζητήσατε· ἡ
ὁδὸς τοῦ μαθεῖν (τοῦ νὰ μάθῃ τις) τὴν τουρκικὴν εἶναι αὕτη· ἡ ὁδὸς
τοῦ νὰ μάθῃς τὴν γερμανικὴν εἶναι ἐκεῖνη· ἡ ὁδὸς τοῦ νὰ μάθωμεν
τὴν ἀγγλικὴν εἶναι αὕτη· ἡ ὁδὸς τοῦ νὰ μάθωσι καλῶς τὴν γαλλικὴν
εἶναι αὕτη· ἡ αἰτία τοῦ ὅτι εἶπον (ἐγὼ) τοῦτο εἶναι αὕτη· ἡ αἰτία
τοῦ ὅτι ἐπώλησε τὴν οἰκίαν του αὕτη εἶναι· ἡ αἰτία τοῦ νὰ θελήσω-
μεν τοῦτο εἶναι αὕτη· ἡ αἰτία τοῦ ὅτι ἐξήλθετε τῆς σχολῆς δὲν εἶναι
αὕτη, εἶναι ἐκεῖνη ἣν εἶπον· ἡ αἰτία τοῦ ὅτι μετέβησαν εἰς τὴν νῆ-
σον ἰδοὺ αὕτη εἶναι· τὸ ὁμιλεῖν (τὸ νὰ ὁμιλῇ τις) εἶναι δυσκολώτερον
τοῦ ἀκούειν (ἀπὸ τοῦ νὰ ἀκούῃ τις)· τὸ ἀκούειν (τὸ ν' ἀκούῃ τις) δὲν
εἶναι τόσῳ δύσκολον, ὅσω τὸ ὁμιλεῖν (τὸ νὰ ὁμιλῇ τις)· δι' ἐμὲ τὸ μα-
θεῖν (τὸ νὰ μάθῃ τις) τὴν τουρκικὴν εἶναι εὐκολώτερον τοῦ μαθεῖν
(ἀπὸ τοῦ νὰ μάθῃ τις) τὴν ἀγγλικὴν· δι' ἡμᾶς τὸ καθῆσθαι (τὸ νὰ
καθῇ τις) ἐντεῦθεν εἶναι καλλίτερον τοῦ μεταβῆναι (ἀπὸ τοῦ νὰ με-
ταβῇ) ἐκεῖ· δι' αὐτοὺς τὸ ἀγοράζειν (τὸ ν' ἀγοράζῃ τις) τὴν οἰκίαν
ταύτην εἶναι ὠφελιμώτερον τοῦ ἐνοικιάζειν (ἀπὸ τοῦ νὰ ἐνοικιάσῃ τις)
αὕτην.

ΜΑΘΗΜΑ 35.

Ἀπαρέμφοτος.

(Συνέχεια βλ. μ.θ. 34).

§ 187. Ὅροματικὰ ἀπαρέμφοτα: Τὸ ὑποκείμενον αὐτῶν ἐπὶ α' καὶ β' προσώπου ἐκρέεται ὡς καὶ τὸ τῶν εἰδικῶν (§ 120) κατὰ γενικὴν π. χ.

کدی لازم (هتکاکم) بنم پیئم igitur με (έμοῦ) ἐδέησε.
μεκλιγ-ιν λχζιμ γκελτι τὸ ἀπελθεῖν με (έμοῦ) ἐδέησε.

کدی لازم (هتکاک) سنک igitur σε (σου) ἐδέησε.
μεκλιγ-ιν λχζιμ γκελτι τὸ ἀπελθεῖν σε (σου) ἐδέησε.

Ταῦτα ἀντιστοιχοῦσι μᾶλλον πρὸς τὰ ρηματικὰ τῆς ἐλληνικῆς ἀφηρημένα, ὡς ἡ ἀπέλευσίς μου, ἡ ἀπέλευσίς σου κτλ.

Ἐπὶ δὲ τριτοπροσωπίας, ὅταν μὲν τὸ ὑποκείμενον ᾖ ὠρισμένον τίθεται ἐπίσης κατὰ γενικὴν ὡς ابكى وابور igitur τὸ ἀναχωρῆσαι (ἡ ἀναχώρησις) τὰ δύο ταῦτα ἀτμόπλοια (βλ. πορ-οὺν).

Ὅταν δ' ᾖ ἀόριστος τίθεται κατ' ὀνομαστικὴν ὡς کدی لازم igitur ابكى وابور igitur τὸ ἀναχωρῆσαι δύο ἀτμόπλοια (βλ. πόρ).

Ἐπίσης καὶ τῶν εἰδικῶν ἀπαρεμφάτων τὸ ὑποκείμενον ἐπὶ ἀοριστίας τίθεται κατ' ὀνομαστικὴν π. χ. لیاند igitur ابور بولندینی خبر الدم igitur εἶμαθον ὅτι ἐν τῷ λιμένι ὑπάρχουσι δέκα πλοῖα (βλ. πόρ, ἀντὶ βλ. πορ-οὺν).

ἀναμνήσκειν (δ.)	اجرا : τζρά ἐκτέλεις
ἀναμνήσκειν	چاره τσάρε τρόπος, θεραπεία
ἀκούειν,	نیت نیگیئت πρόθεσις
[ἀκούσθαι	رضا ριζά συγκατάθεσις
κλέκ	وعد βάτ ἐπόσχεσις
[ἀναγκαιοῦν	جسارت τζεσαρέτ τόλμη
σχηματίζει, ἀκριβεία, ἀκρι-	صحیح σχήμα ἀκριβής, ἀληθής
[θεία, ἀλήθεια εἰδήσεως	مضمر μουζήρρ ἐπιζήμιος
φάρ διακρίσις, διαφορὰ	سس σές φωνή
τζαζ θεμιτός (ἐξόν)	ایجاب ιτζάτ ἀνάγκη, ἀπαί-
اصل ἄσλ (ἄσλ) ρία, βά-	[τησις
[σις, ἐπόστασις	اطاعت ιταζτ εὐπειθεια
يالكز γιζληνήζ μόνος (κζι	اطاعتι ιταζτ-λῆ εὐπειθής
[ἐπιρ.) μόνος	هوس χεβές ἐπιθυμία, κλίσις

Ῥήματα σύνθετα.

ἀπαύειν (δοτ.)	اطاعتι ιταζτ εὐπειθεια
نیت ιταζτ	اطاعتι ιταζτ-λῆ εὐπειθής
جسارت ιταζτ	هوس χεβές ἐπιθυμία, κλίσις
وعد ιταζτ	

§ 188. Ἀπόσσωπα ῥήματα : Τὸ κλέκ και τὸ ιταζτ (δεῖν, ἀναγκαιοῦν) εἶναι ῥήματα ἀπόσσωπα και ἐπομένως ἐν χρήσει μόνον ἐπὶ τρίτου προσώπου, ἥτοι : لازم کله جک — لازم کله جک — ایجاب ایده جک — ایجاب ایده جک.

بڻم بونی سویلدیکم یالاندر سنک اومکتوبی یازدیگ صحیحیدر
صفوت افندیگ بزه کله جکی صحیح دکدر بزم شونی وعد
ایتدیکمزی انلره کیم سویلدی سنک بونی اجرایه جسارت
ایده جککزه اینانورمییم انلرک پترسبورغه کیده جککرینی ییلورم
اوی صاته جغمزک اصلی یوقدر بڻم بویله شیلره هوسم یوقدر
برادرکز ترکیه یازمغه هوس ایدیور انسانک حیوانلردن فرق
نهدر بونی یایمق المزده دکدر عزیز افندیگ بزه کلمسه پدرینک
رضاسی یوقدر پدرمک رضاسیله یارین سزه کلورم اونلق
غروشک درته بریدر غروش مجیدیه نک قاچده بریدر بش
مجیدیه وسکز غروش بر لیرا ایدر ظن ایدرم محمد افندی سایه کزده
آدم اولدی ایکی ال بر باش ایچوندر قولامغه اوزاقدن اوزاغه
بر سس کلهور نه اولدیغنی فرق ایدیور میسکز حیوان سسی
در ظن ایدرم بونی یازمق سنک ایشک دکدر

70

Δὲν εἶναι, λέγει, θεμιτόν νά ἐρωτῶ ἐγὼ τοῦτο· δὲν εἶναι ἀλη-
θές ὅτι ἐγὼ ἔγραψα τὴν ἐπιστολὴν ἐκείνην· τὸ νά δυσχερεστηθῇς σὺ
δὲν εἶναι καλόν· ψευδὲς εἶναι ὅτι σὺ ἐπώλησας τὴν οἰκίαν σου; ὁ
Χουσανῆ βέης ἐδῆσε διὰ τινὰς ὑποθέσεις τοῦ ν' ἀναχωρήσῃ εἰς Παρι-
σίους· εἶναι ἀληθές ὅτι ἀπόψε ὁ Ρεσίτ ἐφένδης θὰ μένῃ ἐν τῷ μεγά-
ρῳ σας; τὸ νά νομίζωμεν ἡμεῖς τοῦτο δὲν εἶναι κακὸν δι' ὑμᾶς· δὲν
εἶναι ἀληθές ὅτι θὰ ἐνοικιάσωμεν οἰκίαν ἐν Πριγκήπῳ· ἀνάγκη νά
ἐκτελέσητε ὅ, τι ὑπεσχέθητε τοῖς ἀνθρώποις τούτοις· αὐριοὶ θὰ δεήσῃ
ν' ἀναχωρήσωσιν· εἶναι ἀληθές ὅτι οἱ κ. Κιαμ-ἡλ καὶ Ἀριφῆ ἀπόψε θὰ
ἐπισκεφθῶσι τὸ πτωχικόν μου; τίς ἡ ὁδὸς τοῦ κερδαίνειν χρήματα;
ἡ εἰδήσις τοῦ ὅτι αὐριοὶ ἐσπέρας θ' ἀναχωρήσωμεν δὲν ἔχεται ὑποστά-
σεως· τὸ μέσον τοῦ λησμονῆται τοῦτο εἶναι τὸ ἐξῆς· ἰδοὺ, ἡ αἰτία
τοῦ νά σᾶς γράψωμεν τὴν ἐπιστολὴν ἐκείνην εἶναι αὕτη· δὲν ἔχεται
ὑποστάσεως ὅτι δυσχερεστήθημεν· ὁ Ἀριφῆ βέης εἶπε τοῦτο διαρρη-
δὴν· ἔχω ἔφεςιν νά μάθω τὴν τουρκικὴν· ὑμεῖς εἰς τί ἔχετε ἔφεςιν;
τὰ βύσσινον δὲν διαφέρει τοῦ κρασίου· ἐὰν ἔχητέ τι νά λαμβάνητε παρὰ
τοῦ Μουσταφᾶ ἀγᾶ, γράψατέ μοι ἀπ' εὐθείας· ἐφέτος προτίθεσθε, λέ-
γει, νά μεταβῇτε μόνος εἰς Παρσίους· οὐχί· εἰσέτι δὲν ἔχω τοιαύ-
την πρόθεσιν· θέλετε ἄλλο τι· οὐχί· παρ' ὑμῶν τοῦτο μόνον ζητῶ·
ἡ ἔλευσις (τὸ ἐλθεῖν) τοῦ Γαλήπ ἐφένδῃ εἶναι πολὺ καλή· ὑπάρχει
ἡμῶν ὡφέλειά τις ἐκ τῆς ἐλεύσεως (τοῦ ἐλθεῖν) τοῦ Γαλήπ ἐφένδῃ;
θέλετε νά ἔλθῃ (τὸ ἐλθεῖν) ὁ Γαλήπ βέης; συγκατατίθεσθε εἰς τὴν
ἔλευσιν (τῷ ἐλθεῖν) τοῦ Γαλήπ ἐφένδῃ; Τὸ νά ἐρωτήσῃ (τὸ ἐρωτῇ-

σαι) τοῦτο ὁ Ρεσίτ ἐφένδης δὲν εἶναι καλόν· ἡ αἰτία τοῦ νὰ ἐρωτή-
σῃ (εἰς τὸ ἐρωτήσαι) ὁ Ρεσίτ ἐφένδης τοῦτο τίς εἶναι; ἡ αἰτία τῆς
ἐρωτήσεως (τοῦ ἐρωτήσαι) τοῦ Ρεσίτ ἐφένδη εἶναι αὐτή.

71

Τὸ περιπατεῖν (τὸ νὰ περιπατῇ τις) δύο τρεῖς ὥρας τὴν ἡμέραν
εἶναι πολὺ ὠφέλιμον τῇ ὑγίειᾳ· τὸ τρώγειν (τὸ νὰ τρώγῃ τις) πολὺ
εἶναι ἐπιζήμιον τῇ ὑγίειᾳ· τὸ περιγελᾶν (τὸ νὰ περιγελᾷ τις) τοὺς
ἄλλους εἶναι κακόν· τὸ πρῶτον καθῆκον τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ κόσμῳ
τούτῳ εἶναι ν' ἀγαπᾷ (τὸ ἀγαπᾶν) τὸν πατέρα του καὶ τὴν μητέρα του·
χρέος τῶν μαθητῶν εἶναι ν' ἀγαπῶσι (τὸ ἀγαπᾶν) τὸν διδάσκαλον ὡς
ἴδιον αὐτῶν πατέρα· τὸ ἀνοίγειν τὴν θύραν δὲν εἶναι ἰδικόν σου ἔργον·
τὸ εἰσελθεῖν πρὸς ὑμᾶς δὲν εἶναι ἐφ' ἡμῖν· τὸ λησμονεῖν τοὺς φίλους
δὲν εἶναι θεμιτόν· πρέπει νὰ πείθῃται τις (πείθεσθαι) εἰς τοὺς λόγους
τῶν πρεσβυτέρων· τὸ μεγαλείτερον χρέος τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ κό-
σμῳ εἶναι νὰ φοβῇται (τὸ φοβεῖσθαι) τὸν Θεόν, ν' ἀγαπᾷ (τὸ ἀγαπᾶν)
τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα του, καὶ νὰ ὑπακούῃ (τὸ ὑπακούειν) εἰς
τὸν βασιλέα του· πρῶτον σκέπτου, ὕστερον ὁμιλεῖ· τὰ τρία τέταρ-
τα τῆς γῆς εἶναι ὕδωρ· ἡ σελήνη ποστημόριον (εἰς πόσιν ἐν) τῆς γῆς
εἶναι; εἶναι τὸ ἐν πεντηχοστὸν αὐτῆς· τῆς οἰκίας ταύτης τὸ ἐν τρί-
τον εἶναι ἰδικόν μου, καὶ τὰ δύο τρίτα τοῦ ἐξαδέλφου μου (ἐκ θείας
πρὸς μητρὸς)· ὁ μεδζιδιὲς δὲν εἶναι τὸ ἐν πέμπτον τῆς λίρας; ὁ
πατήρ μου ἔγραψεν ἀπ' εὐθείας πρὸς τὸν ἐκ πατρὸς θεῖόν σας· εἶπατε
τοῦτο διαρρηδὴν· τὸ νὰ ἐννοῇ τις (τὸ ἐννοεῖν) ὅ,τι λέγει εἶναι δυσ-
κολώτερον ἀπὸ τοῦ νὰ λαλῇ (λαλεῖν)· ἐν τῷ κόσμῳ δὲν ὑπάρχει πρᾶγ-

μα τόσον γλυκὺ, ὅσον τὸ κερδαίνειν· δὲν ὑπάρχει τι τόσῳ βλαβε-
ρὸν, ὅσῳ τὸ νὰ τρώγῃ τις (τρώγειν) ἐνῷ εἶναι χορτάτος· τὸ ὑπό-
σχεσθαι βεβαίως εἶναι εὐκολώτερον τοῦ ἔκτελεῖν τὴν ὑπόσχεσιν·
συγκατατίθεσθε εἰς τοῦτο; τῇ συγκαταθέσει σας νὰ ὑπάγω εἰς τὸ
θέατρον; οὐχί, δὲν συγκατατίθεμαι εἰς τοῦτο· ἔστιν ἀναγνώσαι
τοῦτο, ἢ οὐ; δὲν συγχωρεῖται νὰ γελᾷ τις (γελᾶν), ἐνῷ ἄλλος ὁμιλεῖ·
τίς τολμᾷ νὰ ἐρωτήσῃ (ἐρωτῇσαι) τοῦτο; οὐδεὶς.

ΜΑΘΗΜΑ 36.

Ἀναφορική μετοχή.

Ἀναφορική μετοχή: آرايان ἀρα-γιάν ὁ ζητῶν, ἢ ὁ
ζητήσας, σασα, σαρ (βλ. Γραμ. σ. 88 § 80).

Ὡς ἀναφορική μετοχή τοῦ συνδετικοῦ χρησιμεύει ἡ ἀναφορι-
κὴ μετοχή τοῦ اولق ἥτοι اولان ὡλάν ὁ ὦν π. χ. چالشقان اولان
چوقق ايلرى كيدر ὁ παῖς ὁ ὦν ἐπιμελὴς προοδεύει (βλ. § 106).

Ἡ μετοχή αὕτη χρησιμεύει καὶ ὡς μετοχή τοῦ ἔχω π. χ.
اولدى چوقق اولان آدمك وظيفه لرى ده چوقدر τέκνα, ἔχει καὶ πολλὰ καθήκοντα (§ 141).

§ 191. Ὡς τὰ ἐπίθετα (§ 8) καὶ αἱ δεικτικαὶ ἀντωνυ-
μιαὶ (§ 12), οὕτω καὶ ἡ μετοχή αὕτη προηγείται τοῦ

ὀνόματος ὅπερ προσδιορίζει καὶ μένει ἄκλιτος, ἥτοι ἐκ-
φέρεται κατ' ὀνομαστικὴν τοῦ ἐνικοῦ. π. γ.

¹ *Ευικός.*

Ὁν. كَتِيرِن آدَم ὁ ἄνθρωπος ὁ κομίσας (γενετιρὲν)

ΓΕΝ. *کترن آدمک* τοῦ ἀνθρώπου τοῦ κομίσαυτος

Δοτ. *κτεῖν آدمه* τῷ ἀνθρώπῳ τῷ κομίσαστι

Αἰτ. کترین آدمی τὸν ἄνθρωπον τὸν κομίσαντα

Οὕτω καὶ ἐν τῷ πληθυντικῷ· ὡς οἱ πολλοὶ ἄνθρωποι κατλ.

Ὅταν ὁμῶς δὲν τίθεται τὸ ὄνομα ὅπερ προσδιορίζει
ἀλλ' ἐξυπονοεῖται, τότε κλίνεται, ἥτοι τίθεται εἰς τὴν
προσθήκουσαν πτώσιν καὶ ἀριθμόν· ὡς مکتوبی کتیرک او علی بورد
ὁ υἱὸς τοῦ κομίσατος τὴν ἐπιστολὴν εἶναι οὗτος·
مکتوبی کتیرنله نه وردیکز
τί ἐδώκατε τοῖς κομίσασι τὴν ἐπι-
στολὴν; ἔνθα ἡ μετοχὴ αὕτη ἐτέθη εἰς γενικὴν τοῦ
ἐνικοῦ (کتیرک) καὶ εἰς δοτικὴν τοῦ πληθυντικοῦ (کتیرنله)
διότι παρελείφθη ἡ λέξις ἄνθρωπος ὡς ἐξυπονοουμένη.

§ 192. Ὁς παρακείμενος τῆς μετοχῆς ταύτης χρησιμεύει τὸ γ' πρόσωπον τοῦ παρακειμένου (§ 104) καὶ ὡς μέλλον τὸ γ' πρόσωπον τοῦ μέλλοντος (§ 148).

§ 193. Ἡ μετοχή αὕτη, ὡς μετέχουσα τοῦ ρήματος, λαμβάνει καὶ ἀντικείμενον εἰς ἣν πτώσιν ἀπαιτεῖ τὸ ρῆμα. ὡς *آدم* *مكتوبى* *كثير* ὁ ἄνθρωπος ὁ κομίσας τὴν ἐπιστολήν. *آنا* ὁ παῖς ὁ ὑπακούων τῷ πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ αὐτοῦ.

§ 194. Ἀκολουθουμένη δὲ ὑπὸ τοῦ وار ἢ τοῦ يوق ἀπο-
τελεῖ ἰδιωτισμὸν τινα, ὡς καὶ ἡ ἐκ τῆς συνθέτου ἀναφορι-
κῆς μετοχῆς (§ 183).

π. χ. بکی کورن واری. ὑπάρχει ὁ ἰδὼν τὸν Μεχ-
μὲτ βέη; ἦτοι εἶδ' τις τὸν Μεχμὲτ βέη;

يوق کورن δὲν. ὑπάρχει ὁ ἰδὼν, ἦτοι οὐδεὶς εἶδεν
αὐτόν.

چيقدیغی کورن واری. ὑπάρχει ὁ ἰδὼν (εἰ-
δ' τις) τὸν Μεχμὲτ ἐφ' ὅσον ὅτι ἐξῆλθε τῆς θύρας ταύτης;

§ 195. Διαφορὰ ἀναφορικῆς καὶ συνθέτου ἀναφορικῆς
μετοχῆς: Ἡ ὡς ἄνωτέρω ἀναφορικὴ μετοχὴ διαφέρει τῆς
ἐκ τοῦ ἀορίστου καὶ τοῦ μέλλοντος συνθέτου ἀναφορι-
κῆς μετοχῆς, διότι αὕτη μὲν ἀναλύεται ἐλληνιστὶ δι' ἀ-
ναφορικῆς ἀντωνυμίας πτώσεως ὀνομαστικῆς, ἐνῶ ἐκείναι
ἀναλύονται δι' ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας πτώσεως αἰτια-
τικῆς, ἢ ἐμπροθέτως (§ 111. 161).

π. χ. بونی سویلیان کیدر. ὁ τοῦτο εἰπὼν (σοῦλεγέν, ἦτοι
ἐκεῖνος ὅστις εἶπε) τίς ἐστι;

سویلدیکم سوز بو دکدر. λόγος, ὃν εἶπον (σοῦλετίγίμ)
δὲν εἶναι οὗτος.

اوطه ده یاتان چوجق. ὁ παῖς ὁ κοιμηθεὶς (γιατάν, ὅστις
ἐκοιμήθη) ἐν τῷ δωματίῳ.

چوجفک یاتدیغی اوطه بودر. τὸ δωματίον, ἐν ᾧ κατεκλίθη
(γιαττηγῆ) ὁ παῖς.

§ 196. Καθὼς δ' ἡ ἐκ τοῦ ἀορίστου καὶ τοῦ μέλλοντος

σύνθετος ἀναφορικὴ μετοχὴ δύνανται ν' ἀναλυθῇ διὰ τῆς ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας *κί* (§ 105.164), οὕτω καί ἡ μετοχὴ αὕτη δύνανται ν' ἀναλυθῇ διὰ τῆς αὐτῆς ἀντωνυμίας· π. χ.

آدم سويليان بونی τοῦτο εἰπὼν ἄνθρωπος·

سويليور ἢ سويلدی او آدم که بونی *ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος*
ὅστις (κί) εἶπεν, ἢ λέγει τοῦτο.

Θέμα

۷۲

درس اوقویان چوجق احمد افندینک مخدومیدر احمد افندی
 درسی کوزل اوقویان چوجقک بدریمیدر ترجمه سنی کوزل یازانکمی
 درسی کوزل اوقویانکدر ترجمه سنی کوزل یازانک باباسی کیمدر
 بوکتابی درسی کوزل اوقویان چوجقه می ویره جکسکز ترجمه سنی
 کوزل یازانه می ترجمه سنی کوزل یازانه ویره جکم درسی کوزل
 اوقویانه باباسی ویردی درسی کوزل اوقویان چوجقی می
 سورسکز بغچه ده اوینایینی البته درسی کوزل اوقویانی
 درسی کوزل اوقویان چوجقی کورن واری سویلیدیکم چوجقی
 کوردیککز واری ترجمه سنی یازان واری

درس‌لرینه چوق چالشان چوجقئر بونلرمی درس‌لرینه چالشانلر
 بونلر دکل انلردر چوجقئرک زیاده چالشدقئرلری درس قنغیسی
 بو چوجقئرک درس‌لرینه چوق چالشدقئرینی کورییورم بو کتاب
 درس‌لرینه چوق چالشان چوجقئرک دکل خیر درس‌لرینه چوق
 چالشانلرک دکل بئچهدده اوینایانلرکدر چوجقئرک اوینادقئرلری
 بئچه مکتب بئچهدسی دکل او بئچهدسیدر خواجه بو سوزی
 درس‌لرینه چوق چالشان چوجقئرله می سویلدی بئچهدده اوینایانلرله می
 درس‌لرینه چوق چالشان چوجقئرله می کوردیکز بئچهدده اوینایانلرله می

(*Δι' ἐπόμεναι διὰ τῆς ἀναφορικῆς ἀνωρύμλης καὶ ἀνα-
 λελυμένα ἀναφορικὰ μετοχὰ συμπτυχθήτωσαν καὶ ἐξηγη-
 ρεσθῇ τὸ θέμα*).

او چوجق که بئچهدده اوینایور سنزک آرادینگز چوجق دکلدر
 او آدم که بنی دون بئچهدده کورمش شمدی زهدهدر او قاری
 که سنزه بو چچیک ویردی ییلورمیسکز بنم والدہمدر اوافندی

که سزیه بنم ایچون بر مکتوب ویرمش عمر بکک بیوک مخدومیدر
او ذات که یارین مکتبزی تشریف بیوره جق احمد پاشا حضر تلیدر
او بک که دون آخشام قوناغکزه کلش نه ایستیور ایدی

72

‘Ο χθές πρωτὶ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως εἰς Βέρνην ἀναχωρήσας
ἄνθρωπος δὲν εἶναι ὁ Μεχμέτ ἐφένδης; οὐχί· δὲν εἶναι ὁ Μεχμέτ
ἐφένδης, εἶναι ὁ ‘Ισμαήλ βέης· ἡ ἐπιστολὴ αὕτη τίνος εἶναι; εἶναι
τοῦ χθές ἐκ Παρισίων ἐνταῦθα ἐλθόντος ‘Αχμέτ ἐφένδη, ἡ τοῦ σήμερον
εἰς Βιέννην ἀναχωρήσαντος Μεχμέτ ἐφένδη; εἶναι τοῦ ἐλθόντος Μεχ-
μέτ ἐφένδη· δὲν εἶναι οὔτε τοῦ ἐλθόντος, οὔτε τοῦ ἀναχωρήσαντος·
εἶναι τοῦ ἐξαδέλφου μου ‘Αρηφῆ βέη· τὸν λόγον τοῦτον εἶπατε τῷ
Μεχμέτ ἐφένδη τῷ χθές ἐκ Κωνσταντινουπόλεως εἰς Βιέννην ἀναχωρή-
σαντι, ἡ τῷ Μεχμέτ ἐφένδη τῷ σήμερον ἐκ Βιέννης ἐνταῦθα ἐλθόντι; οὔτε
τῷ χθές ἀναχωρήσαντι εἰπὸν τι, οὔτε τῷ σήμερον ἐλθόντι· [ὁ ‘Ισμαήλ
βέης εἶδε τὸν χθές ἀναχωρήσαντα Μεχμέτ ἐφένδη, ἡ τὸν σήμερον ἐλ-
θόντα; οὔτε τὸν χθές ἀπελθόντα εἶδε, οὔτε τὸν σήμερον ἐλθόντα·
οἱ χθές ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἀναχωρήσαντες φίλοι ὁμῶν, ὡς καὶ οἱ
γράφοντες τὴν ἐπιστολὴν ταύτην, τίνες εἶναι; οἱ σήμερον ἀναχωρή-
σαντες μεταβαίνουσιν εἰς Παρισίους ἡ εἰς Βιέννην; ἡ οἰκία αὕτη εἶναι
τῶν φίλων ἡμῶν τῶν ἐν Πριγκήπω κατοικούντων τὸ θέρος, ἡ τῶν ἐν
Βεηλέρ-βέη κατοικούντων; δὲν εἶναι τῶν ἐν Πριγκήπω κατοικούντων,

εἶναι τῶν ἐν Βεηλέρ-θέη· τὸν λόγον τοῦτον εἶπατε τοῖς χθῆς εἰς Βιέν-
νην ἀναχωρήσασι φίλοις ἡμῶν, ἢ τοῖς ἐνταῦθα μέινασιν; εἶπον τοῖς
μείνασιν, οὐχὶ τοῖς ἀναχωρήσασι· εἶδατε τοὺς χθῆς ἀναχωρήσαντας
φίλους ἡμῶν, ἢ τοὺς σήμερον ἐλθόντας; ἀμφοτέρους (καὶ τοὺς δύο)
εἶδον· εἶδον μόνον τοὺς ἐλθόντας.

73*

Ἡ γυνή, ἡ ἀναχωρήσασα (ἥτις) χθῆς ἐντεῦθεν εἰς Βιέννην, ἦτο ἡ
κ. Ζεκιέ· ἡ πόλις, εἰς ἣν μετέβη ἡ κ. Ζεκιέ, δὲν ἦτον ἡ Βιέννη, εἶ-
ναι οἱ Παρίσιοι· ἡ πόλις, ἐξ ἧς ἀνεχώρησεν ἡ κ. Ζεκιέ, εἶναι οἱ Πα-
ρίσιοι, οὐχὶ ἡ Βιέννη· ἡ ἐπιστολὴ αὕτη εἶναι τῆς χθῆς ἀναχωρη-
σάσης (ἥτις) γυναικὸς, δὲν εἶναι τῆς σήμερον ἐλθούσης (ἥτις)· ὁ ἄν-
θρωπος ὁ ὢν (ὅστις) πλεονέκτης δὲν εἶναι καλὸς ἄνθρωπος· ἡ γυνή ἡ
ἔχουσα (ἥτις) πολλὰ χρήματα χθῆς μετέβη εἰς Σμύρνην· τὸ παιδίον
τὸ ἔχον (ὅπερ) πολλὰ βιβλία εἶναι ὁ υἱὸς τοῦ Ἐξ. Νουρῆ πασᾶ· ἡ
γυνή ἡ εἰποῦσα (ἥτις) τὸν λόγον τοῦτον δὲν εἶναι ἡ κ. Σαδιέ, εἶναι ἡ
κ. Νουριέ· ὁ λόγος, ὃν εἶπε ἡ κ. Νουριέ, δὲν εἶναι οὗτος· ἡκούσατε
ὅτι ἡ κ. Νουριέ εἶπε τὸν λόγον τοῦτον; τὸ παιδίον τὸ ἐξεληθὼν (ὅπερ)
ἐκ τῆς θύρας τοῦ κήπου τούτου ποῦ εἰσῆλθε; ἡ θύρα, ἐξ ἧς ἐξεῆλθε τὸ

* Πρὸς διάκρισιν τῶν δι' ἀναφορικῆς μετοχῆς μεταφρασθησομένων
μετοχῶν ἀπὸ τῶν μεταφρασθησομένων διὰ τῆς συνθέτου ἀναφορι-
κῆς παρετέθη πλησίον τῶν πρώτων ἐν παρενθέσει ἡ ἀναφορικὴ ἀντω-
νυμία (ὅστις, ἥτις, ὅπερ).

παιδίον, εἶναι ἡ θύρα τῆς οἰκίας ταύτης, ἢ ἡ θύρα ἐκείνου τοῦ κήπου; ὑπάρχει ὁ ἰδὼν (ὅστις) τὸ παιδίον ἐκεῖνο ὅτι ἐξῆλθεν ἐκ τῆς θύρας τοῦ κήπου ἐκείνου; ὁ ἐξεληθὼν (ὅστις) παῖς ἦτο, ἢ γυνή; τοῦτο τὸ κλειδὸν εἶναι τοῦ ἐξεληθόντος (ὅστις) παιδὸς, ἢ τῆς εἰσελθούσης (ἥτις) γυναικός; τὰ παιδία τὰ ἐπὶ τῆς καθέδρας ἐκείνης καθήμενα (ἅτινα) τίνος εἶναι; ἡ καθέδρα, ἐφ' ἧς κάθηνται τὰ παιδία ἐκεῖνα, μεταξωτὴ εἶναι, ἢ βαμβυκερά; ὑπάρχει ὁ ἰδὼν (ὅστις) τοὺς παῖδας ἐκείνους ὅτι ἐκάθησαν ἐπὶ τῆς καθέδρας ἐκείνης.

ΜΑΘΗΜΑ 37.

Τροπικὴ μετοχή.

آرایه آرخیفاران زهتور, ἢ ζητήσας-σασα-σαν (βλ. Γραμ. σ. 94, γ').

§ 197. Διαφορὰ τροπικῆς καὶ ἀναφορικῆς. Ἡ τροπικὴ μετοχὴ ἐν μὲν τῇ ἐλληνικῇ διακρίνεται τῆς ἀναφορικῆς ὡς μὴ δεχομένη τὸ ἄρθρον, ἐν δὲ τῇ ὀθωμανικῇ ἐκ τῆς ἰδιαιτέρως αὐτῆς καταλήξεως قرآن, ἢ قرآن.

Ἐκτὸς τούτου ἐν τῇ ὀθωμανικῇ ἐπιτάσσεται τῷ ὑποκειμένῳ, ἐνῶ ἡ ἀναφορικὴ προτάσσεται π. χ.

Τροπικὴ μετοχή: چوق کولرک مکتبه کیدور ὁ παῖς γε-
λῶν (γχιδλε-ρέκ) μεταβαίνει εἰς τὸ σχολεῖον

Ἀναφορικὴ μετοχὴ: کولن چوقق تېلدور ὁ παῖς ὁ γε-
λῶν (γκιθλ-έν) εἶναι ὀκνηρός.

§ 198. Καὶ τὸ τρίτον δὲ πρόσωπον τῆς εὐκτικῆς, ἐξ οὗ
παράγεται ἡ τροπικὴ μετοχὴ, ἐπαναλαμβάνομενον δις
ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὴν μετοχὴν ταύτην καὶ σημαίνει τὴν συ-
χνὴν ἐπανάληψιν πράγματός τινος· π. χ.

چوقق کوله کوله مکتبه کيدور ὁ παῖς γελῶν (δὶς, ἦ-
τοι γκιθλὲ γκιθλὲ) μεταβαίνει εἰς τὸ σχολεῖον.

Ἐν τοῖς συνθέτοις ῥήμασι μόνον τὸ ῥῆμα ἐπαναλαμ-
βάνεται· π. χ. اجرا ايده ايده ἐκτελῶν (ἰτζρά ἔτε ἔτε) συνε-
χῶς, ἀντί اجرا ايده اجرا ايده

Ἡ τροπικὴ μετοχὴ τοῦ قالی καλμάκ (μένειν) ἐπὶ ὥρᾳ ἰσοδυνα-
μεῖ τῇ ἡμετέρᾳ παρά· π. χ. ساعت اوچه چاريك قالدق εἰς τὰς τρεῖς
ἐπολειπομένου τετάρτου, ἦτοι τρεῖς παρὰ τέταρτον.

Ἡ δὲ τροπικὴ μετοχὴ τοῦ كچمك γκετμεκ (παρέρχεσθαι) ἐπίσης
ἐπὶ ὥρᾳ ἰσοδυναμεῖ τῷ ἡμετέρῳ καὶ: اوچی چاريك كچمك τὰς τρεῖς
παρερχομένου τετάρτου, ἦτοι τρεῖς καὶ τέταρτον.

§ 199. Ὡς τροπικὴ μετοχὴ χρησιμεύει καὶ τὸ ἀπαρέμ-
φτον συνοδευόμενον ὑπὸ τῆς προθέσεως ايله · π. χ. اجد
اولدی اووقمق يازمغله آدم اولدی ὁ Ἀχμέτ ἀναγινώσκων καὶ γράφων
(διὰ τοῦ ἀναγινώσκειν καὶ γράφειν) ἐγένετο ἄνθρωπος
(ἐπροώδευσε).

§ 200. Παρεμπιπτούσα ἀναφορικὴ πρότασις: Αἱ ἀναφο-
ρικαὶ προτάσεις, αἵτινες ἐν τῇ ἐλληνικῇ ἄρχονται ἢ συνο-

θεύονται ὑπ' ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας πτώσεως γενικῆς, ὡς
ὁ κύριος, οὗτις οὗτος ὁ υἱὸς εἶναι ἐπιμελής· τὸ δωμάτιον,
οὗτις τὸ παράθυρον ἐκλείσας κτλ. ἐν τῇ ὁθωμανικῇ
προτάσσονται τοῦ ὀνόματος ὅπερ προσδιορίζουσι, ἡ δὲ λέξις
ἥτις ἐν τῇ ἑλληνικῇ συνοδεύεται ὑπὸ τῆς ἀναφορικῆς ἀν-
τωνυμίας (ὡς ἐνταῦθα ὁ υἱὸς, τὸ παράθυρον) τιθεμένη· ἐν
τῇ τουρκικῇ πρώτη λαμβάνει τὴν τριτοπρόσωπον κατα-
ληκτικὴν ἀντωνυμίαν ἐπέχουσιν θέσιν τῆς ἐν τῇ ἑλλη-
νικῇ ἀναφορικῆς π. χ.

ὁ κύριος, οὗτις ὁ υἱὸς (μ.χ. - اجد جالساً اولان ذات افندير
توم. - i) εἶναι ἐπιμελής, εἶναι

ὁ Ἀχμέτ ἐφένδης.

ὁ κύριος, οὗτις τὸν υἱὸν (μ.χ. - اجد كورديكز ذات افندير
(μ.χ. - توم. - i) εἶδετε ἐν τῇ σχο-

- λῇ, εἶναι ὁ Ἀχμέτ ἐφένδης.

ὁ κύριος, οὗτις τῷ υἱῷ (μ.χ. - اجد كتاب ويرديكز ذات افندير
توم. - i) ἐδώκατε ἐν βιβλίῳ,

εἶναι ὁ Ἀχμέτ ἐφένδης.

ὁ κύριος, ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ (μ.χ. - اجد او طورديكز ذات افندير
توم. - i) κάθησθε

ὁ Ἀχμέτ ἐφένδης;

ὁ κύριος, ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ (μ.χ. - اجد خانه سندن چيقديكز ذات افندير
توم. - i) ἐξήλθετε,

ὁ Ἀχμέτ ἐφένδης;

بونی بیلهرکی یاپورسکز بونی بیلن یاپار بونی اینانهرقی
 سویلیورسکز بونی اینانان سویلر دوشه قالقه بورایه قدر کلدن
 یازه یازه یازمغی اوکرندم اوقویه اوقویه درسمی ازبرلدم
 صوره صوره اویکزی بولدم سوران بولور صوی غایت
 صغوق و لذیذ اولان بغچه بومی در صوینی بکندیگکز بغچه
 کیمکدر سوزینه ایناندیگکز ذات احمدیدر محمدیدر بغچه سنده
 ملک یمیش اولدیگکز احمد افندی نه اولدی مخدومندن بر کتاب
 المش اولدیگکز نوری بک نروده ایشته دوشونه دوشونه کیدیور
 بغچه سی آز اولان خانه بغچه سی چوق اولان خانه دن دها بهالیدر
 چارشوسی بزم چارشودن دها بیوک اولان شهری قغیسیدر قاون
 قارپوزلری طاتلی و خوش قوقولی اولان یری بزه خبروریرمیسکز
 خانه وسوقاقرینی بکندیگکز شهر از میرمیدر سلانیکمیدر ایکی سندن
 قغیسیدر چوققلغمده مکتبه کوله رک اوینایه رق کیدر ایدم

آنا و باباسنی سون چوجق اطاعتلی اولور بو کتابی آنا و باباسنه
اطاعت ایدن کامل افندی یه خواجه سی و یردی کامل افندی
آنا و باباسنه اطاعت ایدرک مکتبه سوه سوه کیدیور چوجقره
پر کوزل کتاب و یرمکی وعد ایدن معلم مدحت افندی دگلی
معلم چوجقره بر کتاب و یرمکی وعد ایدرک کیتدی بو سوزی
سزه سولش اولنلرک خانه سنی کوستره میسکز بو حالی کورمش
اولان رؤف و شوکت افندیلره نه سویلدیکز سزی صوره جق
اولنلره نه سویلیم رشید و کامل افندیلرک کندیسنی کوردکارینی
ظن ایدرک محمد قورقدی اولرینی صاته جق اولنلری بکا خبر
و یرمیسکز بونی صوران واری خیر صوران یوقدر محمد
بکک بو قپودن کیردیکنی کورن واری اوت کورنلرک چوق
پارهی چوق اولانک دوستی ده چوق اولور

74

‘Ο ἄνθρωπος ὁ ὦν ἀσθενὴς δὲν ἔχει ὕπνον· ὁ ἄνθρωπος ὁ ἔχων ὄρεξιν τρώγει φαγητόν· ὁ παῖς ὁ ἔχων ὕπνον κοιμᾶται· ὁ φίλος μου ὁ ἔχων ἐν ὠραῖον ὠρολόγιον εἶναι ὁ ‘Ετέμ ἐφένδης· ὁ ἄνθρωπος ὅστις εἶναι (ὁ ὦν) χορτάτος πίνει ὕδωρ· ἡ οἰκία τοῦ ἡμετέρου γείτονος τοῦ ἔχοντος δέκα τέκνα εἶναι μικροτέρα τῆς οἰκίας τοῦ φίλου ὑμῶν, ὅστις ἔχει (τοῦ ἔχοντος) ἐν τέκνον· ὁ ‘Αχμέτ ἐφένδης, ὅστις μοὶ ἔγραψε τὴν ἐπιστολὴν ταύτην, τώρα δὲν εἶναι ἐδῶ· ἡ ἐπιστολὴ, τὴν ὅποιαν ἔγραψεν ὁ ‘Αχμέτ ἐφένδης, δὲν εἶναι αὕτη· ὁ ‘Αχμέτ ἐφένδης, οὗτινος ἡ ἐπιστολὴ εἶναι τόσῳ ὠραία, ἥδη ποῦ εὐρίσκεται; ὁ ‘Αχμέτ ἐφένδης, οὗτινος τὴν ἐπιστολὴν τοσοῦτον ἡρέσατε, ἥδη δὲν εὐρίσκεται ἐν Παρισίοις; ὁ ‘Αχμέτ ἐφένδης, ἐν τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ὁποίου κᾶτι τι εἶδετε, πόσων ἐτῶν εἶναι; ὁ ‘Αχμέτ ἐφένδης, ἐκ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ ὁποίου ἐν τεμάχιον σὰς ἀνέγνωσα, δὲν εἶναι υἱὸς τοῦ Σεβχέτ ἐφένδης; ἐν τῷ δωματίῳ τίνος κατεκλίθητε χθὲς τὸ ἐσπέρας; ὁ Ρεσίτ ἐφένδης, ἐν τῷ δωματίῳ τοῦ ὁποίου χθὲς κατεκλίθην, εἶναι ὁ ἐπιμελέστερος τῶν μαθητῶν τῆς ἡμετέρας σχολῆς· ἐκ ποίας θύρας ἐξήλθετε; ἐκ τῆς θύρας τῆς οἰκίας, ἢ ἐκ τῆς τοῦ κήπου; ἡ θύρα, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξήλθετε, εἶναι ἐκεῖνης τῆς οἰκίας· διὰ τίνος ἀτμοπλοίου ἤλθετε; τὸ ἀτμόπλοιον, δι’ οὗ χθὲς ἤλθετε, δὲν εἶναι τόσῳ ταχύ· ὁ Σουλεϊμὰν ἐφένδης, ἐκ τοῦ κήπου τοῦ ὁποίου χθὲς ἐπίομεν ἐν ποτήριον ψυχροῦ ὕδατος, εἶναι ἄνθρωπος πολὺ γενναϊόδωρος.

75

Ὁ παῖς ἔρχεται παίζων γελῶν· ὁ παῖς ὅστις γελᾷ, ὅστις παίζει (ὁ παίζων, ὁ γελῶν), τίνος υἱὸς εἶναι; περιπατῶν, περιπατῶν ἦλθεν ἕως ἐδῶ· ὁ παῖς ὅστις περιπατεῖ (ὁ περιπατῶν) ἐν τῷ κήπῳ δὲν εἶναι υἱὸς σας; τώρα ἐπιβάς ἀτμοπλοίου θὰ μεταβῶ εἰς Γαλατᾶν· τίς εἶναι ὁ ἄνθρωπος ὅστις ἐπέβη (ὁ ἐπιβάς) τοῦ ἀτμοπλοίου; τὸν γινώσκετε; θὰ σᾶς περιμένω ἱστάμενος ἐδῶ· ὁ ἐδῶ ἱστάμενος δὲν εἶναι ὁ υἱὸς τοῦ φίλου σας Μεχμέτ ἐφένδης; ὁ φίλος σας βλέπων τὸ ἀτμόπλοιο καὶ λέγει· ὁ φίλος σας ὁ βλέπων τὸ ἀτμόπλοιο δὲν εἶναι ὁ Νουρῆ; ὁ Σεβκέτ εἰσέρχεται κρατῶν ἐκ τοῦ βραχίονος ἕνα παῖδα· ὁ κρατῶν ἐκ τοῦ βραχίονος ἕνα παῖδα δὲν εἶναι ὁ πατήρ σας; ὁ παῖς, ὃν κρατεῖ ἐκ τοῦ βραχίονος, τίνος εἶναι; ὁ ἀδελφός σας ἐξεληθὼν τώρα τῆς θύρας ταύτης εἰσῆλθεν εἰς τὸν κήπον τοῦτον· ὁ ἀδελφός σας, ὅστις τώρα ἐξῆλθε (ὁ ἐξεληθὼν) τῆς θύρας ταύτης, ποῦ εἰσῆλθε; ἡ θύρα, ἐξ ἧς ἤδη ἐξῆλθεν ὁ ἀδελφός σας, δὲν εἶναι ἡ τοῦ κήπου; ὁ Ἀρηφῆ κρᾶζων καὶ λέγει· ὁ παῖς, ὅστις κρᾶζει (ὁ κρᾶζων) ἐκεῖ, τί θέλει; τὸ ἀτμόπλοιο προσεγγίσαν εἰς τὴν ἀποβάθραν τοῦ Καδῆ-κιοῦ ἐστάθη ἡμίσειαν ὥραν· τὸ ἀτμόπλοιο, ὅπερ προσήγγισε (τὸ προσεγγίσαν) εἰς τὴν ἀποβάθραν τοῦ Καδῆ-κιοῦ, ἦτο τὸ ἀτμόπλοιο τῶν νήσων, οὐχὶ τοῦ Καδῆ-κιοῦ· ὑπάρχει ὁ ἰδὼν ὅτι ἔγραψα τὴν ἐπιστολὴν ταύτην; (ἦτοι, εἶδε τις ὅτι ἔγραψα τὴν ἐπιστολὴν ταύτην;)* ὁ ἄνθρωπος ἐργαζόμενος γίνεται πλούσιος· ὁ Μεχμέτ πειθόμενος εἰς τοὺς γονεῖς αὐτοῦ (τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα του) ἔγινε μέγας ἄνθρωπος.

Τίς εἶναι ὁ ἄνθρωπος ὁ ἐν τῷ κήπῳ περιπατῶν; γνωρίζετε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου τοῦ ἐν τῷ κήπῳ περιπατοῦντος; δὲν γνωρίζω τὸν υἱὸν τοῦ περιπατοῦντος ἐν τῷ κήπῳ, γινώσκω τὸν υἱὸν τοῦ παρὰ τῷ Σεβκὲτ ἐφένδη ἱσταμένου· τῷ μαθητῇ τῷ καταγενομένῳ εἰς τὰ μαθήματά του τί ἔδωκεν ὁ διδάσκαλος; ὁ διδάσκαλος θὰ δώσῃ, εἶπε, τῷ καταγενομένῳ εἰς τὰ μαθήματά του ἐν ὥρατιον βιβλίον· ὁμοίως εἶδότε τὸ ἀτιμόπλοιον τὸ ἐλθὼν χθὲς ἐσπέραν; εἶδον οὐχί τὸ ἐλθὼν χθὲς ἐσπέραν, ἀλλὰ τὸ ἐλθὼν σήμερον τὸ πρωί· οἱ ἄνθρωποι οἱ περιπατοῦντες καθ' ἑκάστην δύο ἢ τρεῖς ὥρας γίνονται ὑγιεῖς· οἱ καθ' ἑκάστην δύο ἢ τρεῖς ὥρας περιπατοῦντες γίνονται ὑγιεῖς· τὰ τέκνα τῶν ἀνθρώπων τῶν ἀγαπῶντων νὰ ἐργάζωνται γίνονται ὑγιέστερα τῶν τέκνων τῶν ἀνθρώπων τῶν δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ἀγαπῶντων νὰ κáθηνται· τὰ τέκνα τῶν ἀγαπῶντων νὰ κáθηνται γίνονται ἀσθενέστερα τῶν τέκνων τῶν ἀγαπῶντων νὰ ἐργάζωνται· πιστεύει τις τοὺς ἀνθρώπους (δοτ) τοὺς ἀγαπῶντας νὰ λέγωσι ψευδός; πιστεύει τις τοὺς ἀγαπῶντας νὰ λέγωσι ψευδός; ὁ θεὸς ἀγαπᾷ τοὺς παῖδας τοὺς ἀγαπῶντας τοὺς γονεῖς αὐτῶν (τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα των)· ὁ θεὸς ἀγαπᾷ τοὺς ἀγαπῶντας τοὺς γονεῖς αὐτῶν· ὑπάρχει ὁ γινώσκων (εἰδὼς) τοῦτο (ᾗτοι γινώσκει τις τοῦτο); οἱ γινώσκοντες τοῦτο πλείστοι ὅσοι· ὑπάρχει ὁ ἀκούσας τοῦτο; δὲν ὑπάρχει ὁ ἀκούσας (οὐδεὶς ἤκουσε)· οἱ ἀκούσαντες ὅτι ὁ Ἀρῆφῃ ἐφένδης εἶπε τὸν λόγον τοῦτον εἶναι πολλοί.)

ΜΑΘΗΜΑ 38.

Χρονικαὶ μετοχαί.

1] אֶחָד אֶבְרָחָם-גִּינְטָצָא אָמַר לְהִתְשָׁא הָאָמַר עֲלֵיתְשָׂא, אַע,
κτλ. (βλ. Γραμ. σ. 89, γ').

§ 201. Ἡ μετοχή αὕτη ἄκλιτος οὖσα σημαίνει ὅτι ἄμα
ὥς ἐγένετο ἢ γένηται τὸ σημαινόμενον αὐτῆς, ἀμέσως ἐγένετο
ἢ γενήσεται καὶ τὸ σημεινόμενον τοῦ ῥήματος τῆς
κυρίας προτάσεως· ἐξηγείται δὲ παρ' ἡμῖν:

α'] μετὰ τοῦ אָמַר καὶ ὑποτακτικῆς ἐπὶ μέλλοντος, ὅταν
δηλαδὴ τὸ ῥήμα τῆς κυρίας προτάσεως ἢ ἐνεστώως προσδο-
κώμενος, ἢ μέλλον· π. χ. מִכְתֵּבִּין כְּתִיבֵי דְרִסְמִי אִוְקֹרֻם אָמַר
עֲלֵיתְשָׁא (γκελ-ίντζε) ἐκ τῆς σχολῆς, μελετῶ τὸ μάθημά μου.

β'] μετὰ τοῦ אָמַר καὶ ἀορίστου ἐπὶ παρελθόντος, ὅταν
δηλαδὴ τὸ ῥήμα τῆς κυρίας προτάσεως ἢ χρόνου ἀορίστου,
ἢ παρωχημένου· π. χ. כֹּנֶשׁ חִיטֵּיבֵי יוֹלֵה חֵיטֵּם אָמַר אֲנֵעֵתֵי-
לֵעֵן (τσηκ-ήντζε) ὁ ἥλιος, ἐξῆλθεν εἰς τὴν ὁδὸν (ἐκίνησα).

Τιθεμένη δὲ κατὰ δοτικὴν καὶ λαμβάνουσα τὸ μόριον
כְּדָא κατάρ, ἢ כְּדָא תֵּעֵל, ἢ כְּדִין תֵּעֵל מֵעַרְבִי, σημαίνει τὸ
μέχρις οὗ: π. χ. בּוֹ כֵּיבֵי סָבַח אֶלְעִיבֵי קִדְרִי אִוְתּוֹרֵדֻם
תַּאֲתֵינָא עֲכָאֲתֵינָא מֵעַרְבִי אִוְ עֲלֵיתְשָׁא פְּרִוִּיא (σάπᾱχ ὁλ-οὐν-
τζε, ἦτοι μέχρις οὗ ἐξημέρωσεν).

Ἐνίοτε παραλείπονται τὰ μόρια ταῦτα· π. χ. כְּדִין תֵּעֵל מֵעַרְבִי

μὲν τωγοιούντζα γετίμ. ἔφαγον μέχρῃς οὐ ἐκορέσθην (ἦτοι, κατὰ κόρον) ἀντί قدر یتوجیه .

2] آرایلی ἀρχια-λῆ ἀφότου ἐζήτησα, ας κτλ. (βλ. Γραμ. σ. 94, γ').

§ 202. Ἡ μετοχὴ αὕτη ἄκλιτος οὖσα δεικνύει τὸν χρόνον, ἀφ' οὗ ἄρχεται τὸ σημαίνόμενον τοῦ ρήματος τῆς κυρίας προτάσεως, καὶ ἐξηγείται περ' ἡμῖν διὰ τοῦ ἀφότου π. χ. چالشوورم مکتبه کیدلی ἀφότου ὑπῆγον (γκίτελι) εἰς τὴν σχολήν, καταγίνομαι εἰς τὸ μάθημα.

Πολλάκις δὲ συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ ἐπιρρήματος پیرہ (ἐντεῦθεν) ἢ μόνου, ὡς کالی ἀφότου ἦλθον· ἢ καὶ μετὰ τῆς προθέσεως دن· ὡς کالیدن پیرہ γκελελι-τέν περῆ ἀφότου ἦλθον κτλ.

Καὶ ἐκ τῆς συνθέτου ἀναφορικῆς μετοχῆς τοῦ ἀορίστου μετὰ τοῦ تهن پیرہ γίνεται τοιαύτη μετοχή· ὡς کالیدن پیرہ مکتبه ἀφότου ἦλθον (γκελτι-γίμ-τέν περῆ) εἰς τὴν σχολήν, καταγίνομαι εἰς τὸ μάθημά μου.

3] آرادق. ἀρχτήκ-τα ὅτε ἐζήτησα, ἢ ὅταν ζητήσω, ης κτλ. (βλ. Γραμ. σ. 92, β').

§ 203. Ἡ μετοχὴ αὕτη, ἄκλιτος ἐπίσης οὖσα, σημαίνει τὸν χρόνον καθ' ὃν ἐγινεν, ἢ γενήσεται τι· ἐξηγείται δὲ παρ' ἡμῖν, ἐπὶ παρελθόντος μὲν, διὰ τοῦ ὅτε καὶ ἀορίστου π. χ.

عثمان افندی اورایه کیتدکه عارفی افندی بی بولدی ὅτε μετέβη (γκίττικ-τε) ἐκεῖ ὁ 'Οσμὰν ἐφένδης, εἶδεν τὸν 'Αρηφῆ βέη.

Ἐπὶ μέλλοντος δέ, διὰ τοῦ ὅταν καὶ ὑποτακτικῆς·
π. χ. كيدرز اطيح كدك بهار ὅταν ἔλθῃ (γκελτί/κ-τε) τὸ
ἔαρ, μεταβαίνομεν εἰς τὴν νῆσον.

Ἡ μετοχὴ αὕτη γίνεται καὶ ἐκ τῆς συνθέτου ἀναφο-
ρικῆς μετοχῆς τοῦ ἀορίστου· π. χ. كدك كدك γκελτίγιν-τέ
ὅτε ἔλθον· كدك كدك γκελτίγιν-τέ ὅτε ἔλθες κτλ.

Ἐπίσης καὶ ἐκ τοῦ μέλλοντος: كدك كدك γκελετζεγιν-
τέ ὅταν ἔλθω· كدك كدك γκελετζεγιν-τέ ὅταν ἔλθῃς κτλ.

Πολλάκις δέ μετὰ τὴν σύνθετον ταύτην ἀναφορικὴν
μετοχὴν ἔπεται ἡ πρόθεσις و οὐχὶ μόνη, ἀλλὰ μετὰ τινος
λέξεως χρόνου σημαντικῆς, οἷαι αἱ λέξεις وقت βάκτ ἢ βα-
κῆτ καιρὸς, زمان ζεμάν χρόνος, لئلا ἐσὶν ἀ μεταξὺ, حو سه
ῤῥά σειρά, حال χάλ κατάστασις, περίπτωσις, مدت مدت
διάρκεια χρόνου· π. χ.

وقد اذلتهم بالبحر-تأ ὅτε ἔλαβον, ἢ ὅταν λά-
βω (κατὰ λέξιν, τὸν καιρὸν καθ' ὃν ἔλαβον ἢ λάβω).

او قد يغتفك زمانه ὁκουτογοῦν ζεμαντά, ὅτε ἀνέγνωσας,
ἢ ὅταν ἀναγνώσῃς (τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἀνέγνωσας, ἢ ἀνα-
γνώσῃς) κτλ.

Ἐνίοτε δέ μετὰ τὰς λέξεις وقت καὶ زمان ζεμάν παρα-
λείπεται ἡ πρόθεσις و· π. χ. اليف زمان انتي اليف زمانه
ὅτε ἔλαβον· وقت ديدكمز انتي وقت ديدكمز ὅτε εἵπομεν.

4] اراد قد نصركم ἀρχήκ-τάν σωγρ, ἀφοῦ ἐξήτησα, ας
κτλ. (βλ. Γραμμ. σ. 92, 6').

§ 204. Ἡ μετοχὴ αὕτη, ἄκλιτος ἐπίσης οὔσα, σημαίνει

ὅτι τὸ σημαινόμενον τῆς κυρίας προτάσεως ἐγένετο, ἀφοῦ ἐγένετο τὸ σημαινόμενον τῆς μετοχῆς, ἐξηγεῖται δὲ πρὸ ἡμῖν διὰ τοῦ ἀφοῦ... ἔπειτα καὶ ἀοριστον· π. χ.

بن كيتدكنسكره اوكلدى ἀφοῦ ἐγὼ ἀνεχώρησα, (ἔπειτα) ἦλθεν ἐκεῖνον· مكتوبى يازدقنسكره بكا ويره جكين ἀφοῦ γράψῃς τὴν ἐπιστολήν, θὰ μοὶ τὴν δώσῃς.

5] آرادقه ἀρχτήκ-τσα ἐφ' ὅσον ἡ ὁσάκις ζητῶ, ἦς κτλ. (βλ. Γραμμ. σ. 92 β').

§ 205. Καὶ ἡ μετοχὴ αὕτη εἶναι ἄκλιτος· σημαίνει δὲ ὅτι ἐφ' ὅσον διαρκῇ τὸ σημαινόμενον αὐτῆς, τοσοῦτον ἐξακολουθεῖ καὶ τὸ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως· ἐξηγεῖται δὲ πρὸ ἡμῖν διὰ τοῦ ἐφ' ὅσον, ἡ ἐνόςω π. χ.

ياغور ياغدقه او قودقه اوكر نيزم ἀφοῦ ὅσον μελετῶ, μαρθάνω· ياغور ياغدقه ἐνόςω βρέχῃ, μέρω ἐν τῇ οἰκίᾳ.

Ὅταν δὲ ἡ μετοχὴ αὕτη ᾖ ἐκ τοῦ αὐτοῦ θέματος, ἐξ οὗ καὶ τὸ ῥῆμα τῆς κυρίας προτάσεως, τότε σημαίνει τὸ ὅσον δύνασθαι περισσότερον· π. χ.

يغيتكسه ييغكه γιετίκσε γιέρ, τρώγει ὅσον δύναται περισσότερον (κατὰ λέξιν ὅσον τρώγει, τρώγει).

چاغر دقه چاغر دقه τσαγηρτήκσε τσαγηρῆρ φωνάζει ὅσον δύναται (ὅσον φωνάζει, φωνάζει).

Καὶ διὰ τῆς συνθέτου ἀναφορικῆς μετοχῆς καὶ τῆς λέξεως مدت مضتت (διάρκεια χρόνου) μετὰ τοῦ μορίου جـ تزه (κατὰ) σχηματίζεται χρονικὴ μετοχὴ ἰσοδύναμος τῇ ἄνωτέρῳ π. χ.

مَدْبَحَه يَأْتِدُه قَالِدِيْم يَأْتِدُه قَالِدِيْم
ἐφ' ὅσον ἔμεινα, ἥ μέρω πλησίον του.

§ 206. Πρόσωπον καὶ ἀριθμὸς τῶν χρονικῶν μετοχῶν:
Αἱ ἄνωτέρω μετοχὲς καὶ τῶν πέντε εἰδῶν ὡς ἄκλιτοι
εἶναι τοῦ αὐτοῦ προσώπου καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀριθμοῦ, οὗτινος
καὶ τὸ ῥῆμα τῆς προτάσεως ἐξ οὗ ἐξαρτῶνται π. γ.

مَكْتَبِدْن كَلْبَجَه دَرْسِي اَوْقُورَم
ἐκ τῆς σχολῆς, μελετῶ τὸ μάθημά μου.

سَنْ مَكْتَبِدْن كَلْبَجَه دَرْسِي اَوْقُورَسِيْن
ἐκ τῆς σχολῆς, μελετᾷς τὸ μάθημά σου κτλ.

يَنْ مَكْتَبِدْن كَلْبَجَه دَرْسِي اَوْقُورُزْ
(γκελίντζε) ἐκ τῆς σχολῆς, μελετῶμεν τὸ μάθημά μας κτλ.

§ 207. Θέσει τῶν χρονικῶν μετοχῶν: Ὡς φαίνεται ἐν
τοῖς ἄνωτέρω παραδείγματι, αἱ χρονικαὶ προτάσεις αἱ διὰ
τῶν χρονικῶν μετοχῶν γινόμεναι προηγούνται τῆς κυρίας
προτάσεως κατὰ τὸν γενικὸν κανόνα ὅτι ἐν τῇ τουρκικῇ
ἢ πλαγίᾳ πρότασις (§ 39) προηγεῖται πάντοτε τῆς κυρίας.

اَغْلَامَقْ اَڭْلا-مَآكْ كَلَايُيْر	سِتَاكْ پِت-مَآكْ اَلْهَیْر
پِرَاك-مَآكْ اَڭْكَاتَا لَیْ-	مَیْدَانْ مَیْتَانْ پِلَا تَیْآ
[πειρ]	دَقِیْقَه تَاكْكَهْكَ لَپْطُور
قَآچِقْ كَا تْ-مَآكْ فُیْهَیْر	لُوزُورْمْ اَنَا رَاكْ
دِیْكَلْمَكْ تِنْ لَیْ-مَآكْ اَكُورُیْر	مَالْ مَآلْ پَریُونِیَا, پِرَا رُگْمَا
كُونْدَرْمَكْ ځَیْوْنِیْ-مَآكْ پَیْم-	سَهْ سَهْرَا سَیْرَا, تَا رِیْ
[πειρ]	اِسْمْ اِسْمْ اِسْمْ
اَكْكَكْ اَڭْلَیْن-مَآكْ دِیَا تْرِیْبَیْر,	فِیَا تْ فِیَا تْ فِیَا تْ
[διασχεδάζειρ]	[τορ]

خواجه افندی درسه باشلانجه دیکله ملی رضا افندی بی کورنجه
 سز خاطر مه کلدیکز او پاره بی النجه بورجه ویره حکم اویقو
 کلنجهیه دکن او طور دم طوینجه یرم بنده کز هر آخشام وظیفه لری
 یازارم ساعت بشه کلنجه یاتارم بورایه کله لی یالکز بر کره
 باشم آغریدی تموز آبی بیتله لی ایکی کون اولدی بو چوجوق
 طوغه لیرو خسته در یاز کلدکده نزهیه کیدرسین فلان کون
 کلدکده سکا شو قدر غروش ویررم صبحی افندی بونی کوردکده
 بر شی سویلدی می انسان بر کره سوزینی ویردکده طوتلی در
 آغلایانی براق درسنه چالشانه باق سوز دیکلیان چوجق لری
 سورم سوز دیکلیان لری سورم سزی صوره جق اولنره نه
 دیه یم برادر کزک بونی صور مقدن مقصدی نه اولدیغنی سویلیکز

اوه کلدیکمه یالکز صبحی افندی بی بولدم سزی کوردیکم زمان
 یک ممنون اولدم مکتوبی او قودیغکده نه آکلادک آپوستول

بو سوزلری سویلدیکی ائشاده بن دیکلیورایدیم بونی سویلدیککز
صرهده او عجله ایله یازیورایدی یائقو و طوما افندیلر حاضر
اولدقاری حالدہ آپوستول درسنی سویلدی ایشمز بیتدکدنصرکه
کیدرز درسلمزی او قودقندنصرکه اوینایه جغز چالشدقچه پاره
قزانیورسین انسان بوکتابی او قودقچه او قومق ایستر بوکون
سرای همایونی کزدیم کیمک مالی کیمه ویریورسین ساعت
لزومنی کوردیم بوکون مخصوص چارشویه کیتلی بر دانه سنی آلمی
بک افندی! عجله کر نه در واپورک اسکله یه کلدیکی آنده اوراده
بولنملیم واپورک قپوداننه سویلیه حکم وار مخدومکزک بکا
بو مکتوبی یازمقدن مقصدی نه اولدیغنی اکلادم

77

Ἄμα ὁ Χαμδῆ βέης ἐξῆλθεν ἔξω, ἐγὼ εἰσῆλθον· ἅμα ὑμεῖς εἰ-
πητε τοῦτο, ἐκεῖνος ἐννοεῖ· ἅμα τελειώσῃ τὸ μάθημα, θὰ ἐξέλθωμεν
εἰς περίπατον· ἅμα ἐγένετο πρωία, ἤρχισε νὰ βρέχῃ· ἔως οὐ ἔλθῃ ὁ
διδάσκαλος, ἐγὼ γράψω τὸ θέμα μου· ὁ Θωμᾶς ἔφαγε μέγρις οὐ ἐκο-
ρέσθη· ἀφότου ἦλθε τὸ ἔαρ, καθ' ἐκάστην περιπατῶ εἰς τοὺς κή-
πους· ἀφότου ἐπωλήσαμεν τὴν οἰκίαν, μένομεν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πάπ-

ποῦ ἡμῶν· πόσοι μῆνες ἔγιναν ἀφότου ἐτελείωσεν ἡ οἰκία αὐτῆς; ἀφότου ἡγόρασας τὴν οἰκίαν ταύτην, εἶπαι ἀσθενής· ὅταν ἔλθῃ ὁ χειμῶν, τί θὰ κάμῃς; ὅτε ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος, ἡμεῖς εἴμεθα ἐν τῇ κλίνῃ· ὅταν ἔλθῃ ὁ θεῖνα κύριος, ἐγὼ ποῦ νὰ ὑπάγω; ὅτε (καθ'ὸν χρόνον) ἐγὼ ἐπώλουν τὴν οἰκίαν, σὺ ποῦ ἦσο; ὅταν ἔλθωμεν, σοὶ λέγομεν· ὅταν ἴδῃς τὸν Ριζᾶ βέην, τῷ δίδει; τὴν ἐπιστολὴν ταύτην· ὅτε ἔγραφες τὸ θέμα, ὁ νοῦς σου ποῦ ἦτο; τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ὁ κ. Ἀπόστολος ἦλθεν εἰς τὴν γέφυραν, τὸ ἀτμόπλοιον ἀνεχώρει.

78

Ὅτε ἡμεῖς ἐσκέφθητε τοῦτο, ἐκεῖνοι εἶχον ἀναχωρήσει· ἐν τῷ μεταξὺ ἐνῷ ἡμεῖς ἐπαίζομεν, ἐκεῖνος ἔγραφε τὸ μάθημά του· καθ' ἣν στιγμὴν εὐρίσκεσθε ἐν τῷ γραφείῳ, ἡ ἀδελφὴ σας ἡ κ. Νουριὲ ποῦ ἦτο; τῶν κ. Γαλήπ καὶ Χαμδῆ βέηδων διασκεδάζόντων, ἦλθεν ὁ διδάσκαλος· ποῦ φεύγεις; τίς ἡ βία σου; ἔχω δύο ἐπιστολάς νὰ γράψω· ἀφοῦ μελετήσω τὸ μάθημά μου, θὰ ἐξέλθω εἰς τὸν περίπατον· ἀφοῦ κατεκλίθῃς εἰς τὴν κλίνην, ἤρχισε νὰ πονῇ ἡ κεφαλὴ σου· ἀφοῦ ἐξημέρωσεν, εἰσῆλθομεν εἰς τὸ χωρίον· ἐνόσω ἐγὼ ἔκλαιον, ἐκεῖνος ἐγέλα· ὅσον ὁ Σουλεϊμὰν ἐφένδῃς ἐρωτᾷ ἐκεῖνο, τόσον ὁ δοῦλός σας τῷ λέγω τοῦτο· τὸ παιδίον τοῦτο κλαίει ὅσον δύναται· ὅσῳ περιπατοῦμεν, τόσῳ θέλομεν νὰ περιπατῶμεν· ὁσάκις σκεφθῶ τοῦτο, κλαίω· ἐφέτος διετρίψαμεν τρεῖς μῆνας ἐν Χάλκῃ· ἡ πλατεῖα αὕτη πῶς ὀνομάζεται; ἐν Κωνσταντινουπόλει πόσαι τοιαῦται (ὡς αὕτη) πλατεῖαι

ὑπάρχουσιν; εἴδετέ ποτε τὸ αὐτοκρατορικὸν ἀνάκτορον; ἰδοὺ, οἱ κῆ-
ποι τῶν αὐτοκρατορικῶν ἀνακτόρων εἶναι οὗτοι.

79

[Σὺς ἀνγκαιοὶ τι· μοὶ ἀνγκαιοὶ ἐν ταμίχιον χάριτος καὶ εἰς
κλάχμος διὰ νὰ γράψω μίαν ἐπιστολήν· τοῦτο τί χρειάζεται; οἱ ἄν-
θρακες οὗτοι τίνος εἶναι; δὲν εἶναι ἰδικόν μας πρᾶγμα, εἶναι τοῦ ἄν-
θρακοπώλου Ἰσμαήλ ἀγᾶ· γινώσκετε τὴν τιμὴν των; αἱ ἑκατὸν
ὀκκάδες τιμῶνται 50 γροσίων· ὁ παῖς ὁ ὑπακούων εἰς τὸν πατέρα του
καὶ εἰς τὴν μητέρα του, γίνεται μέγας ἄνθρωπος· τῷ ἐν Βιέννῃ εὐρι-
σκομένῳ Ὁμὲρ βέη θὰ γράψω ἐπιστολήν· οἱ ἄνθρωποι οἱ εἰ-
πόντες ἡμῖν τοῦτο δὲν εἶναι τώρα ἐνταῦθα· τὴν ἀηδόνα ταύτην θὰ
πέμψω τοῖς ἐντὸς τοῦ Βοσπόρου ἐν Σωτηενίῳ διαμείνουσιν ἐξαδέλφοις
μου (ἐκ Θεοῦ πρὸς πατρός) κυρίως Ριζᾶ καὶ Σουπχῆ βέη· ἀγαπῶ
τοὺς παῖδας τοὺς μεταβαίνοντας τὸ πρωὶ ἑνωρὶς εἰς τὸ σχολεῖον· ὁ
υἱὸς τοῦ εἰπόντος ἡμῖν τοῦτο ἰδοὺ εἶναι ὁ παρὰ τῷ Γαλήπ ἐφένδῃ
ἱστάμενος παῖς· γινώσκω τὸν γράψαντα τὴν ἐπιστολήν ταύτην· ἡ
τόλμη ἐκείνων, οἵτινες ἔχουσι κάμει τοῦτο, ὀλίγον πρᾶγμα εἶναι; εἰς
ἐκείνους, οἵτινες θέλουσιν ἀκούει ἡμᾶς, θέλομεν εἶπει τοὺς λόγους
τούτους.]

ΜΑΘΗΜΑ 39.

Διάμεσα—'Ερεργητικὰ ἐξ οὐδετέρων.

§ 209. *Διάμεσα*: Ταῦτα γινόμενα διὰ τῆς καταλήξεως ځ (τιρ) ἢ μόνου τοῦ γράμματος ٽ (τ) παρεντιθεμένου μεταξὺ τῆς ρίζης τοῦ ρήματος καὶ τῆς καταλήξεως (βλ. Γραμ. 82) συντάσσονται αἰτιατικῇ τοῦ πράγματος καὶ δοτικῇ τοῦ μέσου, δι' οὗ γίνεται τὸ σημαίνονμενον τοῦ ρήματος, ἰσχυνομένουσι δὲ πρὸς τὰ διάμεσα τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς, ἢ πρὸς τὰ περιφραστικῶς διὰ τοῦ δίδω, βάλλω, κάμνω ἐν τῇ καθωμισθημένῃ ἐκφραζόμενα· π. χ.

دیکدیرمش ترزی یه البسهنی فلان *τὰ ἐνδύματά του διὰ τοῦ δεινοῦ ράπτου ἔγραψε* (τίκ-τιρμίς, ἤτοι ἔδωκεν εἰς τὸν δεινα ράπτην καὶ ἔγραψε).

مکتوی اچده یازدردم *τὴν ἐπιστολὴν διὰ τοῦ 'Αχμέτ ἔγραφα* (γικζ-τηρτήμ, ἤτοι ἔβλαξ τὸν 'Αχμέτ καὶ ἔγραψε).

Ἐνίοτε δὲ σημαίνουσι τὸ ἐξ ἀπροσεξίας τοῦ ὑποκειμένου γινόμενον· π. χ.

ساعتی قابردم *ἔκαμα γ' ἀρπάσωσιν* (καπ-τηρτήμ, ἤτοι ἐξ ἀπροσεξίας ἀφῆκα γὰρ μου ἀρπάσωσι) τὸ ὠρολόγιον.

§ 210. *'Ερεργητικὰ ἐξ οὐδετέρων*: Ταῦτα γινόμενα ἀπαρχλλάκτως ὡς καὶ τὰ διάμεσα, συντάσσονται ὡς τὰ ἐνεργητικὰ μεταβατικά, ἤτοι αἰτιατικῇ· π. χ.

κατέβην· (έν-τίμ) εἰς Κωνσταντινούπο-
λιν· σὲ σὺν ἀνδρὶν (έν-τίμ-τίμ).

ταρῆλ-μὲν δυσαρρεστὲι- [σθαι (δοτ.)]	οὐσαν-μὲν βαρύνε- [σθαι]
έν-μὲν καταβαίρειν	γυρῶν-μὲν ὁδεύειν
ὁλ-μὲν ἀποθνήσκειν	καπ-μὲν ἀρπάζειν
τίκ-μὲν γράπτειν, γυν- [τέθειν]	τάνη-μὲν γρωρίζειν
κωσ-μὲν τρέχειν	ὄσεν-μὲν ὀκνεῖν
τὰρᾶφ μέρος	ἐμρ διαταγῇ
τζίχῆτ διεύθυνσις	ἐμρ ἱτμὲν διατάττειν
τερζί γράπτῃς	λότος τότος
ἐλπίσε ἐνδύματα	πώρᾶζ βορρᾶς
τούτ θριξ, πτίλιν	ὀζρὲ ἵνα, ὅπως, κατὰ

Ἡ λέξις τὰρᾶφ (μέρος) μετὰ τῶν καταληκτικῶν κτητικῶν
ἀντωνυμιῶν, ἥτοι τὰρᾶφ-ἡμ τὸ μέρος μου, τὰρᾶφ-ἡν τὸ
μέρος σου ἰσοδυναμεῖ τῇ ἡμετέρᾳ πρός. π. γ. κωνσταντίνου
πρὸς ὑμῶς (κατὰ λέξιν, πρὸς τὸ μέρος σας ταρᾶφνηζά).

παρατὲρ ζατὲ, ἀρεψιός, ἀρεψιὰ ἐξ ἀδελφοῦ
καὶ ἡ ἡμετέρᾳ ζατὲ, ἀρεψιός, ἀρεψιὰ ἐξ ἀδελφῆς.

ἡμετέρᾳ ζατὲ, ἀρεψιός, ἀρεψιὰ ἐξ ἀδελφῆς
καὶ ἡ ἡμετέρᾳ ζατὲ, ἀρεψιός, ἀρεψιὰ ἐξ ἀδελφῆς.

τὰρᾶφ τουτμὲν μέρος κρατεῖν, μεροληπτεῖν.

§ 211. *Σύνταξις μορῶν*: Τὸ μόριον *اوزر* οὐζρέ μετ' ἀπαρεμφάτου σημαίνει:

α'] *τέλος καὶ σκοπὸν*, ἰσοδυναμοῦν τῷ ἡμετέρῳ ἴνα, ὅπως *کيدورم* حاضر بولتی *اوزر* μεταβαίτω ὅπως παρεννεθῶ.
 β'] τὸ ὅσον οὕτω, ἐπομένου τοῦ συνδετικοῦ, ἢ τοῦ ῥήματος بولتی *اوزر* *کیتک* ἐν τῷ ἀπερχεσθαι εἰμι, ἦτοι ὅσον οὕτω ἀπερχομαι.

γ'] *συμφωνίαν*, μετ' ὀνομάτων καὶ συνθέτων ἀναφορικῶν μετοχῶν, ἰσοδυναμοῦν τῇ ἡμετέρᾳ κατὰ π.χ. *سولیدی* *اوزر* κατὰ τὸ λεγόμενόν του, ἦτοι καθὰ λέγει *اوزر* κατὰ τὴν διαταγὴν σας.

Τὸ δὲ *کی* γκιτὶ, ὥς, καθὼς (§ 169), μετὰ συνθέτου ἀναφορικῆς μετοχῆς σημαίνει:

α'] *συμφωνίαν* π.χ. *دیدیکم* ὥς *εἶπον*.
 β'] *χρόνον*, ἰσοδυναμοῦν τῇ χρονικῇ μετοχῇ τοῦ τύπου *آراغ* ἀραγίντζα (§ 201). π.χ. *کدیکی* (ἢ *کندجه*) *اوز* ὥς ἡ.θέρ *کوریکی* (ἢ *کورجه*) *اوز* εἶδεν.
 γ'] *ἡ πρόθεσις* *ο*δ (*ἐν*) μετ' ἀπαρεμφάτου σημαίνει *παρά- τασιν* καὶ *διάρκειαν* π.χ. *یازمقدار* *διατελεῖ* (ἐξακολουθεῖ) *γράφων* (ἐν τῷ γράφειν εἶναι).

§ 212. *Ἐπιθετική* *کی*: *Ἡ κατὰληκτική ἐπιθετική* *کی* *کی* (ὁ, ἡ, τὸ) ἦτις μετὰ γενικῆς ἐπέχει θέσιν οὐσιαστικοῦ ἐξυπονουμένου ἐκ τῶν προηγουμένων (§ 19), μετὰ τῆς προθέσεως *ο*δ (*ἐν*) ἐπέχει θέσιν ἀναφορικῆς μετοχῆς π.χ. *کویکه* *کونده* *کندن* *دها* *یوکر* *تو* *ἐν* τῷ ἡμετέρῳ

χωρὶς σχολείον εἶναι μεγαλύτερον τοῦ ἐν τῷ ὑμετέρῳ
ἐνθα τὸ κείμενον ἐστὶν ἐν τῷ κειμένῳ

Θέμα

۷۹

دون امله دن ایندیکز می حسن بوکون قایغی دکره ایندیره جک دون
طاطاوله ده طوما نامنده و یتش بش یاشنده بریسی اولدی بوئی
اولدیرن میدانده دکلدر البسه می بن کندم دیکرم سز البسه کزی
کیجه دیکدیرر سکر جانم! نیه قوشیورسین یاواش کیت دوشرسین
رشید افندی دون آتی قوشدیرر ایکن دوشدی دون بریسی
مندلی قاپدی سزکی برشی دکل بز پکن کون ساعتزی
قابدردق عارفی افندی بی طانیورمیسکر بو آدم کندیسنی طانیتمق
ایچون نه لر یاپدی بکلیه بکلیه اوصاندم قرنداش! بو حال
انسانی اوصاندیرر نه چابوق اوشندیکز نه طرفه کیدیورسکر
کیمک طرفندن کلیورسکر عبدالرحن البته طرفکزی طوته جق
یورویه یورویه کلدن سویلیه سویلیه اوصاندم افندم سزه نه
یایدم که بکا طارلدیکز سزه بنی طاریله می

افندم بر امریکز واری یمک حاضری سفره حاضر ایسه
 خبر ویررز هوا نصل بوکون هوا لدوس دون پویراز
 ایدی دکزدن قورقارمیسکز بونی سزه کیم یازدیرمش بونی
 یازمق اوزره سزه کیم امر ایتش امر ایدیکز نه امریکز
 اولور او مکتوبی یوسف افندییه ویرمک اوزره طرفکزه
 کوندردم ابراهیم افندی حضرتلری برقاچ کون فقیرخانه مزده
 قالمق اوزره بوکون تشریف بیوردیلر برادرزاده لکر علی وحسنی
 بکک از میره کیمک اوزره بولندقلرینی خبر الدم واپور قالمق
 اوزره ایکن قرنداشکک اوغلی محمد افندی کلدی بنده کزه بر
 مکتوب ویردی مکتوبی یازمقده ایکن خاطر مه بر شی کلدی
 بونی دوشونمکده ایکن بنده کزی اویقو الدی بو شی بنی چوق
 دوشوندیریور کوردیکز می دیدیکم کبی اولدی سزه یازدیقم
 اوزره کله جک کانون اولک اون یدنجی جمعه ایرتسی کونی از میره

کیده جکم مصطفی افندی کادیکی کبی داعیکزی ایستدی دیدیککز
کبی اولسون فؤاد و عزت افندیلر سزی کوردکاری کبی برر طرفه
قاچدیلر کیتدیلر بغچه کرده کی آرمود آفاچلری بغچه مزده کیلردن
آزدر اوله دکدر افندم بیوک یا کلشکز واردر

80

Εὐρισκόμενος (ἐν τῷ μεταξύ ἐνῷ εὐρισκόμενῳ) ἐν Παρίσι· οἱς, ἐγνώ-
ρισα τὸν θεόν σας· ἐγνώρισα ἑμαυτὸν εἰς τοὺς ἀνθρώπους τούτους
(ἔκαμα νὰ μὲ γνωρίσωτι)· ἀδελφέ! καὶ ἐθαυρόντην καὶ ὠκνήσα· τί
εἶναι ἐκεῖνο, ὅπερ σᾶς ἔκαμε νὰ θαυροῦνται; ὁ ἀνεπίός σας (ἐξ ἀδελ-
φοῦ) θὰ ὑπάγῃ εἰς κανὲν μέρος; ὁ Μαχμοὺτ ἐφένδης ἦλθεν ἐκ μέρους
τοῦ Θεοῦ τοῦ (ἐκ πατρὸς) Ριζᾶ βέη· τὸ ἀτμόπλοιο τοῦτο ἐκ τίνος
μέρους (πόθεν) ἔρχεται; ὑμεῖς τίνος μέρος ἐλάθετε; βεθυῖως ἐλά-
θετε τὸ μέρος τοῦ πατρὸς σας· ἡ κυρία μήτηρ σας τί διατάττει;
ποία εἶναι ἡ διαταγή της; ἔχει καμμίαν διαταγήν; δὲν ἔχει καμ-
μίαν διαταγήν, μόνον ἔχει κατὶ νὰ σᾶς εἴπῃ· ἐκ τῶν ἀτμοπλοίων
τοῦ Βοσπόρου τινὰ μὲν προσεγγίζουσι μόνον εἰς τὰς ἐν τῇ εὐρωπαϊκῇ
πλευρᾷ ἀποβάθρας, τινὰ δὲ μόνον εἰς τὰς ἐν τῇ ἀνατολικῇ πλευρᾷ
ἀποβάθρας· κύριε! τὸ ἀτμόπλοιο τῆς Πριγκήπου κατὰ ποῖαν ὥραν
ἀναχωρεῖ (σηκόνεται); τὸ πρῶτον εἰς τὰς δέκα πρὸς τέταρτον, καὶ
τὸ δεύτερον εἰς τὰς ἑνδεκα καὶ τέταρτον· τὸ δεύτερον πολὺ ἐξώρας
κινεῖ· τὸ πρῶτον προσεγγίζει εἰς τὴν Χάλκην; οὐχί· μόνον εἰς τὴν

Πρώτην προσεγγίζει· τὰ ἐν τῇ μεγάλῃ ἀγορᾷ καταστήματα εἶναι
πτερώτερα τῶν ἐν τῇ ὑμετέρᾳ νήσῳ.

81

Σὺ ποίησον καθὼς σοι λέγομεν· κύριέ μου! τὸ πρᾶγμα ἀπέδῃ
(ἐβγῆκε) καθὼς εἶπατε· ἐκεῖνος παρέστητεν (ἔδωκε νὰ ἐννοήσητε
ὑμῖν τὸ πρᾶγμα ὡς ἤθελεν· ἰδοὺ ἐγὼ κατὰ τὴν διαταγὴν σας ἦλθον·
ἡμᾶς εἶδον ὑμᾶς, ἐγνώρισα· ἰδοὺ κατὰ τὴν ὑπότχασιν ἡμῶν, ἡμᾶς ἤλ-
θομεν εἰς Βιέννην, σὰς γράφομεν· ὦ παῖ! ὁ εἰπὼν ὅτι εἶσαι ὁ κνηρὸς
ἑρρέτω (ἄς ὑπάγῃ), λεγέτω ὅ,τι θέλει· σὺ κύτταζε τὸ ἔργον σου·
τέκνον μου! ἔσο ἐπιμελής· πεῖθου τοῖς πρεσβυτέροις σου· | σὺ νὰ ἦσο
εἰς τὴν θέσιν μου, τί θὰ ἔπραττες· βλέπω ὅτι ἔχετε δίκαιον, ἀλλὰ τί
νὰ κάμω· λέγει ὅτι ἔχετε λάθος· τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι ὡς λέγετε·
οὕτως ἔστω· ἐκ τούτου τί προέρχεται (ἐβγαίνει); γινώσκετε ὅτι εἶ-
μεθα τρεῖς ἀδελφοί· ἐνῷ ὁ παῖς ἐξηκολούθει κλαίων, ἦλθεν ὁ διδάσκα-
λος· ὑμεῖς ἐκατ' εἰς κάμνετε; ἐξακολουθοῦμεν γράφοντες τὸ θέμα
ἡμῶν· ἐνῷ ἐγὼ ἡμῖν ἑτοιμος ν' ἀνοίξω (ἐν τῷ ἀνοίγειν) τὴν θύραν,
ἦλθεν ὁ Ἑμὶν ἐφένδης· ὁ Γιουσούφ ἐφένδης ἀναχωρεῖ ὅσον οὕτω
(εἶναι ἐν τῷ ἀναχωρεῖν)· ἐνῷ ἡμεῖς ἡτοιμαζόμεθα νὰ ἔλθωμεν πρὸς
ὑμᾶς, ἦλθεν εἰς κύριος· ὁ πατήρ διέταξε με (τὸν θεράποντά σας)
ὅπως κομίσω ὑμῖν τὴν ἐπιστολὴν ταύτην· ὁ Λατῆφ ἐφένδης ἐξῆλθε
πρῶτ' ἐκ τῆς οἰκίας, ὅπως δι' ἀμέλειαν μεταβῇ εἰς ἅγιον Στέφανον· τὸ
ἀτμόπλοιον ἡγήθη ἐκ τῆς γεφύρας τῇ ἐνδεκτίῃ καὶ ἡμισείᾳ, ὅπως
προσεγγίσῃ μόνον εἰς Πρίγκηπον· ἡ ἐν Πρίγκηπῳ οἰκία ἡμῶν εἶναι
ὑψαιότερα τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Κύριε! πιστεύων λέγετε τοῦτο; ὁ φρόνιμος παῖς, ὑπακούων τῷ πατρί του, μεταβάλλει καθ' ἐκείτην ἑνωρίς εἰς τὸ σχολεῖον· ὁ Ριφὰτ ἐφένδης ἔρχεται λέγων κἄτι τῷ Μιδὰτ ἐφέντη· ὁ Γαλήπ ἐφένδης σκεφθεὶς εἶπε τοῦτο· τὸ παιδίον κλαῖον (κλαῖε κλαῖε) ἀπεκοιμήθη· σκέπτομενος (σκέπτου σκέπτου) εὖρον τὴν θεραπείαν του· γράφων (γράφε γράφε) ἔμαθον νὰ γράψω τὴν τουρκικὴν· ἐκ τῶν πολλῶν λόγων (λέγε λέγε) ἡ γλῶσσά μου ἐφύτρωσε τρίχας· ἐρωτῶν (δὶς) εὖρον τὴν οἰκίαν σας· ἐγὼ νὰ δυσανεστηθῶ ἐναντίον ὑμῶν; τὸ πιστεύετε; καταβαίνετε ἀπὸ τοῦ ἵππου (ἀφιππεύετε); καταβάσας τὸν παῖδα ἀπὸ τοῦ ἵππου· ὁ Ρεούφ ἐφένδης σήμερον αὐρίον ἀποθνήσκει· εἶναι λέγουσιν ὀγδοηχοντούτης· φοβοῦμαι τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον· εἶπε «σε φοιεύω»· τί εἶναι ἐκείνο, ὅπερ ράπτετε; τὸ θέρος θὰ ράψω εἰς τὸν ράπτην ἕν ἐπανωφόριον θερινόν· ὁ Λατήφ ἐφένδης ἔρχεται τρέχων· ὁ ἵππος τὸν ὁποῖον χθὲς ἡλαύνετε (ἐκάματε νὰ τρέχη) δὲν εἶναι ἐκεῖνος; ὁ ταχέως ὁδεύων, ταχέως φθάνει· τίς ἤρπασε τὸ φέσιόν σας; ἀφίνω ἐγὼ ν' ἄρπάσῃ κανὲν πρᾶγμα μου; — — —

ΜΑΘΗΜΑ 40.

Ἀλληλοπαθές—Παθητικόν—Μέσον.

§ 213. *Ἀλληλοπαθῆ*: Τὰ μὲν ἐξ ἐνεργητικῶν μεταβατικῶν προσθήκη τοῦ γράμματος *σ* μεταξὺ τῆς ρίζης τοῦ ρήμα-

ἐπιστρέφει εἰς τὸ ὑποκείμενον· π. χ. ييَاقمُ γιῶα-μᾶα رَئِ-
πτειν, ييَاقمُ γιῶα-ν-μᾶα رَئِπτεισθαι.

چاقِ τσαλ-μᾶα κροῦειν, [κ.λέπτειν]	اورمق بوز-μᾶα τύπτειν, [κροῦειν]
طرامق ταρα-μᾶα κτερίζειν دوكمق تَئوθ-μᾶα δέρειν, κο- [παρίζειν]	قيرمق κηρ-μᾶα θραύειν ييَاقمُ γιῶα μᾶα π.λύρειν, [ρίπτειν]
اوعيقِ οὐ-μᾶα συμφωνεῖν كلَمق ايلري ايليري γκελμᾶα προ- [έρχεται]	سوكَمق سو-μᾶα ὑβρίζειν صوكِ σὼν τελευταῖος دلى تَئلي μωρὸς, παράφρων
ايلك ايلκ ἀρχικός, πρῶτος خرسز χηρσῆζ κ.λέπτειν غوغا γαγθα (καθα) ἔρις كليد كيليت κ.λείθρον جام تَζام ἕλεος سرخوش σερχὸς μέθυσο	دال تَئال κ.λῶρ, κ.λάδος قصور κουσοῦρ ἐλάττωμα اختار ἀναχτάρ κ.λειδior چرچوه τσερτσεβε π.λαίσior لكن لáchιν, فقط φάκατ, ἀ.λ.λᾶ آرتق ἄρτηκ π.λέο

طوتشديرمق τουτ-ουθ-τουρ-μᾶα κάμνω τὰ ἐρίσωσι·
طوتشديرمق ال ال συμφι.λιόρειν (βῆλλω νᾶ πιᾶσωσιν ὁ
εἰς τὴν χεῖρα τοῦ ἄλλου).

اورمق كتوپاڤر εἰς τὸ πρόσωπον, ὀνειδίζειν.
قيرمق κηρ-ηλ-μᾶα, και قيرمق κηρ-ην-μᾶα τσακκίζομαι,
λυγιούμαι (ἀκκίζομαι).

Κύρια ὀνόματα: جال آخيمال· صالح سالήخ· رفيق Pεφήκ·

حید Χαμήτ· نافذ Naφήζ· زبور Ziβέρ· عایشه 'Aisè (γυν.)
شادیε Σατιέ (γυν.) الفت Oύ·lφèt (γυν.) فاطمه Φατιμηè (γυν.).

§ 216. Ὑποκείμενον ἀπαρεμφάτου: Ὅταν ὑποκείμενον ὀνομαστικοῦ ἀπαρεμφάτου ἢ εἰδικὸν ἀπαρεμφάτου, ἢ τοῦναντίον ὅταν ὑποκείμενον εἰδικοῦ ἀπαρεμφάτου ἢ ὀνομαστικόν, ταῦτα τίθενται κατ' ὀνομαστικὴν· π. χ.

يَا زَلْدِي ايشيتديكي رَا
ἐλθθ (γκελμεσί) ἐνταῦθα ὁ Μεχμὲτ ἐφένθη;
اوك صالدي يازلسي ايشته بونك ايچوندر
ἐπωλήθη (σατηλδηγῆ) ἡ οἰκία αὕτη διὰ τοῦτο εἶναι (ἐκ
τούτου προέρχεται).

ἐνθα τὸ κςῖ ὑποκείμενον τοῦ يازلديني καὶ τὸ صالديني
ὑποκείμενον τοῦ يازلسي ἐπέθησαν κατ' ὀνομαστικὴν.

§ 217. Σύνταξις ρημάτων: Τὸ اورمق (κτυπᾶν) ὥς ἐνεργητικὸν μεταβατικὸν συντάσσεται αἰτιατικῇ· π. χ. بنى
اولديكنز اورمق کتوپهساته مه، فورهساته.

Οὐχ ἥττον συντάσσεται καὶ δοτικῇ καὶ σημαίνει τὸ
μέρος εἰς ὃ κτυπᾶ τις· π. χ. بخريمه اوردى εκتوپهسهن عيس
τὸ παράθυρον.

Τὸ ρῆμα τοῦτο σημαίνει καὶ ὑποκρίνεσθαι καὶ παρα-
δίδοσθαι καὶ τότε συντάσσεται ἐπίσης δοτικῇ· π. χ.
اورمق دليلكه ὑποκρίνεσθαι παραφροσύνην (τὸ κτυπῶ
εἰς τὴν τρέλλαν)· سرخوشلنه اورمق پاراديدوسهائ عيس تهن مه-
تهن (τὸ κτυπῶ εἰς τὴν μέθην).

Τὸ δὲ γ' πρόσωπον τῆς εὐκτικῆς τοῦ كورمك β.λέ-

πειρ, ἤτοι τὸ كور γκιορέ, ἐπέχει καὶ θέσιν προθέσεως
ισοδυναμοῦν τῇ ἡμετέρᾳ κατὰ σημαίνει δὲ συμφωνίαν καὶ
ἀνκλογίζαν καὶ συντάσσεται δοτικῇ π. χ. كور بک κατ' ἐ-
μέ· كور بک καθ' ἡμῶν.

§ 218. Μόρια: Τὸ τοπικὸν و, ἢ ی (ἐντεῦθεν) προη-
γουμένης τῆς προθέσεως دن (ἀπὸ) σημαίνει παράτασιν π.
χ. صباحنرو ساپاخ-τάν περὶ ἀπὸ τῆς πρώτης καὶ ἐντεῦθεν.

Ὁ σύνδεσμος اوزر اوزر-ین, ὅπως, χρησιμεύει καὶ
ὡς ὄνομα· τότε δ' ἀποβλάλλει τὸ ληκτικὸν ο καὶ λαμ-
βάνει ἐν τέλει τὰς καταληκτικὰς κτητικὰς ἀντωνυμίας·
π. χ. اوزر اوزر-یم τὸ ἐπάρω μου· اوزر اوزر-ین τὸ
ἐπάρω σου· اوزر اوزر-ی τὸ ἐπάρω του κτλ.

Τὰ ἀνωτέρω κλίνονται ὡς ὀνόματα καὶ λαμβάνουσι
ἐπὶ στήσεως μὲν τὴν πρόθεσιν د· π. χ. اوزر اوزر-
یم-ت، ἐπάρω μου· ἐπὶ δὲ κινήσεως ἀπὸ τύπου τὴν πρό-
θεσιν دن· π. χ. اوزر اوزر-یم-ت، ἐπάρωθέν μου κτλ.

Θέμα

۸۱

جمال بك صالح افندی به بر شی سویلدی رفیق افندی حید
افندی ایله سویلشدی بونلری بنده کز سویلشدیردم آرتق چوق
سویلشدی رفیق افندی سویلنهرک کیتدی حق کرده چوق

شیر سویلنیور کیمک طرفندن قومشورکردن دون اوه
کلور ایکن یولده بر قوش طوتم نافع افندی زیور بک ایله
غوغایه طوتشدی بونلری کیم طوتشدیرمش داعیکزال اله
طوتشدیردم عثمان شو آغاجک دالرندن طوتمش بولندیغی حالده
چاغریور ایدی قاشیقلرکزی چالان خرسز چارشوده طوتلدی
سزی سوکن دوکن کیمدر بو آدمیر سزک قومشورکرز ایله سوکشیدیلر
دوکشیدیلر خدمتی قزه قهوه دوکدیردیکزهی دوککش قهوه بی ده
ایوسورم بو انختار شو کلیده پک کوزل اویدی جامی چرچویه
اویدرملی رفیق بک سوزلری اویدریور صالح افندی جال بک
ایله اویوشدی محمد افندیک اوغلی قاریسنه و قاریسی باباسنه
باقیشوب بر آز کولشدیلر صاتان چوق فقط الان یوق

احمد افندی بی کوردیککز واری احمد افندی بی کورن واری
بو ایشی سلیمان افندی به کوردره جکم دون مکتبده ابراهیم افندی

ایله کورشدک سزی رشید افندی ایله کورشدره یممی اوکز
 بورادن کورینیورمی خیر بو ایش یارین کوریه جک آرادیغکز
 بولدیکز می یارین نروده بولشه لم ساعت اوچده اوه کلور میسین
 بنده کز او ساعتده مکتبده بولنملی یم بریره کیتدی ککز وقت یر کزده
 یرسینی بولندر ملیسکز سودیککز چوجق خسته در کندی سنی
 سودرمک ایستیان چوجق چالشقان و تربیه لی اولمی بو چوجقلر
 چوق سوشیورلر مخدوم کز مکّه چیه جغمزی ایشیدنجه غایت
 سوندی بو خبر بزی زیاده سیله سوندردی جال افندی یه
 کوره ایش بویه دکدر بزه کوره دنیا ده کویمز قدر کوزل یر
 یوقدر سنه نك ایلک ایکی آی ایله صوک ایکی آی غایت صغوق
 اولور بو ایش پکن سنه دنبرو بویه طور یور

83

Διατί θέρεις τὸν κῦνα; τί σοι ἔκαμε; ὁ υἱός σας σήμερον
 ἐδάρη· ὑπὸ τίνος; ὑπὸ τοῦ διδασκάλου· τέκνα μου! διατί θέρεσθε;
 τίς ἔβαλε τοὺς παῖδας τούτους νὰ θαρῶσιν; ὁ Δζεμάλ βέης τώρα
 τύπτει ἑαυτὸν, ἀλλ' ἀνωφελῶς (ὠφέλειά του δὲν ὑπάρχει)· φίλε μου!

ποῦ παρατηρεῖς; ἐν τῷ μεταξύ ἐνῶ ὑμεῖς ὠμιλεῖτε, ὁ Σαφεῖ καὶ ὁ Χαῖρεδ-ὸν ἐφένδης παρετήρησαν ἀλλήλους· ἡ ὑπόθεσις αὕτη αὔριον θὰ παρατηρηθῇ (θεωρηθῇ). ὁ Ρεφῆκ ἐφένδης παρατηρεῖ ἑαυτόν· ταῦτα τίνοι λέγετε; τίς ἦτον ὁ κύριος (τὸ ἄτομον), μεθ' οὗ χθὲς συν-διελέγεσθε ἐν τῷ θεάτρῳ; ἐγὼ θὰ κάμω αὐτοὺς νὰ συνομιλήσωσιν· ὁ Ἀρηφῆ βέης ἔρχεται λέγων καθ' ἑαυτὸν (μονολογῶν). ὁ λόγος οὗτος ὑπὸ τίνος ἐλέχθη; ἐλέχθη ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου Μουσταφᾶ ἐφένδης· ἔκρουσαν τὴν θύραν· ὕπαγε, παρατήρησον τίς κρούει τὴν θύραν, τί θέλει; κρούσατε τὸ παράθυρον, ὥστε νὰ ἐννοήσῃ ὁ Χουσεῖν ἐφένδης· ἡ ὥρα ἔκρουσεν ἐννέα· ὁ Ὀσμὰν βέης προσποιεῖται τὸν ἀσθενῆ (τὸ ἐκτύπησεν εἰς τὴν ἀσθένειαν). ὁ ἄνθρωπος οὗτος προσποιεῖται ὅλως διόλου τὸν παράφρονα· ὁ υἱὸς σας μετὰ τῆς θυγατρὸς ὑμῶν τύπτουσιν ἀλλήλους· τίς ἔβρισκε τοὺς ἀλέκτορας τούτους νὰ παλαί-σωσι; ὁ Μεχμέτ ἐφένδης κλαίων τύπτει ἑαυτόν.

84

Ὁ ἐρωτῶν τοῦτο τίς; ὑπάρχει ὁ ἐρωτῶν τοῦτο; ἐρωτῶν (δὲς) εὔρον τὴν οἰκίαν σας· σήμερον ἠρωτήθην ὑπὸ τοῦ Φεχίμ ἐφένδης· τὸ ὑπὸ τοῦ Λατήφ ἐφένδης ἐρωτηθὲν τί εἶναι; οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἐρω-τῶσιν ἀλλήλους τὴν ὁδόν· εὔρον ἐν τῇ ὁδῷ ἐν κλειδίον· νὰ τὸ ἴδω· εἶναι ἰδικόν μου· εὐρέθῃ τὸ ὠρολόγιόν σας; καθ' ἐκάστην μέχρι τῆς 7 καὶ $\frac{1}{2}$ ὥρας εὐρίσκειται ἐν τῷ γραφείῳ· μετὰ μεσημβρίαν μεταβαίνω εἰς τὴν Ὑψηλὴν Πύλιν· τὸ πλαίσιον δόκλῃρον μετὰ τῶν ὑέλων ἐθραύσθη· πῶς ἐθραύσθη; ἔπεσεν ἐκ τῆς θέσεώς του καὶ

ἐθραύσθη· ὑμεῖς εἶδετε τὸν θραύσαντα τὰς ὑέλους τῶν παραθύρων μου; ἡ γυνὴ αὕτη πολὺ ἀκκίζεται· ἔχετε ἐπάνω σας χρήματα; οὐχί· ἐπάνω μου ἄλλο ἐκτὸς τοῦ κλειδίου τοῦ θομᾶτίου μου δὲν ὑπάρχει· κύριέ μου! δικτὶ δυσχεστεῖσθε; χρέος ὑμῶν εἶναι νὰ ἐρωτήσωμεν τοῦτο (ἐρωτήσαι). ὅτε συνελήφθη ὁ κλέπτης, εὗρέθη τίποτε ἐπὶ αὐτοῦ; εὗρέθη ἓν χρυσοῦν ὥρολόγιον καὶ δώδεκα ἀργυρᾶ κοχλιάρια· ἡ ὑπόθεσις αὕτη ἐπάνω εἰς τίνα εἶναι (ἀνατεθειμένη); εἶναι ἐπάνω εἰς τὸν ἀναιψιὸν σας (ἐξ ἀδελφῆς) 'Εμὴν βέη· ἰδοὺ! τὸ νὰ λεχθῇ ὅτι ἡ ὑπόθεσις αὕτη εἶναι ἀνατεθειμένη εἰς τὸν 'Εμὴν βέη ἐκ τούτου προσέρχεται· τίς εἶναι ὁ πρῶτος υἱός σας; κατὰ τὴν πρώτην ἐδομᾶζα τοῦ ἐλευσμένου ἀπριλίου ἀναχωρῶ εἰς Βιέννην· ἡ τελευταία ἡμέρα τοῦ μαρτίου ἦτο πολὺ θερμῇ.

85

Τί εἶναι τὸ σφάλμα μας; εἶπατε· ἐὰν ἔχω πταίσμα τι, ὀνειδίσατέ με· ὁ κλάδος οὗτος εἶναι ἐκείνης τῆς λεμονέας· οἱ κλώνες τῆς ἀμυγδαλέας εἶναι πολὺ αἰύνατοι· εὐκόλως θραύονται· κατ' ἐμὲ, ὁ σιδηρόδρομος εἶναι καλλίτερος τοῦ ἀτμοπλοίου· καθ' ἡμᾶς, ἡ εἰδησις αὕτη δὲν εἶναι ἀληθής· καθ' ὑμᾶς, ἡ Βιέννη δὲν ἔχει διαφορὰν τῶν Παρισίων· τὰ ἐνδύματά σας τίς ἔκλεψε; ἐκλάπησαν ὑπὸ τίνος· σήμερον ἐξ ἀπροσεξίας ἔκλεψαν τὸ ρινόμακτρον τῆς κ. 'Αἰσέ· ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἐγράφη ὑπὸ τῆς κ. Οὐλφέτ· ἰδοὺ τὸ νὰ νομισθῇ ὅτι ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἐγράφη ὑπὸ τῆς κ. Σατιέ, ἐκ τούτου προῆλθε· τὸ ρόδον τοῦτο ἐδόθη ὑπὸ τῆς κ. Σατιέ· ὁ οἶνος οὗτος ὑπὸ τίνος εἰς

τίνα στέλλεται; ἐγὼ λέγω, ἀλλὰ τί ὄφελος; δὲν ὑπάρχει ὁ ἀκούων (οὐδεὶς ἀκούει). ἡ κλίνη ἔτοιμος, ἀλλ' ὕπνος δὲν ὑπάρχει· κάλλι-
στα· νὰ ἔλθω καθὼς διατάττετε· ἀλλὰ τοῦ κ. πατρός σας εὕρισκο-
μέιου ἐν τῷ χωρίῳ, τί νὰ κάμω; οὐέ μου, καθ' ἐκάστην πρωΐαν ἅμα
ἐγερθῆς τοῦ ὕπνου, πρέπει νὰ νίπτῃς καθαρῶς τὰς χεῖρας καὶ τὸ πρό-
σωπόν σου, καὶ ἀκολουθῶς ν' ἀρχίζῃς τὴν ἐργασίαν σου· ἅμα ἡγέρ-
θην τῆς κλίνης, τὸ πρῶτόν μου ἔργον ἦτο νὰ νιφθῶ καὶ νὰ κτενισθῶ·
ἀπὸ πρωΐας περιμεύω ὑμᾶς· ὁ Σαφεὲ βέης ἀπὸ ἑξ μηνῶν εἶναι
ἀσθενής· τὸ νὰ γραφῇ ὅτι ὁ Σαφεὲ βέης ἀπὸ ἑξ μηνῶν εἶναι ἀσθενής
προῆλθεν ἀπὸ λάθος· ἀσθενής δὲν ἦτον ὁ ἴδιος, ἦτον ὁ ἀδελφός του.

ΜΑΘΗΜΑ 41.

'Αποφατικὸν—'Αδυνατίως ἀποφατικόν.

§ 219. Τὸ ἀποφατικὸν γινόμενον προσθήκη τῆς συλλαβῆς
la (μα, ἢ με) μετὰ τῆς ρίζης τοῦ ρήματος καὶ τῆς κα-
ταλήξεως (βλ. Γραμ. σ. 107 § 96) ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸ
ἀποφατικὸν τῆς ἐλληνικῆς· π. χ.

يَاكُزْ γιαζ-μάκ γράφει· يَكُزْ γιαζ-μα-μακ μὴ
γράφει·

كيتك γκιτ-μεξ μεταβαίνει· كيتامك γκιτ-με-μεξ μὴ μεταβαίνει·

Τὸ δ' ἀδυνάτως ἀποφατικὸν γινόμενον ἐκ τοῦ ἀποφατικοῦ προσηλκήθη πρὸ τῆς εἰρημένης κατὰλῆξιν 1. τοῦ γράμματος • (α, ἢ ε) διὰ τὰς συμφωνολήκτους ρίζας, ἢ τοῦ 2. (για, ἢ γιε) διὰ τὰς φωνηεντολήκτους, σημαίνει ὅτι δὲν δύναται ὁ λαλῶν νὰ πράξῃ τὸ ὑπὸ τοῦ ρήματος σημαζόμενον (βλ. Γραμ. σ. 108 § 97) π. γ.

يازماق γιζζ-μz-μz μὴ γράφει· يازماق γιζζ-ζ-μz-μz μὴ δύνασθαι γράφει·

كيتامك γκιτ-με-μεξ μὴ μεταβαίνει· كيدامك γκιτ-ε-με-μεξ μὴ δύνασθαι μεταβαίνει·

§ 220. Ἀποφατικὸν συνδεδεικτοῦ: Τὸ ἀποφατικὸν τοῦ συνδεδεικτοῦ, ἥτοι τὸ دكك τεγίλ-ιμ δὲν εἶμαι, دكسين τεγίλ-σιν δὲν εἶσαι κτλ. μετὰ τοῦ μέλλοντος τῶν ἄλλων ρημάτων σημαίνει τὸ μὴ προτιθεσθαι π. γ.

اوى صاتون الدجق دكك δὲν προτιθεμαι (δὲν εἶμαι) r' ἀγοράσω τὴν οἰκίαν·

Τὸ δ' ἐρωτηματικὸν دككى τεγίλ-μι (δὲν εἶναι; δὲν ἔχει οὕτως;) προσηγουμένου οἰουδ' ἥποτε χρόνου καταφατικοῦ, ἢ ἀποφατικοῦ, ἀποτελεῖ τὸν καὶ παρ' ἡμῖν συνήθη ἰδιωτισμόν· π. γ.

بوى بن يازدم دككى τοῦτο ἐγὼ ἔγραψα· δὲν ἔχει οὕτως;
اورايه كيتلى دككى ἐκεῖ πρέπει νὰ ὑπάγῃ· δὲν ἔχει οὕτως;

مجد بونی سونامش دکی
 ὁ Μεγμὲτ τοῦτο δὲν εἶπε· δὲν
 γρε οὕτως;

قرال κηράλ βασιλεὺς
 'Ιμπερατώρ Αυτο-
 [κράτωρ

بختیار πικριχόρ εντυχής
 زوالو ξεβαλλή δυστυχής
 باقر πικρή χαλκός
 τελεγραφός τηλέγραφος
 تلغراف چکم — τελεμὲν σύρειν
 [τηλέγραφον, τηλέγραφειν
 تلغرافنامه τελεγραφον-ναμὲ τη-
 [λεγράφημα

درجه τερετζέ βαθμὸς
 εν τοῦτω τῷ βαθ-
 [μῳ, τοσοῦτον
 نه درجدهم εν τινι βαθμῳ;
 [πόσον;

ἀρχά μεταξὺ, μέσον
 बीच-и-хеза, κοινῶς
 [πῆταχеза δωρεάν

زيارت ζικρετ ἐπίσκεψις
 زيارت ايتك ἐπισκέπτεσθαι
 حرکت χικρετ κίνησις, ἐνέρ-

[γεια, διαγωγή
 حرکت ايتك κινεῖσθαι, ἐνεργεῖν
 تشکر τεσεν-κίερ εὐχαριστία
 تشکر ايتك εὐχαριστεῖν (δοτ).
 کورشمک γκιορ-δὲ-μ.ἐκ συνα-
 [ραστρέφεσθαι, συνέρτεν-

[ξιν λαμβάνειν
 مال اولق μ.ἀλ ὠλμ.ἀκ ιδιοκτη-
 σίαν γίγνεσθαι (κοστιάζειν)
 کلباصدی کیل-παστῇ φλογίς,
 [πυριζόλα

کباب κεπάπ ψητόν
 تاوه ταβζ τηγάνιον
 اسقره ισκίχρα εσχάρα
 باغ π.χγ ἄμπελος
 ترا ταρλά ἀγρός

Ὁρόματα κρατῶν καὶ ἐθνικά.

Ρουμάνια Ρουμαρία· ρουμάνια-λῆ ρουμουνορος·

ایتالیا Ἰτάλια Ἰταλία· ιτάλια-λῆ καὶ ιταλιαν

ιταλιάν ιταλός·

انگليز iγκιλιζ και انگلتره iγκιλτέρη-λῆ ἄγγλ.λος·

فرانسز φρανσηζ και فرانسه φρανσαλῆ γάλλ.λος·

آلمان και آلمانیو ἄλεμάνια-λῆ γερμανός·

بلغارستان πολυγαριστάν Βουλγαρία· بلغار πολυγάρ βοῦλ-
γαρος·

آريه آريه كيرمك ἄραγιζ γκιρμέκ ἐμβαίνειν ἐν τῷ μέσῳ,
μεσολαμβάνει·

بر آريه كلك εἰς ἐν μέρος ἔρχεσθαι, συνέρχεσθαι·

بو آرادہ ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ·

اجد افندی اليه آراس ايو دكل τὸ μεταξύ ἡμῶν (δηλ. ἡ
σχέσις ἡμῶν) μετὰ τοῦ Ἀχμέτ ἐφένθη δὲ εἶναι καλή.

§ 221. Ἐπικρατέστερον πρόσωπον: Καθὼς τὸ ῥῆμα συμ-
φωνεῖ πρὸς τὸ ἐπικρατέστερον τῶν ὑποκειμένων (§ 136),
οὕτω καὶ ὅταν ὑπάρχῃσι γενικαὶ τῶν προσωπικῶν ἄντωνυ-
μιῶν τοῦ α' καὶ β', ἢ τοῦ β' καὶ γ' προσώπου, τὸ ὄνομα
λαμβάνει καταληκτικὴν κτητικὴν ἄντωνυμίαν ἀνέλογον
τῆς ἐπικρατεστέρας γενικῆς· π. χ. سنك و بنم حالمز καὶ
ἐμοῦ ἢ κατάστασις (ἡμῶν)· سنك حالكز καὶ ἐκείνου καὶ
σοῦ ἢ κατάστασις (ὁμῶν).

§ 222. Σύνταξις μορίων: Τὸ ἐπίρρημα بادھوا τίθεται
κατὰ δοτικὴν, ὡς καὶ τὸ τίμημα (§ 68)· π. χ. بادھوايه المقي·
λαμβάνειν δωρεάν.

Τὸ μόριον قدر (§ 33. 133) μετ' ὀνομαστικῆς τῶν ἐκ
τοῦ ἀορίστου ἀναφορικῶν μετοχῶν (104) σημαίνει τόσον ὅ-
σον· π. χ. قدر چاغرسون ὥς φωνάζη ὅσον θέλει.

Τὸ *كوزه* γχιορὲ (217) συντασσόμενον μετὰ δοτικῆς συνθέτων ἀνταφορικῶν μετοχῶν σημαίνει ἐπίσης συμφωνίαν, ἰσοδυναμοῦν τῷ ἡμετέρῳ καθά· π. χ. *سويديكنه كوزه* καθὰ λέγει (ἐκν ἴδη τις τὸ λεγόμενόν του).

Τὸ *اوزرى* οὐζερι (§ 218) κατὰ δοτικὴν τιθέμενον, ἦτοι *اوزرينه* οὐζερινέ, καὶ συντασσόμενον μετ' ὀνομαστικῆς ὀνομαστικῶν ἀπαρεμφάτων ἰσοδυναμεῖ τῇ ἡμετέρᾳ ἐπὶ, σημαίνει δὲ χρόνον καὶ ἀντιστοιχεῖ τῇ χρονικῇ μετοχῇ τοῦ τύπου *ارادند* ἀρχήκ-τα, (§ 203)· π. χ.

ماخذينك صورمى *اوزرينه* ἐπάρω τοῦ ἐρωτῆσαι (σωρ-μαστῇ) τὸν *Μεχμέτ* ἐφένδην, ἦτοι ἐπὶ τῇ ἐρωτῇ τοῦ *Μεχμέτ* ἐφένδης, ἢ ὅτε ἠρώτησεν ὁ *Μεχμέτ* ἐφένδης.

Τὸ *مورى* (116) τιθέμενον ἐν τέλει τοῦ προσδοκωμένου ἐνεστώτος καὶ τοῦ παρακειμένου σημαίνει παρομοίωσιν, ἰσοδυναμοῦν τῷ *كى* γκιπὶ ὡς καθὼς (§ 211) μετ' ἀνταφορικῆς μετοχῆς, ἢ τῷ ἡμετέρῳ *οιορεῖ*, ὡς *رأى* ἢ ἐμφαίνει βαθμὸν ἰσοδυναμοῦν τῷ *τόσον*, ὅσον, μετ' αὐτὸ δὲ τίθεται ἡ καταληκτικὴ κτητικὴ ἀντωνυμία τοῦ γ' προσώπου *سى* σῆ κατὰ δοτικὴν· π. χ.

كولجسته γκιουλέρ-τζεσινέ ὡς *رأى* γελᾷ, *οιορεῖ* γελᾷ·
او قوشجسته ὠκουμούστ-τζασηνά ὡς *رأى* εἶχεν ἀγαγνώσει·
سورجسته σεβέρ-τζεσινέ ὡς *رأى* ἀγαπᾷ, ἦτοι τόσον ὅσον ἀγαπᾷ.

Ὁ ἀποφατικὸς σύνδεσμος *نه* νέ .. νέ (οὔτε .. οὔτε) συντάσσεται καταφατικῶς ῥήματι· π. χ. *نه بوخى نه كى* οὔτε τούτῳ εἰπὼν τι, οὔτε ἐκείνῳ.

چالشقان چوجقلىرى سورم تېل چوجقلىرى سومم او چوجقى سۈم سن
 تىگە سويلر ميسين فوانسزجە سويلر ميسين آلمانىاچە سويلر ميسين بو
 يانفالونى كىمە دىكىر دىكىز بوسنە تىزى يە البسە دىكىر مدم حاضردالم بونى
 بىلر مىدكز نىچون بىزە دە بىلدىر مىدكز بر آز دها طورە ميسكز چال بىكى
 ايكى دقيقه دها طورە ميسكز جدى افندى زىور افندى ايله اويوشندى
 درسە دها باشلاندىمى ذكى افندىنك زيارتنە كىدەم ايتاليا قرالى حضرتلىرى
 آلمانىا امپراطورى حضرتلىرى كىن سنە زيارت بىوردىلر حرىكتىزى كىمە
 بىكىمىور واپورك قاچدە حرىكت ايدە جىكى بىلر ميسين بو ايكى باغ آراسندەكى
 تولا كىمىدكز ابراهيم افندى ايله آراكر نصل آرامزە بر شى يوق بالق تاوەنى
 يك سورم قىا يالى اسقرە اواساز بىزە تاوە ايدىر بوسوزى كندى
 قولايغىلە ايشىتمىشە سنە اكلا تدى بوكون برلىنە كىدىيورسكز دكلى شوكت
 افندى يارىن برىرە كىتىز دكلى سىز بوسوزى نورى بىك آغزندن ايشىتىشكز
 دكلى رفيق يك ايله يارىن كورىشە جىكسكز دكلى

افندىم! بوباغى بادىهوايە المشكز يك ياكلكشكز وار بكا اون بىك غروشه
 مال اولدى بهاسنە كورە يك دە بادىهوا دىنلە مزن ايدرم بوتولا نصل
 اوجوزمىدكز افندىم! اىوجە بىلەم ايشىتدىكمە كورە اون بىك غروشدن

آشاغیه ویرمز لر ایش بو درجه بهالی اولدیغی نین ایدم بن سکا آله دیشیکن
سن دیکله مدک آلدک سکا نه یاییم کامل بک سویلدیکنه کوره کله جک
سنه رومانیایله بلغارستان آراسنده بر تیور یول یایله جق ایش بر آرایه
کلدیکن وقت سویلشورز پادشاهمن افندمن حضرتلری تبعه سنی پدر اوغلارینی
سورجه سنه سورلر ایشی کندی کوزیله کورمشجه سنه بیلور چوجق درسی
او قورجه سنه بعض شیلر سویلیدی یارین بزه کله جک دکیسکز یارین هیچ بر
یره کیده جک دکلم سز شوکت افندی بی سودیککز قدر او دخی سزی سوری
ایستدیککز قدر سویله سنی دکلیان یوق خیرالدین افدینک کیتسی اوزرینه
نه یایدیککز بونک اوزرینه بن ده قالقدم عوجه مک یانه واردم سن و بن
کیفسز اشتامز یوق برشی ییمیز سنک و بنم حالمز ابو دکلدن عثمان افندی
وسن ایوسکز انک وسنک والده کز یک خسته در ایدن بولور بو دنیا ایتمه
بوله دنیا سیدر مایس شهرینک اوچنده پارسدن چکدیککز تلغرافنامه بی
اون بش کون صکره برلینده الدم

86

Σὺς πιστεύω· δὲν πιστεύω τοῦτο· δὲν δύναμαι νὰ πιστεύσω
τοὺς λόγους τοῦ Λατῆρ ἐφένδῃ· τοῦτο οὐδεὶς δύναται νὰ πιστεύσῃ·
τί σκέπτεσαι; δὲν σκέπτεσαι τὸν δυστυχῆ Ὅμπερ; δὲν δύνασαι νὰ
σχεφθῆς τίποτε; αὐρτον ὁ Σαλῆχ ἐφένδῃς ἀναχωρεῖ εἰς Παρίσιους·
ὁ Δζεμάλ βέγῃς δὲν ἀναχωρεῖ εἰς Βιέννην· ὁ Ρεφῆκ βέγῃς οὐδαμοῦ
(εἰς κανὲν μέρος) δύναται νὰ μεταδῇ· τὸν χειμῶνα τρώγομεν τῇ 2

καὶ 1/2 ὥρα τῆς νυκτός· ἡμεῖς τυρὸν δὲν τρώγομεν· ἡμεῖς τυρὸν τρώγομεν, δαμάσκηνα δὲν δυνάμεθα νὰ φάγωμεν· μένετε ἀπόψε παρ' ἡμῖν; δὲν μένετε ἀπόψε παρ' ἡμῖν; δὲν δύνασθε μίαν ἐσπέραν νὰ μείνητε παρ' ἡμῖν; οἱ κ. Χαῖρῃ καὶ Νουρῇ τὸ θέρος ἐνωρὶς κατακλίνονται· οὗτοι ἐξώρας δὲν κατακλίνονται; δὲν δύνανται ἐνωρίτερον νὰ κατακλιθῶσιν; ὁ παῖς κοιμᾶται; διατί δὲν τὸν ἐκοιμίσατε; ἐνοήσατε ὅ,τι εἶπον; τώρα καλῶς δώσατε τοῖς κυρίοις νὰ ἐννοήσωσι· ὑμεῖς δὲν δύνασθε νὰ δώσητε καλῶς νὰ ἐννοήσωσι τὴν ὑπόθεσιν· ἡ κεφαλὴ μου πονεῖ· μή με ἐνοχλεῖς (κεφαλοπονεῖς); μή παίζετε μετὰ τῶν παιδῶν τούτων· εἶδετε τὸν Χυμδῇ βέην; βλεπόμεθα ἄπαξ τῆς ἐβδομάδος· μή συναναστρέψετε μετὰ κακῶν ἀνθρώπων· ὁ υἱός σας ποῦ ἀπεστάλη; ἤθελεν ἀποσταλῆ εἰς Βιέννην, ἀλλὰ δὲν θ' ἀποσταλῇ· ἡ οἰκία αὐτῇ ἐπωλήθη; οὐχί· ἀκόμη δὲν ἐπωλήθη· ἡ ὑπόθεσις αὕτη ἐλησμονήθη πλέον νομίζω· οὐχί· ἀκόμη δὲν ἐλησμονήθη· τοῦτο οὐδεὶς ἐλησμονήσε· οὐδεὶς δύνανται νὰ λησμονήσῃ.

87

Τέκνον μου! διατί δὲν νίπτεσαι; διατί δὲν κτενίζεσαι; τί περιμένεις; ἀγαπητέ μοι πάτερ! ἡ χεὶρ μου πονεῖ, δὲν δύναμαι νὰ νιφθῶ· δὲν δύναμαι νὰ κτενισθῶ· χθὲς ἐτηλεγράφησα εἰς Ἀγγλίαν· εἰς τίνα; εἰς τὸν Ρεφῆκ βέην; τὸ τηλεγράφημα ὑμῶν ἐλήφθη; ἐκεῖνο δὲν δύναμαι νὰ γνωρίζω· πόσον εὐτυχὴς ἄνθρωπος ἤμην, λέγει, καὶ δὲν τὸ ἐγίνωσκον! (δὲν εἶχον, λέγει, εἶδῃσιν)· δὲν θὰ ἔλθῃτε εἰς ἐπίσκεψιν ἡμῶν; ἡ ἐπίσκεψις ἡμῶν ἔκαμε τὸν θεράποντά σας εὐγνώμονα· πέρυσι (τὸ παρελθὸν ἔτος) ἐπεσκέφθη τὴν ἡμετέραν πρω-

τεύουσιν ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας· τὸ ἀτμόπλοιον δὲν ἐκίνησεν ἀκόμη; διατί δὲν κινεῖ; γινώσκετε πότε ἀναχωρεῖ ὁ Ρεούφ ἐφένδης; τοῦτο οὐδεὶς δύναται νὰ γινώσκῃ· πόθεν ἐδέησεν ἡ διαγωγὴ ὑμῶν; χθὲς ἦλθον εἰς ἐπίσκεψιν ὑμῶν· δὲν ἤρουν ἡν νὰ σὰς εὖρω· ἀνεχώρησα· τὸ ἔμαθον (ἔλαθον εἰδῆσιν), κύριέ μου· εὐχαριστῶ· ὁ χαλκὸς ἐφέτος εἶναι πολὺ εὐθηνός· ἡγόρασα ἔν τῇ γάνιον χάλκινον ἀντὶ 20 γροσιῶν· πόσας ὀκκάδας ζυγίζει (ἔρχεται); ζυγίζει 1 1/2 ὀκκᾶν· ὠρεᾶν τὸ ἡγοράσατε· δὲν ἐπίστευον ὅτι ὁ χαλκὸς εἶναι τοσοῦτον (εἰς τόσον βαθμὸν) εὐθηνός· ὁ ἄνθρωπος τὴν πρῶταν ἅμα ὡς ἐγείρεται ἐκ τῆς κλίνης, δέον νὰ εὐχαριστῇ τῷ Θεῷ· ὕπαγε, ἰδέ· ἡ ὑπηρετρία ἡ-τοίμασε τὴν τράπεζαν; ἡ μάγειρος ἔφερεν εἰς τὴν τράπεζαν τὸ ψητόν· ἀκόμη αἱ φλογίδες δὲν εἶναι ἔτοιμοι· δὲν γνωρίζετε πόσον ἀγαπῶ τοὺς ἰχθῦς τηγανητούς· ἀγαπῶ καλλίτερον τὰς τρίγλας τῆς ἐσχάρας· εἰπὲ τῷ μαγεῖρι τοὺς σκόμβρους νὰ (ἄς) κάμῃ τηγανητούς· ὁ Ρεούφ ἐφένδης αὖριον θὰ ἔλθῃ εἰς ἐπίσκεψιν σας· δὲν ἔχει οὕτως; τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ὑμεῖς ἐγράψατε· δὲν ἔχει οὕτως; τὸν Ριζᾶ ἐφένδην τὴν ἐβδομάδα ταύτην δὲν εἶδετε· δὲν ἔχει οὕτω; εἰς τὸν πατέρα σας αὖριον θὰ γράψῃτε· δὲν ἔχει οὕτως;

88

Ὁ θυρωρὸς οὗτος εἶναι εὐτυχής· οἱ κύριοί του εἶναι πλουσιώ-
τατοι καὶ ἐλευθέριοι ἄνθρωποι· ἡ σταφυλὴ αὕτη εἶναι τῆς ἀμπελῶ-
ν ἡμῶν· πόσους ἀγρούς ἔχετε; μετὰ τῶν δύο τούτων ἀγρῶν ὑπάρ-
χει μία ἄμπελος· τίνος εἶναι; ἡ οἰκία τοῦ Γιουσούφ ἐφένδῃ εἶναι

μεταξὺ τῆς οἰκίας τοῦ Ρεσίτ ἐφένδῃ καὶ τῆς ἡμετέρας· ἡ ἐπιράτεια τῆς Αὐστρίας εἶναι μεταξὺ τῆς Ἰταλίας καὶ τῆς Γερμανίας· πῶς ἔχουσιν αἱ σχέσεις τοῦ Ριζῆ ἐφένδῃ μετὰ τοῦ Γαλλοῦ βέη; δὲν εἶναι καλὰ αἱ σχέσεις των· αἱ σχέσεις ὑμῶν μετὰ τοῦ Σουπλῆ βέη πῶς εἶναι; δωρεὰν ἡγοράσατε τὸν ἵππον τοῦτον· πῶς δωρεάν; μοὶ ἐκόστισεν ὁ γδοήκοντα λίρας· πόσα σᾶς ἐκόστισεν ἡ οἰκία, ἣν ἡγοράσατε; δὲν γνωρίζετε πόσον φιλόργυρος εἶναι ὁ γείτων μας· τί μοι μέλει; ἅς εἶναι φιλόργυρος ὅσον θέλει· τί θέλετε νὰ εἴπητε; τοῦτο τὸ βιβλίον εἰς ἐκεῖνο τὸ παιδίον ὑμεῖς (ἢ ἄλλος τις) ἐδώκατε; εἰς τὸ παιδίον ἐκεῖνο ὑμεῖς τοῦτο τὸ βιβλίον (ἢ ἄλλο τι) ἐδώκατε; ὑμεῖς τοῦτο τὸ βιβλίον εἰς ἐκεῖνο τὸ παιδίον (ἢ εἰς ἄλλο) ἐδώκατε; ἔχετε τόσα ἄρνια, ὅσα πρόβατα; ἡμεῖς δὲν ἔχομεν τόσους ἀλέκτορας, ὅσας ὄρνιθας· ἡ οἰκία τοῦ ἐκ πατρὸς θεοῦ σας ἐπωλήθη; εἰσέτι δὲν ἐπωλήθη· τοῦτο τὸ ἄνθος τίς ἔδωκεν ὑμῖν; δὲν προτίθεσθε νὰ δώτῃτε τὸ ἄνθος τοῦτο εἰς τὸν φίλον σας Ριζῆ ἐφένδῃ; εἰς οὐδένα προτίθεμαι νὰ τὸ δώσω· (Δὲν προτίθεσθε νὰ μεταβῇτε ἐφέτος εἰς τὰς νήσους; οὐδαμοῦ (εἰς κανὲν μέρος) δὲν προτίθεμαι νὰ μεταβῶ· ἐδόθη μοι ὑπὸ τῆς ἐκ πατρὸς θείας μου· ἀκόμη δὲν ἀπεσταλή ἡ ἐπιστολή; ὁ παῖς ὁ μὴ μελετῶν τὸ μάθημά του εἶναι ὀκνηρός· δὲν δύνامي νὰ εἴπω ὅ,τι δὲν γινώσκω· τὸ πρᾶγμα, ὅπερ ἡρωτήθη, δὲν εἶναι τοῦτο· ὁ Μιδὰτ ἐφένδῃς ἀφοῦ εἶπε τοῦτο, ἔφυγε· μετέβη εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ· ἀφοῦ πωληθῇ ἡ οἰκία, τί θὰ κάμητε; ὁ ἑρωτῶν τοῦτο τίς; ὁ Νουρῆ βέης μελετᾷ τὰ μαθήματά του τόσον, ὅσον ὑμεῖς μελετᾶτε; ὁ παῖς κλαίει· οὐδεὶς ὁ ἀκούων· ὁ διδάσκαλος πρέπει νὰ ἀγαπᾷ τοὺς μαθητὰς ὅσον ἀγαπᾷ (ὡς νὰ...) τὰ ἱδιά του τέκνα· οἱ μαθηταὶ πρέ-

πει ν'ἀγαπῶσι τὸν διδάσκαλόν των, ὅσον ἀγαπῶσι (ὡς νὰ...) τὸν ἴδιον αὐτῶν πατέρα.)

ΜΑΘΗΜΑ 40.

Ἀποφατικὸν—Ἀδυνατῶς ἀποφατικόν.

(Συνέχεια βλ. Μάθημα 41).

§ 223. Τὰ ἐκ καταστατικῶν ἐνεργητικὰ καὶ τὰ διάμεσχα ἐκτός τῆς ἐννοίας τοῦ βάλλω νὰ . . . (§ 209) σημαίνουν καὶ τὸ ἐπιτρέπω ἢ ἀφίρω νὰ . . . Τὰ δὲ ἀποφατικὰ αὐτῶν δηλοῦσι τὸ μὴ ἐπιτρέπειν, μὴ ἀφίρειν νὰ π. χ.

أوتورق وُتور-ت-مُك بَالِلْوَ رَا كَاهِشْه, ἢ ἐπιτρέπω, ἢ ἀφίρω ρὰ καθήση· أوتورق وُتور-ت-م-م-ك دَنْ بَالِلْوَ, ἢ δὲ ἐπιτρέπω, ἢ δὲ ἀφί-ρω ρὰ καθήση·

سُولْتِمَك سُولْه-ت-م-م-ك بَالِلْوَ رَا عَيْپَه, ἢ ἀφίρω ρὰ εἴπη· سُولْتِمَك سُولْه-ت-م-م-ك دَنْ أَفِيرْوَ, ἢ δὲ ἐπιτρέπω ρὰ εἴπη.

قبول کا پوئل پارادوخی
قبول ایتک پارادے حسبات
معامله موزمعلے سیمپیریفوراً,
[ἐνεργεία
ایتک مَعامِلَه فَرَسَتَبات, ἐνεργεῖν

کسک کس-م-م-ک کُوپْتِیْن
قارمق کخر-م-م-ک مَافِرِیْزِیْن
چَرْتَق چهر-م-م-ک سَحِیْزِیْن
صارمق سار-م-م-ک کِیْرِیْزِیْن
[ζειν, ὡχρίζιν

طعام τὰζμ. γεῦμα
 إيتك طعام γευματίζειν
 رجا ρετζᾶ παράκλησις
 إيتك παρακαλεῖν (δοτ).
 غزّد غاذέτα) ἐσημερίν
 جريده τζεριτῆ) ἐσημερίν
 دشمن τῆδὲμἐν(τῆδὲμἐν)ἐχθρὸς

شوكتلو ὁεθκετλοῦ Μεγαλειό-
 τατος (ἐπὶ Σουλτάνων).
 حشمتلو γασμετ-λοῦ Μεγαλειό-
 τατος (ἐπὶ αὐτοκρατόρων καὶ
 βασιλέων τῆς Εὐρώπης).
 تيمور, هيمير, سیدهرور
 τιμὸρ, ἡμὶρ, σιδήρορ

Ἀλλήλοπαθής ἀντωνυμία : برى برى پيرى پيرى
 ἀλλήλων (α' προσ.)—برى بركى پيرى پيرى
 ἀλλήλων (β' προσ.)—برى برلىنىك
 ἀλλήλων (γ' προσ.).

§ 224. Ἀνώμαλα ἐνεργητικά, ἢ διάμεσα: Μετὰ τῶν μέ-
 χρι τοῦδε σημειωθέντων ἐνταῦθα οὐδετέρων, ἢ ἐνεργητικῶν
 ρημάτων, τὰ ἐπόμενα σχηματίζονται ἀνωμάλως ὡς ἑξῆς :
 ياترق κατακλίثεσθαι, ياترق ياترق
 ياترق ياترق ياترق ياترق
 ياترق ياترق ياترق ياترق

ياترق ياترق ياترق ياترق
 ياترق ياترق ياترق ياترق
 ياترق ياترق ياترق ياترق
 ياترق ياترق ياترق ياترق

ياترق ياترق ياترق ياترق
 ياترق ياترق ياترق ياترق
 ياترق ياترق ياترق ياترق
 ياترق ياترق ياترق ياترق

ياترق ياترق ياترق ياترق
 ياترق ياترق ياترق ياترق
 ياترق ياترق ياترق ياترق
 ياترق ياترق ياترق ياترق

ياترق ياترق ياترق ياترق
 ياترق ياترق ياترق ياترق
 ياترق ياترق ياترق ياترق
 ياترق ياترق ياترق ياترق

يترك أبو الـ ἄρτος οὗτος τρώγεται (γενίρ), ἤτοι δύ-
 ραται τις τὰ τὸν φάγη, εἶναι βρώσιμος·

بـ صو ايجيدك صو دكلر τὸ ὕδωρ τοῦτο δὲν εἶναι ποθη-
 σόμενον (ἰτσιλετζέκ), ἤτοι δὲν δύναται τὰ ποθῇ, πόσιμον·

Τὸ δὲ γ' πρόσωπον τοῦ προσδοκωμένου ἐνεστῶτος
 τοῦ καταφατικοῦ καὶ τοῦ ἀποφατικοῦ τοῦ αὐτοῦ ρήματος
 τιθέμενα ὁμοῦ, ἀποτελοῦσιν ἰδιωτισμὸν καὶ σημαίνουσι
 μόλις· π. χ. كور كلز γκελίρ γκελμέζ μόλις ἦλθε (κατὰ
 λέξιν, ἔρχεται δὲν ἔρχεται)· سويلر سويلر σοϊλέρ σοϊλεμέζ
 μόλις εἶπε (λέγει, δὲν λέγει.)

§ 227. Ἀλληλουχία γενικῶν: Εἶδομεν (§ 47) ὅτι ἡ
 ἀλληλουχία τῶν γενικῶν κτητικῶν, ἢ σχετικῶν, ἐπιτρέ-
 πεται μέχρι τριῶν.

Καθὼς δ' ἐπὶ μιᾷς γενικῆς παραλείπεται πολλάκις ἡ
 πτωτικὴ αὐτῆς κατάληξις (§ 40, 48, 65), οὕτω καὶ ἐπὶ
 δύο ἢ τριῶν ἀλλεπαλλήλων παραλείπεται ἐκ τῆς μιᾶς ἡ
 καὶ ἐκ δύο ἢ πτωτικὴ κατάληξις π. χ. آغاچلرينك مكتب
 بفتحسى ὁ καρπὸς τῶν δένδρων τοῦ κήπου τῆς σχολῆς, ἀντὶ
 مكاتبك بفتحسنك μεκτεπ-ὶν παγτσε-σηνήν κτλ.

Θέμα.

Λο

درسكن بيتدى بن ايشى بيتيردم سن ترجمه درسكى دها بيتيردمامشين
 نه ايجيورسكن چوجفه نه ايجيردك هانيا يانديفكن او طه چوجفى ياتردكى

بو کچه جگم کو پری آخشا بیدر تیمور میدر کیجه لری فصل کچیرسکن دها
کونش باتمامش ایکن آی طوغدی بزم قایغیزی باتیران ایشته بوکیدر یکنم
پیشیدی آشچی بوکون یک پیشرمدی بوکون نه پیشرتدیکز قوشمه دوشرسین
افندی! مندی لکری دوشوردیکز مکتبدن یک سکن یوز طقسان بر سته سنده
چققدم بزى خاطر دن چیقارمیک آلله دن قورقلی چوجخی قورقومه نیه بویه
صرار دك چوق اویقونى صرارتدی هوا قرارمش آخشامی اولدی یوخسه
یغموری کلیور چوق طاتلیلر دیشلر کزی قرارتده جق محمد افندی سوزینی
اجرا ایلدی سوزکن اجرا اولندی می نه ظن ایدورسکن بونی کیمسه یه ظن
ایتدیر ماملیسکن سعید افندی رجامزی قبول ایتدی بن اکا قبول ایتدیرم
طعامه بیورکر افندم! طعامدن کلیورم بزارکن طعام ایدوروز سزه بر رجام
وار کیه رجا ایتلی بیله میورم رشید افندینک معامله سنی بکندم طوغریسی
بزه یک ابو معامله ایتدی صبحی افندینک حقمنده کی معامله سنه نه دیرسکن
غزته بی اوقودکی جریده ده یکی برشی واری بن برشی کورمدم

۸۶

شوکتلو پادشاهمن افندمن حضرتلری حشمتلو آلمانیا امپراطوری حضرتلرینه
اعلا ایکی آت کوندر مشلردر حشمتلو آلمانیا امپراطوری کچن سنه پایتختمزی
زیارت ایتدکری صره ده بنده کن بوراده دکل ایدم رضا افندینک یانته
واردیفکر و قتده سزی اوتورتمزی غزته بی چوجغه یرترمه دیدم سعید افندی
بزی سویلتیمور هپ کندیسوی سولیمور نه یر نه بدیرر نه ایچر نه ایچیر

دو ن عمر افندی کو پریدن کچر ایکن ساعتی چالدرمش باق سن ده چالدرمیه سین
قورقه آناجم! بن چالدریم انلر قرنداش دکلدر سوزده قرنداشدرلر فقط
دشن کی بری برلینی ییه جکلر قرنداشلق بویله ی اولور بری برلینه
قرندا شجه سنه معامله ایدیورلر طور باقلم دها بری بریمزی کورمدک دون
قلان یره کیدلدی طعام اولنه جفی وقتده بر مکتوب کلدی طعامدن صکره
یارم ساعت قدر بغجه ده کزدی بو سواقدن کچلمز بغجه یه چیقیلوری
خیر افندم! چیقیلهمز ادرنه یه شمندوفر ایله اون ایکی ساعتده واریلور
پاره ویره ویره اوصانلرمی سفره دن قالقلدقدنصکره برآز وقت آیاق اوزره
کچیریلرک اندن صکره تیارویه کیدلدی بری بریمزی پک زیاده سور ایدک
بری بریمزه طارلدق بری بریمزدن خبر الهمدق بو سوز سولینز افندم!
سویلدیکنز اینانیله جق شی دکلدر خیرالدین سویله جک چوجقدر بو
دوشونیلجک شی در اونودیلجق شی دکلدر آرزو اولنه جق شیلردندر
یوسف افندی بی کورر کورمز طانیدم محمود افندی مکتبدن کلور کلز
درسلرینی اوقومغه باشلادی صباح اولور اولماز سواقغه چیقار

89

Ἐκεῖνο, ὅπερ ἐγὼ φοβοῦμαι, δὲν εἶναι τοῦτο· ἔκαμε τοῦτο διὰ
νὰ μ' ἐκφοβίσῃ· διατὶ φεύγεις; τίς ἐφυγάδευσε τὸ πτηνόν; τὸ
ἀτμόπλοιον ἡμῶν σήμερον ἐπέρασε τὸ ὑμέτερον· οὐδεὶς δύνανται νὰ
μὲ περάσῃ· τὸ ἔαρ θὰ διέλθω (θὰ κίμω νὰ διέλθῃ) εἰς τὰς νήσους·
ὑμεῖς ποῦ διήλθετε τὸν χειμῶνα; τὸ φεγγήτὸν ψήνεται· σήμερον τί

θὰ ψήσητε; δὲν δύναμαι νὰ φάγω τὸ φαγητὸν, ὅπερ ψήνετε· τί θὰ διατάξῃτε (βιάζῃτε) τὸν μάγειρον νὰ ψήσῃ; ἐγὼ δὲν ἐκοιμήθην ἐν τῷ δωματίῳ τούτῳ, ἐκοιμήθην ἐν ἐκείνῳ· τὸ δωμάτιον, ἐν ᾧ ἐκοιμίσκατε τὸν παῖδα, νὰ μὴ ᾔψυχρόν; ἀπόψε ἀφ' ἑνὸς μέρους θὰ δύῃ ὁ ἥλιος καὶ ἀφ' ἑτέρου θ' ἀνυτέλλῃ ἡ σελήνη· εἶμαι βεβουτισμένος εἰς χρέη· ᾗθις, ἐνῶ ἤρχόμην ἐκ τῶν νήτων εἰς τὴν γέφυραν, τὸ ἀτιμόπλοιον ἡμῶν ἔμπροσθεν τῆς Χαλκηδόνος ἐβύθισεν ἐν ἀκάτιον· καθ' ἐκάστην πρῶταν πίνω ἑκατὸν δράμια γάλακτος· μὰς ἔδωκε νὰ πῶμεν (προσέφερον) ἕνα καφέ· ἀκόμη δὲν ἐτελείωσεν ὁ τυρός σας; ἐτελείωσατε τὴν ἐργασίαν ὑμῶν; ὁ ράπτης δὲν ἤδη νήθη νὰ τελειώσῃ τὰ ἐνδύματα ἡμῶν· ὁ παῖς, ὁσάκις πίπτει, κλαίει· μικροῦ δεῖν θὰ μ' ἐρρίπτετε εἰς τὴν θάλασσαν· κύριε! μὴ φοβεῖσθε· πῶς νὰ μὴ φοβῶμαι· κατὰ ποῖον ἔτος ἐγεννήθητε; ἐγεννήθην πρὸ εἴκοσιν ἔτων ἐν Σμύρνῃ· ἡ θυγάτηρ σας πότε ἐγέννησε; δὲν ἤκούσατε ἐκεῖνο τὸ ὅποιον σᾶς εἶπον; κύριέ μου! μὴ λέγετε τοῦτο· μὴ με κάμῃτε νὰ εἶπω πράγματι, ἄτινα δὲν θέλετε ν' ἀκούσῃτε.

90

Ἀκόμη δὲν ἡγέρθη; κύριε μου! ᾗθις πολὺ ἐξώρως κατεκλίθη· μὲν· τί ἔγινε τὸ ποτήριον, ὅπερ ἐσηκώσατε ἐκ τῆς τραπέζης; σὺ μόνος δὲν δύνασαι νὰ σηκώσῃς τὸν σάκκον τοῦτον τῆς ὀρυζῆς· διατί ἐμαυρίζατε; ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἀήρ μ' ἐμαυρίζουν· ὁ Σουλεϊμὰν ἐφένδης πολὺ ὠχρίασε· τί ἔχει; εἶναι ἀσθενὴς ἀπὸ δεκαπέντε ἡμερῶν· διατί ἵστασαι ἐπὶ ποδός; ὁ Ἀρηψῆ ἐφένδης, ὁσάκις πηγαίνω, μὲ βιάζει νὰ καθήσω πλησίον του· διατί ἔσχισες τὴν ἐφημερίδα; δὲν

τὴν ἔσχισιν ὁ δοῦλός σας· τὴν ἔσχιτεν ἐκεῖνος ὁ παῖς· διακτὶ ἀφῆκεν
 νὰ τὴν σχίσῃ; τίς σᾶς ἔθαλε νὰ κάμῃτε τοῦτο; τίς ὁ μὴ ἀφήσας
 ὑμᾶς νὰ κάμῃτε τοῦτο; ἐκ τοῦ οἴνου τούτου μῆτε ἐγὼ θὰ πῶ, μήτι
 ἄλλον θ' ἀφήσω νὰ πείῃ· εἶπον τοῦτο διὰ νὰ μὴ τὸν ἀφήσω νὰ νομίσῃ
 ὅτι δὲν ἐνόησα τὸν λόγον του· τοῦτο ὁ Ριφῶτ ἐφένδης; δὲν θὰ ἐκτελέ-
 σῃ; ἐγὼ θὰ τὸν κάμω νὰ τὸ ἐκτελέσῃ· δὲν τολμῶ νὰ εἶπω τοῦτο·
 τὸ πρᾶγμα τοῦτο μ' ἔκαμει νὰ τολμῶσω νὰ ἐξέλθω σήμερον· ἐδέησε
 νὰ μεταβῶ εἰς τὸ δεῖναι μέρος· τὸ πρᾶγμα τοῦτο ἀπαιτεῖ νὰ μεταβῶ
 εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος· ἐγευματίσαστε; ὁρίσαστε νὰ γευματίσωμεν ὁμοῦ
 ὁ Ἰζζὲτ ἐφένδης φέρεται πρὸς ἡμᾶς, ὡς εἰς ἐλθρούς· δὲν μᾶς ἐδέχθη;
 διακτὶ δὲν παραδέχεσθε τοῦτο; θὰ σᾶς κάμω νὰ τὸ παραδεχθῆτε· τὸ
 ἐσπέρας τῆς Κυριακῆς ποῦ θὰ ᾔτῃε (εὐρίσκεσθε); τὸ κρέας τοῦ κω-
 βιοῦ εἶναι νοστιμώτερον τοῦ κρέατος τοῦ σκόμβρου· οἱ μαθηταὶ τῆς
 σχολῆς τοῦ Καδῆ-κισὶ εἶναι περισσότεροι τῶν μαθητῶν τῆς σχολῆς
 Κουζγουντζουκίου.

91

Ἐλετε, λέγει, μίαν παράκλητην πρὸς ἡμᾶς· παρακαλῶ νὰ μοι
 ἀναγνώσῃτε τὴν ἐπιστολὴν ταύτην· ἡ συμπεριφορὰ τοῦ Φουάτ ἐφέν-
 δη πρὸς τοὺς φίλους του εἶναι ἐξάντροπος· φέρεται πρὸς αὐτοὺς ὡς ἀ-
 δελφός· ὁ Ἀλῆ ἐφένδης εἶναι ἐλθρός τοῦ Ὁσμᾶν ἐφένδης· ᾗθελον
 νὰ κόψω τὸ δένδρον τοῦτο· ὁ Κιζμὴλ ἐφένδης δὲν ἀφῆκε νὰ τὸ κόψω·
 τί εἶπατε πρὸς ἀλλήλους; γινώσκουμεν ἀλλήλους· οἱ ἀδελφοὶ οὗτοι
 ἀλληλοτρῶγονται ὡς ἐλθροί· οἱ κύριοι Ναζήφ καὶ Ζιῆερ ἀγαπῶσιν
 ἀλλήλους ὡς ἀδελφούς· ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας

τὸ ἐλευσόμενον ἔτος θὰ ἐπισκεφθῇ τὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα τὸν βασι-
λέα καὶ αὐθέντην ἡμῶν· ἡ Α. Μ. ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας
ἔγραψε μίαν ἐπιστολὴν πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Αὐτοκράτορα τῆς Ρωσίας·
ἡ ξυλίνη αὕτη γέφυρα εἶναι καλλιτέρεα ἐκείνης τῆς σιδηρᾶς γεφύρας·
καὶ μόλις γεννᾶται, ἀρχίζει νὰ κλαίῃ· μόλις ἀνεχώρησεν ὁ Γιου-
σούφ, ἦλθεν ὁ πατήρ σας· ὁ Ζεκὴ ἐφένδης μόλις ἔφθασεν, ἦλθεν εἰς
τὸ πτωχικόν μου· ὁ ἄρτος οὗτος δὲν τρώγεται· εἶναι πολὺ ἔωλος·
τὸ ὕδωρ τοῦτο δὲν πίνεται· εἶναι πολὺ ψυχρόν· ἡ οἰκία ἐκείνη δὲν
κατοικεῖται (εἶναι ἀκατοίκητος)· εἶναι πολὺ παλαιά· ἐν ἐκείνῳ τῷ
δωματίῳ δὲν δύνανται τις νὰ κατακλιθῇ· εἰς πόσας ὥρας δύνανται τις
νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν νῆσον Χάλην; εἰς τὴν Πρίγκηπον ἐφθάσαμεν τὸ
ἑσπέραις εἰς τὰς δέκα καὶ τέταρτον· ὁ λόγος οὗτος· δὲν λέγεται· δὲν
εἶναι πρᾶγμα, ὅπερ δίδεται· δὲν εἶναι πρᾶγμα, ὅπερ ἐκτελεῖται· εἶ-
ναι πρᾶγμα, ὅπερ δύνανται νὰ πιστευθῇ (πιστευτόν); εἶναι πρᾶγμα,
ὅπερ δύναται νὰ λησμονηθῇ.

ΜΑΘΗΜΑ 41

Ρῆμα δυνατικόν—Ρῆμα σπουδῆς.

§ 228. *Δυνατικόν*: Ἐκφράζεται καὶ ἐν τῇ τουρκικῇ διὰ
δύο ρημάτων, ὡς καὶ παρ' ἡμῖν.

Καὶ τὸ μὲν δύνασθαι ἐκφέρεται διὰ τοῦ *εἰλ-*
μεκ γινώσκειν ἐπομένου, τὸ δ' ἕτερον ρῆμα προηγούμε-
νον τίθεται εἰς τὸ τρίτον πρόσωπον τῆς εὐκτικῆς· π. χ.

طوبى τού-μὰκ αἰσθάνεσθαι, [μαρθάνειν]	كوكلاء-μὰκ قوقلا- [ρεσθαι]
صايق σαπ-μὰκ ἐκτρέπεσθαι, [ἀλλιάσσειν δρόμον]	اسمك ἔς-μὲκ πρέειν بيومك πὲγν-μὲκ αὐξάνε- σθαι (μεγαλύνειν)
چورمك τσεβιρ-μὲκ στρέφειν دونمκ τιν-μὲκ ἐπιστρέφειν	اورمان ὠρμὰν δάσος قير κήρ ἐξοχή
اورمك ἔρκ-μὲκ ποιεῖσθαι	طاغ τὰγ ὄρος
قوى كوى-μὰκ ἡ قوق كوى- [μὰκ τιθέναι]	عيب αἶπ ἐντροπή
قوى كوى-μὰκ ὄζειν, (δίδειν [ὀσμὴν])	عالم ἀλὲμ κόσμος
زيتون ζεῖτοὺν ἐλάια	روزگار ρουζ-γκιάρ ἀρεμος
ياغ γιὰγ ἔλαιον	چشمه τσεσμέ κρήνη
ليانلق λιμνιλήκ γαλήνη	قارشو καρσοῦ ἀπέραντι
	ياغى سادى گاخτὲ γιαχτὲ βούτυρος

Ἀνώματα ἐνεργητικά: Τὰ ρήματα طوبى — اورمك — قوقى — σχη-
ματίζουσιν ἀνωμάλως τὸ ἐνεργητικόν των, ἥτοι طوبى-μὰκ τού-σουρ-μὰκ
διαδίδειν (κάνω ν' ἀκουσθῇ), ἀντὶ طوبى-μὰκ τού-σουρ-μὰκ —
قوقى — اورمك — اورمك — اورمك — اورمك — اورمك — اورمك —
كوك-سوت-μὰκ κάμνω τὰ μυρίση, ἀντὶ قوق-μὰκ τού-σουρ-μὰκ.

Τὸ δὲ صايق κάμνει καὶ ὁμολῶς صايدرمق σαπ-τηρ-μὰκ, καὶ ἀνω-
μάλως صايق σαπ-τηρ-μὰκ ποιεῖν, ἐκτρέπεσθαι.

Ὁνόματα κρία: اسد 'Esat· موسى Mousā· نظم Na-
ظم· اسمك 'Asm· راسم 'Rasm· نظيم 'Nazim· (γυν.)· مقبوله 'Maqbul·
ليانلق 'Lianl· زيت 'Zait· (γυν.)· باكيه 'Baki· (γυν.)·

§ 231. 'Αποφατικὸν ῥῆμα: Τὸ γ' πρόσωπον τοῦ ἀποφα-
τικοῦ ἐνεστῶτος μετὰ τοῦ ῥήματος كك γκελμέκ ἔρχεσθαι
σχηματίζει ἰδιωτισμὸν τινα, σημαίνειν τὸ προσποιεῖσθαι
τι· π. χ.

كك كورمزدن γκιρμεζ-τέν γκελμέκ προσποιεῖσθαι μὴ
βλέπειν·

كك پيلمهز-τέν γκελμέκ προσποιεῖσθαι μὴ γινώσκειν·

كك ايشتمزدن كك
ἀκούειν·

Μετὰ τὸν προσδοκώμενον ἐνεστῶτα δύναται νὰ τεθῇ
καὶ ἡ κατάληξις τῶν ἀφρημένων لق λήκ, ἢ لك λίκ· ὡς
كك كورمزلكدن γκιρμεζλικτέν γκελτί.

Ὁ ἰδιωτισμὸς οὗτος γίνεται καὶ διὰ τῆς ὀνομαστικῆς
ἀπαρεμφάτου τῆς διὰ τοῦ μορίου لق λήκ, ἢ لك γινομένης,
τρεπομένου μὲν τοῦ παρὰλήγοντος ك ه εἰς ز (ὡς كورماملك
γκιόρμεμεκ-λικ τὸ μὴ βλέπειν, كورمازك γκιόρμεμεζ-λικ·
كك ايشتمزك ايشتمز-λικ τὸ μὴ ἀκούειν, ايشتمزك ايشتمز-
λικ) συνταττομένων δὲ τῶν τοιούτων ἀπαρεμφάτων μετὰ
τῶν ρημάτων ايك ايمك ποιεῖν, ἢ كك γκελμέκ ἔρχεσθαι,
ه اومق بومرذك كزطهر· π. χ.

كك كورمازك ايتي كورسепοιήθη (ἔκαμε) ὅτι δὲν εἶδε·

كك ايشتمزلكدن كك
ἐκαμεν ὅτι δὲν ἤκουσε (ἦλθεν ἐκ τοῦ
μὴ ἀκοῦσαι).

كك طيمازلغه اوردی
ἐκαμεν ὅτι δὲν γνωρίζει (ἐκτύπησεν
εἰς τὸ ὅτι δὲν γνωρίζει).

Τὸ اورمق καὶ μετ' ἀφ' ἡμετέρων σημαίνει προσποιήσιν·
π. χ. اورمق خستلکه προσποιεῖσθαι ἀσθένειαν.

§ 232. Συνθετος ἀναφορικὴ μετοχή: Τὰ ἡμέτερα μ' ἔρ-
χεται τὰ κλαύσω, μ' ἔρχεται τὰ φωνάξω κτλ. ἐκφέρονται
ἐν τῇ Τουρκικῇ διὰ τῆς συνθέτου ἀναφορικῆς μετοχῆς
τοῦ μέλλοντος καὶ τοῦ كيور γκελιор ἔρχεται π. χ.

كيور آغلايجم μ' ἔρχεται τὰ κλαύσω.

كيور آغلايجفك σοὶ ἔρχεται τὰ κλαύσης.

كيور آغلايجي ἔρχεται αὐτῷ τὰ κλαύση κτλ.

Τὰ δ' ἡμέτερα δὲν εἶναι διὰ τὴν τελειώση (δὲν θὰ
τελειώση ποτέ, τέλος δὲν ἔχει) κτλ. ἐκφέρονται διὰ τῆς
αὐτῆς μετοχῆς καὶ τοῦ يوق γινώκ δὲν εἶναι π. χ. ايشك
يوقدر δὲν εἶναι διὰ τὰ τελειώση ἢ ὑπόθεσις αὕτη.

§ 233. Ἡ αὐτοπαθὴς كندی: Αὕτη ἐμφάσεως χάριν ἐπα-
ναλαμβάνεται τότε δ' ἡ πρώτη δὲν λαμβάνει καταλη-
κτικὴν κτητικὴν ἀντωνυμίαν καὶ μένει ἄκλιτος π. χ.
كندی كنديكز. كندی كندی كندی كندی كندی كندی
اوتوكيز αὐτοὶ καθ' ἑαυτοὺς ἀράγγωτε.

Ἐν τοιαύτῃ θέσει ἰσοδυναμεῖ πολλὰκις τῷ ἡμετέρῳ
μόνος π. χ. كيدورم كندی كندی كندی كندی كندی كندی

Ἡ ἀντωνυμία αὕτη τίθεται καὶ ἐπιθετικῶς· τότε δὲ
προτάσσεται τοῦ οὐσιαστικοῦ, ὅπερ προσδιορίζει, καὶ μέ-
νει ἐπίσης ἄκλιτος π. χ. كندی ايشيد باقيورم
ιδιὰ μου ἐργασίαν كندی باباسنه بيله سويلدى
ἰδιὸν του πατέρα εἶπεν.

Πέλα

۸۷

بو مکتوبی اوقویه بیلورمیسکن کوریم افندم ! بنده کز اوقویه هم لکن
 برادرم قولکز اوقویه بیلور افندم ! سزه برجام وار بکا برشی یازیوررمیسکن
 ایسته بنم یاپه بیلدیکم بودر داعیکز برشی یاپه مدم بنم المدن نه کلیور یارین
 ساعت اوچ بمقده فقیرخانه مه کله بیلجکیسکن کله جککزه سوز ویره
 بیلورمیسکن سوز ویره هم بونی باقیور رجا ایدرم اسعد افندی نرده
 شمدی بو قپودن بغچه یه چیقیوردی بن ده کیده می سز بیلورسکن رجا
 ایدرم ایشمی بیتیربوریکن عجلهم وار افندم ! ایشکن بش اون دقیقه ده
 بیتیر ایش دکلدر بر ساعت ایستر اولیه ایسه بنده قالورم کیتیوررم برشی
 طویدم صحیحیدر دکلدر بیلهم بر سوز ایشیدیکي کچي عالمه طوورور
 چابوق اولک بزی اسعد افندی آشاغیده بکلیور وارسون بکسون موسی
 نه اولدی او سوقاغک ایچنه صاپدی نیچون بولی صاپتدیکز سن بک
 اوغلنه کیده جک ایدک نه دوندک نظم افندی بنی یولدن چویردی بو
 هوا ایله قیره کیدیلورمی راسم افندی طاغه کیش افندم ! بونی بردها
 سولیک عبیدر سزک بورجکزی ویرماما کز عیب دکلکی قارشومزده کی
 افندی کیم اوکزک قارشوسنده نه وار بر دکان وار پنجه لری لدوسه
 قارشودر نه دن اورکدیکز سزی کیم اورکودی بنده کزی اورکودن
 ایسته بودر بونی دوشوندکجه اغلایه جنم کلیور

اوطه نك پنجره سی آچقدر پنجره سی آچق اولان بو اوطه بنم دكل همشیره مكدرد
 بو مملكتك اهااليسى زنكيدر اهااليسى زنكين اولان بو مملكت بزم مملكتدن
 دها كوچكدرد بو طاووك يمورطه سی اوافق و اوزوندر يمورطه سی اوافق
 و اوزون اولان بو طاوق قومشومر حسين افنديك طاوقلرندن دكل بو
 چوجفك اوستى باشى تمزدر اوستى باشى تمز اولان بو چوجق همشیره كن
 مقبوله خاتمك مخدوى دكيدر دون زينت خاتمه نه ويرديكر دون زينت
 خاتمه ويرديكزن نه ايدى خيريه خاتمه بر مکتوب يازه جنم خيريه خاتمه
 يازه جنم مکتوبى راسم افندى ايله كندوسنه كوندره جكم اوغلم! دون كندى
 كنديكزه نزه يه كيدور ايديكز حيوانلر كندى كنديلرينه كيدورلر بن انسان
 اولديغم حالد كندى كندمه كيده مزی يم نظيه خاتم بنده كزی كوردیكى
 حالد كورمازلك ايتدى پا كيزه خاتمك سوزلرينى ايشيتدم لكن ايشيتمازلكه
 اوردم نظيم افندى يئمازلك ايدور بوكنج دليلكه اوردى بزده خسته لكه
 اورى ويررز صبحى و رضا افنديلى نزهده بوله ييله جكمى سويلر ميسكر
 افندم! بوكون بر یرده بوله مرسكر يارين كله بيلور ميسكر كله مم احمد
 افندى بورايه كلدكجه بو ايشك يئته جكى يوقدر

92

Aṽrion dúnasqe nà metabḗte eĩs epískhepin toṽ 'Estát efénōh;
 ouhí· ēxw ērgasían· dēn dúnamai nà metabō· ḡdunḡthes nà énnōshēs
 ō,ti eĩpon· tḡ ḗlḡtheĩx dēn ḡdunḡthēn nà énnōshōw tíποτε· ὁ παĩς οὐ-

τος δύναται νὰ περιπατῇ ταχέως· ἐγὼ δὲν δύναμαι νὰ περιπατῶ ὅσον αὐτός· πιστεύετε ὅτι ὁ Ναζήμ ἐφένδης θὰ δυνηθῇ νὰ τολμήσῃ τοῦτο; δὲν δύναμαι νὰ τὸ πιστεύσω· ὁ Δζεμὺλ ἐφένδης δύναται νὰ ἐκτελέσῃ τοῦτο· μὴ ὑπόσχεσθε πρᾶγμα, ὅπερ δὲν δύνασθε νὰ ἐκτελέσητε· θὰ δυνηθῇτε νὰ δώσητε τὴν ἐπιστολὴν ταύτην τῷ Ρασήμ βέη; δὲν δύναμαι νὰ σῶς ὑποσχεθῶ· ἡδυνήθητε νὰ γνωρίσητε τὸν Σαλήχ βέην; ἅμα τὸν εἶδον, τὸν ἐγνώρισα· τοῦτο τίς δύναται ν' ἀναγνώσῃ; οὐδεὶς δύναται ν' ἀναγνώσῃ· τὸ πρᾶγμα, ὅπερ ὑμεῖς δὲν δύνασθε νὰ κάμντε, ἄλλος δὲν δύναται νὰ κάμῃ; πῶς δὲν δύναται νὰ κάμῃ; παρακαλῶ, γράψον τοῦτο ἀμέσως· ὁ παῖς οὗτος λησμονεῖ ἀμέσως πᾶν πρᾶγμα· κύριέ μου! θεωρεῖτε τοῦτο ἀμέσως; μὲ ὑποχρεοῦτε· παρακαλῶ, κόψατε τοῦτο ἀμέσως· ὁ διδάσκαλος μόλις ἤλθεν, ἔκραξεν ἀμέσως τὸν Δζεμὺλ ἐφένδην· ἄνοιζον ἀμέσως τὴν θύραν· μόλις ἤλθεν ὁ Ρεφῆκ βέης, ἀνεχώρησεν ἀμέσως ὁ Χαμδῆ ἐφένδης· τὰ δένδρα ταῦτα ταχέως αὐξάνουσιν· ἐμεγαλύνετε πολὺ τὴν ὑπόθεσιν· πότε καὶ ἐγὼ θὰ μεγαλώσω! παρὰ τίνος ἐμάθετε τοῦτο; εἰς εἶναι ἀληθὲς ἐκεῖνο ὅπερ ἔμαθον, αὔριον θὰ ἔλθῃ ἡ κ. Μακπουλέ· ἐνόσω δὲν τελειώσῃ ἡ ὑπόθεσις ἣν γινώσκετε, ἡ κ. Μακπουλέ δὲν εἶναι διὸ νὰ ἔλθῃ ἐδῶ.

93

Μὴ παρεκκλίνετε τῆς εὐθείας ὁδοῦ· ὅλως κατ' εὐθείαν ὑπάγετε· ἀπόψε δὲν θὰ ἔλθω· θὰ μένω ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἀδελφοῦ μου· πότε θὰ ἐπιστρέψῃτε; αὔριον τὸ πρῶν· στρέψατε τὸ πρόσωπον πρὸς τὸ μέρος τοῦτο· ὁ Ναζήμ ἐφένδης δὲν στρέφει τὸ πρόσωπον πρὸς ἡμᾶς (τὸ ἡμέτερον μέρος). ποῦ ἐθέσιτε τὸν κάλαμόν μου; ἔθηκα αὐτὸν

ἐπὶ τοῦ γραφείου σας· ἂν δὲν ὑπάρχῃ ἄνεμος, αὐρίου θὰ ὑπάγω εἰς τὰς νήσους· ποῖον ἄνεμον φοβεῖσθε; τὸν νότον, ἢ τὸν βορρᾶν; τώ-
 ρα μήτε βορρᾶς, μήτε νότος πνέει· ἡ θάλασσα εἶναι γαλήνη· τί
 ἔχει διὰ τὰ φοβηθῆ τις; ἔρχεται μία κακὴ ὅσμη· καὶ τι βρωμαῖ;
 ἔχετε λάθος· πόθεν ἔρχεται ἡ ὥρμία αὕτη ὅσμη; ἔρχεται ἀπὸ
 τὸν κῆπον· εἶναι ὅσμη τοῦ ἱασμίνου, ὅπερ ἤνθησεν· ὁ δοῦλός σας δὲν
 δύναιμι νὰ ὁσφρανθῶ τὴν ὅσμήν ταύτην· ἕμα ὁσφρανθῶ, ζαλιζομαι
 (στρέφεται ἡ κεφαλὴ μου). Πάτερ μου! σήμερον ἐνῶ ἐπήγαινα εἰς
 τὴν σχολήν, ἐτρόμαξα πολὺ· μὲ ἤλθε νὰ φωνάξω· διατί υἱέ μου ἐ-
 τρόμαξας; ἐτρόμαξα ἀπὸ τὴν φωνὴν ἐνός ζώου· μ' ἐτρόμαξεν ὁ (ἐκ
 θεοῦ πρὸς πατρός) ἐξάδελφός σας Ἰθραήμ· ὁ παῖς οὗτος φοβᾷται εἰς τὸ
 εἰκοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του, ἀκόμη δὲν εἶναι διὰ τὰ γένη ἄνθρωπος·
 αἱ κ. Ναζημέ καὶ Μακπουλέ σήμερον μετέβησαν εἰς τὴν ἐσχολήν διὰ
 νὰ περιπατήσωσι· τὸ δάσος τοῦτο εἶναι τῆς κ. Μακπουλέ· ἐπὶ τοῦ
 ὄρου ἐκείνου ὑπάρχουσι δένδρα; ὑπάρχει ἐν δάσος ἐξ ἐλαιῶν· ἐκτὸς
 ἐλαιῶν δὲν ὑπάρχουσιν ἄλλα δένδρα; ἀγαπῶ πολὺ τὰς ἐλαίας· δὲν
 ἀγαπῶ τὸ βούτυρον τὸ κατασκευαζόμενον ἐκ βοείου γάλακτος· ποῦ
 ὑπῆγεν ἡ Πακιζέ; ὑπῆγε διὰ νὰ φέρῃ ὕδωρ· ποῦ εἶναι ἡ κρίνη;
 ἀπέναντι τῆς οἰκίας ἡμῶν· ἐκεῖνο ὅπερ κάμετε εἶναι ἐντροπή· μὴ
 τὸ κάμνητε ἄλλοτε.]

94

Δύνασθε νὰ ὑπάγητε μόνοι εἰς τὴν ἀγοράν; διατί νὰ μὴ ὑπάγω;
 θὰ ἀναγώσω μόνοι (κατ' ἴδιαν) τὸ μάθημά μου· ἡ κ. Ζεϊνὲν τί
 σκέπτεται καθ' ἑαυτήν; οἱ παῖδες μόνοι των ἐπιστρέφουσιν ἐκ τῆς

σκολῆς· μή τὸ λέγητε, νὰ μὴ ἀκουσθῇ· κύριέ μου! τοῦτο ὁ κόσμος γινώσκει· ὑμεῖς τί λέγετε; τίς τὸ διέδωκε; δὲν δύνامي νὰ γνωρίζω· σᾶς εἶδεν ὁ Ζιθὲρ ἐφένδης; μὲ εἶδεν, ἀλλὰ προσεποιήθη ὅτι δὲν εἶδε· δὲν ἤκουσεν, ὅτι ἐκράζετε; ἤκουσεν, ἀλλὰ προσεποιήθη ὅτι δὲν ἤκουσεν· ὁ Ρεφῆκ ἐφένδης δὲν ἔχει τίποτε· προσεποιήθη τὸν ἀσθενῆ· τὸ ὠρολόγιον τοῦ 'Εσὰτ ἐφένδῃ ἐκλάπη· ὁ 'Εσὰτ ἐφένδης, οὐ τὸ ὠρολόγιον ἐκλάπη, ἐγένετο παράφρων· τὰ ἥπια τοῦ κήπου τούτου εἶναι ἐξαίρετα· ὁ κήπος οὗτος, τοῦ ὁποίου τὰ ἥπια εἶναι ἐξαίρετα, πωλεῖται· ἀντὶ δέκα χιλιάδων γροσίων· ἡ ἐκκλησία τοῦ χωρίου τούτου εἶναι μικρά· τοῦ χωρίου τούτου, οὐ ἡ ἐκκλησία εἶναι μικρά, πόσοι εἶναι οἱ κάτοικοι; ἡ ὠφέλεια τοῦ μαθήματος τούτου εἶναι πολλή· τὸ μάθημα τοῦτο, οὐ ἡ ὠφέλεια εἶναι πολλή, εἶναι πολὺ βραχύ· ἡ ἐλπίς, ἣν ἐφύτευσα ἐν τῷ κήπῳ τούτῳ, δὲν εἶναι διὰ νὰ μεγαλώτῃ· ἐρράψατε τὸν ἐπενδύτην τοῦ 'Ομὲρ ἐφένδῃ· ὁ 'Ομὲρ ἐφένδης, οὐ τὸν ἐπενδύτην ἐρράψατε, εἶναι υἱὸς τῆς κ. Ναζιμέ· ὁ ἐπενδύτης τοῦ 'Ομὲρ ἐφένδῃ, ὃν ἐρράψατε, ἔπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν· ἐφύτευσα εἰς τὸν κήπον τοῦτον μίαν ἐλαίαν· ἡ ἐλαία, ἣν ἐφύτευσα ἐν τῷ κήπῳ τούτῳ, ἐμεγάλωσεν· ὁ κήπος οὗτος, ἐν ᾧ ἐφύτευσα μίαν ἐλαίαν, ἐπωλήθη ἀντὶ ὀκτῶ χιλιάδων γροσίων· ἔρχεται τις ἀπὸ τὸ ἀντικρὺ μέρος· τίς εἶναι ὁ ἀπέναντι ἡμῶν καθήμενος; δὲν ἠδυνήθητε νὰ τὸν γνωρίσητε; οὐχί· δὲν εἶναι ὁ Μιδὰτ ἐφένδης;

ἡ δὴθεν, ἡ ἔμαθοι ὅτι π. χ. صبحی افندیك سوزینه باقیلور ایسه
 یش کیده جک ایش ẽar παρατηρήσῃ τις τὸν λό-
 γον (κατὰ τὸν λόγον) τοῦ Σουπχῆ ἐφένδῃ, ὁ Ἀχμέτ ἐ-
 φένδῃ δὲν θὰ ἔλθῃ, λέγει, σήμερον.

Πολλὰκις προηγείται τῶν χρόνων τούτων τὸ μόριον
 κωι γκιόγια δὴθεν, ἡ صانکه سάν-κι ὡς ẽar, ἡ مکر μέγερ
 ἐν τούτοις, ἔπεται δὲ τῷ ایش τὸ کي γκιπί· π. χ. سعيد
 ὁ Σαῖτ ἐφένδῃ کویا بر شی بیلور ایش کي ایش قاریشور
 ὡς τάχα τὰ γινώσκει τι, ἀναμυγνύεται εἰς τὴν ἐπόθεσιν.

§ 240. Ρηματικὴ μετοχή: Ἡ μετοχὴ αὕτη γινομένη ἐκ
 τῆς ρίζης τοῦ ρήματος διὰ τῆς καταλήξεως وب ἔαν ἡ
 ρίζα ἢ συμφωνόληκτος, ἢ وب ἔαν ἢ φωνηεντόληκτος (βλ.
 Γραμ. σ. 88 § 79 6), ἐπέχει θέσιν παντὸς χρόνου ἀρχικοῦ,
 παρφαμένου, ἱστορικοῦ, ἢ ὑποθετικοῦ, ὡς καὶ ἀπαρεμφά-
 του καὶ πάσης οἰασδῆποτε μετοχῆς π. χ.

κλιور و کیدیور ἀπέρχεται, ἐρχόμενος κλωβ κیدیور
 کلش و کیتش ایش ẽlθw̄r ἀπῆλθε, λέγουσιν, ἀντὶ کیتش ایش
 کلجک ẽar ἔλθῃ καὶ ἀπέλθῃ, ἀντὶ کلجک ایش
 و کیده جک ایش

کلدک و کیتدک ẽlθe καὶ ἀπῆλθε, ἀντὶ کیتدک
 Ὡς φαίνεται ἐκ τῶν ἀνωτέρω, ἡ μετοχὴ αὕτη ἐξη-
 γεῖται ὡς τὸ ἐπόμενον ὅπερ ἀντικαθιστᾷ, εἴτε ρῆμα εἶναι,
 εἴτε μετοχὴ καὶ ἀπαρέμφατον.

Ὅταν δὲ τὸ ἐπόμενον ἢ ρῆμα ἀποφατικόν, ἐξηγεῖ-

(τί μου ὑπάρχει); τί μου (δηλ. τί πράγμα μου) θὰ λά-
βῃ;— τί σου (νενί·μι) λέγεις;

كلام يعونى كلك— نيجون كلك— διατί ἤλθε;— διατί (νίτσουν·μι)
ἤλθο;.

§ 243. Ἐρώτησις διαλευκτική: Ἐκεῖ ἔνθα ἡμεῖς πρὸς
ἄποφυγὴν ἐπαναλήψεως τοῦ ρήματος θέτομεν τὸ οὐ, οἱ
ὁθωμανοὶ ἐπαναλαμβάνουσι τὸ ρῆμα ἀποφαιτικῶς προ-
τάττοντες ρηματικὴν μετοχὴν (§ 240). π. χ. برك كلوب
كليه جكنى سلم θὰ ἔλθῃ ἢ οὐ (κατὰ λέξιν δὲν θὰ ἔλθῃ) ὁ πα-
τήρ, δὲν γινώσκω.

Ἐν δὲ τοῖς συνθέτοις ρήμασιν (§ 179) ἐπαναλαμβάνε-
ται μόνον τὸ ρῆμα ايتك—الك κτλ. οὐχὶ δὲ καὶ τὸ ρη-
ματικὸν ἀπορημένον· π. χ. جسارت ايدوب ايتجى معلوم دكلر
θὰ το·λήμῃ ἢ οὐ (ἰτμεγιετζεγί, ἀντὶ τζεσαρέτ ἰτμεγιε-
τζεγί) γινωστόν δὲν εἶναι.

§ 244. Εἰδικὸν ἀπαρέμφατον: Εἶδομεν (§ 121) ὅτι τὸ
εἰδικὸν ἀπαρέμφατον δύναται ν' ἀναλυθῇ διὰ τοῦ εἰδικοῦ
συνδέσμου و καὶ ὅτι· π. χ. τό:

ايشيتدم كيدجكسى ايشيتدم كيدجكسى ايشيتدم كيدجكسى
θὰ μεταβῇ εἰς Γαλλίαν· ἤκουσα, ἀναλύεται εἰς τό: ايشيتدم ك
فرانسيه كيدجكسى θὰ μεταβῇ εἰς Γαλλίαν.
ἤκουσα ὅτι θὰ μεταβῇ εἰς Γαλλίαν.

Ἐπὶ τὸ ζωηρότερον ἢ ἀνάλυσιν αὕτη τοῦ εἰδικοῦ
ἀπαρεμφάτου δύναται νὰ προαχθῇ τοῦ κυρίου ρήματος
ἔνευ τοῦ συνδέσμου و, τὸ δὲ κύριον ρῆμα νὰ ἐπιταχθῇ
ἐν εἶδει παρρησιαστικοῦ λόγου· π. χ. τό:

ρομίζω ὅτι σήμερον θὰ ἔλθωσι,
γίνεται καὶ: بوكون كلهجكار ظن ايدرم σήμερον θὰ ἔλθωσι,
ρομίζω.

۸۹

اگر سويلديکمه ايناعيور ايسه کز احد بکدن صوريکنز ديدیککنز صحيح ايسه
رفيق بك نچوز، کلدی طوغرينی ايستر ايسه ک اورايه کيتکه نيم يوقدر
محمد افندی ايچريدهی باقميم ايچريده ايسه سکا خبر ويرم پياقوز نومروکنز
چيقار ايسه بکا اون بش ليرا ويره جککزی وعد ايتش ايدیکنز نچون
ويرميورسکنز او ويرمز ايسه بن ويرم اگر كلهجك سنه امتحان ويره مز
ايسه ک سنی مکتبدن قوغه جقلر کيم اولور ايسه اولسون نه ديرسه
ديسون نه ايتدی ايسه انی بولدی کندی ايتدی کندی بولدی سن
ياپه مدك ايسه بن فصل يابارم بن کيتش ايسه ک نه اولدی واپور سکنز
يچقده قالقه جق ايسه يتشيرسکنز افندم! برشی صورسدم جوانی ويرميسکنز
بيلدیکم شی ايسه نچون جواب ويرميديم بويله ايکی آی چالشه ک غالب
بکه يتشيرسن آنجق تنبلک ايله وقت کچورر ايسه ک ايکی آيده دکل ايکی سنه ده
بيله يتشه ميه جکسين برشی سويلسم اينانورميسکنز آم نه اولور ايدی
بنده وقتيله چالشه مده مکفاته نائل اولسم کنجلکم عودت ايتسه ده
درسه دوام ايلسم بيله ايدم کلور ايدم ويانه يه کيده ايدک چوق منفعت
کورر ايدک کتام بوراده اوله ايدی، اوقور ايدم کاشکی کيده ايدم
کاشکی کوچک کمده اوقويه ايدم |

۹۰

عثمان پاشانك يارين ويانهدن شهريزه كله جكني غزنه لريازيور ايش كيده جكمز
ير پك اوزاق دكل ايش بو كاغدى همشيره زاده كز بيرتمش ايش نه فنا
آدم ايشمده خبرم يوغيش! دون آخشام كيتديكمز تياترو يكي ياپلش بر
تياترو ايش بونلره بو يولده جواب ويريلور ايسه كنديلري كيدرلر فقط
يرلرينه بشقه لرني كوندرلر ايش بن اورايه كيتاملي ايشم دكلي سز بوني
سويلاملي ايشسكز بو سنه آلهيه كيده ايشم چوق فائده كوره جك ايشم
بن بوني ياپمز ايشم سن درسكه باقز ايشسين سز كله كورشديكمز
احد افندي يه اكلاتدم مكر او سزي بيلور ايش غزنه او قومق صانكه
بيوك برشي ايش كبي اوتنه كنه بريكنه سويليور آرقداشكزه نيچون ياردم
ايتيورسكز فصل ياردم ايتلي فصلي ياردم ايتلي ياره ويرمليسكز انسان
چوق ير ايسه نه اولور ندي اولور خسته لقلر هپ چوق يتكدن اولور
احد افندي هر كون آلهيه كلوب كيدور محمد افندي شمسويه سني الوب
كيتدي بوني آلهلره كيدوب كلانلردن صورمليسكز عالي افندي درسي
او قويوب تعليمي يازدقدنصكره كز مكه چيقار عزيز افندي ويانهدنه بر آي
او توروب ايشني كوره جك ايش

۹۱

احد افنديك بو آخشام كلوب كليجكني بيلم محمد افنديك مکتوب
يازوب يازمديغي معلومز دكلدر محمود افندي خانه سني صائوب صائيه جفته

دائر کسمیه برشی سولیدی واپورک حرکت ایدوب ایتیجی کسمه نک
 معلومی دکلدی بوکا دائر غزنه ده برشی اوقودیکیزی الدیغ شرای بکنوب
 بکندی کیزی بیلم جهانده بولماز بر کتاب المه یکدی قالمغه مجالی اولیه حق
 قدر خسته در اوقدر خسته در که قالمغه مجالی یوق دون آخشام شمندوفر
 ایله ویانده دن کلان ذات نروده در او ذات که دون آخشام شمندوفر ایله
 ویانده دن کلش نروده در کچن سنه جال افندی یه اون بیک غروشه صاتیغفر
 دکان بوکون یکر می بش بیک غروشه صاتلدی او دکان که انی کچن سنه
 جال افندی یه اون بیک غروشه صاتمشکر بوکون یکر می بش بیک غروشه
 صاتلدی بن رضا افندی که بو آخشام بزده قالمغه دیم بن دیم که رضا
 افندی بو آخشام بزده قالمغه حق بن رضا افندی بو آخشام بزده قالمغه دیم

95

Ἐὰν λάβῃτε καμμίαν εἰδήτιν, παρκαλῶ νὰ μὲ πληροφορήσῃτε·
 εἰὰν ὁ υἱὸς σας ἐπιθυμῇ νὰ ἔλθῃ μεθ' ἡμῶν, ὥς τὸ εἶπῃ· εἰὰν δὲν δώ-
 σῃτε τὸ χρέος ὅπερ ἔχετε πρὸς ἐμὲ, τὸ λέγω εἰς τὸν πατέρα καὶ εἰς
 τὴν μητέρα σας· εἰὰν ἀκούσω τι περὶ ὑμῶν, σᾶς γράψω· εἰὰν ὑμεῖς
 ἐδώκατέ τι, καὶ ἡμεῖς νὰ δώσωμεν· εἰὰν ὁμοῦς δὲν ἐδώκατε, διατί
 ζητεῖτε παρ' ἡμῶν; εἰὰν ἐκεῖνοι δὲν ἐμελέτησαν τὸ μάθημά των, ἐγὼ
 τί πταίω; εἰὰν ἡμεῖς δὲν ἔχομεν σκεφθῇ τοῦτο, τί πρὸς ὑμᾶς; αὐ-
 ριον εἰὰν θὰ ἔλθω, φέρω καὶ τὸ βιβλίον σας· εἰὰν δὲν ἔλθῃτε, τί θὰ
 γείνη; θὰ σᾶς τὸ στείλω διὰ τοῦ Νουρῆ βέη· εἰς ποῖον νὰ δώσω
 τὴν ἐπιστολήν; νὰ δώσω τῷ Ζεκῇ βέη; εἰς ὅντινα θέλῃς, δός. τί

εἶπεν ὁ Γιουσοῦφ· ὅ,τι εἶπεν, εἶπεν· ὑμεῖς μὴ ἐρωτᾶτε τοῦτο· ἐζητήσατε τὸν Ἰζζέ· καὶ τὸν Φουάτ· ποῖος ἐξ αὐτῶν νὰ ἔλθῃ; ὅς- τις (ἐξ αὐτῶν) θέλῃ, ἅς ἔλθῃ· νὰ τὸν ἴδῃτε, δὲν θὰ τὸν γνωρίσητε· ἂν τῷ γράψω, θ' ἀπαντήσῃ; ἂν τὸ εἶπω, τί γίνεται; ἂν ἀπόψε μένητε παρ' ἡμῖν, τί γίνεται; νὰ ἐκκληροῦτο ὁ ἀριθμὸς τοῦ λαχείου μου, καὶ νὰ ἐγινόμην πλούσιος! νὰ βρέξῃ ἀπόψε καὶ αὔριον ν' ἀνοί- ξῃ! νὰ τὸν ἐδλέπετε, δὲν ἠθέλετε τὸν γνωρίσῃ· νὰ εἰργαζόμεν ὅσο ὥρας τὴν ἡμέραν θὰ τὸν ἐπρόφθανον· νὰ ἤμην πλούσιος, θὰ ἡδυνά- μην νὰ δώσω περισσότερον· εἴθε νὰ ἔμενον ἐκεῖ! εἴθε νὰ μὴ ἔλεγον τοῦτο! εἴθε νὰ μὴ σὲ ἔβλεπον!

96

Αὔριον ἡ ἀγορὰ θὰ ᾗ, λέγει, κλειστή· δὲν ἐγνώριζε δῆθεν ὅτι εἴσθε ἀδιάθετος· σὰς περιέμενε δῆθεν μέχρι τῆς ἐνδεκάτης καὶ ἡμι- σείας· εἰάν ὁ καιρὸς ᾗ κακός, δὲν θὰ δυνηθῇ, λέγει, νὰ ἔλθῃ αὔριον· ἐγὼ δὲν φοιτῶ δῆθεν εἰς τὸ σχολεῖον· ὑμεῖς δὲν βοηθεῖτε δῆθεν τοὺς ἀδελφούς σας· ἡμεῖς πόσον εὐτυχεῖς ἄνθρωποι εἴμεθα, λέγει, καὶ δὲν τὸ γνωρίζομεν, λέγει (δὲν ἔχομεν, λέγει, εἴδησιν)· ἐγὼ δὲν πρέπει, λέγει, νὰ εὖρεθῶ ἐδῶ· σὺ πρέπει, λέγει, ἀπόψε νὰ μένῃς· τὸ σχολεῖον τοῦτο κατεσκευάσθη, λέγει, πρὸ δέκα ἐτῶν· νὰ κατεγί- νεσθε, λέγει, ὀλίγον περισσότερον εἰς τὰ μαθήματά σας, θὰ ἡξιούσθε, λέγει, τοῦ πρώτου βραβείου· νὰ ἡρχόμην, λέγει, ὀλίγω τι πρότερον, θὰ εὕρισκον, λέγει, ἐνταῦθα τὸν Σαφέτ ἐφένδην· ἡμεῖς θὰ πωλή- σῃτε, λέγει, τὴν ἄμπελόν σας, ἥτις εἶναι ἐν τῷ χωρίῳ· εἶναι ἀληθές, ἦ οὐ; ἔδωκα εἴδησιν εἰς τὴν οἰκίαν σας, ὅτι ἀπόψε δὲν θὰ ὑπάγητε·

ἐν τούτοις εἶχον, φαίνεται, γινώσιν· ὁ Μιδὰτ ἐφένδης ἔκαμεν ὡς νὰ ἐνόησε δῆθεν τὴν ὑπόθεσιν· ὁ Μουσταφᾶ ἐφένδης, ὡσὺν τάχα ἐκεῖνο τὸ ὅποῖον ἔκαμε νὰ ἦτο μέγα τι, τὸ κατεχώρισεν (ἐπέρασεν) εἰς τὴν ἐφημερίδα· τί σκέπτεσθε; τί σκέπτομαι; ἐὰν ἐγὼ δὲν σκεφθῶ, τίς θὰ σκεφθῇ; διατί κλαίεις; διατί κλαίω; τάχα δὲν γινώσκεις τὴν αἰτίαν; τί ἐρωτᾷς; ἡ κ. Νουριὲ ἤνοιξε τὸ περὶ θύρον καὶ εἶδεν· ἡ κ. Λατηφὲ χθὲς ἦλθεν εἰς ἡμᾶς καὶ ἡρώτησε καὶ τι· οἱ ἐκ τῆς δόου ταύτης ἐρχόμενοι καὶ διερχόμενοι εἶναι πολλοί.

97

Ἐνόςω δὲν γράφη ὁ Μιχμούτ ἐφένδης καὶ δὲν ἀναγγεῖλη τὸ πρῶγμα, δὲν πιστεύω· ὁ Σεβκέτ ἐφένδης εἶναι εἰς τῶν ἰδόντων τὸ πρῶγμα ἰδίους ὀφθαλμοῖς καὶ ἀκουσάντων ἰδίους ὡτίν· ὁ Ἀρηφὴ ἐφένδης ὑπῆγεν, ἡ οὐ, εἰς τὸ γραφεῖον δὲν γινώσκω· ὁ Σουλεϊμάν ἐφένδης θὰ ἐξέλθῃ, ἡ οὐ, εἰς περίπατον δὲν γινώσκετε; ὁ Κιαμὴλ ἐφένδης δὲν εἶπεν εἰς ὑμᾶς τίποτε περὶ τοῦ ἂν θὰ μένη ἀπόψε παρ' ἡμῖν, ἡ οὐ; ὁ Ἰβραχὴμ ἐφένδης θὰ παραδεχθῇ, ἡ οὐ, τὴν παράκλησίν σας δὲν εἶναι γνωστόν· ἐν ταῖς ἐφημερίσιν ὑπάρχει τι περὶ τούτου; ἀνεγνώσατέ τι ἐν ταῖς ἐφημερίσι περὶ τῆς εἰς Βιέννην ἀναχωρήσεως τοῦ Ριφὰτ ἐφένδης; αἱ χθεςιναὶ ἐφημερίδες δὲν ἔγραψάν τι περὶ τούτου· ἔκρουσα ὅτι τὸν ἐπενδύτην σας ἐρράψατε εἰς τὸν δεῖνα ράπτην· τὸν ἐπενδύτην σας εἰς τὸν δεῖνα ράπτην ἐρράψατε ἔκρουσα· εἶναι ἀληθές; νομίζω, ὅτι θὰ ἐξέλθῃτε τῆς οἰκίας, ἐν ἣ καθήσθε· θὰ ἐξέλθῃτε τῆς οἰκίας, ἐν ἣ καθήσθε, νομίζω· ἐγὼ εἶπον, ὁ Ἀχμέτ ἐφένδης ὁ ἴδιος θὰ ἐπισκεφθῇ τὴν σχολὴν ἡμῶν, δὲν εἶπον θὰ στείλῃ τὸν υἱόν του·

τὸ παιδίον ἐκεῖνο, ὅπερ κλαίει*, εἶναι ὁ υἱὸς τοῦ γείτονος ἡμῶν· τὸ
κλαῖον παιδίον εἶναι υἱὸς τοῦ γείτονος ἡμῶν· ἐκεῖνον τὸν παῖδα, ὅς-
τις δὲν ὑπακούει* εἰς τὸν πατέρα καὶ εἰς τὴν μητέρα του, δὲν ἀγαπᾷ
κανείς· οὐδείς ἀγαπᾷ τὸν παῖδα, τὸν μὴ ὑπακούοντα εἰς τὸν πατέρα
καὶ εἰς τὴν μητέρα του.*

ΜΑΘΗΜΑ 48.

Αἰτιολογικαὶ προτάσεις.

صرف سآرف δαπάνη
صرف ايتك δαπανᾷν
راحت راخت ἄρεσις
راحت ايتك ἀναπαύεσθαι
راحتسز راختσῆς ἀρήσυχος
آرف (6) عفو συγγνώμη
عفو ايتك συγχωρεῖν
امتحان امتحان ἐξέτασις
امتحان ايتك ἐξετάζειν
سؤال سوال ἐρώτησις

اسمك এসনে-মেক হাস্মাষাই
طوقونك τωκουν-μ.άκ ἐγγίζειν
[πειράζειν, προσβάλλειν
صافقك σακην-μ.άκ ἀποφεύγειν
آرمق ἄρ-μ.άκ χωρίζειν
كوج گكيڭتڭ ډډسكولوس
كوجلك گكيڭتڭلڭك ډډسكوليا
متسلي مouteceλλi
[παρηγορημένος
متسلي اولق παρηγορεῖσθαι

* Μεταφρασθήτωσαν δι' ἀναλελυμένης ἀναφορικῆς μετοχῆς βλ.

الملك سؤال ḥρωτār	سرت σέρτ σφοδρὸς
تبديل τεπίλil á.l.laγῇ	مساعد μουσαίτ εὐνοϊκὸς
ایتك تبدیل á.l.láσσειν	بال πάλ μέ.λi
مراق μεράκ ἀρησυχία, πε- [ριέργεια	نردبان νερίτιπán, κοινῶς μερ- [τιβέν κ.λίμαξ
ایتك مراق ἀρησυχίειν	چكه τσενέ σιαγών
تسليم تسلیم ἐγχειρίσις	هچ خیتس οὐδαμῶς
ایتك تسليم ἐγχειρίζειν	بر هچ خیتس πῖρ οὐδέις, μία, ἐν
امانت ἐμάνετ παρακαταθήκη	هرکس χερκές πās τις
طاقم τακήμ. τάξις, σωρὸς	آنچق آنتζακ á.l.là
پوسته پώستا ταχυδρομεῖον	زیرا زیرα } دیوتی
خوی خούϛ φυσικόν, ἔξις	چونکه тсоῦнки }
حالا χάλιζα εἰσέτι	چамор тсамοῦρ πηλὸς, λάσπη
بردن بره πῖρτέν πῖρὲ διὰ μιᾶς, [αἴφνης	чаморло тсамουρлоῦ λασπώ- [δης

كلك τέρετζεσινέ γκελμέκ ἔρχεσθαι εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ . . . ἥτοι εἰς τὴν ἀκμὴν τοῦ.

اولك ἔρχεσθαι εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀπο-
θαρεῖν, ἥτοι εἰς ἀκμὴν θαράτου, ἢ κινδυνεύειν ἀπο-
θαρεῖν.

§ 245. Αἰτιολογικαὶ προτάσεις: Αὗται ἐκφέρονται διτ-
τῶς, ἥτοι:

1] چونکه (διότι) Διὰ τῶν αἰτιολογικῶν συνδέσμων
پروتاخسومένων τῆς αἰτιολογικῆς προτάσεως. π.χ. چوچق

حسین در سنی کوزل سولیدیکنه مبنی مکافات کوردی
κα τοῦ ὅτι εἶπε καλῶς τὸ μάθημά του, ἡμεῖσθθ (σοῦλετι-
γινε μεπνι, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὅτι).

6'] ἡ ἀπαρέμωτος, κυρία ἡ ὀνομαστική (βλ. Μαθ. 34)
λαμβάνουσα τὴν πρόθεσιν الله ἐλ (ἡ αὐτὴ ἐκθλιψιν τοῦ
ای). π. χ. هوا مساعد اولغلد ازیره ایکی کونده واردق (ای)
ἦτορ ὁ καιρὸς οὕριος, εἰς Σμύρνην ἐν δυσὶν ἡμέραις ἐφθά-
σαμεν (ὠλμζγ-λε, μετὰ τὸ νῦν ἦτο).

ἡ συνουθενμένη ὑπὸ μιᾶς τῶν λέξεων حسیله χασεπί-ιλε
ἐρεκα τοῦ ἡ καθόσον, مناسبتیه مهننخسے پی-یله ἐπὶ τῇ
εὐκαιρίᾳ τοῦ, جہتیه تہیخے پی-یله* διὰ τὸν λόγον τοῦ.
π. χ. کون یورطی اولق حسیله بازار قبایدر
εἶναι κλειστή, καθόσον εἶναι ἑορτή (ὠλμζκ χασεπί-ιλε,
μετὰ τὴν αἰτίαν τοῦ εἶναι).

ἡ λαμβάνουσα τὴν πρόθεσιν دن ἀκολουθουμένην ὑπὸ
τοῦ ناسی ناسی (προερχόμενον ἐκ, ἡ ὥς ἐκ τοῦ εἶναι) π. χ.
غالب افندیك قالوت قائیه جفی سؤال اولتقدنناشی . . . جواب ویردی
ἐπειδὴ ἐγένετο ἐρώτησις θὰ μένη ἢ οὐ ὁ Παλῆπ ἐφένδης,
ἐδόθη ἀπάντησις (σουζλ ὠλουνμκτάν ناسی, ὥς ἐκ τοῦ ἐρω-
τηθῆναι).

γ'] ἡ ὀνομαστικὴ ἀπαρέμωτος κατὰ δοτικὴν τιθεμένη

* Τὰ ἄνωτέρω εἶναι σύνθετα ἐκ τῶν λέξεων حسب — مناسبت — جہت —
ἐκ τῆς καταληκτικῆς κτητικῆς ἀντωνυμίας ی καὶ ἐκ τῆς προθέσεως
الله ἡ αὐτὴ.

καὶ ἀπολουθουμένη ὑπὸ τῶν λεξιῶν בְּנֵי וְנָכְרִי עֲרֵכָא· π.χ.
 εἰπεὶ δὲ ὁ ἑπαιδὴς ὁ ἑπαιδὴς ὁ ἑπαιδὴς ὁ ἑπαιδὴς ὁ ἑπαιδὴς
 καὶ οὐδὲν ἦτορ εἰροῖκός, σήμερον δὲ ἡδυστήθη τὰ ἐργασθῆ
 ἀποπλοιοῖς εἰς τὰς ῥήσους (ὡς ἀμασθὴν μὲν, εἰρεκα τοῦ
 μὴ εἶραι).

Θέμα

१५

بونی بردها یا پیکر زیرا فنا شی در بونی سزه سویلیه جکم زیرا بیلکن لازمدر چونکه سز کیده جکسکز بزقالمی یز بز کیده لم شمدی چونکه سز کلدیکز پدرمک کوندردیکی پاره لری بتون صرف ایدوب شمدی پاره سز قالدیغمدن نه یابه جغمی نیلیورم بوکون کیدیله جک یر برآز اوزاق اولدیغندن عربله ایلله کیدلسه ده ایاو اولور قرنداشم هرکون مکتبه کیتدیکی ایچون ائی برآز کر مکه کوتوره جکم اسماعیل افندی کیسه یی سومدیکی ایچون کیسه ائی سومز بو خبری سزه بویه بردنبره سویلدیکم ایچون عفو کزی رجا ایدرم امتحانده سوریلان سؤالره کوزل جواب ویردی کمزدن کندیمزی بختیار عد ایتملی یز رؤف افندی امتحانده برنجی جیقمق حبسیله مکافات الدی پاره یی الدله ایتدیکی جهتله شمدی بویه سویلیور ذکی افندی برآز کیفسز اولق سبیلله بوکون مکتبه کلمه میه جک سعید افندی زردباندن دوشمکله بلنی قیردی بیلامک انسانی پاک اوتاندیران شی اولسیله هرکس آره سنده اوتانماق ایچون اوکرنگه چالشمی بوکیچه راحتسز اولدیغمدن هیچ اویقو اویویه مدم

۹۳

عزيمتكرك كيجه سى بوراده بر آز پوراز استمش اولسييله مراق ايتش ايسه كده
ياز روزكارى اولغله دكره طوقونمدينى اكلاششدر هوالرك سرت اولسييله
بوسته واپورى كلديكى خبرى النوب بر از متسلى اولدق ازميز بيوك بر
شهر اولوب هرشيك اعلاسى بولنديغندن ممنون قاله جفكزى مأمول ايدرم
كويى زده هيچ كليسا بولنماق دناشى اها ليجه كوچاك چكلايكنه مبنى يكيدين
بر كليسا ياپلسنه قرار وىرلدى هوا مساعد اولغله ازميزه ايكي كونده وارلدى
فهم افنديك بر آز كيفسز اولسييله هوا تبديلى ايچون بر قاچ كونده اطه يه
كيىتى لازم كلدى ايشك بر آز زوركوراسنه مبنى بهاره قدر بر اغلى
ايجاب ايتدى جدى افندى كيتد كدنسكره بر دها كلديكندن كندى اننه
تسليم ايتك ايچون وىرديككز امانت حالا يانمده طورپور سعيد افندى
اويقويى سور طاقدن اولسييله ساعت بره وارر وارمز يتاغنه كيىر استمكندن
چكه لرم آيرلىق درجه سنه كلدى رشيد بك سويلديككزى اكلامش ايسه
ده اكلامزلىق ايدپور او آزالق ازميز طرفنه كيده جك بر كى بولنسييله
ايكىز دخى او كى يه ييندك بوچوچقلىر كوتو اولمىرله انلرى كيسه سومز
احمد ايله محمد ابو آدم اولدقلىرندن انلر ايله كوروش

98*

(Μηδέν ἐστιν τι, διότι δὲν θέλω ν' ἀκούσθῃ ὁ λόγος οὗτος·

* Πρὸς εὐκολίαν τοῦ σπουδαστοῦ περὶ τὴν χρῆσιν τῶν αἰτιολογι-
κῶν μετοχῶν ἐν τῇ μεταφράσει τῶν θεμάτων τούτων, ἐτέθη ἐπίτηδες

χθές δὲν ἡδυνήθη· νὰ ἔλθω, διότι ἤμην ὀλίγον ἀνήσυχος· ἐὰν ᾗτον
 ὁ Ἀχμέτ ἐφένδης, τὸν συνεχώρουν· ἀλλὰ τὸν Μεχμέτ ἐφένδην δὲν
 δύναμαι νὰ συγχωρήσω, διότι δὲν εἶναι παῖς· ἐπειδὴ (ἐκ τοῦ ὅτι) ἀπὸ
 μὲν δὲν ἡδυνήθη· νὰ λῶ ἐπιστολὴν, εἶμαι ἀνήσυχος (ἐν ἀνησυ-
 χίᾳ)· ἐπειδὴ (διὰ τὸν λόγον ὅτι) χθές ᾗτο νότος, δὲν ἡδυνήθη· νὰ
 καταβῶ ἐκ τῆς νήσου· ἐπειδὴ (ἐνεκα τοῦ ὅτι) χθές ποσῶς δὲν ἡ-
 δυνήθη· νὰ κοιμηθῇς, σήμερον δὲν ἔχεις διάθεσιν· ὅλον χαμαῖσαι·
 ἐπειδὴ (μὲ τὸ νὰ) ὁ λόγος σας μὲ ἤγγισε, βεβαίως δυσηρεστήθην· ἐπει-
 δὴ (ἐπὶ τῇ βράσει τοῦ ὅτι) τὰ χορήματα ταῦτα μένουσι παρ' ἐμοῖ παρκα-
 ταθήκη, δὲν δύναμαι νὰ τὰ ἐγγίσω· διότι (διὰ τὸ ὅτι) ὁ δεῖνα κύριος ἐχω-
 ρίσθη ἀπ' ἡμῶν, δὲν πρέπει ἡμεῖς νὰ δυσηρεστηθῶμεν κατ' αὐτοῦ· ἐπει-
 δὴ (ἐξ αἰτίας) αὐριον εἶναι ἡμέρα ἐξετάσεως, σήμερον πρέπει νὰ μελετή-
 σῃτε· διότι (διὰ τὸ ὅτι) ἐκεῖνος οὐδενὸς τὸ πταῖσμα συγχωρεῖ, καὶ ἡμεῖς
 δὲν συγχωροῦμεν τὸ πταῖσμά του· ἐπειδὴ (μὲ τὸ νὰ ᾗ) ὁ Χουσεῖν εἶ-
 ναι κακὸς ἄνθρωπος, δέον νὰ προφυλάττῃται τις ἀπ' αὐτοῦ· ἐπειδὴ (ἐκ
 τοῦ ὅτι) ἐκρύψα, σήμερον εἶμαι ὀλίγον ἀδιάθετος· ἐπειδὴ (ὥς ἐκ τοῦ
 εἶναι) τὸ πολλὰ λαλεῖν εἶναι κακὸν πρᾶγμα, δέον ν' ἀπέχῃ τις αὐτοῦ·
 ὁ Ζεκὴ ἐφένδης· ἐπειδὴ (ἐπὶ τῇ βράσει τοῦ ὅτι) ἐνόησεν ὅτι μόνον ἐὰν
 καταγίνῃται εἰς τὰ μαθήματα τοῦ θ' ἀξιωθῇ βραβεῖου, μεγάλως κα-
 ταγίνεται· ἐπειδὴ (ἐκ τοῦ ὅτι) ἡ ἀλλαγὴ τοῦ ἀέρος εἶναι πρᾶγ-

ἀναλυτικῶς ἐν παρενθέσει ἢ λέξεις ἢ ἐν τοῖς ἀνωτέρω παραδείγμα-
 τι τῶν αἰτιολογικῶν μετοχῶν (§ 245) σημειωθεῖσα, ἐξ ἧς ὁ σπου-
 δαστὴς ὁδηγούμενος δύναται ν' ἀνεύρῃ τὴν μετοχὴν ἣτις ἀρμόζει
 εἰς τὸ ὑπὸ μετάφρασιν παράδειγμα.

μα ὡφελιμώτατον τῇ ὑγίειᾳ, κατ' ἑτος τρεῖς περίπου μῆνας μεταβαίνομεν εἰς τὰς νήτους πρὸς ἀλλαγὴν τοῦ ἀέρος.)

99

Ἐπειδὴ (μὲ τὸ νᾶ) ἡ θάλασσα μ' ἐπείραζεν, ἤμην ὅλην τὴν ἡμέραν ἀνήσυχος· ἐπειδὴ (ἐνεκα τοῦ ὅτι) τὴν ἐπιστολὴν δὲν ἡδυνήθην νὰ προφθάσω εἰς τὸ ταχυδρομεῖον, ἔμεινεν αὖριον· ἐπειδὴ (ἐκ τοῦ ὅτι) τὰ μυχθήματά σας δὲν ἐμελετήσατε καλῶς, δὲν ἡδυνήθητε νὰ δώσητε ἀπάντησιν εἰς τὰς ἐρωτήσεις τοῦ διδασκάλου· ἐπειδὴ (μὲ τὸ νᾶ) τὸ ταχυδρομεῖον ἦτο κλειστόν, δὲν ἡδυνήθην νὰ δώσω τὴν ἐπιστολὴν· ἐπειδὴ (ἐνεκα τοῦ ὅτι) ἐκρύωσα, αἱ σιαγόνες μου πονοῦσιν ὁσάκις χασμῶμαι· ἐπειδὴ (ἐκ τοῦ ὅτι) δὲν ὑπῆρχε κλίμαξ, δὲν ἡδυνήθην ν' ἀναβῶ ἐπάνω· ἐπειδὴ (μὲ τὸ νᾶ) τὸ γάλα τοῦ προβάτου εἶναι καλλίτερον διὰ τὸν ἀσθενῆ, καὶ ὁ θεράπων σας ἐκ τούτου θὰ λάβω· ἐπειδὴ (ὡς ἐκ τοῦ) ὁ κῆπός σας εἶναι ἀπέναντι τοῦ βορρᾶ, τὰ δένδρα βραδέως ἀνθοῦσιν· ἐπειδὴ (ὡς ἐκ τοῦ, ἢ μὲ τὸ νᾶ) ὁ ἡμέτερος εἶναι ἀπέναντι τοῦ νότου, τὰ δένδρα ταχύτερον ἀνθοῦσιν· ἐπειδὴ (ὡς ἐκ τοῦ ὅτι) σήμερον εἶναι κυριακὴ, ἡ μὲν ἐκκλησία θὰ εἶναι ἀνοικτὴ, τὸ δὲ σχολεῖον κλειστόν· ἐπειδὴ (ἐκ τοῦ ὅτι) σήμερον δὲν θὰ δυνηθῶ νὰ ἐξέλθω ἐνεκα ἀδιαθεσίας, παρακαλῶ ἡ ὑπόθεσις νὰ μένῃ αὖριον· ὁ Ἰσμαὴλ ἐφένδης ἐπειδὴ (ἐκ τοῦ ὅτι) ἐνόησεν ὅτι δὲν θὰ δυνηθῇ ἄλλως πως ν' ἀξιωθῇ τοῦ πόθου του, διότι ἦτο (μὲ τὸ νᾶ) πτωχὸς, ἤρχισε νὰ ἐργάζεται μεγάλως·

ΜΑΘΗΜΑ 46

Ρῆμα ὑπαρκτικὸν, ἢ σύνθετοι χρόνοι.

§ 246. Εἶδομεν ὅτι τὸ τρίτον πρόσωπον τοῦ προσδοκωμένου ἐνεστῶτος (§ 88), τοῦ παρκειμένου (§ 134) καὶ τοῦ μέλλοντος (§ 148) χρησιμεύουσι καὶ ὡς μετοχαί.

Ἐξ αὐτῶν καὶ τοῦ ρήματος *اولق* γίνεσθαι, ἢ *بولق* εὐρίσκεσθαι, σχηματίζονται σύνθετοι χρόνοι ἀντιστοιχοῦντες πρὸς τὸ ὑπαρκτικὸν ρῆμα* τῆς ἐλληνικῆς τὸ διὰ τοῦ *τυγχάνειν*, *διατελεῖν* κτλ. καὶ τινος μετοχῆς γινόμενον.

Οἱ χρόνοι οὗτοι εἶναι οἱ ἑξῆς:

*Ενεστώς: *اولدم* γιὰζκρ ὠλτοῦμ γράφων διετελέεσα

اوليورم γιὰζμῆς ὠλούγιουрум γεγραφὼς γίνομαι

اولورم » » ὠλούρουμ » γενήσομαι

اولدم » » ὠλτοῦμ » ἐγενόμην (ἔτυχον)

اولدجيم » » ὠλατζάγην. » γενήσομαι

اولديم » » ὠλκήμ » γεοίμην

اول » » ὠλ » γεοῦ

اولقى » » ὠλμάκ » γίγνεσθαι

اولان » » ὠλάν » γιγνόμενος

اولديغ » » ὠλτουγούμ.* » ἐκεῖτο ὅπερ ἔ-

[χω γεγραμμένον

* Βλέπε καὶ § 183. 194.

Με.Ι. باز جق اولورم گيخا تڭاڭا ولوروروم گرافوار گرهه سوماي
اولدم » » ولتوروم گرافوار عرهه ميه
(عمهλλον گرافواي)

Οὕτω καὶ διὰ τοῦ πολὺ π. χ.

يازمش بولدم گيخا ميه پيولون توتوم گرهه ميه
يازمش بولنه جقم » پيولون توتڭاڭا ميه » عرهه ميه سوماي
‘Ο τοιοῦτος σύνθετος μέλλων, ὡς καὶ ἡ εὐκτική, ἐ-
ξηγουνται ἐν τῇ νεοελληνικῇ διὰ τοῦ θέλω, ἢ ἡθέλω π.χ.
صالحه جق اولور ايسه بن الورم عانه
(πωλήσαντες ἔσται) τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, ἐγὼ τὴν ἀγοράζω.

اولسه بيله اينان واري
(εἰρηκῶς εἶη) τοῦτο, ὑπάρχει ὁ πιστεύων.

§ 247. *Ἀναφορικαὶ προτάσεις* : Εἰδομεν (§ 39.207) ὅτι
καὶ πλάγιοι καὶ αἱ ἐξηρησμένοι προτάσεις προηγούνται τῆς
κυρίως, καὶ ἐπομένως ὅτι καὶ αἱ ἀναφορικαὶ προτάσεις
(§ 200) προηγούνται αὐτῆς.

“Ὅταν τὸ ὑποκείμενον, ἢ τὸ ἀντικείμενον, ἢ ἄλ-
λος τις ὅρος τῆς κυρίως προτάσεως, προσδιορίζεται δι’
ἀναφορικῆς προτάσεως ἐχούσης ὡς ἀντικείμενον εἰδικὸν
ἀπχρέμφτον, δηλαδὴ ὁλόκληρον πρότασιν ἀρχομένην παρ’
ἡμῖν διὰ τοῦ εἰδικοῦ συνδέσμου ὅτι, κατὰ τὸν κανόνα
τοῦτον ἡ μὲν ἀναφορικὴ πρότασις δέον νὰ προηγηθῇ τοῦ
ὑποκειμένου ἢ ἀντικειμένου κτλ. τὸ δὲ εἰδικὸν ἀπχρέμ-

* Βλέπε § 134. 160.

φατον ἦτοι ἢ διὰ τοῦ (ὅτι) πᾶς ἡμῖν ἀρχομένη πρότασις
νῦν προταχθῇ τῆς ἀναφορικῆς προτάσεως ὡς ἑξῆς:

ويانه كيتش اولديني سويلديكم آدم ويانه كيتيوب پارسه كيتش
ὁ ἄνθρωπος, περὶ οὗ εἶπον ὅτι ἀρεχώρησεν εἰς Βιέρνην,
δὲν μετέβη εἰς Βιέρνην, ἀλλ' εἰς Παρισίους· ἐνθα τὸ μὲν
اولديني (ὅτι ἔχει ἀναχωρήσει) προτάχθη τοῦ
سويلديكم (περὶ οὗ εἶπον), τοῦτο δὲ τοῦ ὑποκειμένου آدم
(ὁ ἄνθρωπος) κτλ.

پارسدی عوجهه کوندرمش اولدینمی سويلديكم کتاب بو دفعه
βιβλίον, περὶ οὗ εἶπον ὅτι
εἶγον ἀποστέλλει αὐτὸ πρὸς τὸν ἐν Παρίσις θεῖον μου,
ἐπεστράφη τώρα ὑπὸ τοῦ θεῖου μου· ἐνθα τὸ μὲν
سويلديكم (ὅτι εἶγον ἀποστέλλει) προτάχθη τοῦ
(περὶ οὗ εἶπον), τοῦτο δὲ τοῦ کتاب (βιβλίον).

ⲓⲛⲁⲗⲁ.

۹۴

محمد افندی انی اوقوینجہ بر آذ دوشنورکی اولدی آرتق مکتوبی یازمش
بولندم بونی یاپار ایسه کز بیوک بر ایولک ایتش اولورسکن برادرکن
بر مکتوب یازہجق اولدی بونی ییش اول سز کلنجہ قدر بن یازمش
تولندجقم سکا ویرمش اولدیغمز امانت نه اولدی سز اورایه وارنجہ
قدر ایش ییش اولجق بکا یامش اولدیغکز ایولکی اونوتیمہ جقم کیدہجک
اولور ایسه کز خبر ویرمکزی رجا ایدرم صالح افدینک رجا ایتش اولسی

اوزرينه دها او وقت عفو ايتشيدم بونی صوره جق اولور ايسه جوانی
المش اولور مکتبزی زیارت ایتش اولان ذات عارفی افندیدر صوران
اولور ايسه نه سويليه يم صوره جق اولانلره اويله سويليك صبحی اوينی
صاته جق اولور ايسه سزه خبر ويره يمی درسارینه پك چوق چالشقان
اولدیغنی خبر ویردیكیز چوجق ادرنده بولنان قومشومن شوکت افندیك
اوغلی اولدیغنی نهدن بیلورسکز

۹۵

پترسبورغه کیتك اوزره اولدیغنی خبر ویریلان ذات عارفی افندی دکل محمد
بکدر سواقه اچلدیغنی سويلدیكم پنجره بنم او طه مک پنجره سی اولیوب
والده خاتمک او طه سنک پنجره سیدر نوری افندیك پارسدن الدیغنی ظن
ایلدیکیز مکتوب پارسدن اولیوب برلیندن کلش اولدیغنی خبر الدم
ایشته سزك بیلدیكیزی ایستدیكم بر شی وار ايسه اوده بو مکتوبك نرودن
کلدیکی ماده سیدر عزت و محمد افندیلرک دون آخشام ذکی بکه ویرمش
اولدقارینی سويلدکاری کتاب کندیلرینک اولیوب دوستلری اجد و محمد
افندیلرک ایش قاضی کوئی اوکنده بر قایق باترمش اولدیغنی غزتهده
او قودیفکیز واپور قاضی کوئی واپوری اولیوب اطه لره ایشلیان واپورلردن
برییی اولدیغنی خبر الدم همشیره کزک قالمق اوزره کیتش اولدیغنی خبر
ویردیكیز کویده سزک بر خصمکز بر دوستکز واری کامل افندی حقنهده
صغوق معاملهده بولندیغنی ایشتیدیكم فؤاد افندیك بوکون سزه بر مکتوب

يادىقى سويلتلىر طعام ايتك اوزره كىدىله جكنى سويلدىككن ىرى
خبر وىره بىلورمىسكن

100

Ἀφότου δὲν σᾶς εἶδομεν εἶναι ἀρκετὸς καιρὸς· ἀπὸ τοσούτου
καιροῦ δὲν σᾶς βλέπομεν (διατελοῦμεν μὴ βλέποντες)· ὁ Ἀχμέτ
ἐφένδης εὐρέθη κλαίων· ἐφάνη (ἐγένετο) ὡς γινώσκων ὅμᾶς· τοῦ-
το πλέν εἵχετε γράψαι (εἴσθε γεγραψώς)· ἔὰν τοῦτο εἶπω, ψευδὸς
θὰ ἔχω εἶπει (εἰρηκῶς ἔσομαι)· ἔως οὐ φθάσω ἐγὼ, ἐκεῖνος θὰ ἔρχῃ
ἀναχωρήσει (ἀνακεχωρηκῶς ἔσται)· ἐλησμονήσα ἐκεῖνο ὅπερ εἵχετε
ἐρωτήσῃ· ἐπειδὴ ὁ Μιῶτ ἐφένδης εἶχε κόψει τὴν χεῖρά του, ἐπὶ
ἕνα μῆνα δὲν μετέβαινε (διετέλεσε μὴ μεταβαίνων) εἰς τὴν σχολήν·
ἔὰν ὁ Μεχμέτ ἐφένδης δὲν θὰ ἔλθῃ (θὰ ᾗ μὴ ἐλευσόμενος), τί νὰ κά-
μω; ἔὰν ὁ Ριφᾶτ ἐφένδης ᾗθελεν ἐρωτήσῃ (θὰ ᾗ ἐρωτήσων) τοῦτο,
τίνα ἀπάντητιν νὰ δώσω; ὅτε ᾗλθεν ὁ Ρεσίτ ἐφένδης, ἐγὼ εὐρέθην
ἐνδεθυμένους· ὁ ἄνθρωπος ὅστις ἔχει τοῦτο ἀκούσει (εἶναι ἀκούσας)
εἶναι ὁ ἡμέτερος γείτων Φεχίμ βέης· ἔὰν ὑπάρξῃ τις μὴ κρατῶν
(ἀθελῶν) τὸν λόγον του, πῶς νὰ προσενεχθῶ αὐτῷ; εἰς ἐκείνους μὲν
οἵτινες θέλουσιν ἐπιστρέψαι (εἶναι ἐπιστρέφοντες) νὰ δώσῃ; ἀνὰ δέκα
γρόσια, εἰς ἐκείνους δὲ οἵτινες θέλουσι μένει, ἀνὰ εἴκοσι γρόσια·

101

Καίτοι ὁ Βόσπορος εἶναι ὠραιότερος τῶν νήσων, ὁ θερμὸς σας ὅμως
καλλίτερον ἀγαπᾷ τὰς νήσους· ἡ ὁδὸς αὕτη εἶναι μὲν συντομωτέ-
ρα τῆς ἄλλης, ἐπειδὴ ὅμως εἶναι (μὲ τὸ νὰ ᾗ) λατπώζη; δὲν πηγαίνω ἐξ

αὐτῆς. ὁ ἀδελφός μου εἶναι μὲν κατὰ τὴν ἡλικίαν μικρός, ἀλλ' ἐν τοῖς
μαθημασιν ἐμπρός· ὁ Μεχμέτ ἐφένδης ἤλθε μὲν μέχρι τῆς οἰκίας, δὲν
ἠθέλησεν ὁμῶς νὰ εἰσέλθῃ ἔνδοθεν τῆς θύρας· ἡ ἀδελφὴ ὑμῶν ἐμε-
λέτησε μὲν τὸ μάθημά της, ἀλλὰ δὲν ἔγραψε τὸ θέμα της· ὁ Σαφέτ
ἐφένδης δὲν πιστεύει μὲν τὰ λεγόμενά σας, ἀλλὰ δὲν λέγει τίποτε·
ὁ Ἀρηφῆ ἐφένδης ὑπόσχεται μὲν, δὲν ἐκτελεῖ δέ· ἡ οἰκία, περὶ ἧς
εἶπον ὅτι ἔχει δύο θύρας πρὸς τὴν ὁδὸν καὶ μέγαν κήπον ὅπισθεν, εἴ-
ναι τοῦ φίλου ἡμῶν Σαφέτ ἐφένδης, δὲν εἶναι τοῦ Ἀρηφῆ· τὸ ἀρ-
νίον, περὶ οὗ ἐλέγετε χθὲς ὅτι ἀπεστάλη ἡμῖν ὑπὸ τοῦ ἐν ἀγίῳ Στε-
φάνῳ διακείμεντος φίλου σας Ριφάτ, σήμερον εἰσελθὼν εἰς τὸν κή-
πον τοῦ γείτονός μας κατέφρχε τὰ ἄνθη του· ὁ Φεχίμ βέης, περὶ οὗ
ἤκουσα ὅτι εἶναι πολὺ φρόνιμος καὶ ἐπιμελὴς παῖς, ἀναχωρεῖ αὖριον
μετὰ τοῦ πατρὸς του εἰς Παρισίους.

102

Ὁ Γαλλῆπ βέης, οὗτινος τὸν υἱὸν Ἀζήζ ἐφένδην εἶπετε ὅτι θέλετε
νὰ ἴδῃ, εἶναι ὁ πλουσιώτερος τῆς χώρας ἡμῶν· ὁ Γιουσούφ ἐφένδης, οὗ-
τινος τὸν υἱὸν Λατῆφ ἐφένδην εἶπετε ὅτι εἶδετε χθὲς ἐν τῇ ἀγορᾷ, εἶναι
γείτων μας· τὸ πλοῖον, ἐξ οὗ σήμερον εἶδετε ὅτι ἐξήρχετο ὁ Ριζᾶ βέης,
εἶναι τὸ ταχύτερον ἀτμόπλοιον τῶν Πριγκηπονῆσων· τὸ ὥρολόγιον,
περὶ οὗ εἶπον ὑμῖν χθὲς ὅτι ἠγόρασα ἀντὶ πέντε λιρῶν, εἶναι χρυσοῦν·
δὲν εἶναι ἀργυροῦν· ὁ ἄνθρωπος, περὶ οὗ ἠκούσατε ὅτι προσποιεῖται
τὸν ἀσθενῆ, εἶναι ὁ φίλος τοῦ ὑμετέρου φίλου Ὁσμάν· ὁ Δζεμάλ
βέης, περὶ οὗ ἠκούσαμεν ὅτι ὁ πατήρ του ὄσον οὐπω ἀναχωρεῖ εἰς
Παρισίους, εἶναι ἐξ ἑδελφῶν τοῦ ἐν Βεθεκίῳ διακείμεντος φίλου ἡμῶν

Νουρῇ βέη· ὁ Σουπλῆ καὶ ὁ Μιδὰτ ἐφένδης, περὶ τῶν ὁποίων ἡ-
κούσθη ὅτι αἱ σχέσεις των δὲν εἶναι καλαί, σήμερον ἀμφοτέροι μετέ-
βησαν ἑαυτοῖς εἰς τὴν ἐν Μεγάλῳ Ρεύματι οἰκίαν τῆς Α. Ε. τοῦ Ὁσμάν
βέη· τὸ ὥν τοῦτο, ὅπερ λέγετε ὅτι εἶναι τῆς μαύρης ταύτης ὄρ-
νιθος, εἶναι νωπότερον τοῦ ἄλλου· ἐπειδὴ τὸ χασμαῖσθαι πλησίον
τῶν μεγάλων ἀνθρώπων εἶναι ἐντροπὴ δέον ν' ἀπέχη τις αὐτοῦ· ὁ
καιρὸς ἐπειδὴ εἶναι νότος εἶναι θερμός· ὁ Ὁμὲρ ἐφένδης ἐπειδὴ (ἐνε-
κα τοῦ ὅτι) ἡγάπα μεγάλως τὸν Ἀβδουρ-ραχμάν βέην, ἤρχετο φορὰς
τινας εἰς τὴν οἰκίαν του.

ΜΑΘΗΜΑ 48.

Πρὸς μετάφρασιν εἰς τὸ ἐ.λ.ληνικόν.

تولا¹ قوشلاردن بریسی یاورسی² الله برابر ترلاده کزر ایکن قوشبازلرک³
قورمش اولدینی طوزاغی⁴ کورر یاورینک هیچ برشیدن خبری اولدیغندن
اوراده اولان بغدادی⁵ دانهلرینی ییکه کیدر ایکن آناسی کلوب «یاوریم!
شو کوردیکک شی طوزاقدیر پک چوق یانته وارمه اوراده طوتیلور قالورسک
صکره آوی⁶ الله کیرسک قارشمام کندیکی کوزت⁷ دیمش یاورى ایسه
آناسنک او کوزل نصیحتی⁸ یاری⁹ دیکلمش یاری دیکلمش اولدیغندن
طوزاغه صوقیلوب¹⁰ بتون بغدادی دانهلرینی یدکدنصره اصل¹¹ طوزاغک
اوزرنده بولنان بغدادی دخی بر ایکن طوتلش و باغرمغه¹² باشلاپیجه یچاره¹³

والدهسى ياورينك باغردينى ايشدينجه يانته كلش ايسده نه چاره كه¹⁴ بر كر¹⁵
 طوزاغه طوتلش و «ياوريم ! نه يابدك نچون تنبيهى¹⁶ ديكلمدك ديدكه
 «آمان والدم ! تنبيهى ديكلمدم بر دانه قالجيه قدر هچ بر شى اولدم¹⁷
 صكره دها بر دانه قالمش ايدى انى يرايكن طوتلدم» ديرايكن قوشبازلر كلوب
 المشر و فقير والدهسى يالكزجه¹⁸ آجيقلى¹⁹ آجيقلى قاجشدر

1. ταρλᾶ, ἄγρός· ταρλᾶ κουσσοῦ, κορυθαλὸς (πηγὴν τοῦ ἄγρου).
2. γιαρῆ, νεοσσός, μικρόν. 3. κουσ-πᾶς, ὀρνιθοθήρας. 4. τσοζᾶκ, παγίς. 5. παγιά, σῆτος. 6. ἄδῆζῆ, κυνηγός. 7. γκιοζετ-μῆκ, προσέχειν. 8. νασηλᾶτ, συμβουλή. 9. γιαρῆ, ἥμισυ. 10. σωκουλ-μᾶκ, πλησιάζειν πολὺ (χώνομαι). 11. ἄσλ, ἄσηλ, ὁ κυρίως (ρίζα, ἀρχή). 12. παγηρ-μᾶκ, κραυγάζειν. 13. πι-τσαρε, δυστυχής. 14. τσαρε, τρόπος, θεραπεία· νῆ τσαρε, δυστυχῶς (τί τρόπος). 15. κερρε, φορᾶ. 16. τεμπῆλ, παραγγελία. 17. ὠλμᾶκ, γίγνεσθαι· ἐν-ταῦθα παθάνειν. 18. γιαληνήζ-τζε, κατ᾿ἀμόνος, ἐκ τοῦ γιᾶληνήζ. 19. ἄτζηκλῆ, τεθλιμμένος, περίλυπος.

Πρὸς μετάφρασιν εἰς τὸ τουρκικόν.

Εἰς μαθητῆς σχολῆς, μεταδιδόντων κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν διακο-
 πῶν¹ εἰς τὴν πατρίδα του, καθ' ὅδον ἀναγκάζεται² νὰ μένη τὴν νύ-
 κτα ἐν τινι μύλῳ³. Εἰς τὸν τοῦτον⁴ τοῦ δωματίου, ἐν ᾧ κατεκλήθη,
 βλέπει ἀνηρτημένον⁵ χρυσοῦν ὥρολόγιον. Διανοεῖται, ἵνα τὸ μεσονύ-
 κτιον⁶, λαβὼν τὸ ὥρολόγιον, πηδήσῃ⁷ ἔξω τοῦ παραθύρου καὶ φύγῃ·

ἀλλ' ἡ συνείδησίς του⁸ οὐδαμῶς⁹ συναίνει¹⁰. φέρει εἰς τὸν νοῦν του, ὅτι ἡ κλοπὴ¹¹ εἶναι κακὸν πρᾶγμα.

Ἀφοῦ ἱκανῶς¹² ἐσκέφθη, δὲν ἔλαβε τὸ ὠρολόγιον καὶ ὁ ἴδιος δὲ δὲν ἐστάθη ἐκεῖ. ἐπήδησεν ἐκ τοῦ παρθύρου καὶ ἔφυγεν. Ἐπὶ τινὰ κυρτὸν¹³ ἐπορεύθη ὑπὸ τὸ φῶς τῆς σελήνης. Ἄμα ἔδυσεν ἡ σελήνη καὶ ὁ ὀρίζων¹⁴ ἐσκοτίσθη, ὁ παῖς, μὴ βλέπων ποῦ ἐπάτει¹⁵, ἔπεσεν εἰς βόρβορον¹⁶. Ἀπαλλάξας¹⁷ δυσκόλως¹⁸ ἐκυτὸν, ἀνέβη εἰς τι ὑψηλὸν μέρος. Ἐπειδὴ ἦτο πολὺ κεκοπιαικῶς, ἐκεῖ ἀπεκοιμήθη¹⁹. Ὅτε τὸ πρῶτ' ἀφύπνισθαις ἠνέωξε τοὺς ὀφθαλμοὺς, εἶδεν ὅτι ἐπὶ τοῦ δένδρου, κάτωθι τοῦ ὁποίου εἶχε κατακλιθῆ, ἦτον ἀπηγχονισμένος²⁰ ἄνθρωπος, αἱ δὲ κόρακες²¹ ἦσαν συνεσωρευμένοι²² ἐπ' αὐτοῦ. Ἐνόησεν ὅτι ὁ ἀπηγχονισμένος οὗτος ἄνθρωπος θὰ ἦτο κλέπτῃς. Ὁ μαθητὴς ἰδὼν τὴν κατάστασιν²³ ταύτην εἶπε καθ' ἑαυτόν· δόξα²⁴ σοι, Θεέ μου! ²⁵ καλὸν ἔγινεν, ὅτι ἡκολούθησα²⁶ τὴν συνείδησίν μου εἰς τὸ²⁷ νὰ μὴ λάβω τὸ ὠρολόγιον.

1. تعطيل τα'τίλ. 2. مجبور اولی. μετ'ζ'π'δρ ὠλμάκ. 3. دکرمن 4. دیوار. 5. اصیلو 6. آصیلی 7. آتلاق. 8. آتلاق. 9. آتلاق. 10. آتلاق. 11. آتلاق. 12. آتلاق. 13. آتلاق. 14. آتلاق. 15. آتلاق. 16. آتلاق. 17. آتلاق. 18. آتلاق. 19. آتلاق. 20. آتلاق. 21. آتلاق. 22. آتلاق. 23. آتلاق. 24. آتلاق. 25. آتلاق. 26. آتلاق. 27. آتلاق.

يالوارمغه باشلار ايسه ده سوزى كار²⁰ ايتز بركون صابى²¹ قورور تپه طاقلاق²² يره دوشر بارچه بارچه اولور حصه²³— قباق التى آيلىق عمرينه باقىوبده قرق ييلاق اختيار قواغه غلبه²⁴ ايتكه چالشدني و ياشنه اولسون²⁵ مرحت²⁶ ايتديكى ايچون صوكننده اوله بارچه بارچه اولشدر طبق²⁷ انسان ده اننه فرصت²⁸ كچوبده بيوجك بر يره كچرايسه اسكيلره فنالق ايتامليدر شايد اوله كنديسنه اقبال²⁹ توجه³⁰ ايدوبده بيورسه اسكيلرى آياق آلتنه المامليدر صكره بركون اولور كه قباق كى تپه طاقلاق اولور

1. γήλ. ἔτος· γήλ-λήκ, ἐτήσιος· κήρε γήλ-λήκ, τεσσαρρακοντούτης.
2. καθύκ, αἰγείρος· 3. τίπ, ρίζα. 4. κατὰκ, κολοκύνθη. 5. πί-τ-μὲκ, φύεσθαι, καὶ λήγειν. 6. τὲρ ἐκὲν, χρονικὴ μετοχὴ τοῦ ρήματος τεμὲκ λέγειν· ἰσοδυναμεῖ τῷ τῆς κοινῆς λέγοντας, ἥτοι ἐν τῷ μεταξύ.
7. γερίφ, ὁ καλὸς (περιφρονητικῶς)· κυρίως σημαίνει ὁμότε-χτος. 8. ἀγερλήκ, βάρος. 9. τσροκμὲκ, πίπτειν, κατακάθησθαι.
10. κατ, πτυχή· ἐκὶ κατ ὀλμάκ, γίνομαι δύο πτυχὰ, καμπουριάζω, κυρτοῦμαι. 11. σηκηντῆ, στενοχωρία πίεσις. 12. τεγιέ, γ' πρό-σωπον εὐκτικῆς τοῦ τεμὲκ, ἰσοδυναμεῖ τροπικῇ μετοχῇ λέγων· 13. ἰσέ, γ' πρόσ τοῦ ὑποθ. ἐνεστώτος τοῦ βοηθητικοῦ τίθεται ἀντὶ τοῦ ἡμετέρου ἀντιθετικοῦ δέ. 14. τεπέ, κορυφή. 15. σους, (ἐπιφων).
- σιωπή! 16. χητ-τὲτ ἰτμὲκ, ὀργίζεσθαι. 17. κηραγῆ, πᾶχνη. 18. ἰομρ, βίος. 19. χουσουσου-ιλέ, πρὸ πάντων (σύνθ). ἐκ τοῦ χουσους, ὑπόθεσις· τῆς καταληκτ. ἄντων. τοῦ γ' προσ. καὶ τῆς προθ. ἰλέ ἢ λέ).

20. κιάρ, ἔργον· κιάρ ἰτμέκ, ἐνεργεῖν, ὠφελεῖν. 21. σάπ, μίσχος·
22. τακλάκ (τακλᾶς), κυθιστίνδα· τεπέ τακλάκ, (κατακέφαλα), κατὰ
κεφαλῆς. 23. χητσέ, ἐπιμύθιον, (μερίδιον). 24. γαλεπέ, νίκη·
25. ὠλσοῦν, ἔτιω προστακτικὴ τοῦ ὠλμάκ· ἰσοδυναμεῖ τῷ τοῦλάχι-
στον. 26. μερχαμέτ, εὐσπλαγγία. 27. τηκηῖ, ἀπαρallάχτως.
28. φουρσάτ, εὐκαιρία. 29. ἰκπάλ, τύχη, εὐτυχία. 30. τεβετζ-
τζούχ ἰτμέκ, διευθύνεσθαι, εὐνοεῖν.

Πρὸς μετάφρασιν εἰς τὸ τουρκικόν.

Εἰς κηπουρὸς¹ εἶχε, λέγει, ἓνα ὄνον² διὰ τοῦ ὄνου τούτου
μετέφερε,³ λέγει, τὰ προϊόντα⁴ τοῦ κήπου του εἰς τὴν ἀγοράν. Διὰ
τοῦτο ὁ ὄνος πάντοτε ἐστενοχωρεῖτο⁵ καὶ μὴ δυνάμενος ν' ἀνθέξῃ⁶ εἰς
τοὺς κόπους⁷ οὓς ἐδοκίμαζεν⁸ ἤθελε ν' ἀπαλλαγῇ⁹ ὅ,τι τάχιον¹⁰ ἐκ
τῶν χειρῶν τοῦ κηπουροῦ καὶ πάντοτε παρεκάλει τὸν Θεόν.¹¹ Ὅπως
δήποτε¹² ἡ δέησις¹³ τοῦ ὄνου εἰσακούεται· ὁ κηπουρὸς πτωχεύ-
σας¹⁴ προβαίνει¹⁵ καὶ πωλεῖ τὸν ὄνον εἰς τινα βυρσοδέψην.¹⁶ ὁ δὲ
ὄνος ἐπειδὴ δὲν γινώσκει τί θὰ συμβῇ¹⁷, χλαίρει¹⁸ μεγάλως.¹⁹ Τέλος
ὁ βυρσοδέψης λαβὼν τὸν ὄνον φέρει εἰς τὸν οἶκόν του. Αἰφνης τὴν
ἐπιούσαν φορτάνει²⁰ ἐπὶ τῆς ράχews τοῦ ὄνου δύο κοφίνους²¹ καὶ με-
ταβαίνει εἰς τὸ ἐργαστήριόν του, Καθ' ὁδὸν πορευόμενος, γαμίζει εἰς
τάς κοφίνους τὰς κόπους²² τῶν κυνῶν, ἃς ἀπήντα ἐν ταῖς ὁδοῖς, καὶ
διὰ τοῦ ὄνου μεταφέρει²³ αὐτάς. Ὁ δυστυχής²⁴ ὄνος, ἅμα εἶδε τὴν
κατάστασιν ταύτην καὶ τὰς ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ δυσωδίας,²⁵ συνελ-
θὼν²⁶ εἰς ἑαυτὸν λέγει ἔλεος²⁷ Θεέ μου!²⁸ ἐγὼ μέγα, μάλιστα²⁹ μέ-

γιστον λάθος³⁰ ἔπραξα· ἐκείνο ὅπερ μοι ἔκχευεν ὁ κηπουρός δὲν ἦτο
 τυραννία,³¹ μᾶλλον³² ἦτο χάρις³³, καὶ ἀρχίζει μετάνοιαν³⁴ διὰ τὴν
 εὐχὴν ἣν ἐποίησες, νὰ ἐπιθυμῇ πάλιν τὴν παλαιάν του κατάστασιν.

1. بخوان παγτσεβάν. 2. اشك ἐσέκ. 3. محصول μαχ-
 σουλ. 4. كوتورك γκιοτουρμέκ, ἡ طاشتيق τασθημάκ. 5.
 جاني صيقلق τζανή σηκηλημάκ. 6. كتيورك طاقت τακάτ γκε-
 τιρμέκ. 7. زجت ζαχμέτ. 8. حكام τσεκμέκ. 9. قورتلقي
 κουρτουλμάκ. 10. بر ساعت اول (μίαν ὥ-
 ραν πρότερον). 11. الله ἀλλάχ καὶ جناب حق τζενάπ-ι
 χάκκ. 12. نصله νάσηλ-σε. 13. دا τωχ. 14. فلس اولق
 μουφλīs ὀλμάκ. 15. طوعق τουτ-μάκ (πιάνειν). 16. دباغ
 تپ-تپχ. 16. باشه كك πασσηνχ γκελμέκ (ἔρχεται εἰς τὸ
 κεφάλι). 18. سونك σεβινμέκ. 19. زياده سيله ζικτε-σί-ιλε.
 20. يوكتك γιουκλετμέκ. 21. كوفه كيوفرé. 22. ترس τέρς.
 23. طاشتيق τασθημάκ. 24. بچاره πι τσαρέ. 25. فنا قوقو φενά
 كوكو (κακὴ ὁσμή). 26. عقى باشه كك (ἔρχεται ὁ νοῦς του
 εἰς τὸ κεφάλι του). 27. آمان ἄμάν. 28. يارب γιά ραππ.
 29. هم (καί). 30. خطا χατά· بولق خطاده χατατά που-
 لونμάκ πράττειν λάθος (εὐρίσκεισθαι εἰς λάθος). 31.
 اذيت ἐζιέτ. 32. بلكه πέλκι. 33. عنايت ἰνάγιέτ. 34.
 بيمان اولق πισμάν (πεσίμάν) ὠλμάκ (συντάσσεται δοτικῇ).

Πρὸς μετάφρασιν εἰς τὸ ἑλληνικόν.

محمود افنديك باباسى هركون كنديسنه بر نصيحت ويرر ايدى بركون
 «سكا كوتوك ايدنله ايولك ايت» نصيحتى ويرنجه محمود «يا كتابى الوب
 بيرتان و قلمى الوب قيران وساژ كوتوك ايدن چوجققره بن نصل ايولك
 ايديم» ديه صوردي پدرى «او غم بو بر آز کوچ كورينور ايسده يواش¹
 يواش آليشه² بيلورسين بر سنديه قدر بو نصيحتى طومغه سوز ويرده باق
 نه كوزل شيدر» ديدى نهايت محمود بر آي ايچون سوز ويردى بر كون
 آرقداشليله³ برابر اوينامق اوزره قيده⁴ كيتديلر اويون⁵ آره سنده بر كوچك
 چوجق محمود افنديك بوروننه⁶ اورهرق قاناتدى⁷ محمود افندى اوقدر
 حدتلىدى⁸ كه چوجقى بر ايوجبه دوكمك⁹ ايتدى ايسه ده صكره دن
 باباسنك نصيحتى وكندى وعدينى خاطرينه كتيره رك صبر¹⁰ ايتدى ديكر
 چوجققر ايسه اوتددن¹¹ «محمود افندى نه قورقاق¹² چوجققر» ديه رك
 اتى تعييب¹³ ايدر طوررلر¹⁴ ايدى آره دن بر قاچ كون كچجه بر ايرمق¹⁵
 ياننده اوينامقده اولدقلى حالده محمود افنديك بوروننه اوروب قاناتمش
 اولان چوجققر قرنداشى نصل ايسه ايرمغه دوشدى چوجققر طوبلانوب
 قرنداشى ده كلى ايسه ده هچ برى قورتارمغه جسارت ايدمى محمود
 افندى درحال¹⁶ ايرمغه آتيلوب چوجقى قورتاردى بونك بو مردلكنى¹⁷
 كورن چوجققر «محمود افندى فنالق ايتك ايچون قورقاقدر اما ايولك

إيمك ايجون بك يكيك 18 ايمش « ديمكه باشلاديلر بو وجهه 19 ايله هم
آرقداشلىرىنىڭ مدحنه 20 هم ده پدرينىڭ بركات 21 دها آفرينه 22 مطهر 23 اولدى

1. γιάδας, ἡρέμα, βαθυμηδόν. 2. ἀλήστμη, συνειθίζειν. 3. ἀρ-
κατὰς, συνᾶδελφος. 4. κήρ, ἐξοχή 5. ὠγιούν, παίγιον, 6. πού-
ρουν, ρίς. 7. κανατμήκ, αἵματουν, (κάνω να ματώση). 8. χητ-
τετλενμέκ, ἀργίζεσθαι. 9. τούμεκ, δέρειν. 10. σάπρ ἱτμέκ, ὑπο-
μονήν ποιεῖν, ὑπομένειν. 11. ἰοτὲ, ἐκεῖ ἰοτε-τὲν, ἐκεῖθεν ἀφ' ἐτέ-
ρου 12. κωρχάκ, δειλός. 13. τα'αλίπ ἱτμέκ, ἐνειδίζειν, κακίζειν.
14. τουργμάκ, ἴστυσθαι ἐνταῦθα ἑμοῦ μετὰ τοῦ προηγούμενου σημαί-
νει ἐξακολουθεῖν. 15. ἱρμάκ, ποταμός. 16. τέρ χλλ, ἐν τῷ ἄμα,
πάραυτα. 17. μερτλήκ, ἀνδρία. 18. γιγίτ, ἥρως, (παλληκάρι).
19. βέτζχ τρόπος· τοῦ βέτζχ-ίλε, μὲ τοῦτον τὸν τρόπον, τοιοῦτο-
τρόπως. 20. μετχ, ἔπαινος. 21. κατ, πτυχή, φορά· πὲρ κατ τα-
χά, μίαν φοράν ἔτι, ἔτι μᾶλλον, 22. ἄφερν, εὖγε. 23. μαζχάρ
ὠλμάκ, ἄξιουσθαι.

Πρὸς μετάφρασιν εἰς τὸ τουρκικόν.

Ὁ ἐκ τῶν στρατηγῶν¹ τῆς Παλλίας διάσημος² Δορινί, ἐνθ' ὥ-
νυκτα τινὰ μετέβαινεν εἰς Παρισίους, καθ' ὁδὸν συνέλαβον αὐτὸν κλέ-
πται. Οὗτοι, ἀφοῦ ἔλαβον τὰ ἐπ' αὐτοῦ εὑρεθέντα χρήματα, ἐζήτησαν
καὶ τὸν ἐν τῷ δακτύλῳ³ αὐτοῦ δακτύλιον⁴. Ὁ στρατηγὸς λέγει, ὅτι
τοῦτο εἶναι ἐνθύμιον⁵, ὑπόσχεται δ' ὅτι μετὰ μίαν ἡμέραν ὡς ἀντι-
στάθμισμα⁶ θὰ δώσῃ ἑκατὸν λίρας καὶ διαβεβαιώσῃ⁷ ἐπὶ τούτῳ τοὺς
ληστάς. Τῇ ἐπαύριον ὁ θαρραλειώτερος⁸ ἐξ⁹ αὐτῶν, μεταβὰς εἰς τὴν

οἰκίαν τοῦ στρατηγοῦ, πλησιάζει¹⁰ αὐτὸν συνδιαλεγόμενον¹¹ μετὰ τῶν φίλων του, καὶ τῷ ὑπομιμνήσκει¹² τὴν ὑπόσχεσιν του. Ὁ στρατηγὸς ἐκπληροῖ¹³ τὸν λόγον του, ἀφοῦ δ' ὁ κλέπτης ἀρκετὰ¹⁴ ἀπεμακρύνθη¹⁵ τῆς οἰκίας του, ἐκτίθητιν¹⁶ εἰς τοὺς φίλους του τὸ συμβάν¹⁷. ἰδὼν δ' ὅτι οἱ φίλοι του ἠπόρουν¹⁸ ἐπὶ τῇ τοσαύτῃ¹⁹ ἀκριθείᾳ²⁰ του, λέγει: «διατί ἀπορεῖτε; ἐπλήρωσα²¹ τὸ χρέος μου· ὁ ἄνθρωπος, ὅστις εἶναι ἀκριθής, θέον νὰ ἐκπληροῖ τὸν λόγον ὃν ἔδωκε· καὶ εἰς κλέπτας ἂν ἔχη δώσει, δὲν πρέπει ν' ἀθετῇ²² αὐτόν· καὶ ἐγὼ λοιπὸν ἐξετέλεσα τὴν ὑπόσχεσιν, ἣν εἶρον δώσει εἰς τοὺς κλέπτας τούτους.

1. جنال. 2. مشهور. 3. پارم. 4. یوزک. 5. یادگار. 6. قارشو. 7. تأمین. 8. جساتلی. 9. ایچلرندن. 10. ایتک. 11. ایتک. 12. ایتک. 13. ایتک. 14. ایتک. 15. ایتک. 16. ایتک. 17. ایتک. 18. ایتک. 19. ایتک. 20. ایتک. 21. ایتک. 22. ایتک.

ΜΑΘΗΜΑ 48

Πρὸς μετάφρασιν εἰς τὸ ἑλληνικόν.

کویلوک بریسی روم ایلیده بر چایردن¹ کچر ایکن بر تپه² اوت هر طرفدن
 آتش المرق یا نمده و اوزرنده بر بیوک ییلانک³ دخی قیور انمده⁴ اولدی
 کورنجه آتکیم⁵ طوبره سنی قارغیسنک⁶ اوجنه⁷ باغلابوب⁸ اوزادر⁹
 و ییلان قنقال قنقال¹⁰ طوبره نک ایچنه کیرد کدنصرکه چکوب قورتار
 بوندنصرکه ییلان «ای کویلی بنی قورتاردک اما قارنم آج سنی یلیم»
 دیدیکندن کویلی «جام! الھدن قورق سنی آتشدن قورتاردم ایلیکه کلک¹¹
 اولوری» دیدی ایسه ده ییلان «بو عالمده بعض مخلوق¹² واردر که ایلیکه
 کلکی مشروع¹³ کورر سز انسانلر و بز ییلانلر دخی بو قیلدنز¹⁴ اینانمز
 ایسه که شو قارشو چایرده بولنان قوجه¹⁵ اوکوزه¹⁶ صورهلم» دیدی و
 ایکسی بردن اوکوزک یانته کیدوب کویلی حالی¹⁷ تقریر¹⁸ ایلدی اوکوز
 «اوت! ییلانک حق وار زیر ایلیکه کلک مشروع اولماش اولسه ایدی بن
 بو حالده ی بولنور ایدم اون بش سنه در صاحب¹⁹ چفت²⁰ سورد²¹
 عربہ چکدم شمدی اختیار اولدم قوتم قالمدی شو حالده بنی تقاعد²² ایتک
 و اولنجه یه²³ قدر راحت راحت بسیلک انصاف²⁴ شاندن²⁵ دکلیدر حالبو
 که²⁶ بورایه قویدیلر هر کون قصاب²⁷ کلوب یوقلابور²⁸ و بر آز دها
 سمپر²⁹ ایسم که چکنی صاحب سویلیور» دیدی حاصلی³⁰ کویلو هر
 22

فنفى حيوانه صوردى ايسه موافق³¹ بر جواب الدميغندن محزون³²
محزون كيدر ايكن قارشوسنه بر تلکى³⁴ چيقدى و كويلى دعوايى³⁴ تلکى يه
دخى آكلاندى تلکى دعوايى ديكلدكدنصكره³⁵ كويلونك قولاغنه «آه!»³⁶
سزده بويله سكر نانكورسكن³⁷ ايلكه كلكدن كيرو طورمرسكن نهايت بكا
بر فنالق ايتيه جككى بيلسدم سنى بونك الندن قورتاررم» ديدى

1. τσαῖρ, λειμών. 2. τεπέ, λόφος, σωρός. 3. γιλάν, ὄφις.
4. κηβραν-μὰκ, συστρέφασθαι, συσπειροῦσθαι. 5. γιέμ, τροφή. 6.
- κηργῆ, λόγῃ. δόρυ. 7. οὔτζ, ἄκρον. 8. παγλα-μὰκ, δένειν. 9.
- οὔζατ-μὰκ, ἐκτείνειν. 10. καγγάλ, σπείρα (ὄφως). 11. κεμλῖκ,
- κακόν. 12. μυχλούκ, πλάσμα. 13. μεδρόυ, νόμιμος. 14. καπῖλ,
- τάξις, κατηγορία. 15. κοτζά, γέρων, μέγας. 16. ἰόκιδζ, βούς.
17. χάλ, κατάστασις, πρῆγμα. 18. τακρίρ ἱμέκ, ἐκτιθέναι. 19.
- παχῆπ, κύριος, κάτοχος. 20. τσίφτ, ζευγος βοῶν μετὰ τοῦ ἀρότρου
21. σθόρμἐκ, ὠθεῖν· τσίφτ σθόρμἐκ, ἀροτριᾶν (ὀργάνειν). 22. τεκαούτ,
- σύνταξις· τεκαούτ ἱμέκ, θέτειν ὑπὸ σύνταξιν. 23. ἰολ-μἐκ, ἀπο-
- θνήσκειν. 24. ἰνσάφ, δικαιοσύνη. 25. σῶν, δόξα· ἰνσάφ σάνην-τάν,
- ἴδιον δικαιοσύνης. 26. χάλ πού κι, ἐν τούτοις (σύνθετος ἐκ τοῦ χάλ.
- κατάστασις, πού οὗτος, κί ὅτι). 27. κασσάπ, κρεωπώλης. 28. γιο-
- κλα-μὰκ, ψάθειν, ἐξετάζειν. 29. σεμιρμἐκ, παχύνεσθαι. 30. χάση-
- λη, τέλος. 31. μουδαφῆκ, σύμφωνος, εὐνοϊκός. 32. μαχζούν, τε-
- θλιμμένος. 33. τιλκί, ἀλώπηξ. 34. τὰβζ, ἀγωγή, ζήτημα. 35.
- τῖνλε-μἐκ, ἀκροάζεσθαι. 36. ἄλ (ἐπιφων.) ἄ! 37. νανκίδρ, ἀγνώμων·

Πρὸς μετάφρασιν εἰς τὸ τουρκικόν.

Ἐν Βελγικῇ,¹ ἔν τινι μικρᾷ πόλει κατῴκει² εἰς πτωχότατος ὑπάντη.³ Οὗτος ἐν τῷ κόσμῳ εἶχε τὸ ὄλον⁴ ἔν τέκνον ὀνόματι⁵ Ἀδριανός. Ὅτε ὁ Ἀδριανὸς εἰσῆλθεν⁶ εἰς τὸ δέκατον πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας⁷ του, ἡμέραν τινὰ ὁ πατήρ του τῷ ἔκαμε τὴν ἐξῆς πρότασιν.⁸ — Τέκνον μου! ἡμεῖς εἴμεθα πτωχοί· σὺ μέχρι τοῦδε ἀρκετὰ ἐσπούδασας⁹ εἰς τὸ ἐξῆς πλέον¹⁰ εἶναι καὶρὸς νὰ μάθῃς (τοῦ μαθεῖν) τὴν τέχνην μου — Ἀγαπητέ μου!¹¹ πάτερ! παρακαλῶ, ἄφες με καὶ ρόν¹² τινὰ ἀκόμη ἐν τῇ σχολῇ νὰ σπουδᾷσω. — Τέκνον μου! βλέπεις πόσην δυστυχίαν¹³ ὑποφέρομεν¹⁴ μόλις¹⁵ μετὰ δυσκολίας¹⁶ δύναμαι νὰ κερδίσω¹⁷ τὸν ἄρτον μου· σχεδὸν¹⁸ γυμνοί¹⁹ περιφερόμεθα· μὴ ὄντες ἱκανοί²⁰ ν' ἀγοράσωμεν τὸν κηρὸν, ὃν θὰ καύσωμεν τὴν ἑσπεραν, κατακλινόμεθα μόλις δύτη ὁ ἥλιος. Ἐκτιμῶ²¹ τέκνον μου, τὴν πρὸς τὰ γράμματα²² ἔφεσίν σου· ἀλλὰ σοὶ ἀναγκαιῶσι βιβλία καὶ ἄλλα.²³ ἐγὼ ποῦ νὰ σοὶ εὐρω ταῦτα; — Ἀγαπητέ πάτερ μου! τὰ βιβλία καὶ τὰ ἄλλα ἐγὼ εὐρίσκω· μόνον σὲ παρακαλῶ νὰ μὴ με ἀποσύρῃς²⁴ ἀπὸ τὸ σχολεῖον.

Ὁ πατήρ του ἐπέισθη.²⁵ Ὁ Ἀδριανὸς ἐξηκολούθησε²⁶ τὸ σχολεῖόν του καὶ ἔδειξε τόσην εὐφυΐαν²⁷ καὶ νοημοσύνην,²⁸ ὥστε πολλοὶ ὀκνηροί²⁹ παῖδες ἤρχισαν νὰ φθονῶσιν³⁰ αὐτόν.

Εἷς ἐκ τῶν ὀκνηρῶν τῶν μὴ ἀνεχομένων³¹ αὐτὸν λέγει: «ἐξάπαντος³² πρέπει νὰ ὑπάρχῃ τις ὅστις διδοί αὐτῷ μάθημα». Ἄλλος λέγει: «δὲν εἶναι δυνατόν,³³ διότι εἶναι τότε³⁴ πτωχὸς ὥστε σχεδὸν

δὲν δύναται νὰ εὕρῃ ἄρτον διὰ νὰ φάγῃ· ποῦ ὁ εὕρῃ τὰ χρήματα διὰ νὰ δώσῃ εἰς τὸν διδάσκαλον;» Καὶ εἰς τρίτος λέγει: «τὰς ἐσπέραις ὅταν ἀπολουώμεθα³⁵ ἐκ τῆς σχολῆς, οὐδέποτε ἔρχεται ὁμοῦ³⁶ μεθ' ἡμῶν ἄλλην ὁδὸν τρέπεται³⁷ καὶ ἀντὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν οἶκόν του, μεταβαίνει ἀλλαχοῦ. Συνάδελφοί! συμφωνεῖτε³⁸ νὰ ἐξετάσωμεν³⁹ ποῦ οὗτος μεταβαίνει;» Οἱ μαθηταὶ πάντες⁴⁰ ὁμοῦ «ναί, ναί, συμφωνοῦμεν» εἶπόν.

1. بلجيقة πέλτζικα. 2. اِسْكَنْ اِسْكَنْ ἰσκιάν ἰτμέκ. 3. چولها τσουλχζ. 4. طوبى τοποῦ. 5. اسم ἴσμ· ὀνόματι 'Αδριανός· اَدْرِيَانُوسِ اسمند (κατὰ λέξιν ἐν τῷ ὀνόματι 'Αδριανός). 6. كيرمك γκιρμέκ, ἢ باصمق πασμάκ (πατεῖν). 7. اُون بَش ياش 15ον ἔτος τῆς ἡλικίας του ياشنه 8. تكليف تكليف· ποιεῖν πρότασιν اِيْمَك اِيْمَك ἰτμέκ. 9. بولنقى بولنقى 10. بوندنصكره· πουν-τὸν σὼνρα. 11. سوكيلي· σεβγκιλί. 12. مدت· μουτ-τέτ. 13. سفالت· σεφαλέτ. 14. چككم· τσεκμέκ (τραβῶ). 15. آنجق· ἄντζακ. 16. كوجلك· κοτζλὺκ· μετὰ δυσκολίας 17. ايله· αἰλε. 18. هممان· χέμαν. 19. چيلاق· τσηπλάκ. 20. مقتدر· μουκτετίρ (δυνατός). 21. تقدير اِيْمَك· τσητίρ ἰτμέκ. 22. علم· ἔλμ. 23. كات· ἔλλειψιν τῆς λέξεως πράγματα شيلر بشقه ἢ سائر· σαῖρέ. 24. اَلْمَق· ἄλμὰκ (λαμβάνειν). 25. قانع اَوَاق· κανή ὀλμάκ. 26. دوام اِيْمَك· δωὰμ ἰτμέκ. 27. ذكا· ζεκιζ. 28. فطانت· φετανέτ. 29.

31. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40.

ΜΑΘΗΜΑ 54.

Πρὸς μετάφρασιν εἰς τὸ ἑλληνικόν.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ 48ου μαθήματος).

3
4
5
6
7
8
9
10
11

ایسه (*) قرق الی غروش دگری¹² اولان درینسی¹³ المی اولاد¹⁴ در « دیوالته
بر بوش¹⁵ کوپ¹⁶ و تفنکی الوب معبود¹⁷ محله کیتدی تلکی بر طاش
آرقه سنده کیزی¹⁸ اولدیقی حالدہ کویلویه «انسان قسمنه¹⁹ اعتقاد²⁰ اولماز
سکا امنیم²¹ یوقدر سن کوئی اوراده قیر یاغلر یرہ دوکسون سن کیت بن
صکرہ کلور یرم» دیوب کویلو دخی مسئله²² اکلایدرق کوئی قیروب
بوش ظهور²³ ایدنجہ تلکی «هایدی قوزم هایدی سن بر احق²⁴ بول ده
انی الدات²⁵ بن سنک مرادکی²⁶ دها او موزنده²⁷ تفنکی کوردیکم زمان
آکلامشیدم» دیدی — انسان کملک ایتدیکی ذاتدن شویله طورسون²⁸ ایولک
ایتدیکی طرفدن دخی مکافات بکلمک خصوصنده²⁹ اشبو تلکی قدر احتیاط³⁰
ایدر ایسه عقلایچه³¹ بر حرکت ایتش اولور³²

1. γικλθαρμὰκ, παρχαλεῖν. 2. γικκαρμὰκ, καθικετεύειν. 3.
χετίγὲ ἱτμὲκ, δῶρον ποιεῖν, δωρεῖν. 4. πᾶρη τοῦλάχιστον. 5. σηγ-
μὰκ, χωρεῖν. 6. ἰσπᾶτ, ἀπόδειξις. 7. ἰσαρετ, νεῦμα. 8. καγῖα,
βράχος, μέγας λίθος. 9. ἔζμὲκ, συντρίβειν. 10. τελέφ ἐῖλεμὲκ, φο-
νεύειν. 11. μουλχαχζῖ ἐτλεμὲκ, σκέψιν ποιεῖν, σκέπτεσθαι. 12.

* "Όταν κατόπιν ἀπαρεμφάτου ἔχοντος ἐν τέλει τὴν πρόθεσιν ὡς
ἀκολουθῇ τὸ γ' πρόσωπον τοῦ ὑποθετικοῦ ἐνεστώτος τοῦ βοηθητικοῦ
αἰσὲ τότε τὸ μὲν ἀπαρέμφατον ἐπέχει θέσιν ὅρου τῆς συγκρίσεως, τὸ δὲ
αἰσὲ ἰσοδυναμεῖ τῷ ἀντί· π. χ. سکوت ایس سکوت ایسک اولادر. π. χ. αἰσὲ
τοῦ εἰπεῖν τοῦτο, τὸ σιγᾶν προτιμότερον.

τεγερ, ἄζια. 13. τερί, δέριμα. 14. ἐβλιῶ, προτιμότερον. 15. πῶς, κενός. 16. κιούπ, πίθος. 17. μα'χούτ, συμπεφωνημένος. 18. γκιζλί, κεκρυμμένος. 19. κήσιμ, μέρος, τάξις. 20. ιτιμάτ, πίστις, πεποίθησις. 21. ἐμινιέτ, ἐμπιστοσύνη. 22. μεσελέ, ζήτημα. 23. ζουχοὺρ ιτιμέκ, ἐμφανίζεσθαι, παρουσιάζεσθαι. 24. ἄχμακ, εὐήθης. 25. ἑλτάτιμάκ, ἀπατῶν. 26. μουράτ, θέλησις, σκοπός. 27. ὠμουζ, ὦμος. 28. σοϊλέ τουργοὺν, οὕτως στήτω, ἥτοι ἀφίνωμεν κατὰ μέρος. 29. πεκλεμέκ χουσους-ουν-τά, ἐν τῇ ὑποθέσει τοῦ περιμένειν, ἥτοι προκειμένου νὰ περιμένη τις. 30. ιχτιάτ ἐτιμέκ, ἐπιφύλαξιν ποιεῖν, ἐπιφυλάττεσθαι. 31. ἀκηλλη-τζῶ, ἀρκετὰ φρονίμως (ἐνταῦθα ἡ ὑποκοριστικὴ κατὰλήξις τῆς σημαίνει ἀρκετά). 32. χαρεκέτ ιτιμέκ, ποιεῖν, ἐνεργεῖν, πράττειν.

Πρὸς μετάφρασιν εἰς τὸ τουρκικόν.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ 50ου μαθήματος)

Τὸ ἐσπέρας ὅτε ἀπελύθησαν ἐκ τῆς σχολῆς, παρηκολούθησαν¹ κρυφίως² τὸν Ἀδριανόν. Τί νομίζετε³ νὰ εἶδον; Εἶδον ὅτι ὁ Ἀδριανὸς μεταβὰς εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Πέτρου ἤρχισε νὰ μελετᾷ τὰ μαθηματά του ὑπὸ τὸ φῶς⁴ τῆς λυχνίας.⁵ Εἰς ἐξ αὐτῶν ἔκραξεν:⁶ Ἀδριανέ! τί κάμνεις ἐκεῖ; Ὁ Ἀδριανὸς ἐπτόθη,⁷ ἅμα δ' ἐγείρας τὴν κεφαλὴν εἶδε τοὺς συναδέλφους του, ἔγινε κατακόκκινος⁸ καὶ ἐκ τῆς συστολῆς⁹ τοῦ ἤρχισε νὰ κλαίῃ. Ἐπὶ τέλους εἶπε: Κύριοι! ἀφοῦ ἀνεκαλύψατε¹⁰ ὅτι ἐγὼ ἔρχομαι ἐνταῦθα, πρέπει καὶ ἐγὼ νὰ σᾶς ἐκθέσω¹¹ τὴν κατάστασίν μου, ὥς ἔχει. Εἶμαι πτωχός· τοσοῦτον πτωχός, ὥστε δὲν ἔχω χρήματα διὰ ν' ἀγοράσω τὸν κηρὸν

τὸν ἀναγκαιοῦντα διὰ τὴν μελετῶ τὰς νύκτας ἐν τῇ οἰκίᾳ μου. Ἴδού, διὰ τὸν λόγον¹² τοῦτον ἀπὸ τεσσάρων μηνῶν ἐρχόμενος ἐνταῦθα, μελετῶ τὰ μαθήματά μου ἐν τινὶ γωνίᾳ¹³ ὑπὸ τὸ φῶς τῆς λυχνίας.

Ἀλλὰ δὲν κρυόνεις;¹⁴ ἠρώτησιν εἰς.—Οὐχί, λέγει· ἐὰν θέλῃς, ἐλθέ, ἰδέ· καὶ μάλιστα¹⁵ γινώσκεις τὴν αἰτίαν; διότι ἐνταῦθα¹⁶ ἐν τῇ καρδίᾳ μου¹⁷ ὑπάρχει κᾶτι τι τὸ ὅποιον μοὶ δίδει τὸ θάρρος¹⁸ τὴν περιφρονῶ¹⁹ καὶ τὸ ψῦχος²⁰ καὶ τὸν περιέγελον ὑμῶν.²¹

Μετὰ τοῦτο, οὐδεὶς μαθητῆς ἐτόλμησε²² τὴν περιεγλάσῃ²³ τὸν Ἀδριανόν, ὁ δὲ φθόνος²⁴ καὶ ἡ ζηλοτυπία²⁵ των μετεβλήθη²⁶ εἰς ἀγάπην²⁷ καὶ σεβασμόν.²⁸ Τέλος ὁ Ἀδριανὸς διὰ τῆς προσπαθείας του²⁹ καὶ διὰ τοῦ πρὸς τὴν σπουδὴν ζήλου του³⁰ ἡξιώθη τῶν μεταγαλειτέρων βαθμῶν³¹ καὶ ἐπὶ τέλους ἔφθασεν εἰς τὴν περιωπὴν πάπα Ρώμης.³²

1. پند دشتك. πεσινὲ τῶσμέκ (πίπτω κατόπιν). 2. كزلیج گیلیتزه. 3. زن ایتك. ζάνν ἱτμέκ· ἐνταῦθα ἀποτελεῖ ἰδιωτισμόν: كورسلر بكنورسكن. τί τὴν εἶδον ἀρέσετε; ἦτοι, νομίζετε; 4. آبدینلق. ἀϊττηνλῆκ, ἡ ἀισίχ. ἡσῆκ. 5. اورلك قندیل. καντῆλ (κανδῆλα). 6. باغرمق. παγερμάκ. 7. اورلك. ὄρκεμέκ. 8. قرمزى. κῆπ κηρμηζῆ. 9. محجوبیت. μαχ-τζουπιγιέτ. 10. كشف ایتك. κέσφ ἱτμέκ. 11. بیان ایتك. πειγιᾶν ἱτμέκ. 12. سبب. σεπέπ. 13. كوشه. κιοσέ. 14. اوشومك. ὠσῶμέκ. 15. همده. χέμ·τε. 16. شوراده. σούρατ·α. 17. يورك. γιὼρέκ. 18. حسارت. τῆσεσρέτ. 19. صایعاق. σαί-μαμακ, (μὴ λογαριάζειν). 20. پروت. πουρουτέτ. 21.

1. τουτζ-τζάρ, ἔμποροι· ὁ πληθυντικός ἀντὶ ἐνικοῦ, ἔμπορος·
 2. παναῖρ, πανήγυρις. 3. σιτζίμ, σπάγγος· ἐπὶ βροχῆς, χονδρός·
 4. ισλανμάκ, βρέχεσθαι. 5. ἰχσάν ἱτμέκ, ὠρεῖν. 6. σικιχιῆτ
 ἱτμέκ, παραπονεῖσθαι. 7. ὠρμάν, δάσος. 8. πῶσαλτ-μάκ, ἔκκε-
 νοῦν. 9. ισλάκ, βεβεργμένος. 10. ισὶ πῖτμέκ, φονεύεσθαι (ἡ δου-
 λειά του τελειώνει). 11. ἰστιφατῆ ἔτμέκ, ἐπωφελεῖσθαι. 12. για-
 νηλμάκ, ἀπατᾶσθαι, λανθάνεσθαι. 13. χικμέτ, σοφία, μυστήριον.
 14. ἀστικιάρ, φανερός. 15. ἔκσερια, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ. 16. μουση-
 πῆτ, δυστυχία, συμφορά. 17. νετιτζῆ, ἀποτέλεσμα, τέλος. 18.
 σελαμῆτ, σωτηρία.

بر چوجق مکتبدن چيقوب اوه کيدر ايکن اوکون تبديل¹ کر مکہ چيقمش
 اولان پادشاهه تصادف² ايتش پادشاه چوجفک عقلی بر شی اولديغی
 حالندن³ ۱ کلايوب شويله قونشمغه⁴ باشلامش — پادشاه : اوغلم ! نره دن
 کلورسين — چوجق : مکتبدن — پادشاه : نه اوکوورسين — چوجق :
 الفبا جزئي⁶ بيتيردم چوجقلره قرائت⁷ جزينه باشلايدجيم — پادشاه :
 آفرين⁸ اوغلم آل شو التونی ده شکر آل — چوجق : المام بابام کورر بو
 التونی نره دن آلدک ديه طاريلير — پادشاه : باباک صورار ايسه پادشاه ويردی
 دينجه طارلماز — چوجق : اينانمز که . . . — پادشاه : نيچون اينانميه چق
 — چوجق : پادشاه هيچ بر التون ويردی ويرر ايسه چوقه ويرر —
 چوجفک جوابلری پادشاهک خوشنه⁹ کيدر کيسه سي¹⁰ التون ايله طولديرر

1. τεπέτλ, μεταβολή καὶ μετημφισμένος. 2. τεσατούφ ἱτμέκ,

συναντῶν. 3. ἁλ, κατὰστασις, ἐξωτερικόν. 4. κωνδρόμακ, συνδικ-
λέγεσθαι. 5. ἐλιφ-πά, ἀλφάβητον. 6. τζούζ, μέρος· ἐλιφ-πά τζίζ-
ζι, ἀλφάβητάριον, 7. κηραέτ, ἀνάγνωσις· κηραέτ τζίζζι, ἀναγνω-
σματάριον. 8. ἄφεριν, εὖγε. 9. χώς, εὐάρεστος· χωσούνᾳ γκιτρεκ,
εὐαρεστεῖν. 10. κεσέ, βαλάντιον.

Πρὸς μετάφρασιν εἰς τὸ τουρκικόν.

Ναύτης τις, ὅστις πολλὰ ταξείδια¹ εἶχε κάμει εἰς τὰς πλησίον
θαλάσσας, ἡμέραν τινα ἐγγράφεται² εἰς πλοῖον ὅπερ ἔμελλε νὰ μετα-
βῇ εἰς τὰ ὕδατα τῆς Κίνας.³ Ἐπειδὴ ἐν τῷ βίῳ του εἰσέτι δὲν εἶχε
μεταβῇ εἰς τόσον μεμακρυσμέναν θαλάσσαν, εἰς τῶν φίλων του δει-
κνύων μεγίστους κινδύνους⁴ προσπαθεῖ νὰ τὸν κάμῃ νὰ παραιτη-
θῇ⁵ τῆς ἐπιχειρήσεως⁶ ταύτης καὶ νὰ τὸν καταπείσῃ⁷ ὅπως ζήσῃ
ἐν τῇ ξηρᾷ· ἀλλ' ὁ ναύτης ἀπαντᾷ· Ἀδίκως⁸ μὴ κουράζεσαι·⁹ μὴ
δμίλει¹⁰ περὶ δυστυχημάτων¹¹ ἐν τῇ ξηρᾷ ὑπάρχουσι περισσότεροι
κίνδυνοι ἢ ἐν θαλάσσῃ. Ἐπὶ τούτοις μεταξὺ αὐτῶν λαμβάνει χώ-
ραν¹² ὁ ἐξῆς¹³ διάλογος¹⁴:

Φίλος· Ὁ πατήρ σου τί ἤτο; — Ναύτης· Ἦτο ναύτης — Φ.
Καὶ¹⁵ ποῦ ἀπέθανε; — Ν. Ἐν τῇ θαλάσσῃ, βυθισθέντος τοῦ πλοίου
του — Φ. Καὶ ὁ πάππος σου ποῦ ἀπέθανε; — Ν. Καὶ οὗτος ἐν τῇ θα-
λάσσῃ, πεσὼν ἐκ τοῦ πλοίου καὶ πνιγείς.¹⁶ — Φ. Καὶ ὁ πάππος τοῦ
πάππου σου; — Ν. Καὶ οὗτος ἐν τῇ θαλάσσῃ, τοῦ πλοίου αὐτῶν προσ-
κρούσαντος¹⁷ ἐπὶ τῆς ὑφάλου καὶ συντριβέντος¹⁸ — Φ. Ἐν οὗτως
ἔχῃ, σὺ ἀνόητος¹⁹ εἶσαι, ὥστε ἀφοῦ ἐκ τῆς γενεᾶς²⁰ σου τοσοῦτοι ἄν-

θρωποι ἀπωλέσθησαν²¹ ἐν τῇ θαλάσῃ. σὺ ἀκόμη νὰ ἐπιχειρῇς²² νὰ κάμῃς τὰς εἰδείας εἰς τὴν θάλασσαν — Ν. Λοιπὸν καὶ σὺ εἶπέ μοι· ὁ πατήρ σου ποῦ ἀπῆλθεν; — Φ. Γνωστὸν²³ βεβαίως·²⁴ ἐν τῇ ξηρᾷ, ἐν τῷ τῆς κλίνης. — Ν. Καὶ ὁ πάππος σου; — Φ. Καὶ ἐκεῖνος ἐν τῇ κλίνῃ του. — Ν. Τότε καὶ σὺ ἀνόητος πρέπει νὰ ᾔσῃ, ὅστις ἐνῶ οἱ πλείστοι τῶν προγόνων σου²⁵ παρέδωκαν²⁶ τὸ πνεῦμα²⁷ ἐν τῇ κλίνῃ, πάλιν τὰς ἐσπέρας κατακλίνεσθαι εἰς αὐτήν. Δὲν γινώσκεις ὅτι ὁ Κύριος,²⁸ ἐὰν θέλῃ, φυλάττει τοὺς δούλους του καὶ ἐν τῇ ξηρᾷ καὶ ἐν τῇ θαλάσῃ;

1. سفر σφερό. 2. قيد καὶ τὸ λουνμάκ. 3. حين
 Ἰσίν. 4. تهلكه τεχλικέ. 5. وازككم βάζ γκετσμέκ, ἢ
 ايتك فراغت φεραγάτ ἐτμέκ. 6. تثبت τεσέππούς. 7.
 قائمق καντήρομάκ. 8. نافله ναφιλέ. 9. يوراق γιουρουλμάκ.
 10. بحث ايتك πάχς ἰτμέκ. 11. قضا καζά. 12. جريان
 ايتك τζερεγιαν ἐτμέκ. 13. شو σου. 14. محاوره μουχαθε-
 ره. 15. καὶ ἐνταῦθα ὁ καὶ εἶναι ἀντὶ τοῦ .λοιπὸν ای عی
 (ἐπιφών.) 16. بوغلق πωγουλμάκ. 17. چاربعق τσαρπμάκ.
 18. پارالتق παραλανμάκ. 19. احق ἀχμάκ. 20. سلسله
 سيله، صوی سό. 21. تلف اولق τελέφ ὠλμάκ. 22. القسقى
 καλκησμάκ (σηκόνομαι). 23. معلوم μα'λιούμ. 24. به-
 ثاویس آ (ἐπιφών). 25. آ اتآ. 26. تسليم ايتك τεσλίμ
 ἰτμέκ. 27. روح ρούχ, ἢ جان τζάν. 28. مولا μεβλά.

ΤΕΛΟΣ.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ

ΤΩΝ ΕΝ ΤΩ ΠΑΡΟΝΤΙ ΒΙΒΛΙΩ ΚΥΡΙΩΤΕΡΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

Υποκείμενον.

Θέσις § 3. 75. 131—Παράλειψις § 4—*Ενθρον, ώ-
ρισμένον § 7. 53—*Ανθρον, άόριστον § 52. 53. 91. 98
—Περιληπτικόν § 61—Συμφωνία ύποκειμένου καί ρήματος
§ 82. 112. 136. 153—*Επικρατέστερον πρόσωπον § 221.

Κατηγορούμενον.

Θέσις § 2. 101—Παράλειψις § 44.

Συγκριτικόν.

Υπεροχής § 16—Ίσότητος § 33—*Ελάσσονος § 46
—Θέσις § 20.

Συνδετικόν.

Θέσις § 1—Παράλειψις § 5. 11. 44. 83—*Επί διαρ-
χείας § 167.

Ρῆμα.

Ἐνεστῶς, Παρατακτικὸς Μᾶθ. 18—Ἐνεστῶς, Παρατακτικὸς προσδοκώμενος Μᾶθ. 19—Διαφορὰ δύο ἐνεστῶτων § 81—Ἀόριστος, Ὑπερσυντελικὸς Μᾶθ. 22—Παρακείμενος, Ὑπερσυντελικὸς Μᾶθ. 26—Διαφορὰ μεταξὺ παρακείμενου καὶ ἀορίστου § 128. 129. 130—Μέλλων Μᾶθ. 28—Μέλλων τῆς ἀνάγκης Μᾶθ. 31—Προστακτικὴ, Εὐκτικὴ Μᾶθ. 32—Εὐκτικῆς παρατακτικὸς Μᾶθ. 33—Ὑποθετικοὶ χρόνοι Μᾶθ. 10 καὶ 42 § 234—Ἱστορικοὶ χρόνοι Μᾶθ. 42 § 239—Σύνθετοι χρόνοι Μᾶθ. 44 § 246—Σύνθετα ρήματα § 179—Ὑπαρκτικὸν ρῆμα § 183. 246—Ἀπρόσωπα ρήματα § 188. 225—Διάμεσα, ἐνεργητικὰ ἐξ οὐδετέρων § 209. 210—Ἀλληλοπαθῆ, Παθητικὰ, Μέσα § 213. 214. 215—Ἀποφατικόν, ἀδυνάτως ἀποφατικόν § 219. 220. 223. 231—Ρῆμα δυνητικόν, ρῆμα σπουδῆς § 228. 229. 230—Πλάγιαι προτάσεις § 39—Παρεμπιπτούσα ἀναφορικὴ πρότασις § 200. 247—Αἰτιολογικαὶ προτάσεις § 245.

Ἀπαρέμφατος.

Τελικόν § 77. 78. 123—ὡς ὑποκείμενον, ἀντικείμενον, προσδιορισμὸς § 185—ἀπαρέμφατον συνδετικοῦ § 106. 122—Εἰδικόν § 118. 119. 120. 121. 162. 163. 164. 244.—ὡς ὑποκείμενον, ἀντικείμενον, προσδιορισμὸς § 186—Ὀνομαστικὰ ἀπαρέμφατα 187—ὑποκείμ. ἀπαρεμφάτου 216.

Μετοχαί.

Ἀναφορικαὶ ἐνεστῶτος § 88. 226—ἀορίστου § 104.

105. 111—παρρησιάζομαι § 134. 135—μέλλοντος § 148.
150. 151. 157. 158. 159. 160. 161. 164. 226. 232—
Ἀναφορικὴ μετοχὴ § 191. 192. 193. 194—Διαφορὰ ἀνα-
φορικῆς καὶ συνθέτου ἀναφορικῆς § 195—ἀνάλυσις § 196—
Τροπικὴ § 197. 198. 199—Χρονικαὶ § 201. 202. 203.
204. 205. 206. 207—Ρηματικὴ 240.

Ἀντικείμενον.

Ἐναρθρον, ἀναρθρον § 76—διπλοῦν § 100—θέσις § 401
—ὀλόκληρος πρότασις § 132—μετάθεσις § 137—παρά-
ληψις § 181.

Προσδιορισμός.

Διὰ γενικῆς § 15. 32. 34. 67. 71. 80—ἄλληλουχία
γενικῆς § 47. 227—παράλειψις πτωτικῆς καταλήξεως γε-
νικῆς § 40. 48. 65. 72. 84. 90. 94. 182—Τοῦ τιμῆμα-
τος § 68. 110—Τοῦ κατὰ τι § 28—διὰ τιμητικῶν § 6.
21. 24. 57. 64. 74. 104. 109—ὀνομαστικὸς § 27. 37—
ἄριθμητικὸς § 25. 51. 87. 143. 170—ἐπιθετικὸς § 8. 22.
49. 95. 97—ἀντωνυμικός: δεικτικαὶ § 12. 22. 138—ἔρω-
τηματικαὶ § 26. 42. 91. 125—ἄοριστοι § 54. 108—αὐτο-
παθεῖς § 126. 232—καταληκτικαὶ § 29. 31. 55. 60. 66
—ἐπιθετικὴ § 19. 41. 212—ἐπιμεριστικαὶ § 56—Χρονικὸς
17. 124—Ἐπιρρηματικὸς § 50—Ἡ ἐν τόπῳ στάσις, ἡ
τόπον καὶ ἡ ἀπὸ τόπου κίνησις § 9. 13. 79 —Μετά-
θεσις προσδιορισμῶν § 137.

Μόρια.

9. 10. 14. 35. 58. 85. 96. 141.
33. 133. 222 — ده — دخی — و —
§ 62 — ایله — § 96 — اما — § 114 — جه — § 116. 222 —
— ایچون — § 93 — هم — نه — § 86. 92 — یاخود —
169 — § 211. 218. 222 — اوزره — § 178 — که —
§ 222. نه . . . نه — § 217 — کوره

Ερώτησις.

Μόριον ἐρωτηματικὸν § 43. 177. 242. 2

قدر — 7
S 45 —
یا ...
کی — 7
S 218 برو

پیشو

243.

۱۷
۳۱۳
۲۲۴۴
۲۱۴۴
طریق

ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

Γρ. αρματική τῆς ὀθωμανικῆς γλώσσης ἔκδοσις γ'.

Μέθοδος	"	"	"	"	6'. Βιβλ. Α
"	"	"	"	"	α'. " Β

Ἐν τῷ Βιβλιοπωλεῖῳ τῶν Ἀδελφῶν Δεπά
λοῦνται καὶ τὰ ἐξῆς πρὸς χρῆσιν τῶν
δαστῶν τῆς ὀθωμ. γλώσσης.

Μαλιάκα Ἀβρ. Ἀλφάβητ. τουρκ. ἔκδ. δ' (ὕπὸ τὰ πιεστήρια)

Κωνσταντινίδου Πασσά (Α) ὀθωμανικὴ Γραμματικὴ . .

"	"	"	"	Χρηστομάθεια ἔκδ.
(ὕπὸ τὰ πιεστήρια) |
|---|---|---|---|---|

"	"	"	Διάλογοι γαλλο-τουρκο-ἐλληνικ

"	"	"	Μαλιουμάτ Ναφιὰ (ὥφειλ. γνώσεις)

Τιμᾶται γροσίων ἀργυρῶν 10.

22

Γρ. 10.-
" 10.-
3. " 10.-

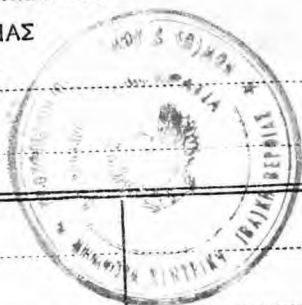
στα πω-
δρ σπου-

Γρ. ...-
" 12.-
" " " -

χοι " 13.20
" " 1.20

Τετάρτη 4 1/2 100 4 1/5 - 5 διότι

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ.

No 3

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ἀριθ. χρ.

Ημερομηνία
επιστροφής

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟΝ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας